

- సీతనుఁ జూచిరమ్మనిన • చేపదలిర్పంగ లంకఁగాల్చె నీ
వాతసుతుండు యుద్ధమతి • వద్దతియేయది రామరాఘవా. 69
- ఉ. యేవనికై న సాధకపు • హేతువు లెక్కుడుఁగల్గునందులో
భూపతిపుత్రికంగనుట • ముఖ్యముఁగావున తొల్లఁజేసియా
పాపపురావణుంగనుట • వానిబలాబలచింతనమ్ము తా
చూపరుమెచ్చంగన్ గొనియె • శూరతమారుతసూతి లక్ష్మణా. 70
- ఉ. వంచనఁజేసి కార్యముల • పండితులెవ్వరు జేయలేదుయే
మెంచి మరుత్సుతుం డనురు • లెవ్వరెటుంగక యుండునట్లుగాఁ
బెంచిన కాయముం గుఱచఁబెట్టి పురంబున సీతఁజూడఁగా
సంచరణంబొన ర్చెనది • సంస్థవనియ్యమె రామరాఘవా. 71
- చ. తుదనొనరించఁబోవు నది • తొల్లఘటించినకార్య హానియం
చెదను దలంచినూత్మతను • వెంతయుఁదాలించి లంకలోపలన్
బదిలముగా మహీసుతకు • భద్రముఁదెల్పుచు మాటలాడె నా
యదునఁ దొలంగినన్ నఫల • మానె మనోరథమట్లు లక్ష్మణా. 72
- ఉ. కొంచపువానినైన నతను • కోరి కనుంగొను కాలమబ్బినన్
మంచిగఁబోయివాని తగు • మాటలఁదేర్చుట యొప్పునంచు తా
నెంచక వాయుసూతి వన • మేటికిఁదుగ్రించుచు రాక్షసేశుతోఁ
బెంచెనువైరమట్లు విని • పింపు గుఱోత్తమ రామరాఘవా. 73
- ఉ. రాక్షసులొట సామకును • రారిక వారలు దాసమన్న ని
ర్లక్షితకిన్న రేశ్వరులు • లావరులొటను భేదమొందరా
వక్షములేల దండమిట • బాగనిఁజేయఁగనెంచి తద్వసి
వృక్షములెల్ల వేఁబెటికి • వేసె మరుత్త నయుండు లక్ష్మణా. 74
- ఉ. కార్యము నిర్వహించెనని • గౌరవమొప్పుగ రాజ్యమిచ్చినన్
శౌర్యముతో భుజింపఁదగు • సాహసవృత్తిని తాహరించినన్
చౌర్యము దూతకంచు బుధ • సంఘముఁదెల్పఁగ నవ్వనంబు నే
దైర్యముచేత నంగదుఁడు • దాసముచేసెను రామరాఘవా. 75
- ఉ. సీతనుజూచినట్టి తమ • చెయ్యలనన్నిటి తామఁదెల్పు కా
రితినిఁదెల్పనెంచి వివరించె మరుత్సుతుఁడంగదుండు సం

- ప్రీతిసన్నుజ్ఞనిచ్చె నటు • వేడుకమీఱఁగ వానరాళికిన్
ప్రీతియుదుఃఖమున్ బరుల • వేరుఁడెల్పుటమేలు లక్ష్యణా. 76
- చ. పగతుని పట్టణంబున నివాసముఁ గల్గినవానినైన న
మృగవలదంచు నీవెఱిగి • మారుతిమాటల విశ్వసించుచున్
నగచరనాధువాక్యమును • నామదివత్తక రావణసుజన్
తగడనకేలబోచితివి • తథ్యముఁదెల్పుము రామరాఘవా. 77
- ఉ. నీవును వానరేశ్వరుఁడు • నీతిపథంబునఁ జెప్పుచుండినన్
వానివివాదుజుండను భవంబునఁ దెల్పునుగాన తద్వచో
ధావనమేలటంచు మును • దాల్చినవాడను లోకమంద నన్
భావితిమైనపద్ధతిని • బట్టుటమంచిదికాదె లక్ష్యణా. 78
- ఉ. లంకను గల్గురాక్షసుల • లావునుబీరము దుర్గభంగి ని
శ్చంకతిఁజూచి వాయుజుఁడు • సర్వచంద్రుడెమున్ను దానినే
వంకకుఁద్రోసితిో మఱల • బల్కుఁగఁజేసితి వవ్విభీషణున్
బింకమునిల్చు నారిపుల • బేర్కొనసేనకు రామరాఘవా. 79
- ఉ. వాయుతనూభవుం డవుడు • బల్కినదంతయు సత్యమైనదీ
చేయువ్రాసంగ మందితఁడు • చెప్పనొచ్చెప్పడొ చూతమంచు నే
బాయక లంకలోఁగలుగు • వారలచందముఁ జెప్పమంటి నా
చాయకుఁడప్పకుండుటను • సంతనమందినవాడ లక్ష్యణా. 80
- ఉ. వారిధిదాటలేదు పగ • వానిపురంబును జూడలేదు యే
దారియు శత్రుద్రుండుటకు • దక్కతియుండఁగ సంతలోన నిన్
జేరిన రావణసుజని • జేసినవాడవు రాక్షసేశుగా
నేరవుతప్పినన్ బ్రతిస • నీరయిపోవదె రామరాఘవా. 81
- ఉ. పావులకెల్లజూడఁగ న • పాయము సిద్ధము నజ్ఞనాళికిన్
దావములుండఁ బోవనెడు • ధన్యులమాటల విశ్వసించి నే
తాపబాధకుండయిన • దానవభర్త నశించునంచు ని
ష్పాపె భీషణుండితిఁ • పాలకుఁజేసినవాడ లక్ష్యణా. 82
- ఉ. తానుసంస్కర్థుడైనతరి • తక్కినవేడుట నెట్టివానికిన్
హింసఁ గాఁడలంచు దుర • హింసమహాశ్రుము లన్నియుండఁగాఁ

- ఋని నముద్రివేమకొనఁ • బోవుటయుంగని వాఁడుగర్వియై
కానఁగ రాకయుండుటయుఁ • గల్గె గదామును రామరాఘవా. 83
- చ. మొదటపరేంగితంబు తుద • ముట్ట కనుంగొనుదాక నజ్జయల్
కదలుపరాత్మవీర్యమటు • గావున వారిధి నాత్మలోపలన్
పదిలముగా భజించు నను • బట్టక యాతఁడు యూరకుండినన్
వదలఁగఁజేసితి న్జడిమి • వానికివేడిమిఁజూపి లక్ష్మణా. 84
- ఉ. చేతమునందలంచినది • సిద్ధినిఁబొందెడు వేళవచ్చినన్
ప్రీతిగఁజేయకున్న గని • భీశునిగా గణియింపకుదురా
సేతువుగట్టి శత్రువురి • చేరియు నచ్చట నిల్వయుండఁగా
హేతువదేమిఁ దెల్పుము పరేభిఁవిక్రిమ రామరాఘవా. 85
- చ. త్వరపడికార్యముం జరుప • వద్దను పెద్దలపల్కులెన్నియో
ధరణి వెలుంగుచుండుటను • దానపుపట్టణమొందియందు నే
నరయక ముట్టడించుటకు • నాజ్ఞయొసంగక యూరకుండితిన్
పరిచితమైనతోవఁ జను • వాని కపాయములేదు లక్ష్మణా. 86
- చ. తగినసహాయత నిపునిఁ • దార్జ్యంఁగవావలెగాని యొంటిగా
మొగపడరాదటంచు విని • మోటుతనంబున రాక్షసాధముం
డగపడవానిపైకురికె • నర్యమనూతియు నేమిహేతువో
సాగనగురీతి నుత్తరముఁ • జూపుము వాకిక రామరాఘవా. 87
- ఉ. మిత్రునిఁబోలు బంధువుఁడు • మేదినియందునులేడు వానికిన్
కృత్రిముఁడైన శత్రుఁగని • కిన్కవహించక యెవ్వడుండు నీ
ధాత్రినిఁగాన గావణుఁడు • తప్పవరించియు నైభవోజ్వల
ద్వాత్రీమితో జరించఁగని • దాటెది నాకరనూతి లక్ష్మణా. 88
- చ. కవటునివృత్తి నొక్కతరి • గన్గొన చాలునటంచుఁదెల్ప రా
రిపునిమనఃప్రవృత్తి బహు • రీతులనారసి మాగుతాత్రజాం
డపుండ్రేఁగింపఁడే మజుల • నంగదురావణు వీటికేలనో
- విపులమసీమఁ బంపితివి • వేడుకఁదెల్పుము రామరాఘవా. 89
- ఉ. లోపములేని కాలమున • లొంగకయున్నను తుండవచ్చు
తాపము నొందవాని పురి • దగ్ధముచేసెను వాయునూతి తా

- కోపము చేత సోదరుని • కొల్వెడలించె పయోధిదాటి నా
మాపదయందు లొంగునను • చంగదుఁ బంపినవాడె లక్ష్మణా. 90
- ఉ. చేతికిఁజిక్కు శత్రువును • చెచ్చెరదుగించక బోవనిత్తురే
మాతులుచావుచేత నవ • మానితుఁ డై యటు రావణుండురా
సాతరిఁజంపకుండ పురి • కాతనిఁ బోవఁగనివ్వనేల నీ
చేతులుగాని దుష్టునెడఁ • జెప్పిరె ధర్మము రామరాఘవా. 91
- ఉ. చంపఁగ నర్హుఁడౌ రిపునిఁ • జంపుట యొప్పునుగాని ధర్మపుం
పెంపుదొరంగఁజేసినను • పెద్దలుమెచ్చరుగాన రావణు
డింపుగనిల్వకుండఁ బరు • వెత్తుటచే నటుబోవనిచ్చితిన్
తెంపుననిల్చినన్ గళముఁ • ద్రొంగకఁబోదునె నేను లక్ష్మణా. 92
- ఉ. ఆదినిలంకఁగాల్చె మరు • దాత్రజుఁడాతరి శత్రుప్రట్టణం
బై దనరారుట న్సహజ • మాతనితమ్ముని రాక్షసేశుగా
మోదిలఁజేసియున్ కపిసఁమూహముఁగోరిక దానిఁగాల్పు నీ
వాదట నమ్మతించెదగు • నయ్యజగీవత రామరాఘవా. 93
- చ. అరియగు రావణుంఁజెలిచి • యాతరువాతను లంకనిష్క్రగా
స్థిరమతితోడ వానికభిఁ షేకముఁ జేసితిగాన యాపురం
బరిపురమాట్టవానరుల • నంపఁగవచ్చెను వారుకోరినన్
బరులజయించు రాజులకుఁ • జద్ధతులిట్టివినుమ్ము లక్ష్మణా. 94
- ఉ. ఆక్కరలేనివేళను సహాయముఁ జేయఁగనేల సక్కుటా
రక్కసులెల్లఁ జచ్చుటయు • రావణుఁ డొక్కఁడుఁ జిక్కియుండఁగా
మక్కువతోడుతన్ రథము • మాతిలిచేతను బంపెదేవరా
జెక్కుడుపేమిదానివయి • నెక్కిలివేటికి రామరాఘవా. 95
- ఉ. తెంపున రావణుండపుడు • తేరివయింగల యస్త్రశస్త్రముల్
నింపి లయాంతకుండనఁగ • నింగివెయింగఁగరాగ నిందుగ్గిడున్
బంపెరథమ్ము శస్త్రునితి • భాసిలఁజేయుచు నందుచేత నే
జంపితి యానిశాచరుని • సంతనమొప్పుఁగనుమ్ము లక్ష్మణా. 96
- చ. జలధితిరించకున్న తరి • సఖ్యముకోరిన యప్పభీషణున్
నిలిపినవాడెవై మఱుల • నీవబృందముఁదుగించి లంకలో

పలను ప్రతిష్ఠ నేయటకుఁ • బంపఁగ నేటికినన్ను ధాత్రిలో
సలిపినదానినేతిరిగి • సల్పరుధీరులు రామరాఘవా.

97

ఉ. రావణుఁ జంపిపిమ్మటను • రాక్షసనాథునిఁగఁగఁజేయ నే
భావము నందలంచుటను • బట్టి విభీషణు లంకలోపలన్
స్థావర ముండుమంచును నిశాచరులెల్లను యొప్పనట్లుగా
చేవమొయింగనంబరచిఁ • జేసినవాడనునుమ్ము లక్ష్మణా.

98

చ. మొదలనె దుఃఖవంతులగు • ముగ్ధులయందతిజాలి గొంటయే
నదయతిగానివారల నశనహ్యపుమాటల వీడచేయఁగా
మదిఁదలఁపంగ రాదనుచు • మాన్యులుదెల్పఁగనీవు భూమిజన్
గదనభుందిమరుక్తులను • గాసిలఁ జేసితి రామరాఘవా

99

ఉ. స్త్రీలు దురుక్తులాడు నెడ • శిక్షయొనర్చక యూరకుండినన్
బాలికవృత్తిలో మెలగి • పాడయిపోదురుగాన నాడునిన్
వీలునిగాని మాటలను • వేదనఁజెందఁగఁ జేసెగాన నా
బాలికనట్ల ననవలసె పల్కురిలోపలనట్లు లక్ష్మణా.

100

చ. తనకునగోచరంబయిన • దాని పరీక్షణయొప్పగాని ని
న్ననయము వీడకుండఁగ హానాంతరసీమల నంచరించ దా
మనమున నేమిఁదల్చితివా • మానితనద్గణయైదనర్పు నా
జనకతనూజ నగ్నిజౌర • శాసనమేటికి రామరాఘవా.

101

ఉ. సీతగుణంబులెల్ల మన • చిత్తములం గఱిించుగాని యీ
భూతలవర్తులౌ జనుల • పోలికలో పరవాసముండుటన్
భ్రాతృతిభంగమానటుల • గావునవహ్నిని శుద్ధయైనచో
ప్రీతినిఁబొందు నీజగము • పెద్దలుమెచ్చుచునుండు లక్ష్మణా.

102

ఉ. ఒక్కరిదై నవస్తువ మహోజ్వలతన్ గ్రహించి తెచ్చి తా
నక్కఱఁ దీరినంతటనె • యాతని కంపకలాతికంపుచే
నిక్కపుధర్మమానె రజ • నీచరభర్తకుఁ బుష్పకంబు నీ
• వెక్కుడుప్రేమవివక్షక ధ • నేశుని కంపవె రామరాఘవా.

103

చ. పరులధనంబు మృచ్చిలిన • పాపులఁదుంచుచు వారిసాత్తు నాఁ
దరమునఁబంపుచే నృపుల • ధర్మముగావున రావణాసురుఁ

దురవడిఁగొన్నఁ బుష్పకము • నొప్పుఁగఁ బంపినవాడ కిన్నరే
శ్వరునకు దీఁగిలోపలను • సశ్వేరుద్ధములేదు లక్ష్మణా. 104

చ. అడిగినవాని కుత్తరము • లాగర మొప్పుఁగ నిట్లుదెల్పఁగా
వడివడి రాముపాదముల • పైఁబడిఁజేసితి తప్పనైపు మా
జడిమదొలంగె దానుడను • సంశయ మెల్లనుదీరె నేటితో
పుడమికి మీచరిత్రమును • భూషణమైనది రామరాఘవా. 105

ఉ. ఈ గతి లక్ష్మణుండనుట • కెంతయురాముఁడు సంతసించి వే
వేగమె వానినెత్తుచును • విశ్వహితంబగునట్లుఁ జేసితి
వీగతి వన్నిగాని విభు • ధేళితవర్తన నిన్నెఱుంగ నే
భోగివిభుండు నీకుఁదులఁ • బోల్పుఁగవిద్యలయందు లక్ష్మణా. 106

ఉ. అంతటఁదాపనుల్ సభికు • లందఱు వారలభాషణంబులన్
వింతఁగఁవించు రాఘవుల • వేయువిధంబుల సాస్తుతించుచున్
సంతన మొప్పు నిండ్లకును • సాగిరిపిమ్మట రామలక్ష్మణుల్
కాంతలతోడఁగూడి చిర • కాలముఁ జేయుచునుఁడ్రాజ్యమున్. 107

ఉ. దీనిఁబఠించి వ్రాసెడు సుధీవరుల్లెఱు దుఃఖజాలముల్
పూసక నెల్ల సౌఖ్యములు • బొందిజరింతురు రాముసత్కృపన్
మానితి ముక్తిసంపదకు • మార్గముఁ జూపును కోర్కెలన్నియున్
పూనికితోడ నియ్యదియె • పొల్పుగనిచ్చును సత్యమింతయున్.

మ. చెలికాన్యన్వయభూషణుండు కవితా • శీలుండు భాషాంగనో
జ్వల భూషాయిత లచ్చరాయమణి పోతాత్సహంబుమై దీని స
న్మిలివేవ్రాసి యొసఁగితిన్ సుకవితా • శ్రేయఃఫలంబంచు జే
పులవల్లన్వయ సీతరామకవినే • బూజ్యుల్ ప్రశంసించగన్.

శ్రీరామలక్ష్మణప్రశ్నోత్తరశతకము

శ్రీకృష్ణ.

నీతికందశివశతకము.

కందపద్యములు.

శ్రీకృష్ణ ఘనసాగశర, ద్రాక్షాశ్శరీర కౌంఠ్య రారూరిపుర

ప్రాకటమందర భాస్వదు, మాకాంతారమున చెన్న మల్లేశ శివా. 1

వినయము గల్గుచునుండును, జనములకందఱు నీతిశాస్త్రమును దెనుం

గుసఁ గందపద్యములుగా, నొనరించెద నీకుకరుణ నోభక్త శివా. 2

శివ నీకునంకితంబుగ, సవిరళముగ నీతిశాస్త్రమంతయు వేడ్కన్

భుజిం గొండవీటి శోటయ, కవిసేర దివియైఁబడ్య కావ్యంబుశినా. 3

కొందఱికిఁ దెనుఁగుపాతనగు, గొందఱికిఁచిసంస్కృతంబుకూరిమియగు

నే, నందఱికునుగుణ్యముమదిఁ జెందఁగనుభయోక్తులైఁదేకూర్తుశి.

ఇల సభయనుసురతరువుకు, లలితశ్రుతు లనెకుశాలత్రో శాస్త్రసుమ

మృలతో బుధులనువాధువ, మృలతో విలసిల్లునభుమ్రెమ్మకైదనుశి.

ఘనలోకములకువిభుఁడై, అనిమిషులకు దేవుఁడైన వారికిని దండం

బొనరించి నీతిశాస్త్రము, దెనుగున రచియింతుఁ డేలత్తెల్లముగశి.

ధర నిఖిలగింధార్థము, లరఁగిందములందుఁగూర్తు నాశ్రయుమెచ్చన్

బరులకునుపకృతి పుణ్యము, దురితాత్ములై బీడఁబెట్ట దోషంబుశి.

తనకిలశ్రీమవచ్చినవే, శను ప్రాణమునైనవిడిచి రక్షింపదగున్

ఘనమానమనివృత్తోదరు, డనె ప్రాణమునకన్న మానమధికంబుశి.

ధరనాహూయముద్విజలకు, మురిపముగోవులకు పూరిమదమతివలకున్

వరురాక వేడ్కఁగడు సం, గరముత్సవమనియె మాకుగాండీవి శి. 9

పరసతులన్ దల్లివలెన్, బరధనములమంటిపెళ్ళభంగిని భువినం

దఱిప్రాణంబులు తనవలె, నరుదెంచిన బ్రహ్మమనియె నకులుండుశి.

తనువులనిత్యము వైభవ, మనఁగ నశాశ్వతము మృత్యువంటెనమీపం

బుననుండుఁ గనుక ధర్మం, బునుగర్తవ్యమనె మాద్రిప్రత్రుండు శి. 11

* కొప్పురావూరు గుంటూరుమండలములోనిది. గుంటూరుకు రే మైళ్ళదూరమున గలదు. ఇప్పటికిని కవి వంశీకులుండియే యుండిరి. ఇంకిను యీకవి విరిచితఃస్రగ్ధములు గలవని చెప్పెదరు.

మనసిజసుందరుఁ డగుపురు, ఘనిజూచిన నన్న తండ్రి సుతులయినజలిం
చును మానసంబునతులకు, ననైదౌపది భువిసిజవము లరుదంధ శి.
పటువాంఛకలదు నాపెని, మిటులైదుగు రావోవానిమీఁదను సతుల
క్కట పురుషులులేమిట నె, వృటికిఁబతివతలుననియెఁ బాంచాలి శి.

కనవచ్చుమేడిపువ్వులఁ, గనవచ్చును దెల్లనైన కాకినినీటన్

గనవచ్చుజావయడుగులఁ, గనరాదనెనతులమనసు కంసారి శివా. 14

కఱపున నన్నముఁబెట్టే, పురుషునకున్ గడుసుభీక్షమున ధనమిచ్చే
నెఱదాతకు రణశూరున, కరుదుగ ఋణశుచికి దండమనె చక్రి శి. 15

తనసొమ్మువిప్రప్రబంధునఁ, దనయావనమాలియందు తనప్రాణముదే
పునియందుఁ జేర్చవలెననె, గనకాంబరుజూచి వలికెకర్ణుండు శి. 16

సర్వాంగములకుశిరమును, సర్వేంద్రియములకుఁజూడ్కి మడ్రసములకు
స్వర్ణములవణము జలమున్, సర్వనదీతతులకివి ప్రధానములు శి. 17

ఘటములువేరగు మన్నో, క్కటి సొమ్ములువేరు పసిడికడునొక్కటివే
రటు లావులుపాలొక్కటి, పటుదేహులువేరు నొకటి వరమాతృ శి.

ఘనలోభి గురువు బంధువు, లనుజూడడు జారుడడవులజ్జనఁడు సుఖం
బును నిద్రెఱుఁగడు చదవరి, ఘనరుచిపాకముత్సుధార్తి గనఁడెందుశి.

విను దాత పేద కృపణుఁడు, ధని పాపి చిరాయు పుణ్యుఁడల్బాయుకులం
బునహీను రాజు సత్కులుఁ డును సేవకు కలియుగంబుదోషమునశి.

పడఁతివియోగము స్వజనుల, యెడ వాడు ఋణావశిష్ట మిలహీనునిఁగొ
ల్వడము దరిద్రములోబం, ధుఁడువచ్చుట దేహములఁగడుంగాల్పుశి.

పుస్తకసతిధనములుఁ బర, హస్తగతంబైన వచ్చుటరుదగు మరలన్
వస్త్రేధిలముద్రప్రగూఁ, బుస్తకమును వనిత కొంచముగధనము శి. 22

జనులకు ఋణసంబంధము, లనఁదగుఁబశువులును నాలు నాత్మజలిండ్లున్
దనయప్పదీరితే నా, శన మందుకుఁ జింతపలదు జగ మందు శివా. 23

ఇతరులదూషించేదు, ర్మతులాచారంబువిడుచుమానవులును సం
తతలోభు లధికతామన, యతులతిచండాలురనుచు ననియెదరు శివా.

ఖగచండాలముకాకియు, మృగచండాలంబుఖరము మిక్కిలిక్రొధుం
డగుయతిమరిచండాలుఁడు, జగమునదూషకుఁడు సర్వచండాలి శి. 25

జనకుడు కొడుకై దేకుల, దనుకన్ దొరవలెవదేండ్లదనుకన్ నిజదా
నునివలె బదియాజేకుల, దనుక న్నెచ్చెలిగఁ జూడఁదగునఁద్రు శి.

పనులందుదాసి యాలో, చనమంత్రి భుజించుతఱినిజననిగ రతిచే

శనురంభ ధర్మహిత శాం, తినిభువి వద్దణ్యభార్య దీపించు శివా. 2'

వాదిన్ ధనచోరిణి బర, వాదిన్ గడుతిండిపోతు ముక్కోపిని ప్రా

ద్వాదిన్ పొరుగింటుండెడు, మాదరచోదున్ త్యజించమర్యాద శి. 2x

లన్నముకంటెనిమిది పా, శ్చెన్నబలంబగును పిండికెక్కువమరి పా

ల్కన్ననుమినుమధికముభువి, నన్నిటికతిశయగుణాధ్యమగునెయ్యిశి

పెద్దయినబారుకొమ్మల, యెద్దుకుసిగ్గేమిలేనియింద్రాణికి బల్

విదైగలమోటునకునే, ప్రొద్దున్ దూరముగఁదొలగిపోవలయు శి. 3(

వదరక్షలకును నెద్దుకు, విదితంబుగఁ గోవుపెండ్లివిత్త నములకొ

షధమున కాహారమునకు, మదిలోభర్చనుటఁదగదు మానవుడు శి. 31

తనయాత్రబుద్ధి సుఖమగు, ఘనుడగు గురుబుద్ధిసాధకంబన్యులచె

ప్పినబుద్ధినాశనము భా, మినిబుద్ధి వ్రోశయకాలమృత్యువగు శి. 32

బండికిన్ దగుఁజేతుల, నుండవలెన్ దప్ప తేజ కొదుగుటపది వే

డండమునకు వెయ్యి దురా, తుడ్తుండగునరుదొలఁగవలెను దూరంబుశి.

సింగముమూటినిఁ బులియే, డుంగూనలఁగాంచు వానిదుర్మార్గముచే

తంగూలు గోవుక్రేపాక, టింగన మునుధర్మ మెప్పటికి జయముశి. 34

కులజీవన ముత్తమమై, యలరును గృషి వర్తకంబులగు మధ్యమమున్

గొలునడము జీవనముము, చ్చిల్లిబ్రతుకుటకంటె జావుశ్రేష్ఠంబు శి.

ఉత్తమునెడక్షణమిప్పము, జొత్తిలుమధ్యమునకలుకజమయిరుగడియల్

బత్తిలు నొకదినమధముని, హత్తు న్నాపునకుఁ జచ్చునందాక శి. 36

దర్శనమునహృద్వికలము, స్పర్శనమునద్రవ్యహాని సంభోగవరా

మర్శనబాపము వేశ్యని, దర్శనరాక్షసియనంగ ధర నొప్పు శి. 37

దాసీసంభోగమున ను, దాసీనము వేశ్యకేళిధనహా నివిధవ

స్త్రీసుఖమాయుక్తీణము, దోసమువరనతులపొందు తుదదనుక శి. 38

వృద్ధార్కహోమధూమం, బిద్ధరఁ దాఁ జిన్నదానినెనయుట రేయున్

దుగ్ధాన్నముచిను టాయు, ర్వృద్ధియు దినదినముప్రజకు వివరింపశి. 39

లేఁతెండయుఁ బీచుఁగఁపొగ, తృప్తిలినువిచారపొందు మునుఁగులనీరున్
 రాతిరి పెరుగఁజ్జెదె, జాతికిఁదఱుగాయునండ్రు జనకల్ప శివా. 40
 తనయాస్తాత్కాముల్లెవ, ననదగుఁబితుఁడాడ్జింబు వధ్యమచఁదం
 బునుఁభ్రాతృవిత్త మాధమము, ధనమాధమాధమముఁప్రీతితదిదగునుశి.
 జనుఁడతినివిడిచియాపో, శనము గొనన్ వాన్యపాననదృశంబన్నం
 బునుదినగోచూంసనమం, బుఁ తెలిసిచరించవలయు ననఘండు శి. 42
 పనిలేమిశాంతమున్నను, మనకవచముతోటి కోడకంబున్నను శ
 త్త్రుఁతోటిజ్ఞాతులుండిన, ననలనా తోనేమికార్యమగునయ్య శివా. 43
 హితులున్న నౌషధముతో, పతితాశక్తుఁడున్న కూరఁఫణిఁతో విద్యో
 న్నతియున్న ధనముతో నం, స్రుతికపితకురాజ్యమేలపనియేమి శి 44
 ఇరువురురాజులు దగము, గ్గురువిప్రులు వైశ్యులైదుగురు శూద్రులున
 ల్వురుపయనముఁకుఁగొరగా, దరయఁగఁదత్కార్యహానియగునంద్రుశి.
 నెలరేయిమెఱయు పగటిని, జలజాప్తుఁడు వెలయుఁఘాడుజగముఁబద్మం
 బలరును గుఁజియగుకొమరుఁడు, కులముసుదీపించునంద్రు కోవిదులు శి.
 ధర్మంబగుపనుధేరిని, దుర్మాగ్ధప్రీతి దుష్టతురగము నిక్షున్
 మర్మతికాపును చిలలన్, గూర్మచకఁగొట్టెల్ల గుణవృద్ధి శి. 47
 ఇనుఁడుదయించెడు వేళను, జనుమనె గార్హ్యఁడుగురుండు శకునమరసిపా
 మ్మనెమాండవృశ్మ మనోజయ, మనె విప్రునివాక్కుతధ్యమనె శౌరి శి.
 ధరనీచమహాశ్రయములు, కరిసశకాంతమాలగున్ జగంబులభ్రాచే
 హరినాశ్రయింపదలె జి, ల్లరప్రజనర్థించగా ఫలంబేమి శివా. 49
 నెనరున్న వాఁడె చుట్టము, తనయునిఁగోపించువాఁడెతండ్రియు శ్రీమవే
 శనుగాచువాఁడె నెచ్చెలి, తనవిభునుఖి పెట్టినదియె తనభార్య శి. 50
 ధనసంపాదన దుఃఖము, ధనరక్షణ హంతకంఁపెదగఁదుఃఖము నా
 శనవ్రయము లధికదుఃఖము, ధనికంఁపెను పేదవాఁడుధన్యుండుశి. 51
 హరిహరకమలాసన ని, ర్జురులకు ప్రజనొసటివ్రాత శక్యమెఱుడువన్
 నరులెంతవారలెంచఁగ, శరణాగతిభక్తవృద్ధయనంతోష శి. 52
 బుద్ధివిశేషమునేతిన, వృద్ధియునాయువుకుబాలు విరివిగఁగూరల్
 ఇద్ధరిరోగము ప్రజకున, వృద్ధిగమాంసముకుమాంసమేబలము శి. 53

చెడఁచుష్టి లేనిదిపుడు, చెడఁచుష్టి వహించురాజు సిగ్గురయైనం

జెడువేశ్య సిగ్గువిడిచినఁ, జెడునిల్లాలండు చారుశితగాత్రి శివా. 54

ఘనశ్రుతిమూలమువిపుల, కనయముగృహమునకు మూలమంగన కృషి

కై, ల్లనుమూలంబగుధాన్యము, ధనమూలముత్రిజగములకుఁదధ్యంబు.

శిలపైనుండినగందం, బలఁదినఁ బిల్లంటుకొనినయన్నముఁదినినన్

జలమంచునీడఁజూచిన, బలువగుసిరిదొలఁగు చేపపత్తికైన శివా. 56

అజగార్థభములధూళియు, నిజసమ్రాజ్యనపుధూళి నెలఁతలపాదాం

బుజధూళియు సోకినఁ దన; నిజయశ్రీదొలఁగు దేవవిభున కిలశివా. 57

కఱవేమిలేదు కృషితో, దురితింబులు లేదు జపముతోఁ గలహంబున్

మఱిలేదోర్పునజాగ్రత, పయలైననుభయము లేదు ప్రజ కెందుశి. 58

కడుగుణాంపన్నం డగు, కొడుకొక్కఁడెఱుఁగు నూగుగురుజడు లేలా

పుడమిరకచంద్రదీప్తికి, నడిచుక్కలచేఁ బ్రయోజనంబేమి శి. 59

ప్రస్తుతముకుదగుమాట న, మస్తజనులునమ్మతించుమర్యాద మన

స్వస్థమునిడుగోపంబుఁ బ్ర, శస్త్రముగ నెఱుంగునాఁడు సరసుండు శి.

విషమువిషమె ద్విజవిత్తము, విషమదిదిననొకటెమడియు విప్రారము ని

ర్విషమనుకొన్నను సర్వం, కషకులనాశనమునొందుఁగ దె యతఁడు శి.

నూఱువ రాఁగండినధని, నూఱుఱ్ఱండిననురాజు నూఱొషధవి

స్తారిభిషకుశ్లోకంబులు, నూఱున్ననుబండితుండు నుతచరిత శివా. 62

అనుచారసడనిశాస్త్రం, బును జీర్ణముగానివేశ భోజనము దరి

ద్రునిగోష్ఠి మునలికిని జ, క్కనిప్రాయంపుటాలు ధరణిగఁగువిషముశి.

మాటలచేసచ్చసిరుల్, మాటలచేబంధునఱులు మర్యాదలికున్

మాటలచేసంకెలగు, మాటలమృదువెఱుఁగ కున్న మరణంబు శి. 64

మునుదానివ్వనిదోష, మృతను దరిద్రుఁడు దరిద్రమున సతిపాపం

బొసరించు దాననరకం, బునఁబడి మరలనుదరిద్రమునఁబుట్టు శి. 65

అతిథియు బాలుఁడు సతి జన, పతి యల్లుఁడు వీరు లెమిభాగ్యంబుల నం

. గతు లేవెఱుఁగరు కరుణా, యతమానసమిముభశింతు నోసాంబశి.

కొఱగానివేశ నాపునిఁ, గొఱగానివి రాజ్యబంధుకోటులనెల్లన్

గొఱగానిభార్య రాష్ట్రము, లరయఁగఁబురుషుండువిడుచుటవిమేలుశి.

వినుమాహారము సాహస, ముచు బుద్ధి మనోరథములు బురుషునికం టెసీ

గనుఁగొన రెండును నాల్గా, రెనిమిదిపాల్లెక్కుడందు రింతులకు శి. 6

క్షీతిజనములపాపము నర, వతినొందును రాజసేయుపాతకము పురో

హితునొందు నృపతిక గుదు, మృతిగురునిజెందుశిష్యుకిల్పిషము శి.

సంగీతవాద్యతాండవ, సంగరవ్యవహారభుక్తిచమయములందున్

భంగంబు సిగ్గువడినన్, మంగళకైలాసవాస సుహదేవ శివా. 76

దైవాధీనము జగములు, యావన్మంత్రంబు దైవతాధీనము మం

త్రాప్యతివిప్రాధీనం. బావిప్రుడు మాకుడై వమనె శౌరి శివా. 77

కడుకులహానికి నొకనిన్, విడువఁదగున్ గ్రామమునకు విడవలెఁగులమె

వృడుదేశమునకు గ్రామము, విడువవలెన్ భూమి గవ్వవేళలను శి. 78

బలమభ్రమువత్సలకున్, బలముదకము నదులకెల్ల బలహీనులకున్

బలమగుచుండు మహీపతి, బలమెన్నఁగరోదనంబు బాలులకు శి. 79

వలువయలంకారమునకు, నలరుఁబ్రియముభోజనమున కధికమునుగుణ

మ్ములుకాంతలకగు వేద, మ్ములుచదువుట బ్రాహ్మణులకుముఖ్యంబు శి.

కులమునురూపముబ్రాయముఁ, గలవాఁడయిచదువకనుబ్రకాశించునెభూ

వలయమునఁబరిమళించని, బలుమోదుగుపూలకాంతి ఫలమేమి శి. 75

శోయిలకున్వర మెరూపం, ఖాయంతికి గుణమెరూపమగుఘగురూప

ప్రాయులకు విద్యపద్యం, బాయతులకు శాంతిరూపమగునయ్య శి. 76

గగనమునకు రవిభూషణ, మగుఁబద్మములకు మిళిందమగువాక్కులకి

మృగుసత్త్వము భూషణమిం, పుగనతులకునద్గుణములుభూషణము శి.

గణుతింపమనమానకు హ, ర్ణణము వసంతమునఁబికమునభకు మసీమా

గ్రణిసర్వగుణములకు వితి, రణమే భూషణమనంగ రంజిల్లు శి. 78

ఇలనదులుదకముద్రావపు, ఫలతరమేఘములు పైర్లభక్షింపవు పు

ణ్యులనంపాదించిన ధన, ములుదినరు పరోపకారములుసేయు శి. 79

తేలుకుఁదోకను మక్షిక, జాలమానకు శిరమునందు సర్పమునకుదం

ప్రేళిని దుర్జనునకుఁ దను, మూలంబుననుండు షెవముముఖ్యముగి శి.

పుస్తకములొనిచదువు మ, హీనలి నితిరులకుఁ జేతికిచ్చినధనమున్

బ్రహ్మతకాలమునందుఁ ద, టస్టించదుజేళ్ళకుండుటయమేలు శివా. 81

నిజబాలకులునస్త్తులు, గజయాన లనేకులెంచగల కార్యంబుల్
 యజమానిలేనియెడలను, గజబిజయై చెడునటండ్రుఘనముఖులుశి. 82
 ఇలనభ్యసించగాఁ జదు, వలరునుగరాత్రిను నరణనగుబుద్ధియు రం
 జిలనుద్యోగమున సిరుల్, గలుగునుధర్మమున ఫలముగలదండ్రు శి.83
 తరువులవయసువసంతముపురుషులయావనముధనముపూజోండ్రకునుం
 దరము వయసౌభాగ్యము, ధరవండితిజనులవయసుతగవిద్య శి. 84
 వనధులపై వర్షించుట, తినివచ్చినయతని కపుడె తిండిడుటమహా
 ధనికులకీచిచ్చుట ని, ర్థననకువయసుండుటలు వృథాయనిని శివా. 85
 తననంపాదన ధనముం, దనవెంటనురాదు బంధుతనయులు ప్రేతా
 వనిదాక వచ్చుచుందురు, గనుకాతఁడు ధర్మవరుఁడుగావలెను శి. 86
 నరవల్లభునిల్లాలున్, గురురాణియు నన్నభార్యకులసతి జననిన్
 నెఱిగూర్చిగన్నమాతృక ధరనీయైదుగురు తమకుఁ దల్లులగు శివా. 87
 చోరునిఁజంపుట తొత్తును, బారుగగొరిగించి వెళ్ళబంపుట సతికిన్
 వేరెవరుండుట సఖునకు, దాఁరక్తిగఁ బలుకకునికిఁ దగుశిక్ష శి. 88
 తనతండ్రిబుణముఁజేసిన, తనతిల్లియుజూరిజైన తనభామిని చ
 క్కనిదైన రివులుకొడుకుకు, జనకునకునవిద్యనుఁబడు శత్రువుఁడు శి.
 జనకుండుబాల్యమున యా, వనమురమణుండు సుతుఁడువార్ధికమగువే
 శను పోషింతురుగద యం, గనకున్వకీయంపు బ్రతుకుగాదెపుడు శి.
 ఘనమగు మఖప్రవేశము, లను గర్భిణివృద్ధబాలులను నృపుగనుదే
 వునిఁజూడ శూన్యహస్తము, లనుజనఁదగదటకుఁబోవలయుఁబండ్ల శి.
 కుమతికిశ్లేష్మమునమమై, యమరునదియు తీపిచేతనతివృద్ధియు నా
 శముకటువుననటులన్ గో, పముశాంతిమువెంటఱులుఁడుబ్రబలించుశి.
 తనతండ్రి పడుగుఁజేసిన, ఘనుఁడు నివ్విద్యాధిగురువు గ్రాసంబిడువాఁ
 డును భూవరుఁ డీయైదుగు, రును దండ్రులు జగమున నివ్వహాపాక్ష శి.
 యముఁడే కాత్మిన్యఁడ వ, శ్యమువైచ్యుండ తనికంటె సతికతినుఁడుప్రా
 జాము దండధరుఁడు గొనున, ర్థముప్రాణమురెండుగొనుగదాభిషకు శి.
 దారిదుసినకీవియు వి, స్తారదినాంతరపు లింగసంప్రక్షణ నం
 స్కారమనాధప్రేతకు, మేరనొనర్చినను యశ్వమేధములు శివా. 95

ఈవియుపినయముగల న, ద్వావము ధైర్యంబునుచితపద్ధతులివియునో
 గేవలనహజగుణంబులు, ధీమరులకుఁ బరులునేర్పితేరావు శివా. 96
 హరిమందిరమున కేగిన, కరులకపోలముల మా క్షి కములులభించున్
 హరినక్కతావుకరిగిన దొరకొనుడొక్కెముకతోబుతోకలను శి. 97
 శనునారోగ్యము పరగడు, పున నుశిరికబండ్లుబదరి భోజనమవలన్
 ననుపుగల వెలగవండును, తినఁగగు నెపుడరఁటివండు తినరాదుశి. 98
 గయ్యాళియాలుకూళగు, నెయ్యిఁ డహంకారిభటుఁడునెఱిఁఫఁశిలయం
 బై యుండు గృహమునరునకు నెయ్యెడమరణాంతికంబులివినాల్గుశి. 99
 ఘననన్ద్రానము సత్కృప, యను బందుగు విద్య ధనికుఁడుండని నేశం
 బున మనుజుఁడొక్కదినమై, నను దగదుఁపింప నజ్ఞనస్తుత్య శి. 100
 శ్రుతులున్నందుకుయజ్ఞము, నతిధనమున దానభోగ మంగనవలనన్
 రతి సంతతి చదువుటపన్, మతివెలయుట ఫలములండు మనుజులకుశి.
 కడుగులిను బండ్లు రోమని, జమ నిష్ఠురుఁ దిండిపోతు సంధ్యాసుప్తుం
 బుడమిచితరగుణముల మ, ర్వుడు హరినముఁడైన విడుచుచోలక్ష్మిశి.
 శతిపత్రదళాభాస్యము, మితచందనశీతలంపుమృదువాక్యములున్
 మతిక ర్తనమానం, బతివినయము ధూర్తలక్షణాధికము శివా. 103
 భువిఁదల్లి లేనిబిడ్డయు, ధవుఁడుండనియావనంబు తరుణులకునుశాం
 తివిహీనతపము పులుసున్, వివరించఁగ లేకభక్తి వృధయండుశి. 104
 అమృతము నద్గుణియగునతి, యమృతముశిశుభాషణమ్ములవినిపుహితవం
 దమృతంబుమానభోజన, మమృతంబివియన్ని వినఁగ నమృతములు శి.
 పాపండుఁడైన బరహిత, భాషేనను మూర్ఖుఁడైన పండితుఁడైనన్
 కామాదునండములచే, భూషణయతి సర్వలోకపూజ్యుండు శి. 106
 పాములకు బాలుబోసిన, నేమరునేవిషమునటు లహీనాత్ములకున్
 దామొనరుచు నుపకారం, బే మరియపకారమగుచుఁ బెంపొందు శి.
 అప్పునుయొచ్చుటయును, ముప్పునుగడుజారచౌర్యమునులేకుఁడియున్
 గొప్పైనవ్యాధియెంగిలి, పప్పున్నములప్రకప్తపద్ధతులు శివా. 108 .
 కడుదాసీలును భృత్యులు, కొడుకులు వస్తువులుబందుగులుగుఱ్ఱంబున్
 ఎడలేనిధనముధాన్యము, పుడమినియివియన్ని యప్తభోగములుశి. 109

ఈగలుగాలియుసాగనగు, బోగమునతియూచకుండుభువిమూషకముల్
 బాగుగ మున్నిబుకరణము, వేగమెవరపీడనముల వెలయుదురు శివా.
 ఇలనారుభూప్రదక్షిణ, ములుసేయుట నూర్లుకాశిభోవుట పదివే
 యులు సేతున్నా నంబుల, ఫలములు నిజమాతృపూజాబ్రతిరావుశి. 111
 అన్నోదకసమదానము, సన్నతద్వానశివతంబుజపగాయత్రీ
 కన్నను మంత్రముమాతృక, కన్నను దైవంబులేదుగణుతింపశి. 112
 ధరధనికునాలుబిడ్డలు, దొరనలెబందుగులు స్నేహితులువేల్పగ ధీ
 పరులూచార్యునినలె జూ, తురుభాగ్యముకన్న నేదిదొడ్డదిక శి. 113
 ఇలశూద్రుండు కపిలగోవులపాలానుటయు విప్రుపాలతినెనయుటల్
 బలుశ్రుతిగోచరమునఁ గే వలచండాలత్వమొందు వాడిలను శి. 114
 సూనులుగలుగనిచాన ల, హీనప్రసవంపుబాధలెఱుగని భంగిన్
 బూనియనక్షురుతి వి, ద్యానిధులరసజ్ఞతెఱుగరా భువిని శి. 115
 తానుద్యవింపగలుగును, గానఁ గవిత్యాశశౌర్యఘనవితరణముల్
 ఈనాలుగువిద్యల నే, మానవుచేనేర్పబడవు మహియందు శి. 116
 తనశల్లిదండ్రులన్నలు, తనయులుపనివాండ్రుశులుదనయిల్లాలున్
 ధనహీనమైనబలుకరు, ధనముండినఁగొప్ప సేముధరవారు శి. 117
 గోమూత్రముచే బాల్జెడు, గోమూత్రముగలసి చల్లకొమరొప్పక్రియన్
 ధీమతికల్పాఘముచే, బాహుగులునకతిపావభయమేమి శివా. 118
 శరధిమధించెడివేళన్, హరియున్పిరినొందె విషము హరుఁడువహించెన్
 బరగనదృష్టముకన్నను, ధరమిక్కిలికలదె ప్రజకుఁదధ్యముగ శి. 119
 తనురోగికి శిశువృద్ధుల, కును వంశ్యాచారయూజనకును ననయంబున్
 బనియేమినిష్ఠ వీరలు, ఘనలోకమునందుచుండ్రు గౌరీశ శివా. 120
 హరినైనను హరునైనన్, బురమైనను వనమునైన భూపతినైనన్
 వరయతినైనన్ గృహిణుం, దరులందొక్కటిని నమ్మఁదగునండ్రు శి.
 శ్రుతిహీనునికిడుదానము, పతిహీనపుసైన్యములును బాలకహీనన్
 అతినయదక్షిణహీనపు, క్రతువును నిష్ఫలములండ్రుకవికల్ప శి. 122
 రోషము యచుతోసమము వి, శేషపేక్షయును ఘోరసింధువువిద్యా
 శేషము సురధేనువు నం, తోషమునందనవనంబుతోసమము శి. 123

సారరహితమనఁడగు నం, సారంబలిమది నెఱింగి శ్వశురులగ్నహముల్
 సారమనిశివుఁడు హిమగిరి, శౌరివయోవిధివసించి శయనించె శి. 124
 సాదకంఠఁ జింతయధికం, బదియెట్లన సాదయుపాగ్నిమరిగిన దేహం
 బుదహించుఁబ్రాణయుతతను, పుదహించునుశింతదగనుపురుషులకు శి.
 ధరలక్షివచ్చు తఱిఁగొ, బృశికాయలయందు నీటిధంగినిసిరి దా
 నరిగెడియవనరమందునఁ, గరిదిన్నకసిద్ధిఫలముగాఁడగును శివా. 126
 ధారుణిబాలుర చెలిమియ, కారణమగునగవునారకాంతల కిడుటన్
 గ్రూరాత్మకొప్పకొలుపుఖ, రారోహమనంస్కృతోక్తిఃప్రైస్యములుశి
 ఇనుఁడుదయమధ్యసాయం, బుననుండెడివేళ నుదకమునఁబ్రతిబింబం
 బునురవిఁజూడఁకూడదు, జనములకదిగోత్రహానిజనకల్ప శి. 128
 ఆదూడపలుపుదాటఁగ, రాదతివృష్టినిఁబరుండ రాదుదకముల్లోఁ
 దాదేరినీడఁజూడఁగ, రాదివిదారిద్ర్యములు ధరాస్థలిని శివా. 129
 ఇనశశిపరివేషంబులు, జనములకతిపీడమొదటి జామున రెంటన్
 ఘనవృష్టినుభిక్షము మూ, టనాల్చింట నాశమంతటనుగల్గు శి. 130
 భువిమొదటిజానునను రెం, డవజామున భోజనమ్ములతిపౌఖ్యముమూ
 డవజామునరోగము నా, ల్లవజామునఁ బ్రజకుమ్మఱ్యువగునయ్య శి.
 విషమగు నవకూష్మాండము, విషమగు ముదివంగకాయ వృద్ధునిజోస్యం
 విషమగు బాలునివైద్యము, విషమగుముదిమగఁడు లేనివెలఁడుటకుశి,
 దొరలిరువురు వైద్యుగులి, రువరుఁబారుగూరండుఁగ్నపి మరొక గేదెయుని
 ద్దఱు పెండ్లాములుఁగడుదు, మ్మరులీయైదుగురు బ్రాణఘాతకులుశి. 133

నీతికందశివశతకము.

సంపూర్ణము.

భక్త చింతామణి శతకము.

శ్రీ

శ్రీమద్భూమిధరాధిరాజతనయా • చిత్తాంబుజద్యోమణీ
శ్రీ వ్యామోహార్ణవతారణైకతరణీ • బాలేందుచూడామణీ
ప్రేమాభ్యంబితకంకణీకృతఫణి • బృందారకగ్రామణీ
స్వామీ నామదిబాయకుండు శివసాంబా భక్తచింతామణీ.

మ. సతగీర్వాణ మురారిబాణ కృతనానాలోకనిర్మాణ సం
తతసరోవసివత్ప్రమాణ త్రిజగత్కళ్యాణ సద్భక్తసం
తతినంత్రాణధురీణ పుంగవనఃకంఠాణ భాన్వన్మహా
పతితోద్ధారకభావవీణ శివసాంబా భక్తచింతామణీ. 2

శా. రాజద్వివృతగురీతురుంబ మునిహృద్రాజీవరోలంబునా
నాజీవాత్మభిదామిడంబ పరమామ్నాయస్తవాలంబ నీ
రేఖాతాక్షమహాకదంబ దురితాద్రిప్రచ్ఛిదాశంబ వి
భ్రాజద్భక్తజనావలంబ శివసాంబా భక్తచింతామణీ. 3

మ. ఘనవైశ్వానరదృగ్గలాట విలసద్గంగాజటాజూట పా
వనరాప్యాలకూట వేదచయభాన్వదోట లోకప్రజా
వనలీలాధృతకాలకూట హతగర్వగ్రస్తదోమాట శో
భనచంద్రార్ధకళాకిరీట శివసాంబా భ. 4

మ. నలినీబాంధవకోటిభామ రిపునేనాభీమ నిష్కామ ని
ర్మలధామా హతకామ విద్వదభిరామా రామసుత్రామ గీ
తలనన్నామ మరుల్లలామ నిజభక్తస్తోమ సుక్షేమ ప
ల్వలపూర్ణామ వివద్విరామ శివ. 5

మ. విలసద్భద్రతురంగ రంగదజహఃద్విజ్ఞానయోగాతిని
ర్మయోగీప్రియనంగ సంగరరిపుఃపాణిలహరకృ.

- ద్వలవద్బాణభుజంగ జంగమపురీదాహక్రియాచంగ వ
 ల్వలపూర్ణామసదానువంగ శివ. 6
- మ. స్వనశోద్యజ్జగదండ దండధరగర్వధ్వాంతమార్తాండ తాం
 డవలీలాధుతకాండ కాండచయదీర్ఘక్రూరవేదండ జ్ఞే
 యవిధానంవిదఖండ ఖండశశిచూడాంక్రియాభోగవై
 భవవిఖ్యాతసురప్రకాండ శివ. 7
- మ. అలఘుశ్రీకరమందరాంగ కరుణోదారాంచితాపాంగ ని
 స్తులకారుణ్యయుతాంతరంగ హిమవత్పుత్రీపరివ్వంగ మ
 త్తలతాంతాశుగగర్వభంగ మునిహృత్పంకేజసారంగ ని
 ర్మలగంగాకలితోత్తమాంగ శివ. 8
- మ. నిలయాభూతబుధాంతరంగ త్రిజగన్నిర్మాణరక్షాదిని
 స్తులకార్యాభినయప్రశస్తవిచలద్భూభంగ భక్తప్రణో
 జ్ఞ్వలచిత్రాంబుజమత్రభృంగ సముదంచతోక్తికందర్పకో
 మలరేఖాయుతమంగళాంగ శివ. 9
- మ. జలజాతప్రభవాచ్యుతాదినుమనస్సందోహానస్తూయమా
 నలనస్త్రింగళదివ్యవేష గరికన్యాచిత్రసంతోష యు
 జ్జ్వలబాలేందుకళావిభూష కరుణానంపాషితాశేష ని
 ర్మలకారుణ్యసుధీవిశేష శివ. 10
- మ. కలశీసంభవగౌతమాత్రిశుకమాంకంఢేయభృగ్వాదిమా
 నిలలామావళిగీయమానమహిమోన్మీలత్సుభామాంధురీ
 లలితాతీత్రయకథాప్రసంగ శ్రితకైలాసాంచలోత్సంగ భూ
 వలయాభంగ శతాంగ లింగ శివ. 11
- మ. స్వవిభానిర్జితకోటిసూర్యపరతత్త్వజ్ఞానదాచార్య లో
 కవితానావనకార్య దీనజనరక్షావిశ్రుతౌదార్య వి
 ఘ్నవిధీంద్రాద్యనివార్య వీర్యనకలస్తోతార్వాచాతుర్య భ
 వ్యవిమోక్షప్రదకీర్తిధుర్య శివ. 12
- మ. కలిదోషఘ్ననిజప్రసంగ త్రిజగత్కందాయమానాంగ దు
 ఘ్నలుషాదభ్రతమఃపతంగ బుధహృత్కాసారచక్రాంగ ని

శ్చలమధ్యానవరాయణార్యభవసాశక్తప్రబ్ధిదాచంగ కే
వలవిజ్ఞానమయార్థసంగ శివ.

13

మ. కృతనానాజగదింద్రజాల త్రిజగఃద్వితాభిధాజాల సం
తతభక్తావనలీల ఘోరభవసంతాపార్తినిర్మూల వ
ర్ధితనత్కీర్తివిశాల శైలవరపుఃత్రీలోల దీనావనా
ప్రతిమోద్యత్కరుణాలవాల శివ.

14

మ. పరతత్వోపనిషద్విహార పినమద్భక్తాఘమందార దు
స్తరసంసారభయాపహార జగదాధారా గుణోదార భా
మరనామామృతసార నిర్మలవరఃజ్యోతిర్మయాకార స
త్త్వరజోముఖ్యవికారదూర శివ.

15

మ. నిజమాయాకృతసర్వలోక వినమఃన్నిత్యామృతాలోక వి
శ్వజగత్పాలనజాగరూక దివిషఃద్వంద్వంఘ్రినాళీక భ
క్తజనాస్తోత్రతమోవిమోక పరిధూతస్వాశ్రితానేక జ
న్మజరామృత్యుభవైకశోక శివ.

16

మ. పరసంతానకరప్రతాప శేఖరఃబ్రహ్మాదిసంతాప దు
ర్భరమోహంధతమఃప్రదీప విలసద్భర్మాద్విరాటాచుప్ర
కరనత్కీర్తికలాప నిత్యనిజభక్తప్రవాతనిక్షేప చి
త్పరమానందమయస్వరూప శివ.

17

మ. సతభక్తప్రతకల్పభూజ విలసన్నానాజగద్భిజ ర
క్షితగీర్వాణసమాజ పావనతరఃశ్రీమత్పదాంభోజ వ
ర్ణితకోటిగ్రహరాజతేజ కరుణానిరావ్యజ దీనావన
ప్రతపారీణ మరారిరాజ శివ.

18

మ. సవిలాసాగతదక్షయూగ భవమోక్షప్రాభవాభోగ హై
మవతీసంగతవామభాగ నకలామర్యావనోద్యోగ సా
ధువరానందకరాత్మయోగ దృఢచేతోభూవపుర్దాహనం
భవభస్మోల్లసితాంగరాగ శివ.

19

మ. అవసృజ్యత్తనయాకళత్ర సమరఃజ్యృఙ్ఘంఙితామిత్ర దు
ర్భవదుఃఖాంబుధియానపాత్ర సితభాస్వద్గాత్ర పంకేజబాం

ధవచంద్రానలనేత్ర నిర్మలజగత్కళ్యాణచారిత్ర స
త్రవరస్తోత్ర జగత్పవిత్ర శివ.

20

మ. అమితశ్రీకరసుప్రసాద నిజభక్తాభీష్టదాహ్లాద యా
గమనంచారవిసోద దీపజనరఃకౌనంతతామోద దు
ష్టమహాపాపవిభేద ఘోరభవపాశచ్ఛేద బ్రహ్మచ్యుత
ప్రముఖాభ్యర్చితపాద శ్రీద శివ.

21

మ. పదపదార్తార్చకకల్పవృక్ష త్రిజగత్పావచ్ఛిదాదక్ష దు
ర్మదదై తేయవిపక్ష విశ్వలయనిఃరాత్రిణావనాధ్యక్ష చం
ద్రదినేంద్రజ్వలనాక్ష భక్తనివహోద్భయూరిననాత్రిగళ
ప్రదరాజత్కరుణాకటాక్ష శివ.

22

మ. ధవళాంచద్దరహాస మానిహృదయాంతరావస నిస్సీమృతై
భవకైలాసనివాస భూరినిజసంధ్యక్తావనోల్లాస స
త్రవరస్తాంతవికాస భాస్వదఖిలఃప్రహాస్రండభాండావళీ
భవరత్నాలయకృద్విలాస శివ.

23

మ. మున్నాఘోరహాలాహలాగ్ని త్రిజగంబుల్లల్ప సీవంతట
న్వేన్నుండాదిగ వేలుపుల్పాఽలిడః న్వేవచ్ఛి సీవావిమం
బన్నాడాని జగంబుఁగాచి రట యన్నా యెన్న సీకన్ననా
వన్నత్రాణపరాయణుల్లరె సాంబా భ.

24

శా. సారోదారసుభక్తి బాణఁడు సమస్కారంబుగావించి యిం
పారస్వేడిన వానియింట నటుంబాఁబూర్ణాశిగానుంటివి
క్లేరీ భక్తమనోరథంబు లిడువా రీవిశ్వమం దెంతయు
స్వారంజూచిన నీవకాశ శివ.

25

మ. క్షీతిలోఁ బల్కలు బోయకన్నఁ డిడునుఁచ్చిహ్నేపహారంబుల
ప్రతిమప్రీతిఁ బరిగ్రహించి యతపఃగర్గప్రాప్తుఁ గావించితో
పతితోద్ధారక శానిరూఢబిరుదప్రఖ్యాతికిం జూడ, నీ
ప్రతిలేఁ డెవ్వఁడు దైవకోటి శివ.

26

శా. తిక్తాచారుఁ డొకండుచేర్చి శివరాత్రి స్వేత్యతోఁగూడి నం
న క్తిందత్కుచసీమనీతు నొకపుష్పంబుంచి యర్పించినన్

- రక్తింబ్రోచితి వార భక్తమలభఃప్రఖ్యాతి సీయందెను
వ్యక్తంబైనది గానిలే దెచట సాంబా భ. 27
- మ. అరుదారస్థిపరాత్రియందొకడు చాఁర్యానక్తి యుష్మత్సృహం
తరదివ్యస్థలి జాగరూప్తి గను మాత్రన్ముక్తుడై యేగె ని
న్నిరతాసక్తి భజించువాఁకరుదా • నిర్వాణలక్ష్మీవిని
ర్భరసంశ్లేషనుఖాబ్ధిదేలుటకు సాంబా భ. 28
- మ. సురలాస న్సురగ్రోలువేళ గములాఁచున్వచ్చిరేగాని వా
రరయన్ లోకహితార్థ మాగరళమింతైనం దినంబాలరె
వ్వరులోకేశ్వర సీపుదక్క నిక విశ్వత్రాణ సామర్థ్యమె
వ్వరికైన స్థలదా త్వదన్యులకు సాంబా భ. 29
- శా. భక్తింబాయక ఫల్గునుండు భజియింప నెత్తచ్చి దేవీసమా
యక్తిన్నీవు కిరాతవేషమున రా • నుద్వృత్తి బోరాడి య
వ్యక్తుడై ప్రహరించినంత వరలాభంబిచ్చినావయ్య సీ
భక్తానుగ్రహ మేమిచ్చెప్ప శివ. 30
- మ. గరిమ స్నీశరణంబుసాచ్చినను మాఁర్కంజేయు రక్షించి దు
ర్భరవై వన్వతిభీతిమాన్ని తఁటనీవాత్సల్య మెన్నంగ నా
తరమా సీచరణానతార్థజననంత్తాడై కడితొవిని
ర్భరభాన్వద్విరుదంబు సీకతగు సాంబా భ. 31
- మ. అలకాధీశునకిచ్చినాపు నవనంఖ్యాకాక్షయశ్రీనిధుల్
జలజాతాక్షునకిచ్చినాపు నిజభాన్వద్దివ్యచక్రంబుఁ బెం
మలరన్వజ్జికోసంగినా వతులదివ్యప్రాభవం శాభలీ
బలి సీసాటివదాన్యుఁ డేడి శివ. 32
- శా. బాధామర్షతబ్రహ్మమూర్ధముఁ దృణప్రాయంబుగాఁద్రుంచియూ
న్గాఢంబొకృప్త సాలెపుర్వనకు మోక్షంబిచ్చియున్ మించితో
రూఢింజెప్పంగ నేల తక్కిననుపయ్యల్నిగ్రహానుగ్రహ
ప్రేధిన్నీకు సమాన మెవ్వరిక సాంబా భ. 33
- మ. గురువత్నీ గమనోగ్రపాతకకళంకుండైన చంద్రుండు సీ
శరణన్నంతనె నెత్తిబెట్టుకొని వాత్సల్యంబు సంధిల్లుగాఁ

- బరిరక్షించితి విట్టియాశ్రితకృపాపారీణు లింకెందును
బరికింప న్మఱితే రికెవ్వరును సాంబా భ. 34
- శా. లేరేవేలుపులెందఱేని మిగుల • న్లెక్కింప వారెవ్వరుం
గారుణ్యంబున భక్తవత్సలత మోక్షప్రాభవారూఢిని
పారం దావకదివ్యసనస్త్రిహిమ లక్ష్యంశంబునంబోలలే
రౌరామొక్కిననీకై మొక్కవలె సాంబా భ. 35
- మ. గ్రహరాజుం గని నీవు వండ్లు డులియంగ గొట్టునవ్వేళ నే [బత్
గ్రహచారంబులుఁ జాలకుండె మఱియాబ్రహ్మాత్తమాంగంబు
రహినీచే దెగ నేవిధాతనొనటన్ • వ్రాసె న్భవద్దివ్యస
న్మహిమప్రాభవ మింతెకాక శివ. 36
- శా. నీచారిత్రము బల్విత్రము గదా • నీసేవక శ్రేణికిం
పొచిత్రాంబరరత్నభూషణసుధాహారాదికంబిచ్చి నీ
వాచరాత్రింబర మస్థిమాలయు విహాహారంబుఁ గైకొంటి వా
హాచాతుర్యము చెప్పఁగాఁ దరమె సాంబా భ. 37
- మ. అణుమాత్రంబుఁ దలంప వాద్విజవధాద్యత్యంతఘోరాఘముల్
కణమైనంబరికింపఁ బోవు ఘనరాగద్యేషలోభామలన్
గణనంజేయవు జాతిధర్మవిధిభంగంబుల్ రవంతేనియుం
బ్రణతాభీష్టవరంబు లిచ్చుతఱి సాంబా భ. 38
- మ. గరిమన్విప్రుఁ డొకండు చేత శివలింగంబుంచి పూజింప నం
తరువం దజ్జనకుండుగాంచి వడదంన్న న్వాడుక్రోధాప్తి ద
చ్చరణంబులైగఁ ద్రుంచి తత్త్వణమ యశస్విష్టాకృతింజెందె నీ
పరిచర్యామహిమ ల్విచిత్రములు సాంబా భ. 39
- మ. బలభీష్మఖ్యమరుత్కీరీటమణి దీపశ్రేణి నీరాజితో
జ్వలపదాబ్జుడవైన నీకునరిపోల్పన్ దైవముల్లేరు శ్రీ
వెలయంగన్గొన నీకుసాటి మఱిసీవేగాని విశ్వంబులోఁ
బలుకుల్వేయునికేల చాల శివ. 40
- శా. శ్రీరాముండు కపిన్వరూపదివిమలేనానహాయాదినం
భారుండై శతయోజనాయతముగా • బంధించి యున్నట్టి యా

హరాశిం దమి నొక్కగ్రుక్కగను ద్రావం గుంభజుండోపుటే
సార స్నీపదభక్తిసన్మహిమ సాంబా భ.

41

మ. తనర స్సర్వసుమధ్యలందుఁ బరతః త్వం బెవ్వరో సత్యభా
వనతోఁ దెల్పుమటన్న వ్యాసుఁడు “నదైవం వాసుదేవాత్పరం”
బని చేయెత్తివచింప నంత నిశబాహాస్తంభనంబైన న
ర్వనిరూఢిం బరత త్వమీవనఁడె సాంబా భ.

42

మ. పురనంహరమఖాపహార నలినోద్ధూతోత్తమాంగచ్ఛిదా
నస్తరదాహంతకనాశ మృత్యుజయభీమక్షేత్రసానాదిదు
ష్కరకృత్యంబులు నీవొనర్చుకతన • స్సర్వేశ్వరుండంచు ని
స్సరమామ్నాయము లెంతయుం బొగడు సాంబా భ.

43

మ. తలఁదావంచుకొనె స్ఫటింద్రుఁ డతిచింతనావ్యగారోహవే
ల్వలఁబాజెన్ విధియేమితోవళయె నిర్విణ్ణత్తుండై నలైన
ల్లలయం గన్గొనుచుండె గీష్పతియు శంకనౌఢ్యముంబూనె ని
స్వలనొప్ప నివృత్తింపజాలమిని సాంబా భ.

44

మ. అలవి త్రేకుఁడు మిత్రుండై విమలరౌప్యాహార్యమాభాసమై
బలుమేల్చంగరుకొండ మేటిధనువై • భాసిల్లు నానర్వమం
గళ భార్యామణియైన నినగొలుచుభాగ్యం బబ్బునే యీజగ
ద్వలయంబందును నెంతవారికిని సాంబా భ.

45

శా. కల్యాణాత్మక మైనచాప మురుభోగశ్రేష్ఠమానారి సా
కల్యాణూన రమానివాస మగు సంతాండంబు భద్రప్రదా
మూల్యంబై తగువాహనంబు గల ని • న్బాజించిన వ్యాగ్యసా
ఫల్యం బాటరుదే ప్రసన్నులకు సాంబా భ.

46

శా. సత్యజ్ఞానసుఖస్వరూప మగునీ • శశ్వసమ్రాత్వంబు దా
సత్యంతాద్భుతమై పవిత్రకరమై • యజ్ఞానవిధ్వంసియై
నిత్యశ్రీకరమై చెలంగు నిదిగో • నిక్కంబు సర్వశ్రుతుల్
• ప్రత్యక్షంబుగఁ జాటుచుండు శివ.

47

మ. వెలయ స్సర్వసుపర్వరూప మగు నీ • విశ్వస్వరూపంబు కే
వలరూఢి న్బాజింపలేక బహుదైవప్రాంతిఁ బెక్కెల్లడుమూ

ర్తులనేవింపగ వారికిం దదుచితోఁ ద్యోగానురూపంబుగా
ఫలదానంబిడు మేటి వీవకద సాంబా భ. 48

మ. అరయ న్బుజలవహ్ని వాయుఖరవీం ద్వాతా త్రవ్వకంబెన్న నీ
పరమహర్ష్యప్రకమై యెనంగ నిఖిలఁబ్రహ్మాండభాండోత్కరం
బురహిందజ్జలబుద్బుదోపమములై * పుట్టు నక్రమం గిట్టు నీ
పరమానందమయస్వరూపమున సాంబా భ. 49

శా. లీలానిర్మితనైకకోటిఘనసాంభీకోద్భవాండచ్చటా
మాలాజాలవిరాట్స్వరూపమగు నీ * మాహాత్మ్య మింతైన నా
శాశీకాక్షచతుర్ముఖాద్యమరు లెన్నంజాల రెన్నాళ్లకుం
బ్రాలేయూచలకన్యకారమణ సాంబా భ. 50

మ. తనియె స్మేటిమనోతశార్థములఁ జూడవచ్చు నుద్యద్విప
ద్యనధుల్లాట్యగవచ్చు సశ్రమత విశ్వంబెల్లఁ దెల్లంబుగాఁ
గిహఁగావచ్చు సకృజ్జవంబుననె వీఁకన్ కైవవంచాక్షరీ
మనురాజం బఖిలార్థసాధనము సాంబా భ. 51

శా. చేతోవీధిభవత్పదాంబుజముఁ దా * జింతించి యెందేగినన్
భూతప్రేతపితౄచరాక్షసగణంబుల్ పోవు దక్షై యసం
ఖ్యాతాపన్నిచతుంబడంగు నిరపాయాత్మ్యంతనవృంగశ
వ్రాతంబుల్గుమకూడు నిక్కమిది సాంబా భ. 52

మ. నుదుట నృసక్రతులంకరించి యులుభన్ * రుద్రాక్షముల్లాల్చి లీ
లదలిర్ప నృపదీయదివ్యచరితల్ * గానంబు గావించుచు
శుద్ధమోక్ష నివహరించువానిఁ గవి తా * మోహంతిరేకంబుచే
పదలంజాలదు ముక్తికాంత శివ. 53

శా. నీలీలాపరితాపభుక్వాగదువానిం జూచి భీతాత్ములై
జాలింబొందుచుఁ గాలకింతులు తుత్పాపాన్యమండండ్లకే
చాలంగాఁ జరుపె త్తిపోదురగుట మింఁమన్ దుష్టుగా నోడగ
త్పాలారాధితపాదపద్మ శివ. 54

శా. నీజాక్షిజ్యోతిని మిక్తపాతిశయము * స్మృత్యర్థ జాతస్సల్యము
వీడ్చిపాత్తిజనైకపోషణము నీ * నిర్వాణజరంధాన మిం

కేదై పరిబులయందుఁ గాన మిఁక వేయేలా గణింపంగ నీ
పాదాబ్జంబులఁ గొల్చి ముక్తుడగు సాంబా భ. 55

శా. నీకర్పించిన పత్రపుష్పఫలవాసీయంబులుద్యనద్రా
స్తాకేభేంద్రమనోజవాశ్వవిలసత్పుష్పైర్దేందుబింబాననా
ద్యాకారంబులఁ బుట్టి పూర్వభవవిద్యాయుక్తిఁ బ్రాకూపక
ప్రాకారంబులఁ బాయకుండునట సాంబా భ. 56

మ. పరుసం బాపులితోలుపైనిడి చితాభస్మంబుమైబూసి య
బ్బరిమాపునకనరుల్లిరించి జగము • ల్బుట్టించుచుం ద్రుంచుచుం
బరమాయాకలితేంద్రజాల మరుదోప్పంజేయఁగాఁ గాటికా
పరివైయుండితివో బలీబళిర సాంబా భ. 57

మ. ధరణి న్రాజశిఖామణిం గొలిచి వేదండాశ్వరత్నాంగనా
స్థిరభాగ్యంబులఁ గాంచునందు రిది యెంతేవితగాదా దిగం
బరు నాయాదిమభిక్షుని న్గొలిచి శశ్వత్సాధవప్రోల్లన
త్పరమైశ్వర్యముఁ గాంచుచుండ శి. 58

మ. వివిధామ్నాయపురాణశాస్త్ర మను సద్విద్యాఃపూన్యంబులన్
హవనాదిక్రియల న్నయ్యాగముఖదివ్యజ్ఞేత్రరాజంబుల
నివరింప నకలప్రపంచమును నీవేకాని విశ్వంబులో
భవదన్యం బినుమంతలేదు గద సాంబా భ. 59

మ. జలజాతాక్షచతుర్ముఖత్రిదశభాషాశేషవాచస్పతుల్
పలుక న్నేరరునీప్రభావలవమున్ • భావింపలే రట్టిచో
నిలనేనెంతటివాడ నీదుమహిమం • బెన్నంగ నోలింగ భ
వ్యలనడ్చురిదయాంతరంగ శి. 60

మ. ఫలవర్ణాంబుసుమంబులిచ్చిన ననల్పశ్రీతిలోకీసము
జ్వలసామ్రాజ్య మొసంగి నీవు తుదమోక్షంబిచ్చుచుండంగ
సులభోపాయ మెఱుంగ లేక మనుజుల్ • ఖోభింతురేమొక్కొ
త్పలినీబంధుకళావతంస శి. 61

మ. చెనకన్వచ్చి మనోజుడంతటనె భస్మీభూతుడై సోమ
సునదక్షుండు నిరాకరించి చటులాస్తోకార్తిపాలయా
75

ననికెవ్వఁడు శివాపరాధమునై నం జేసి చేటొంద కే
మనఁగా నేర్పు దగంబులోన శి.

62

మ. క్షీతినానావిధమ ర్త్యకోటిఁ దమవాసిం బ్రోవఁగాఁబూని దై
వతముఁబ్బు ల్దగు పాళ్లువెట్టికొని రింబ్బంగిన్ ; యతుల్విష్ణుపా
ల్కఁతుక ర్తల్పతమన్యుపాలు శ్రుతిధర్మజ్ఞుల్ చతుర్వక్త్రపా
ల్పతితానీకము నీదుపాలు శి.

63

మ. అలఘూదారతఁబూనునాయెడను నీ • కర్పించితీమేను నీ
చులయాచింపఁగ లేను నీవెగతియం • చున్నమి యున్నాను దీ
నులతోఁ బంతముమాను నీకిపుడు నన్రోవ న్వశంబాను న
స్పృహదన్న న్నిను మానఁబోను శి.

64

శా. ఏదై వంబులవంకఁ జూడ నిక నేనెల్లెన నిస్వీడ నీ

వేదిక్కంచులు బున్నవాడఁ బలుకుల్వేయెల నీవాడ నీ
వాదేలో ననుఁ గన్నవాడ యెపుడు • నృల్మాటువాతోడ నీ
ప్రాదంబు లె

65

శా. ప్రారబ్ధంబున నానాద శి.

దారావత్తు నను బల్లవంబొకటి నాపైవేసి యాపైమహా
సారాశివార్చనాదిపాశములచేతంగట్టి నుర్వారసం
య్యానంబు నడఁద్రోసి నీవటు తటస్థప్రాథితోనుండి య

66

మ. చెల్లెల్లె చిత్రము చూచు వార శి.

చెల్లెనను గుబ్బలిరాచకూతు రజమై • జెన్నొప్ప లేనపువె
జెన్నొప్ప లిక్కలెల్లెగప్ప జెలువ • నీరూపు బాగొప్ప నా
జెలంబు లిక్కలెల్లెగప్ప జెలువ • నీరూపు బాగొప్ప నా
నీతీత లిక్కలెల్లెగప్ప జెలువ • నీరూపు బాగొప్ప నా

67

చాలంబున నానాద శి.
చాలంబున నానాద శి.
చాలంబున నానాద శి.
చాలంబున నానాద శి.
చాలంబున నానాద శి.
చాలంబున నానాద శి.
చాలంబున నానాద శి.
చాలంబున నానాద శి.
చాలంబున నానాద శి.
చాలంబున నానాద శి.

68

వివిధాభీష్టములొందవచ్చు సుఖయై • విశ్వేశ సద్భక్తితో
భవదంఘ్రినరణంబుఁ జేసి శి.

69

మ. ఖలసాంగత్యముగాదు చేసినను దుఃఖంబీక నేహోదు పె
ద్దలసాంగత్యము మానరాదు మతభేదంబుల్ వృథావాదు ని
శ్చలసారం బగునీదుభక్తి వరమోక్షప్రాప్తికింబాదు మో
హలతల్ ద్రుంపక ముక్తి లేదు శి.

70

మ. పరులన్నాధలోనర్చి బల్లనమునంపాదించి విఖ్యాతికై
ధరలోఁ జేసిన యట్టిధర్మములు వ్యర్థంబై చనుంగాక ను
స్థితంబొందునె సర్వభూతపరిత్యక్తుంజేయుటేనీమహా
పరిచర్యాకరణంబు గాదె శివ.

71

మ. క్షీతిలోఁ గొందఱు వారివారిమతముల్ • శ్రేష్ఠంబు లన్యంబులౌ
మతముల్లావనిచెప్పుచుందు రిదిసీమాయావృతభ్రాంతి సం
తతనానావిధజంతుసంతతిహృదంతర్యామివోనీకు స
మృతిగా నట్టిమతంబునుంగలదె సాంబా భ.

72

మ. అరయ న్ని వహరోక్షతన్నిఖలభూతాతస్త్రియాపుండ్రవై
పరిపూర్ణసితినుండఁ గన్గొనక నిన్బావింతు రెందోజనుల్
పరమేశాభవదీయమాయఁ దెలియం • బహోద్రువదిత్యగో
పరమేశాదులకై నఁ బోలదట సాంబా భ.

73

మ. విపరీతార్థమలర్కవాదములచే • విజ్ఞాన మొప్పురునే
కపటాచారవిడంబనక్రియలచే • గైవల్య మేతెంచునే
చవలాశావిషయోపభోగములచే • జల్లారునే తృప్తి నీ
యవరోక్షానుభవంబు లేక శి.

74

మ. కలివేళ నివృధిచోదితక్రియలొగింఁగావింపఁగా లేక తా
రలనుల్పొందఱు తత్త్వవేదులము మేమంచు న్సుకర్మంబులి
మ్ములఁగావింపదుగాని భోగ్యవిషయంబు లాశ్రయగా లేదు ని
ష్కలదంభోక్తుల ముక్తి చేకులునె సాంబా భ.

75

మ. సరులనోక్తసముపుచ్చి సామ్యుగొన నానాశాస్త్రవాదంబులు
స్వరవేదాంతవిశిష్టయుక్తులును దంభప్రాప్త వేపంబులు

- గరమొప్పురునుగాని నగ్గురుకటాక్షంబింతలేకున్న నీ
పరతత్త్వంబెఱుంగంగరాదు గదసాంబా భ, 76
- మ. మీనంబెప్పుడు నీటనేమునుగుఁ దామేమంబు పట్టాశనం
బే నిత్యంబొనరించుఁ బాముపవనంబేఁగ్రోలు నేప్రాప్తు న
ద్దానన్వానికి నేమిపుణ్యఫలమొందంగలె నట్లెను నీ
ధ్యానంబించుకలేని సత్క్రియలు సాంబా భ, 77
- శా. దేవా తావకభక్తి లేనినరుడేఁతీర్థంబులంగ్రుంకినన్
గ్రావాగ్రంబులపైవశించినను యోగశ్రేణిసాధించినన్
గైవల్యార్హుఁడు గాఁడతండితరకాంక్షల్యాని నిన్నాత్మలో
భావింపంగలవాఁడు ముక్తుఁడగు సాంబా భ, 78
- మ. తనవారొక్కరుఁగూడరారు యమబాధల్యాన్వగాలేరు మున్
ధనకాంక్షం దనుగూడినారు తుదఁజెంతన్నిల్వగాఁబోరు గా
వునవైరాగ్యముమీఱు ధీరులతిభవ్యుల్ వారునీభక్తిభా
వనచే ముక్తికిజేరువారు శివసాంబా భ, 79
- మ. ధరణింగోరకయున్న బోవుసుఖముల్ తాఁగోరిన న్రావుగాఁ
పురముల్నిత్యముగావు సంతప్రజగుంపుంబోల్కినేపోవు నీ
శరణన్న నిష్ఠనాడలే విదియెమోక్షప్రాప్తికిందావు ద
బృఱవేసంబులు మెచ్చవీపు శివసాంబా భ, 80
- మ. తిరమైదేహమునిల్చునా శమనుడిందే నిల్వఁగానోర్చునా
సిరిదానిల్కడ సేయునా యెపుడువాసిన్వెన్నెలల్గాయునా
ధరసంసారము నిత్యమా తెలివినొందన్లకమున్నెన్నఁడో
పరమార్థంబొనరింతు నేననిన సాంబా భ, 81
- మ. చెదరున్ దృష్టిమనీషయుంజెదరు బంజ్జీర్ణంబులై యంగము
ల్పదలున్ దంతములెంతయుంగదలు శీలంబంతమఁన్నేచను
నుద్రిమింజిక్కినవేళఁ జిత్రమిదియేమోత్పష్ట దానొక్కఁడే
వదలంజాలదుగాని మానవుని సాంబా భ, 82
- మ. జ్ఞాతిద్రోహులు బంధుభూతకులు హింసాసత్యశూన్యుల్ దయా
వీతసాక్షితులు సాధుబాధకులు నై వేధించుచున్నాఁడు ని

రీతిందాగలి పూరుషుండివుడుధాత్రిన్నిపువేషించిన
నాత్రిండ్రీ బ్రదుకెట్లు సాధులకు సాంబా భ,

83

మ. ధనమే సాధనమెల్లకార్యములకుం • దర్శింపనత్కిరి జీ
వనమే పావనమెల్లలోకములకు • స్వర్ణింపనీపాద పూ
జనమే భాజనమెల్లభద్రములకుం • జర్చింపగా నేరికి
స్మనమే కా ఘనమోక్షకారణము సాంబా భ.

84

మ. ధరనత్కిరికి దానమేమిగుల సద్యస్తప్తికిం బోనమే
సరసత్వాప్తికి గానమే కలహనాశేస్సూర్తికి స్మృతమే
గరిమావాప్తికి మానమే నిరతమోక్షప్రాప్తికిన్ జ్ఞానమే
పరఃగుంగా కింకరాన మేక్రియల సాంబా భ.

85

మ. నినుమెచ్చించుట భక్తినే జనులకు • నేత్రలాట సత్యోక్తి
తనకు సబంధము రిక్తినే పరమ భద్రస్సూర్తి సద్యోక్తి
కననిశ్చింత విరక్తినే సకలదుఃఖప్రాప్తి సంసక్తి
మనముం బట్టుట యుక్తినే యగును సాంబా భ.

86

శా. ఆయుర్దాయము సెల్లి మర్త్యులు సదా యామ్యాలయం బొందుటల్
శ్రేయస్సంపదనొక్కెడ న్నరులు నిశ్రేయస్కులై యొక్కెడం
గాయక్తేశము నొందుటల్గనియు రాగదేవములూతన రీ
మాయాపాటవ మేమిచెప్ప శివ.

87

మ. జగతిం జూడ నియోగియై మొదలఁ దా • జన్మింపనేరాదు క
ర్తృగతిం జన్మము గాంచె నేని బ్రదుక • న్రాదట్లు జీవించిన
స్వగతో నిర్ధనుడౌట గూడ దబులైన • న్వేగ మిల్వాసిగో
వ్యగతిం దావసియై చరింపఁ దగు సాంబా భ.

88

మ. నినునేవింపక పొట్టకూటికి జనుల్ని త్యంబుమూఢాత్ములై
ధనికద్వారములందుఁ గొల్చెదరు తిత్కర్మంబునేమందు గా
ననమందుండెడు కొండ చిల్వకు శిలాంతర్వర్తి యాకప్పకు
స్మననాహారముఁ దెచ్చి నీవిడవె సాంబా భ.

89

మ. పుడమిం బెక్కువనంబుల న్మధుఘలంబుల్ స్వాదుపాసీయము
ల్గడునొప్పారులతావితానములు యోగ్యంజాగుహావాసముల్

గడిమిం బ్రోచెడిదాతనీవు గలుగంగఁ గూటికై దీనతం
బడియాచింపఁగ నేల దుర్మదల సాంబా భ.

90

మ. ఇరవందం జడలందు గంగగల నీకీభూజలస్థానము
న్నిరతిం జాబిలిపువ్వుదాల్చు దొరవౌ * నీకీధరాపుష్పముల్
గురులోకత్రయదీపకుండవగు నీకుం దీపములెచ్చుగా
వరయన్ భక్తి యొకండుగాని శివ.

91

మ. పరగన్మన్మథ దేహదాహ విలసద్భస్మాంగరాగంబున
బుర్రమాబ్రహ్మక్రపాలమాలికలు సంద్యోగీంద్రభూషాచయం
బిరవొందం ధరియించు మేటివగు నీకీగంధమాల్యాదులం
బరితోపంబొనరించువాఁ డెవఁడు? సాంబా భ.

92

శా. శంకాతంకములేక శంకరున కీషత్సామ్య మొందంగలే
రింకేవేల్పులటంచు దివ్యకరిపై * హేమధ్వజంబెత్తి యీ
పంకేజప్రభవాండమెల్ల వినిపించన్ భూరిభేరిమహా
భాంకారంబులునిండఁ జాలెదను సాంబా భ.

93

మ. బలువెంతో బరువెంత యశాననక యాబంగారపుంగట్టుచి
ల్వలతేని న్వలతేనితండ్రికొక కేలన్విల్గొనంబముగ్ధగా
బలిమిం బూనిన మేటివీపు ననుఁ జేపట్టంగవ్రేఁగొనె యీ
బలిపుత్రాంగణపారిజాత శివ.

94

మ. సకలస్థావరజంగమాత్మనని యశ్రాంతంబుని స్వేద సీ
వకటా నాదుమొఱుకొనింప విపు డాహా కేవలస్థానము
ర్తికి నేమొక్కినచందమయ్యె శివుఁ డెంతేనుప్రసన్నాత్మఁడన్
ప్రకటఖ్యాతికి నంశయబొదవె సాంబా భ.

95

మ. ప్రతనిష్ఠత్ సురభూసురార్చనలు దివివృక్షేత్రయాత్రల్ శ్రుతి
స్మృతిధర్మబులొకింతయేనెఱుంగ మీ * శ్రీపాదపద్మంబులే
మతిలోనమిత్రి నేననన్యరతితో * మాతండ్రి శంభూసతీ
పతి నీవే గతికావవే నిరతిసాంబా భ.

96

శా. తుంగాబ్దాంబుకణంబులెన్నఁదగు భూధూళిం గణింపం దగు
న్నింగిం జుక్కలులెక్కవెట్లదగు నింతేగాని నాతవ్వలె

న్నంగారా విక నీవుగాకొకరు న • నక్షింపు వారేరికే

బృంగిం బ్రోచెదొ నీవ దిక్కునుమ సాంబా భ.

97

మ. పరంగన్ శంభుడు దీనబంధుడని చెప్పన్నమ్మి యాసన్నిరం
తరమున్నే మొఱలిడ్డ బల్క విదియెన్ననోత్రమో లేకమున్
ధరనే జేసినదోనమో కరంగ దన్నా సీమనం బింతయో
పరకారుణ్యసముద్ర రుద్ర శివ.

98

మ. పరదైవంబువు నీవటంచు మదిసీపాదాబ్జముల్నమి త్రనే
బరదైవంబులవేడలే దెపుడు నాపైసీపుపేక్షించినం
బరంగంగా నను బ్రోచువారెవరికన్ • భక్తావనాంచద్దయా
పరమూర్తి శరణాగతార్తిహర సాంబా భ.

99

శా. నీవేతల్లియుఁ దండ్రీయు నివభుడు సన్మిత్రుండుఁ జుట్టంబులు
న్నీవేదాతపు దైవమున్ గురుడు నా • నిర్వాణనిజ్జేవము
న్నీవేనాదగు తోడునీడ మతియు • న్నీవే సమస్తంబు గా
భావించు నృపదన్య మేమెఱుంగ సాంబా భ.

100

శా. నీపాలంబడితి న్నిరంతరము నే • నీపాదముల్నమ్మితి
న్నీవద్యావళి బాడుచుంటినెపుడు • న్నీకంటె నన్నెవ్వరుం
గాపాడందొరలే డటంటి నిది నికఁకంబింక నీచిత్తమో
పాపగ్రావవిభేదశంబు శివ.

101

శా. నీవిఖ్యాతచరిత్రము ల్విను చెవుల్ నీపూజకౌహస్తముల్
నీవానంబులకేగు పాదయుగము • నిన్గొంచుమేల్చుపు నిన్
గైవారంబొనరించు జిహ్వయును నీకై మ్రొక్కుమూర్ఖంబు ని
న్భావింపంగల బుద్ధినాకొనఁగు సాంబా భ.

102

శా. నీకీర్తిశ్రుతి నీకథాశ్రవణము • న్నీపాదసంసేవయు
న్నీకళ్యాణగుణానువర్ణనము నీ • నిత్యానుసంధానము
న్నాకుం బాయకయుండునట్లొనఁగు మన్నా జన్మజన్మంబుల
న్పాకారిస్తుతపాదపద్మ శివ.

103

మ. పరులన్నేడకయుండ వేటొకఁడునన్బ్రాధించిన న్వానికిం
బరంగన్ లేదనకుండ నామనము నీపాదారవిందైక సం

నస్రణంబేమటకుండ నీవరము లిమ్మానాకు శశ్వత్కృప
స్వరదా శంకర సుప్రసాద శివ. 104

మ. నమదారైకశరణ్యనీవువెలయ ♦ నత్తేభశాస్త్రాలచ
రక్రములం బ్రీతివహింతు గాననివుడే ♦ మత్తేభశాస్త్రాలవృ
త్తముల న్ని కువహారమిచ్చితిని భక్తవ్రతమేమిచ్చినం
బ్రమదంబొప్పు బరిగ్రహింతుగద సాంబా భ. 105

మ. తనయుల్లాటలు నూటి నేరక తమిం ♦ దప్పొప్పులెల్లాడినన్
జనకులొదముతోడఁ జూతు రటులే ♦ నర్వేశ నీవీడగ
జ్ఞనకుండొట మదుక్తిలోపములనెంచంబోక వాత్సల్యభా
వనిరూఢిం గరుణించి కైకొనుము సాంబా భ. 106

మ. వితతశ్రీకరనత్పహర్థగరిమ ♦ నివృత్తితిశోభిల్లు నీ
శతకం బెవ్వరుచ్రాసినం జదివిన ♦ ననదృక్తి నాలించిన
నసతతాభీష్టనమస్తభోగపరమైశ్వర్యంబులంబొంది శా
శ్వతకై లాసపదంబుఁ గాంతు రొగి సాంబా భ. 107

మ. చెలువొ నీకృతిఁగూర్చి నీకొనఁగితిన్ ♦ శ్రీకూచిమంచాఖ్యస
త్కులసంజాతుండ సోమసుందరవరాఙ్ముండ స్మహాగౌతమీ
మిలన తీరతలస్థపల్వలపురీవిఖ్యాతవాసుండ ను
జ్జ్వలలీలం దయ దీనిఁజేకొనవె సాంబా భక్తచింతామణి. 108

సంపూర్ణము.

శ్రీరామచంద్రప్రభుశతకము.

శా. శ్రీకళ్యాణగుణాధిచాన జయలఃక్ష్మీనంగమోల్లాస సీ
తాకౌతూహలకృద్విలాస తుటితఃస్థానాగ్రబాణాన జ్యో
తస్నోఽతస్నప్రదహోన చంపకసుమాంచన్నాన దోషాచతో
త్సేనోద్యోకనిరాన తోషితఋభూఃశ్రీరామచంద్రప్రభూ.

1

శా. శ్రీమచ్ఛామలకోమలాంగ వరలఃక్ష్మీనంశ్రీయాసంగ ని
ష్కామగామదయానుషంగ శరలఃక్ష్మ్యస్వస్థసారంగ సు
తామజ్జేమదవృత్తిసంగ క్షితిజాతానంశ్రీతోత్సంగ ని
స్సీమప్రేమదయాంతరంగ వరభూఃశ్రీరామచంద్రప్రభూ.

2

మ. తరుణార్కప్రతిమానతేజ నిజసంధాపూరణావ్యాజ సా
దరదృష్టార్థసమాజ శైలతనయాఃధ్యాతాంఘ్రినీరేజ శౌ
ర్యరూపాదృప్తమృగాధిరాజ సుసహాయాకృష్ణరద్నాజ భా
స్వరనాకేతిసువాసిని నిహితలాంజా రామచంద్రప్రభూ.

3

శా. సంసారార్తివిరామ దేవహితకృత్సంగ్రామ దక్షాధ్వర
ధ్వంసిప్రస్తుతనామ యోగిహృదయాంతద్దామ సీతావధూ
త్తంసప్రేమ ఎనన్తలావితమునీంద్రాగ్రామ లోకాపకృ
న్మాంసాసిప్రకర ప్రహరిశరభీమా రా...

4

శా. సంధాపూరణజాగరూక జగతి • సంరక్షణలోక క్తి
మీంధావల్లభపుణ్యపాక జయలఃక్ష్మీనంగ్రహోత్సేక ధా
రంధర్యాదిమదందశూక త్రిజగద్రాజధ్వజాస్తాక ని
ర్గంధీభూతవిరోధి యూధపసమీకా రా...

5

శా. ఊణీభారనివారణేహ విధిత • క్షుద్రాహితదోహ శ
ర్వాణీనాథహృదబ్జగేహ కృతః•ర్వాణార్థనిర్వాహ శ్రీ
వాణీకీడనగేహ నిలమణివా•వాహస్సురద్వేహ య
క్షిణప్రేమరసప్రవాహ వరభూఃశ్రీ...

6

శా. బాహు విక్రమశక్తిమండలశిఖా • భస్మీకృతామిత్ర సంతోషా దోహదవద్దితాశ్రితజనందుః పూర్వాహవ్యాహు గురూత్సాహ సాహసధైర్యశౌర్యమహిమాదార్యాది దీపావళీ
స్నేహ స్నేహరసప్రభావ వరభూః శ్రీ...

7

శా. కల్యాణభోమ జైత్రనేత్రుని నాకల్యాణురతౌ కళా
కల్యాణాజిత భానుసూనుసుఖై • కల్యాణ సన్నిత్యమాం
గళ్యాభక్త నిరస్తముక్తి పురసార్గళ్యా జగన్గీతదా
హల్యాపాదరజః పునస్సురదహల్యా రా...

8

మ. పురుషాశ్రయముఖామరప్రకర సంతపూజ్యాంఘ్రి నీరేజభా
స్కరకోటి ప్రతిమానతేజరిపుసంతఃపూతానుచాతాసి భీ
కరబాణాహినమాజ దుష్టజనశిక్షాశిష్టరతౌ విక
స్వరచేతః పరిభూతభూతపబిడౌజా రా...

9

శా. అర్యాభీలవిశాలశౌర్య కనకాహార్యామితాశ్చర్య కృ
ద్ధైర్యా కామనికామవిప్రయదపాండర్యా సురాచార్య ధీ
చర్యాభూర్యనివార్య సూర్యభిన్నతైశ్వర్యాసపర్యా సము
త్కార్యా శంకరకార్యనిర్వహణధుర్యా రా...

10

మ. అమరొచ్చాటక తాటకాంతకరబాణాసారదోస్సార దు
ర్దమ మూరీశునుబాహు దర్పహరవిక్రాంతిక్రిమోదార గౌ
తమ దారారి విదారశంకర ధనుర్దండద్విధా ఖండన
ప్రమదావిప్రయతిక్షిప్తీంద్రజనవారా రా...

11

మ. శరదిందూపమవక్త్రశక్తిమణిభాస్వద్ధాత్రీపుల్లాయతాం
బురుహ శ్రీధరనేత్ర బాంధవవయోభూమిత్ర బ్రహ్మశ్రీరా
మరవర్యస్తుతిపాత్ర సంతతజగన్మాన్యాద్యయచ్ఛత్ర సు
స్థిరకళ్యాణచరిత్ర దైవతవిభూ • శ్రీ...

12

శా. సీతానాయక చిత్రసాయక శుభశ్రీలాభసంధాయ కా
భీతాత్మాభయదాయకా విభవసంప్రీణతృణాగాయ కా
భూతప్రీతివిధాయకా పవనసంభూతిప్రభూతాదర
స్థితాంశద్భదమాయీకానతి ఋభూ • శ్రీ...

13

మ. భృగురామాపజయప్రదప్రదరభూభృద్వర్యభూర్యాదరా
జగతీరక్షణదక్షసోదరమనుఃప్యత్యాశ్రితాజ్ఞోదరా
నిగృహీతామృతభుజక్రహాదరయశోనిష్పిష్టముక్తాదరా
తిగుణతిప్రకృతి త్రిమూర్తికవిభూశ్రీ... 14

మ. అమృతాలాప లసత్కలాప రిపుభీమాటోప నద్రూప శూ
న్యమనస్తాప గతాన లీల ఖరసైన్యాక్షేప దీప్తప్రతా
ప మహాచాప నిరస్తపాప జితకొవానిద్రుతీవాదలీ
ప మహీవాన్వయదీప దుష్టనదురావా రా... 15

మ. సుగుణాఖ్యాతి దయానమేత హతరక్షితా దేహప్రభా
సుగజీమూత హితానుజాత బుధబంధువ్యాత సంతాత్ర స
త్యగరిష్టోక్తువగీత భీజనరక్షాన్విత మిత్రానియూ
త గుహధ్యాతి సుధీపరీతి యుత సీతా రా... 16

మ. పురుషూతావరిభూతభూతభయదప్రోద్యన్మదోద్యద్విరా
ధరణారోధకబంధభాన్వనకి బంధహీనియంధత్పురం
దరజద్రావణమంభకన్దముఖిభూర్తప్రాపణస్ఫూర్తిమ
ఖిరరుజ్జుబదనలోకభీక రసమీకా రా... 17

మ. యతలబ్ధాక్షియదూణ మోచితదశాన్వహ్నిణ క్లృంతాశుమ
తుస్తిసంతాణ యమోఘ బాణమనన్దాచాపావీణ నిం
ద్రానాదవీలా రా...

... తప్పదనుచు • న్భావించునా నిన్ను నే
... యిత్రసువుతో • నర్చింప జన్మాంతర
... ఫలించుననుచున్ • భావించునా యెల్లసీ
... రా... 46

18 సంధానన్ భావ మే
ర్మంపుంఫలం బాతనిం
... గర్భభావంబు
... రామచంద్రప్రభు 47

... భాజత్రాభాగాన కా
... పృథ్వీలక్ష్మీని శూ
... న కాంతానిమం
... రా...

శా. శ్రీమద్భూతనయావివాహమహాభాసిందైత్యసమృద్ధయ
శ్రీమత్పాణివిభూషణాయితవిభాసిన్వస్సుగత్పాద్ధివ
శ్రీమాంగళ్యమహోత్సవాంచితనభాసింహాననాభ్యాసిను
శ్రీమంతున్నినునాశ్రయింతువరభూశ్రీ... 27

శా. సీతోద్వాహమహోత్సవాన్వితనిఁగాఁ జింతించిన నత్తంగళ
వ్రాతంబు ల్పమకూరుభూతనయతో • రాజ్యాభిషేకోత్సవా
స్వీతుంగాఁదలపోయ నంపదలొగి • నిద్రించునంచుంబుధు
ల్నీతులైప్పిన నమియూనపడనొనే రా... 28

శా. కేశాధీశునిజేయలేదె మును సుగ్రీవుం బలాశోక్తరా
ధీశుంజేసినాకో విభీషణుని నశ్నే యధిపాధింప వ్య
ధాశుంజేసినన్న తొంటికథలేలానిష్క్రియాపేక్ష నా
కాశక్తిం గనుపింపజేసేతివె యాహారా... 29

శా. నిన్ను న్బానుజంగూర్ప భూతనయ నశ్వేషింప నూరామహా
మున్నీటవ్వలికేగ రక్కసులను • న్మూలిన దోణాద్రి దే
నెన్నేనింబడి వాల్లబడ్డతని కీవేమిచ్చినా యిచ్చినా
వన్నా నీకదిపెత్తనంబని తలంపా రా... 30

మ. భవదీయాంఘ్రినరోజయుగ్మమెదలో • భావించువారల్గదా
భవబంధప్రేమిక్తులొదురునుచుం • బ్రాజ్ఞుల్ ప్రబోధింతున్ నం
స్తవమా నికువమా యధార్థమయినన్నాచోదదాచారమే
లవి ఘాతంబయినట్టులుండ నిదివీలా రా... 31

శా. పార్థిబానుభవంబు తప్పదనుచు • న్బావించునా నిన్నునే
నారాధింపబనేమి యిత్తనువుతో • నర్చింప జన్మాంతర
పార్థిబంబగుచున్ ఫలించుననుచున్ • భావించునా యెట్లునీ
పైరూఢంబగు కర్తృభాంము గణింపన్ రా... 46

మ. జడహా కర్మ మొసంగు నేఫలము నేసంధానన భావ మే
ర్పవఁగాఁ జేసినవేము యేదనుని కర్మంపుంఫలం బాతనిం
గుమపం బొల్పడినంతమాత్రమున నీకుంగర్తృభావంబు
ప్పడఁగాఁ గల్గికి. లేమి కేమికత మున్నా రామచంద్రప్రభు... 47

- శా. చీమల్మున్నుగఁ దమ్మిచూలితుడగా • జీవుల్ స్వతంత్రించి తా
రేమైనం బచరింపనోపుదురె లో • నేనుండి పీకేచకం
జీమైపల్కితివా యటైన విని యంతృత్వంబు నీకున్నచో
నీమాట్టిం గడుపక్షిపాతిగతి యేమీ రామచంద్రప్రభూ. 34
- శా. దేహివాత్రమునందు పాక్షికము లేదేనీకు లేకున్నచో
నోహోపావులు కొందఱొటయును పుణ్యల్కొందఱొటమి నం
దేహగ్రస్తమె యాచునున్నదిగదా • నీతుల్యభావంబు నీ
చోహారాశము పక్షపాతి మనితోచున్ రామచంద్రప్రభూ. 35
- శా. నాకుం జీవులకు నివ్వభేదగతి యున్నం బక్షపాతంబు నా
లోకింపందగునే వినోదమునకై • లోకంబులూ నిట్లు జీ
వాకారంబులు బూని వర్తిలుదు నీయంత్రింబుఁ గన్త్రుంటివా
నాకాపై మరియుక్తి లేదె కనుఁగొన్నన్ రామచంద్రప్రభూ. 36
- శా. జీవాకారములీపూనుచుఁ బృథఁ క్షేప్తాపిష్టండ్లవై
యేవేళం బహురూపకర్మఫలభీ • క్తృత్వంబునం జిక్కుటే
వావైదగ్ధ్యము బంధమందు ప్రియమూన్వానందరూపస్థితిం
గైవల్యంబున నున్నకన్న నిది వేడ్కారామచంద్రప్రభూ. 37
- శా. నీవుం జీవులు నొక్కటై నవినుమీ • నేనీననన్యండ్లనా
నీవే నేగద నీవు నేననుచు నా • నీపట్ల నిట్టిభిదా
భావంబుం బొడమించు నీకపటశుంభనామ్రయమాయించి నే
నీవైయుండిన తెల్వినిల్వ దయరాని రామచంద్రప్రభూ. 38
- మహా. నిమాయామహిమంబు వేద్యమగునేనిం దాత్వికుండయ్యు నీ
బుచోమోమోటముమాని తా గురుడనంచుం బూని జానోపదే
మశామందోద్యమమాచరించునె వశిష్టాఖ్యప్రతీంద్రుండు ప్ర
సిద్ధమూర్తాతిగుఁగానెఱుంగడె మనీషన్ రామచంద్రప్రభూ. 39
- శా. నీమాయోపాయవిధానకౌశలమున • నాశ్చర్యత్రమోగ్రస్తుల
భీతా యాధార్థ్యమెఱుంగనీయక భవన్నిర్వాణకృత్పాదచిం
భాత్రయోగంబు లభింపనీయక జనులన్నాశాదిసాంనారికా
నీపతాక్షిన్నులఁజేసి చూచుట ముడంబా రామచంద్రప్రభూ. 40

శా. పెద్దల్ బాలురనేడిపించి పిదప • ప్రేమాతిరేకంబున
 న్ముద్దులేసెన రట్లసీపురు మమున్ • మున్నున్న సాంసారికా
 పద్దెన్యంబెనయించి వెన్ననను కంఠం బోవనూహించి తో
 తిద్దితొళయమున్న దెల్పుముదమందన్ రా...

41

శా. నీవుంజీవులు భిన్నులగుట నేనీయంశమయ్యుం ద్వరు
 జ్జీవన్మాత్రయ మహానుభావమున మఱియేర్పడవీవు న్భవ
 త్సేనానిశుండనేను నన్ను మతిదోచెంగాన త్వద్వాన్యకృ
 ద్భావంబూనిభజింతుఁ బోవుమనుకంపన్ రా...

42

శా. మాసీతమృతమిచ్చి తన్నుఁగబలింపంబూను రాకాసులం
 దాసామీరిపింపకుండ దయచేతంగాచె నన్ను న్భవ
 ద్దాసుందవ్వురణాగ్ని గావుమనుచున్నం గావవై తీవహ
 నీసాలభ్యమలభ్యమాయెగద తంక్షీ రా...

43

శా. నీసీతమృతే వేషమోముననెదో • నీసన్నిధానంబు నం
 దాసావ్యమశివన్ను నోముపనికయ్య తాన్వసంతింప దీ
 నానందక్షుకు నామె నిన్వదలియుంటంగోర లే నీవన
 న్నేసూటింగని నంగనన్వలయుసుమ్మి రా...

44

శా. నీచిత్తంబు గరుంగజేసికొనఁగానే పేర్మియు లేదు మీ
 డే చాతుర్యము లేనివాడనుచు నీకేజాలిచిత్తంబులో
 దోచంగావలెఁగాని నిక్కువమహేతుద్యోతితానుగ్రహ
 శ్రీచంద్రాచ్ఛకళాప్రోషితముభూ • శ్రీ...

45

శా. భక్తుల్ పార్థనజేసి నీకరుణసంపాదించనేకాని యే
 యుక్తుల్ జెప్పియుఁ దమ్మునీవరయు నట్లొక్కింతయుంజేసుకో
 శక్తుల్ గారటువంటివారియభిలాషంబీవశోధించి ను
 వ్యక్తానుగ్రహశాలివౌచునికీలేదా రా...

46

శా. భూతవ్రాతము నుద్ధరించుటకునై • భూర్యాకృతు ల్బానిశీ
 నే తన్మాతృధయామయాత్మడవె నిన్నీచంద్రు న్వానిగా
 జేతోవీధినెటుంగఁగావలదె దాసీభూతనర్వాత్మ భూ
 నీతాపాణివిభూ జితాదిమముభూ • శ్రీరా...

47

- శా. నేనేమానసమూది నిన్నుఁ దెలియఁదీక్షింతునో దానికీ
 నేనాడైనను గోచరింపవట నేనీదృగ్భవత్తత్త్వముం
 గానంగా మఱి నాధనంబుగన నీకారుణ్యముందక్కఁగా
 రానిమాన్మదయనాపయిన్ గరుణమీరన్ రా... 48
- మ. విషయజ్ఞానము చెందదించుకయు నావిర్భావముం జిత్తము
 స్థిషితంబైనదికానిచో మదికినున్నేషంబుగల్గన్ నము
 ల్కషణీయత్వము నీదుతత్వమునకుం • గన్పట్టదంతైన నీ
 విషమప్రక్రియఁదోచితోఁచవలె నీవే రా... 49
- మ. వినుమానందమవీవ తాననియు నుర్విందా స్వసంజ్ఞాతుడై
 యొనరున్ సంస్కృతభాషనిట్టితనయందున్నట్టి చిత్తంబుగ
 ల్గినపుణ్యాత్మకడు స్వస్థచిత్తుడనియుం • గీర్తింపుచుం డ్రాగ్యులా
 ఘనత న్నాకెఘడబృజేసెదవావేడకన్ రా.. 50
- శా. యేమాడ్కి నివృతించినం గరుణాసన్నీక్షింపవై తీవికన్
 నేమాజ్ఞాలకిశోంవృత్తిగొని నిన్నేనమిత్రి నిశ్చింతి వి
 శ్రామంబుంగననైన మర్కటకిశోరన్యాయముంబూని న
 న్నోముందాక గ్రహింపనైన సెలవిమ్మా రా... 51
- మ. ఘనకారుణ్యమున నివ్విషణుని లంకారాజ్య వట్టాభిషి
 క్తునిఁగావింపవిధేయుడౌచు దశవక్త్రుం డాగతుండైన నా
 ధనమేమన్న నయోధ్యనిత్తుననవేతతాహసాదార్య న
 త్యనిరూఢుల్ గనికాదె నమ్మితిమహాస్థన్ రా... 52
- శా. సీకెవ్వనిననుగ్రహించు తలపున్నేషించునో వానినా
 నాకోశంబు హరింతువన్ననుడివిన్నన్ ఖన్నుడౌ నిత్యమా
 న్నాకై వల్యమహావిభూతి దనకియ్యంబూను నీకూర్మిగ
 న్గోకన్ లేమిథరింపలేకనని యెంతున్ రా... 53
- మ. అకలంకాత్ముడవై తివేని ధనధాన్యజ్ఞేత్రముల్ పుత్రమి
 త్రకశశ్రాదులు పాడివంటలు శరీరస్వాస్థ్యము స్మృన్నుగా
 నకలశ్రేయములుంచి ముక్తినిడుమానంకల్పమే లేనిచో
 నిక నీకాశలమేమికాగలదికాదే రా... 54

మ. కలుముల్ గల్గిన శాశ్వతంబులనుచున్ • గర్వాంధులై యెల్లఁపె
ద్దలనన్నింటఁ దృణీకరింపుచు భవద్దాన్యంబు వర్జింపుచున్
ఖలులై పోదురట్టుటు వాకుజనవర్గంబట్టుకాగాని సా
ధులట్టుల్గారునుమీ సమీకృతినిజాత్ముల్ రా... 55

శా. దారువాతమునందు వహ్నితిలలం దైలంబు పుష్పంబులన్
క్షీరంబందునుగంధమున్ ఘృతముమాడ్కి న్నర్వబూతాంతర
స్వైరవ్యాపివి నీవేటుంగవె దురాచారు న్నదాచారు ల
క్షీరమ్యాశ్రయితా శ్రితావసదభూ • శ్రీ... 56

మ. ఇతరుండేరక నిన్న చేరినతతంబే నిట్లుప్రార్థింప నీ
మతియింతైనఁ గరుంగకుండ నిక నీ • మర్కటబుజూడం బురా
కృత పావత్రిబతితుండనై తినని యూహింపంగనా నై ననుం
బితుఁకొక్కింతయు లేదు నీబిరుదుకల్మిన్ రా... 57

మ. పతితుం బావనుజేతువన్న బిరుదీపట్లన్ ననుంబుణ్ణుజే
సితివేని న్మనుజేయవేని చనునీచిత్తంబు నేనీకు నా
శ్రితుఁడంగావునఁ దెల్పగావలసె నాక్షేమార్థమై తెల్పిన
ట్లితరుండుం బలెనీవునుం దలఁపనానే రా... 58

మ. సకలామ్నాయములు నిర్వించివలన • నానకల్యమొప్ప న్నము
త్సుకతఁజేకొనియు న్మహాఘనత యూదోరాఖిలోమున్లు సో
ముకునై జానిమిషోత్త మత్వమలర • న్ముక్తాత్ముగాఁజేసితి
విక నీకారుణికత్వమెన్నదరమానే రా... 59

మ. అమృతప్రాప్తికి సాధనంబుగ భుజంగంచ న్మహామందరా
గముగైకొన్న బుధోత్కరంబునకశంకన్ గూర్మితోదోచి సాం
పుమెయి నోహ్రీనిజౌచు వారికమృతంబుం జేతికందీపె చి
త్రము నీదివ్యచరిత్ర మాశ్రితులనేదన్ రా... 60

మ. తమకంబాప్వజలంబునం బృథివిదింపం జేయుచో జూచి ని
క్కముగా వీడవవర్గమార్గమెనయంగనర్హుడంచు న్మహా
ద్యమ మేపారవిడేహముక్తికి హిరణ్యాక్షాసురాధీశుఁ బా
త్రముగావింపవె పోతివైకరుణమీరన్ రా... 61

మ. రభసంబావ్వంగ మున్ హిరణ్యశివు • పృష్టాదుల సంతతం
బు భవద్వేషనమేతులన్ సృకరిభిఃస్మృతి నివచిత్రంబుగాఁ
గ భవద్వేషనమేతులై తనరజాఁగ్నిగ్నిహానుగ్నిహా
రభటుల్ జూపి యొనర్పవేయశముమీరన్ రా... 62

శా. నానాబంధము లాత్మనిష్ఠలఁచు నంతంబాయఁగా నీకు భూ
దానం బిచ్చకోలందిజేసినబలిన్ • ధర్మక్రమం బేనుచం
దానం బద్దుజేత తత్సుక్యతమాతం డెంతముక్తాత్ముడు
డైనం బల్పినిగూర్చిచే గుడువఁగాదా రా... 63

మ. బలిచే పూర్వము ధారఁగొన్న ధరణిం • బాపాత్ములౌ త్తత్రబం
ధులుగాంచిన వారిఁద్రొంచి నవనాదులైత్రచ్చఁగానెల వే
ల్పులకాధారుణి ధారఁబోసితివి విఃపుల్ పుచ్చుకోసీయఁ గ
ర్తలై కారాయన బొసురత్వమలరాఁరన్ రా... 64

మ. తెలియంబాల భవనస్థిషితము పంక్తిస్యందనోర్వీకు న
న్నలకుందోచి ధరిత్రిభారముడుపండ్తోశ్చాల్పివై నాదుక
న్నలకుందోచి మదీయ కర్మభరముందోవంగలేకున్న య
ట్టులుపేక్షించితివేతరింతు నికనెఁట్టుల్ రా... 65

శా. విశ్వామిత్రుఁడటంచు ముష్టగముల • నిష్కామిఁడౌ కాశికు
నిష్కాపంబున నిన్న కోరుటనెకావెన్వంటనె తెంచి త
త్పశ్చాలంభముగాంచి సంతసమునొందంజేసి తీవట్లనే
శశ్వద్భక్తినినమృలేదె నినునిచ్చన్ రా... 66

మ. భవదీయాంఘ్రిసరోజరేఖ కణసంస్పర్శంబునన్ రాయమా
నివఘాతీత్యమునొందె పూరుఁడనౌ • నేనాపరాగంబుసో
క విశేషంబుగ దైవతోతమ భవత్కైవల్యముంగాంతు నా
వ్యవసాయంబొనరించి ప్రోవగదపయ్యా రా... 67

మ. అవసీనదనితో వనాశ్రయముఁ జేయంబోవుచో నిన్ను బా
హ్మవిదాటించిన ధీమరుగుహుని స్నేహంబుప్పట్లి నృవా
ర్ణవము న్నిపుతరింపజేసితివి మఁత్రాప్రోవకారంబు లే
మి విరజ్జించితినిన్ను నీకునుచితంబే రా... 68

మ. పురుషుల్ లోగొనునయ్య విద్యలయముం బొందించి యప్పురుషుం
బరమానందమయాత్ము జేయుటెపుడు • న్బాహుటమైయుండుటన్
బురుషార్థిన్ ఖలతాటకంబలిమిచే • బోకార్చి లోకంబునం
బురుషుల్ మోదిలజేసినాడవు స్వయంభూ రా... 69

కా. శైలూషుం డిలదత్తదాకృతులనిచ్చుంబూని తాదాత్మ్యచ
ర్వాకాల్యంబువహించి యన్యులకు మోహంబిచ్చునేకాని తా
లోలేశంబును తన్నుమర్వడటు నాలోనన్నునేనున్ శరీ
రాలంబుబున మర్వమిగరుపరాదా రా... 70

మ. జడమాబుద్ధికి స్వప్రకాశివగు నీసాన్నిధ్యమబ్బంగఁ జూ
పుడునున్నేషము తత్ప్రివేశమున సంప్రాప్తప్రకాశంబుల
య్యెడుఁజక్షుః ప్రభృతీంద్రియంబులని దుఃస్వప్తిం బ్రవర్తింపకుం
డెనునట్లు న్నినుఁగాంచు నట్లరయుమంటిన్ రా... 71

మ. మమకారాధిక బంధుబంధురత నేమాత్రింబునుం దేలలే
క మహాగాధ భవాబ్ధిలోములిగి దుఃఖంబొందుచున్నాడ శీ
ఘ్రిము తద్బంధములూడ్చి ఘోరభవహారావారతీరంబుజే
ర్చి ముదంబొందఁగఁజేసి బోవదగదే • శ్రీరా... 72

మ. అతికానూకులచిత్తుడైన మనుజుండాంబుమేలబ్బున
న్నతిలంఘాని వివాహమా జనకకన్యారత్నమూలంబు గా
నతులాయానము లీవుబొందుటరయండా లేడ మేలేడ నీ
వితతానుగ్రహ మబ్బతున్నయెడనుర్విన్ రా... 73

కా. ఆపద్వేళల విత్తవడ్డువడునంచాయానభూయిష్టమా
వ్యాపారంబొసరించియైన మనుజుండాజ్ఞించు జంటిఁగపా
టేపాటైనదలంపఁ డాపదలమాయింపం ద్వదీయాదరం
బోవుంగాని ధనంబులోపవనిరాద్భుల్ రా... 74

మ. కొడుకు ల్బుట్టనియంతికుం దశరథఃక్షోణీపథం దాన్వ
పాడమంగానఁగజ్జె తినంచు నడలంబులు • న్నప్రతి
యెడయన్నీవు నుఖిపఁజేసితిన్ నేహ మాన
బడయ న్సౌఖ్యముగల్గు నండ్రీశుని

- శా. హింసావాలము పాపమూలము మహాహేయం బహాయాలయం
బం సారూఢభుజంగమంబు బహుళాయానంబు మాయానము
తనంబు న్నకలాపదాన్వదము చింతాదంతరంబైన దు
స్సంసారంబునఁద్రోచితే ననుజిహ్వాంసన్ రా... 76
- మ. కలికాలోచితవర్తనంబు సలుపంగానేర నాకర్మపుం
ఫలమెట్లున్నదియోయెఱుంగను ననుంబాప క్రియానాస్థుఁగాఁ
గలనత్తాపకపాదభక్తియుతుఁగాఁగన్ సేతనీనైయ్యముం
గలిగెన్నాపయి నంచుఁబూనెదనువేడ్కన్ రా... 77
- శా. యన్ములంబున మన్మనంబు యుభితంబాచుండు తత్కారణం
బునూత్రింపుచు నున్నవాడవు క్రిమంబాప్సంబరోక్షంబుగా
తన్మార్గంబరయంగ నాపయి భవతామర్యామున్నట్లు దోఁ
చెనన్మదృష్టి కదెట్లు వెల్లడియగున్ శ్రీరా... 78
- మ. అపతారాంతరము ల్వహించి మునువృహ్లాండుం డిభేందుండు ము
న్నపునీభక్తుల కొందఱిం గరుణఁ బ్రోత్సహంబుఁగాఁబోచినాఁ
డవు మాబోటులనెల్ల నొండొరుల జాడంగారి రక్షింపకుం
టివి దానంగురుతెట్లుగల్గు మునుమాఁట్కిన్ రా... 79
- శా. నీపాదంబులె నమ్మినాడనునుమీ శీతేనుభృత్యుండ నా
వ్యాపారం బళిలంబు నీకు విదితంబాచుండఁగా నేను నే
రేవలార్తును విన్నవింపఁ బనియేలేదీవ నీయంతటన్
గాపాడన్వలెగాక ప్రేముడియెనంగన్ రా... 80
- మ. తనుసంబంధములేని నీవు తనుబంధస్వీకృతుల్ జేయుటల్
తనుమదృక్షణ తత్పరత్వమునగాదా మేనుఁబూనంగ నీ
కును తద్విసృతికల్గబోలునని నాకుందోచెఁ గాకున్నచో
ననురక్షింప నుపేక్ష సేయుదువెమాన్వా రా... 81
- శా. యజ్ఞాదిక్రియలాచరించి పరిశుద్ధాత్ముండగానైతి న
త్ప్రజ్ఞాపంతుండనైనఁ గానయితి విద్యతేవచే శాస్త్రుఁడ
స్వజ్ఞానంబును జెందలేనయితి నేయాధారముంబట్టి యా
త్మజ్ఞపింగనువాడ నీవగతినుమాత్ర రా... 82

శా. నావాడన్నతలంపు నీకొదవియున్నంగాక నీవాడను
మాత్రవాత్సల్యముఁబూని బోవుమని నేనన్ధింపఁగా లాభమే
మీవైషమ్యమిటుండ నీకు పెరవాఁరెవ్వర లూకొండికన్
నావిజ్ఞాపన నీవుగైకొనకయున్నన్ రా... 83

శా. భక్తుల్ గానిజనుల్ త్వదీయపదముం బ్రాపింప నేనాటికిన్
శక్తుల్ గారు భవత్పదాబ్జయుగళాంచదృక్తి నీనత్కృపా
యుక్తిన్నాకులభించె నీపదము నేనొందంగనందేహ మా
ముక్తిప్రాప్తా భుక్తిదాపనకళాభూ రా... 84

మ. అరలేక స్మదినర్వకాలముల సారావస్థలన్ని న్ననే
నస్మరియితు నస్మరియింతెకాని విధివన్మాత్రాగ్నసేవింప నా
తరమా నీదయనిర్నిమిత్తముగనేద నావలెంగాక వి
స్ఫురదుద్వేల కృపైకభాజనమనోభూ రా... 85

శా. ఆదేశంబును ప్రత్యయంబు ప్రకృతిఃప్రకారముంగానగా
నేదేశంబున శబ్దశాస్త్రగతియందేకాని యీదృగ్విధ
క్షేదోత్పాదకవేశలం జగమురక్షింప న్నిజాంశంబులం
బ్రాదుర్భావము నొందుచుంట నిజమేరా రా... 86

మ. అపరాధంబొనరించియైన శరణంబున్నం దయాశాల్మివై
చపలాత్మండగు వాయసాసురుని దుగ్రించంబోక రక్షించ వే
యుపమాతిత దయానమేతుండవు నీయుత్కర్ష మెన్నంగ వే
లవనంబుల్ గలనాఁడు చాలడొరులేలారా... 87

శా. నీయందుం గవటంబెఱుంగని ప్రియోన్మేషంబుఁ జూపించిన
నామ్రామామర్మములేని సత్కరుణచేమన్నించి ధన్యాత్మగాఁ
జేయంబొల్పడవే నిపాదనృపతిఁజేనంటగా రానివాఁ
డేయైనం బరిశుద్ధచిత్తుడనికాదే రా... 88

శా. లంకంజేరఁగ దారియిమ్మనుచు జాలన్వేడి యీమిసక్రహః
హంకారంబువహించి యంతట విధేయత్వంబుఁబూనంగ నీ
కింకన్వానికలంకతోడనే తొలంగించిముక్త గావించి ని
శ్శంకుంజేయవె వార్ధినీయశముమించన్ రా... 89

- శా. బాలుం డాడుకొనంగ నాతనికి నేఁబాధై నరాకుండ పై
గాలక్షించు తదీయుమాడ్కి భవమార్గంబందు నీసేవకుం
డేలాగేఁగుచు నున్నగాతువట నీవేభంగమున్నోక నీ
కాలంబ్యాంఘ్రినరోరుహ సుగుణగేహ రా... 90
- మ. తగనేత్రాంజలిచే త్వదీయతను సాందర్యామృతంబు న్నుత్ప
ష్టిగ శ్రోత్రాంజలిచే భవద్గుణకథాపీయూషముం బుణ్యపు
ష్పిగ గాత్రాంజలిచే త్వదంఘ్రియుగళీసేకాంబువుంగోలుచుం
డి గతాఘుండ వివిర్మలాత్మకుండ గానే రా... 91
- శా. పాలు నీక్షిగడ పంచదారపాడి సాఁబాల్చేసి కొందేనెతో
గోలంగల్లినకన్న మిక్కిలిగ జొఁకున్ డెందమానందపూ
రాల్లింబయి తావకాహ్వయసుధాఘాత్యల్ప లేశంబు జి
హ్వలగ్నంబయినంతమాత్రమున నయ్యా రా... 92
- శా. స్నానంబుంబచరింప దేహమునకున్ * తైత్వంబువాటిల్లు నీ
ధ్యానంబై ననొనర్పఁ జిత్తమునకున్ * స్థైర్యంబులేకుండెడున్
దానంబుల్ రచియింపలేదు ధనమే * తంత్రంబునన్నేనికం
గానం ధన్యతఁజెంద నీకరుణదంకన్ రా... 93
- శా. దానతాననిరానభానుని ప్రియాధాన క్రియానాలసున్
హాసావాసవిలాస యుజ్మఖుకథాహర్ష త్సుధాభుజ్మఖున్
ఘానగ్రాసముఖా నుహృత్సహకురంగ త్రాటకావత్సహం
గౌసల్యాసుతు నిన్ను నేఁ గొలుతువేడ్కన్ రా... 94
- మ. కమలీయత్వవిశేష సత్వమున సేకాదు జ్వలత్పావన
త్వమునన్ సైతముపంకజాతిముల దోవంజాలు నీపాదకం
జములం బావితదానపుంజముల శశ్వద్భక్తి విశ్వాసపూ
ర్వముగా గర్వముగానకం గొలుతుదేవ రా... 95
- మ. భ్రమయేకా నిరుపాధికుండవగు నిఃస్పృహించునాతండు మా
త్రము సోపాధికుడైనటంట యయినంబ్రాంకితు నీస్థూలగా
త్రము బోనంతి కుపాధిభంగమొనరింపంజోలదావెన్క నూ
త్తమునుం గారణమెన్న నేలను మనీషన్ రా... 96

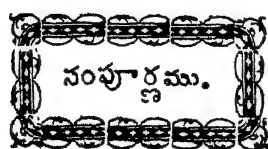
శా. తల్లుల్ మార్గులు నొక్కపుత్రుని మీఁదంబూనుపేమంబు నీ
యుల్లంబందు వహించువాడవట నీవొక్కండవు స్ఫుటమై
తల్లాక్షణ్యము నీపురాణగతగాంధా బోధితంబాట ను
త్ఫుల్లాంతఃకరుణుండనై నినుభజింతున్ రా... 97

శా. ఆదిన్ జన్మమొసంగ రాదొసగి నాఁవావెక్కపంకేరుహఁ
మోదంగూర్పంగరాదు కూర్చితి వితఁస్మాలోగ్రీసాంసారిక
~~క్షేదంబేదగతిచ్చివాడ~~ విక జాఁలింబూని రక్షింపరా
దాదాక్షిణ్యములేద యోరఘ్నులులేందా రా... 98

శా. రాగద్వేషములూడ్చి సర్వసమతఁ న్సరిజ్జలఁగావేర నా
యోగం బెట్టిదొకాని డెందమున నొక్కొక్కపుత్వచ్చింతనో
ద్యోగం బించుకగల్గియున్నది తదుద్యోగంబెరాగాది క
త్యాగా నందదమంచు నమ్మితినుమఁయ్యా రా... 99

శా. నీకీర్త్యదయమబ్జమిత్రకులము • నీనామమంత్రంబు వా
లీక్తి నీపదపద్మసంగతరజోఁలేశం బహుల్య న్నరుల్
నాకుల్ వాకులమెచ్చ బావనతనొందజేసే నీసేవను
శ్లోకుంగానను నాచరించుటకుఁ జాఁలున్ రా... 100

మ. జగతీమండన మండపాకకులసంజాతుండ పేరయ్యకుం
బొగడంగాదగినట్టి కోసమకు నేఁబుత్తుండఁ కామేశ్వరం
డగరిష్ఠామలభక్తి నీకొనఁగినాఁడం బ్రార్థనాపూర్వకం
బగునేతచ్చతకంబుఁ సూర్మిఁగొనుమఁయ్యా రామచంద్రప్రభూ.

అము ది తాంధ్ర గ్రంథ సర్వ స్వము

శ్రీ శైలకాని లచ్చారావుగారు.

సంపాదకులు,

కావ్యనిధి, శ్రీ శైలకాని లచ్చారావుగారు.

1 జాహ్నవీమాహాత్మ్యము (ఏనుగు లక్ష్మణకవి)	0	10	0
2 సీమంతినీకళ్యాణము (పెనుమల్ల సోమన్నకవి)	0	10	0
3 విజయనందనవిలాసము (మంగళధీరి ఆనందకవి)	0	10	0
4 వాల్మీకిచరిత్రము (ద్రఘసాధభూపాలుడు)	0	8	0
5 రంగనాథరామాయణము (కాచభూపతి, విఠలరాజు)	1	0	0
6 శ్రీరంగమాహాత్మ్యము (కట్టా వరదరాజేంద్రకవి)	1	8	0
7 సారంగధరచరిత్రము (కూచిమంచి తిమ్మకవి)	0	12	0

వలయువారు—కార్యదర్శి:—

చిత్రాధ; పితాపురంపాఠ్ఠ, గోదావరిజిల్లా.

ఆధ్యంభాషా విలాసిని.

ఇది యొక తెలుగు మానవతిక,

పతికాధిపతులు, కావ్యనిధి,

శ్రీ శైలకాని లచ్చారావుగారు.

ఇందు ముప్పైసార్లకు పులు రచించిన పద్యకావ్యములు, గద్యకావ్యములు, నాటకములు, శతకములు, పూర్వకపుల యముద్రితగ్రంథము లగు పురాణప్రభృతులు ప్రకటింపబడుచుండును.

సభవత్సరమునకు చందా రు 3—0—0 మాత్రమే.

వలయువారు—కార్యదర్శి:—

చిత్రాధ; పితాపురంపాఠ్ఠ, గోదావరిజిల్లా.

శ్రీ ర స్త.

శ్రీ సూర్యనారాయణపరబ్రహ్మణోనమః.

శ్రీ సూర్యనారాయణశతకము.

ఓమద్వ్యోమ చరామరానుసరణాః ధీనిప్రయాణక్రియా
 సామాన్యాఖిలమాన్య విశ్వనుత శశ్వద్భాస్వదేకాశ్వయు
 క్తా ముక్తాదయచక్రజక్రమశతాం గాభంగనంచార ల
 ధీమాంగళ్యపరాయణా సకరుణా • శ్రీ సూర్యనారాయణా. 1

శా. ఛాయానాయక సౌఖ్యదాయక విరాజద్రూప నిష్కృప స
 ద్దేయ శ్రీయుత సౌమ్యతాయత ధరిత్రీపాల ధారాశ వి
 జ్ఞేయత్వాయన వేదగాయన సుధాశిశేష్ ధరిత్ర్య సు
 శ్రేయోదాయ సుధీవిధాన్లు కరుణా • శ్రీ సూర్యనారాయణా. 2

శా. మిత్రాఘోరభవార్ణ నామితమహోర్ధ్వత్రా వ్రభావిస్ఫుర
 ద్గోత్రా పాదపవిత్రతావనిలసంద్గోత్రా సుతిప్రక్రియా
 పాత్రా నత్కరుణారసోపధిసుధాపాత్రా వియత్సంచర
 త్పత్రా ఘృణ్యువలాలితాంబుహవత్రా సూర్యనారాయణా. 3

మ. సతతోగ్రద్యుతిసింహ తత్యహరహస్సంహరితౌత్వంశసాం
 ద్రతమధ్వంతమదద్విపోత్కరనితాంతశ్రీవిరాజశ్శరా
 చతురోపాసకబాదరాయణ నదాంచద్వేదపారాయణా
 సితధీభక్తపరాయణా సకరుణా • శ్రీ సూర్య... 17

శా. ఘోరాకారతమోచిమగ్న మగుసీఁక్షోణీజనంబున్ వేదముల్
 త్సారోదారవిభాప్రభావము ప్రకాశంబిచ్చి రక్షింప
 నారోగ్యం బానఁగూర్చి చేసెదవు నీ • వానందసందోహ
 జేరన్ భక్తపరాయణా సకరుణా • శ్రీ సూర్య... 18

మ. విమలంబైన కృపావిపారమున నీ • విశ్వంబునం బ్రహ్మవి
ష్ణు మహేశాత్రతం గనంబడుచు ప్రాణుల్ నిన్ను నెవ్వారె
ట్లుమదింగొల్తురో వారి నట్లరసి వేల్పుంబ్రోడవైనాడో
రిమిచేఁ గూరిమిచే జనావనచరా • శ్రీసూర్య...

6

శా. బ్రహ్మాదు ల్గనరారు వేడుకొన వారల్రోతురన్నాంతి నీ
బ్రహ్మాండస్థులు వారిగొల్పెదరు శుంభదృక్తిచేఁ గొల్వరా
బ్రహ్మేశాయతమూర్తివై సతతముం • బ్రత్యక్షమా నిశ్ గుణా
జహ్మ భక్తవరాయణా సకరుణా • శ్రీసూర్య...

7

మ. స్తుతికై యిచ్చకమాడినాననకుమీ • శోధించిన న్నత్కృపా
న్వితనద్యఃఫలదాతవీవ జగతిన్ • నీయంతప్రత్యక్షుడై
వత మింకెయ్యెడ లేమినిశ్చయము శఃర్వాణీశ వాణీశ భా
షిత భూషాయితచర్యవర్యకిరణా • శ్రీసూర్య...

8

మ. అరదంబం దొకచక్ర మొక్కతురగం • బాశీవిషు ల్పగ్రముల్
నిరధఃకాయుడు యంతయిట్టిరథము • న్నివెక్కి శూన్యాంబరాం
తరసంచారచణుండవై నిమిషమైనం గాలముండప్పకుం
డ రహం గ్రుమ్మరుచుంటిజౌర నెరజాణా సూర్య...

9

శా. సాయంకాలమునందు నీవలన తేజస్సూర్తిబ్రాపించికా
దా యాదాహకప్రకృతిభాసిలుట నీయంశూర్కరాకృష్టభూ
తోయంబిచ్చినగాడె భూతలము నందు న్నిందు మేఘావళుల్
శేయఃకారణ దివ్యసేవ్యచరణా • శ్రీసూర్య...

10

నంబులు సౌకకుండిన హిమానీకర్దమానీకబా
ఞ్గత్తైశ్వర్యముల్ వదలు నాతామిన్రగామిస్థులుల్
వ్యములు, సౌరనోపునా తరలతాదిప్రాణు లేపొందునా
భము లగు పుణ్యమాన్యచరణా • శ్రీసూర్య...

11

సంవ
దోడగు నిందిరారమణి సంద్రుడై నవద్మంబు ఛ
తేకుండనె గూడసేయు శశిమిత్రత్వం బెసంగ నిగ్గికా

1 సమునొందించెదవీపు మెచ్చదగు నీ • సౌశీల్యమాశాప్రకా
శి మహిమండలమండనోగ్గిరణా • శ్రీసూర్య... 12

మ. అరులంచు నిమిషవెట్టి కోకముల శీతాంశుండు తానయ్యఁ జం
దురుడే బంధురతావకారియగుచున్ • దుఃఖింబునొందించు నీ
పురుషీష్టాంశుడవయ్య సౌఖ్యగరిమంబొందించుచున్నాడె వీ
స్థిరసత్త్వియచాలు నీకు సుగుణా • శ్రీసూ .. 13

శా. ద్యోవీధిం జనుమూర్తి వేడిమి మనుష్యుల్ కన్నులంజూచుచున్
నేవింపం గన శక్యమంచు నెదలం • జంతింపఁ దన్మానవా
భీవాంఛల్ ఫలియింప నీవరసవల్లిన్ సౌమ్యరూపంబుతో
నావిర్భావమునొంది వెల్లెదపుగాదా సూ ... 14

శా. దేవఘోర కన్నులుగల్గియుండియును రాత్రిన్నీవులేకున్న వీ
తౌహీనుల్ వలెనుండ్రు గావున జగచ్ఛత్రుచ్ఛమాఖ్యాధురా
వాహిత్యం బొనఁగూడె నీకు జగతి • స్వందారుమందారన
న్నే హోతాహమనోజనావసచణా • శ్రీసూ... 15

శా. పాపాటోపముబాపనోపుట దురాపశ్రీధురాపాటవ
వ్యాపారోపగమోపపాదివగుటన్ • వ్యాపన్నగోపాయనే
చ్చాపూర్ణాత్మకృడవౌల మిత్రుడనుచున్ • శ్లాఘ్యుండవై నాడవు
ర్వీవర్వీభవదుద్ధమోరుకిరణా • శ్రీసూ .. 16

మ. భవనప్రాతమునం దనేకులగు వేల్పుల్గిల్లియున్నట్లు గ్రం
థవిశేషంబులఁగంటిఁ గాని యొకఁడైన న్నీవలెన్ లోకబాం
ధవవిఖ్యాతినిఁ బొందియున్నటులు గాఁన న్నీవ సౌజన్యభా
సివిగా కింకొకఁడెవ్వఁ డుత్తమగుణా • శ్రీసూ... 17

శా. పాపాపాపపయోద్యయంబువిభజింపన్ హంసవై ఘేదముల్
బాపన్ రుగ్దలరాశికిం దరణివై పల్ జీకువాలానచా
లేపునామ్రవిభావసుండవయి నీవిట్లొప్పు నప్పేర్లు ని
జ్జేపింపంబడె నీయెడం బృథుగుణా • శ్రీసూ... 18

శా. ఖద్యోతాఖ్యుడవౌట నిన్న సదుగాఁ • గన్గొంచు నిమ్మానవుల్
సద్యోదాతపుగా నెఱుంగక పరోక్షసామరోహస్తికై
యుద్యోగింపుడు రెండమాపులకుఁ దృష్ణపీఠలూసించున
ట్లాద్యోపాస్య హసన్నిజాస్య నెఱజాణా నూ... 19

శా. ఆశాధీశుల నింద్రుఁ డింద్రియములన్ • స్వాంతంబుశాసించున
శ్రేణాసించెద వీవునుఁ గ్రహములన్ • హృష్యత్ప్రభావాఘ్నులన్
నీశక్తిం గొనియాడఁగాఁ దరమె వాఁగీభర్తకై నం బృథు
శ్రీశుంభచ్చరణా సహస్రకిరణా • శ్రీనూ... 20

మ. కరుణాశాలి మయూఖమాలి యెపుడుం • గాసైన వర్షింపన
క్కటలే దానిరవద్యమూర్తికి నమఃస్కారంబు లర్పించినం
బరమానందము నొంది బ్రోచుననుచుం • బలార్జున నేజాపెదన్
సరలోకంబున లోకరక్షణధురీణా నూ... 21

శా. దేవవ్రాతములోన నీవు బల్లె బల్ • తేజంబునన్వెల్లు మే
ల్మీవిం జుక్కలలోనిచంద్రుఁడు గనన్ • లేడెంత నిండారదే
జోవంతుండయినన్ యధార్థమిది రాజుంబోలునే బంటు త
తేనెవాలబ్ధవిభూతిపూర్ణుడయినన్ • శ్రీనూ... 22

మ. సరుల నైష్టవశైవశాక్తములు గాఁజాపత్యసారంబులు
నశ్రుతియున్ సాక్షిత్వమన నశ్రుతంబులొనరుండత్తనశ్రుతబ్రాహ్మణుల్
కరము లోడ్రిచి నీయుపాస్తి తొలుతం గావించుట న్వాదిలో
సరయ న్నీవప్రధానదేవతపు సుమ్మా నూ... 23

శా. పొత్తుల్నిల్పవు కోకిదంపతులకున్ • భూమిస్థలిం జల్లిన
స్విత్తులొత్పవు పల్పిశాచములతో • విష్ణుగుహంబుం దమో
వృత్తుల్ సెల్లవు నీవురానియెడ నుర్విం జారచోరాది దు
శ్చిత్తుల్ బల్పవుచుండ్రు దీప్తకిరణా • శ్రీనూ... 24

మ. బహుసామంగనమస్కృతిప్రకరముల్ • భక్తి స్సమర్పింతు న
బహుశక్తి న్మానసమందు నీకు ననుసన్మానించి రక్షింపుమో

మహాసీయస్సహజీయ భవ్యకరుణాః మాధుర్య మాధుర్యభూ
రిహిమావార్య తమోవ్రతార్యకిరణా • శ్రీనూ... 25

మ. ప్రతితేజస్వికినెంచి నీవ యువమింపం బాత్రమాచుండ నీ
కితిరుం డెవ్వఁడు సాటి నేయఁదగు నీవేళాక నీసాటి వి
శ్రుతిమా నయ్యమ్మతంబుఁబోలురసము • లూనవట్టునే యెందునుం
జితమందేహమహానిశాచరగణా • శ్రీనూ... 26

మ. భువిలో నెంతవ్రతాపశాలికిని నిఁనోల్పంగరాకుండఁగా
భవదీయోగ్రతరవ్రతాపగరిమ • న్భాషింప శేషాహియున్
వ్యవసాయంబొనరింప శక్తుడగునే • సాష్టాంగనత్యాచర
చ్ఛివకృత్యాదరణా జితేంద్రియగణా • శ్రీనూ... 27

శా. ఆరోగ్యంబున కౌషధంబుఁగొని వై • ద్యాదిప్రపథ్యాదులన్
ఘోరాంగవ్యథల స్మనోవ్యథలఁ జిక్కుకొంగొని నీకు న్నమ
స్కారంబు ల్లుటియించి రోగముల నీగంగానడజ్జుండుద
త్పారభ్యం బెలువంటిదో తెలియదాఁహా నూ... 28

శా. ఎవ్వా రెయ్యదిగోరి మ్రొక్కికొనినన్ • హేరాశమానట్లు నీ
వవ్యాంభ ల్బలియింపజేసెద వనాఁయానంబుగా వారికిం
గవైవిం గొననిచ్చగింపవు బలాఁత్కారంబుగా నిన్ను వా
క్రువ్వంజాలుమరే యజాదిబహువక్త్రుల్ నూ... 29

మ. అలనెత్తామరమొగ్గల నిర్విరియఁజేయుండుయవోఁ గోమలం
బులు క్రొంజీకటిమూకలం జలిహిమంబుంజిమ్ముచోఁ దీక్షము
ల్విలనత్తాపకివీక్ష్యమాణకరము • ల్చిత్రప్రభావంబులై
చెలఁగు స్సర్వజగంబులందు మెలఁగున్ • శ్రీనూ... 30

మ. తెలియ న్నీవు ద్రయీమయుండవు త్రిసూర్తిస్సూర్తిమంతుండవు
జ్వలతేజోవిభవాభిరాముండవు సర్వప్రార్థనీయుండ వ
త్వలఘుప్రభావశాలి విప్రఫలదాఁనానూపశక్తిం బ్రజ్ఞ
శిలుచున్నాడవు నిన్ను నెన్నఁగలనా • శ్రీనూ... 31

మ. సకలాంభోః ధులన్ సరియులుల గాఁసారంబులం గల్గుసీ
 రొకయేనూరుకరంబులందగించి యీ • యుర్విస్థలి స్త్రీవు వే
 రొకయేనూరుకరంబుల న్నివచఁగా • నొప్పారుచుండుం బ్రపం
 చకమెల్ల సుతూహలంబయి యథేచ్ఛన్ నూ... 32

మ. తొలుత స్త్రీవు ప్రపంచస్పృహలువం • దోతేరగాఁబోలు నా
 జలజాతప్రియధాముఁ డన్ననుడి శశ్వద్విశ్వస్వర్గస్థితి
 ప్రళయాధానినోదభూగగనశుంభత్పదభక్తాతిభూ
 రిలనచ్చీద వృధుప్రమాద శరణా • శ్రీసూ... 33

మ. హరివై నాఁడవు విశ్వరక్షణము సేయంబూని కాకున్నచో
 హరియంచుం గమలాపుండంచు జనులేలానిన్ను బేర్కొందు రా
 దరణీయానుపమానతేజరుచిమంత్రా భాసితాంభోజ సు
 స్థిరకళ్యాణనమాజ భూరికరుణా • శ్రీసూ... 34

శా. అల్పు ల్బ్రాహ్మశులెన్న నోవుదురె నీయాధ్యత్య మీవిశ్వముం
 గల్పంతంబునఁగాల్పఁ బాల్పదుచు నుగ్రస్ఫూర్తివౌ నీకు మూ
 ర్తుల్పండ్రెం డొకమారుమీరునట హేతుల్లిమ్రుగా దేవతా
 శిల్పచార్యసుతాన్వితతత్త్వరణా • శ్రీసూ... 35

శా. తేజోమూర్తిధరించి నీవు జగము • ద్దీపింపఁగాఁ జేయుచున్
 నీజాగ్రత్వముఁజూప మున్ జగముల • నిర్మింప రక్షింప ని
 ర్యోజింపం గయికొన్నమూర్తుల త్వదీయోత్పాదితంబౌ క్రియా
 రాజం జెప్పఁదరంబె కమ్రగుణధుర్యా నూ... 36

శా. ఆది స్త్రీవున్వయంభవుండవయి నీయంశంబున న్విశ్వము
 ప్రాబురుర్భావమునొందఁజేసియు దదంతర్యామివై యుంటివౌ
 నీదృక్ప్రాణమ నీకెకాక కలదే • యెవ్వని కెందైన న
 న్నేద శ్రీద వృధుప్రమాద సుగుణా • శ్రీసూ... 37

మ. తొలుత స్త్రీ రొదవించి నీవచట రేతొబిదువున్నైవ ని
 ర్మలభక్తాన్దము మేడివంచువలె జన్మబొందె నందుండ ని

చ్చలుసీస్థావరజంగమావళులు గింజల్ దోమలట్లందుభా
సిలితీ వంకురచేతనాకృతులచే • శ్రీసూ... 38

శా. యుష్మస్త్రిండలమధ్యవర్తియయి ధ్యేయండయ్యె వైకుంఠఁ డ
ర్పిష్టతుండు భవత్కృపాతపముపేరిత్రిం దాబృహద్భానుడై
గ్రీష్మానేకమురీతిగాంచె శుచితం • గీర్తింపుచో నాన్వభూ
శుష్మాద్యుత్తముడంచు నిన్బొగడవచ్చున్ సూ... 39

మ. నిమిషంబాదిగ కల్పమంతముగ నిర్ణీతంబులై నట్టి కా
లములీ నీయుదయాస్తమానగతి మూలంబాచునుండంగ జ్ఞే
యములొచుంట నమస్తకర్తముల కీనాధారమైనాడ వ
స్తిమితాంతఃకరణానుపాన్వచరణా • శ్రీసూ... 40

మ. చతురాన్యకృతిచే ప్పెరించిన ప్రపంచంబెల్లరక్షింప న
చ్యుతరూపంబున నీవొనర్చిన త్వదీయోత్కృష్టకార్యంబు లా
తతముల్ నేనుతియింపఁజాల నయినం • దాత్పర్యవిస్తారసం
స్థితీచే సంస్తుతిఁజేతు నించుకయినన్ • శ్రీసూ... 41

మ. ఖలుడై సోమకనామకాసురుఁ డశంక నేదనంఘంబు దొం
గిలి పాథోనిధిడాగినం దెలిసి యాక్రించు న్వడింద్రుంచి యా
తొలిమిమ్ముంగమి సంగ్రహించి మరలం • దోరంబుగాధారుణిం
జెలంగంజేయవె మత్స్యమూర్తివగుచున్ • శ్రీసూ... 42

మ. మరణాభావముజేనుకోదగిన మేలత్తంజానుధంగోరి ని
ట్చులు న్నిర్జరులుం బయోనిధిమధింఁచంగవృపుంగొండ క
ర్పరమంచుండ భరించి వారల సుధంబ్రాపింపఁగాఁజేసి సు
స్థిరకీర్తిం దగుకూర్మమూర్తివెకదా • శ్రీసూ... 43

మ. ధృతిసంధిల్లఁ బయోనిధిందరిచి దైతేయాదితేయుల్ సము
ద్గతిపీయూషముఁగ్రోలఁ బోరుటలు సంధర్పించుచు స్తోహినీ
నతివై దైత్యులమోనపెట్టి సురల • స్సంతుష్టిసంధంగఁ జే
సితివీవెకద తత్సుధార్పణముచే • శ్రీసూ... 44

మ. అవనింగొంచు పయోధిముంచు నసురాధ్యక్షున్ స్వీరణ్యాక్షుడను
చి విమాణంబెనయించి ధాత్రినచటం • జిత్రోల్లసచ్చత్రమ
ట్లు విభాసిల్లగ నుద్ధరించి వసుధాటూల్ సుస్థితిజెందజే
సి విరాజిల్లు వరాహమూర్తివిగదా • శ్రీసూ... 45

శా. డింభాదంభములేల చక్రి దివిమాండిల్ సర్వగుండంఁగి వీ
స్తంభంబందుగలండె నా నవుడ యాస్తంభంబు భేదించి సం
రంభంబొప్పు నృసింహమూర్తివయి బోరంజీరవే భైరవో
జ్జ్వంభత్పాభవు నాహిరణ్యకశిపున్ • శ్రీసూ... 46

మ. బలియై లోకములాక్రమించినబలిం • బ్రచ్చన్నవేషుండవై
సులభప్రక్రియదోవ మూడడుగు లీఁక్ష్మణీశ్వరి నేవడి ని
స్తులరూపంబున సర్వలోకములు దోడ్తోనిండి యింద్రాదులం
జెలగం జేసితివీవ వామనుడవై • శ్రీసూ... 47

మ. ఖలురై రాజులు భూజగంబున బ్రజంగారింబి భారంబుగా
మెలగన్ ఘోరకుతారధారివయి బఁల్మింబట్టి ముయ్యేడుమా
రులు వారి న్నురుమాడి చుల్కదనమాఁహింపించి భూదేవి భా
సిలగఁజేసిన భార్గవుండవెకదా • శ్రీసూ... 48

శా. ఆశాఢీశులనోర్చి లోకులకు దుఃస్వాస్థ్యపారధారేయుండై
క్షేణోత్పాదన మాచరించిన దశగ్రీవు న్నవగ్రంబుగా
నాశంబొండగఁజేసి ముజ్జగము నానందంబునొందింపవే
దాశస్యందనివై యశంబు జెలువొంద న్నూ... 49

మ. బలరామాకృతిఁ బూని పూనిక ప్రలంబప్రకృత్యభుక్తేఖరుం
బాలియంజేసి యనేకభంగుల జగంబున్ సౌఖ్యసంతుష్టి వ
ర్ణిలగఁజేసినవాడ వీవకద వాఁర్థిన్పర్థిగాంభీర్య ని
ర్మలచరణ్య సముదర్య సత్యగుణధుర్యా సూ... 50

శా. క్రిష్ణస్థం కననుద్యవించి ధరకు • నేవ్వై నమయ్యవరా
హావీకంబుం బరిమార్చి భూరమాణికి • న్నిండారుకొఱుమాలో

తేకంబు సమకూర్చి సాధులకు సంతేమితిందార్చి సా
దేశక్షోకుడవై తివీవ నుగుణా • శ్రీనూ... 51

కా. బుద్ధాకారముదాల్చిపొల్చి త్రిపురీపూర్వామగస్త్రీల క
శ్వేధా రాచప్రత్యుత్తముంగరపి తతాస్థీత్వవైకల్య స
విధాయుష్కులజేసి తజ్జయనమావేశంబు ముక్కుంటికిన్
సిద్ధింపంగ నొనర్చితీవ నుగుణా • శ్రీ... 52

మ. యవనాధీశులు సర్వదేశముల దుర్వాప్యపారమేపార భూ
సవనాదు లుక్తమగాఁగ నెల్లరుల భ్రష్టత్వంబు నొందింపుచో
జవనాశ్వస్థుడవై వధింతువట పాశ్చాత్యావళింగల్కివై
శివనామా భవభీమ భవ్యకిరణా • శ్రీనూ... 53

మ. స్వకుమారు స్సుతుమారు నిన్బొగడుటం • జంపింపమాహించు కూ
హకుడుం ద్రోహకుఁడౌ హిరణ్యకశిపున్ • హర్యక్షురూపంబున
న్వికలోత్సాహుగ వీరదేహుగ వధిన్స్థింసించి ప్రహ్లాదుఁ జూ
చి కృపంబోచినవాడవీవ నుగుణా • శ్రీ... 54

మ. కుజరాజన్విహరించి నీటికిఁ గొలంతుండేరి నక్రంబుచే
నిజరాజత్వదముల్ గ్రహింపబడిన • నిన్గూర్చి ఘోషించు నా
గజరాజు నివిడిపింపవే మకరమున్ • ఖండించి చక్రంబుచే
నజరాదు ల్వినుతింపసేవగుణధుర్య నూ... 55

మ. పరులై యన్నలు దమ్మునిట్లువెడలించు దీమలైవచ్చి నీ
శరణంబొందిన యారుమేశసరమేశ భ్యాతులం దత్సహా
దరరాజ్యంబుల నిల్పితీవశద సుత్రామాదులగ్గింప ను
స్థిరవృత్తి న్రఘురాఘముర్తివగుచున్ • శ్రీ... 56

కా. నీతారాముడవైన నాఁడుశబరిం • జిత్తంబులో హేయపుం
జాతింబుట్టినదంచు జింతిలక యుజ్వల్లేరఁగాలేని వి
భ్యాతాక్షయ్య పదంబొసంగితివికంఠై వారమేరితి నే
జేతున్నీకరుణన్ విశాలకిరణా • శ్రీ... 57

శా. యేరితిన్విమతింపనేర్తు భవదుఃశ్చష్టస్వభావంబు సీ
తా రామత్వము నొందియున్నపుడు సీతండ్రీన్విత స్ఫుక్తిచే
నారాధించి జటాయువుం ద్రదకలోకావాససౌఖ్యోన్నతిం
జేరంజేసినవాడ ఏద్యుక్తిరణా • శ్రీ... 58

మ. కలవంబిచ్చినకుబ్జకు నృధురలో • కామోపభోగ్యాకృతిం
గలుగంజేసి క్రియావసానమున మోక్షంబుంబ్రసాదించి తో
బలరామానుజమూర్తివై నపుడు సీప్రాగల్భ్యమున్వయు జి
హ్వలవాడైన వచింపజాలునెయవాఁర్యా సూ... 59

మ. తిరిపెంబెత్తుచునైన జ్ఞానకృతక • క్తిన్ నిస్పృహుండయ్య నా
త్తరమణ్యన్వహా చోదితుండయి భవ • త్సాన్నిధ్యముంజేర సా
దరతన్ భుక్తియు ముక్తియుంగొలువనే • ద్వారావలీభర్తవై
స్థిరవృత్తింబరగుం గుచేలునటనో • శ్రీ... 60

మ. పరమాశ్చర్యకరంబు సీమహిమ గో • పస్త్రీలు వేగవల్లలో
వరులన్వేమొరగిచ్చనిస్మరగి తో • ల్వంజేసియున్ వారిపై
నరయెవ్వారికి దోషనీకవలివీ • వై యైహికాముషీక
స్థిరసౌఖ్యంబులొనంగినాడ వహహా • శ్రీ 61

శా. దీప్తకోధముచే నురేందుగ్రుండు భవః ద్వికాంతి సత్వాజ్ఞుడై
నస్తాహంబులురాల వానగురియన్ • ఛత్రాకృతింగొండని
క్షిప్తంబై యొకవేలఁగ్రాంబ వ్రజముం • కేళిగతింబోచితా
నస్తాబ్ధంబుల బాలకుండవయి కృ •ష్ణా సూ... 62

మ. బహువర్షకుండవై యదూద్యహతచే • భాసిల్లుచున్నట్టిసీ
గృహమేధిత్వముజూచు నారదునకిం • టింటన్ వభార్యుండవై
స్పృహణీయస్థితినుండి సీమహిమ పే • ర్వింజూపితో సర్వదు
ర్గ్రహచారిత్రిడవీవకాసుగుణ ధు • ర్యా సూ... 63

మ. నినువంచింప నజుండు దొంగిలిసవానిన్నీవు నిర్మించి యా
వనుల్లెం జరిగింపుచుండి యజమా • వంబూనితద్దామసూ

తనిబల్మింజారనీమితా గొనిన వ తస్సవ్యాశ్రమద్వించి యొ
య్యనని న్నేడుకొనండె యయ్యజుడు కృష్ణా నూ... 11

మ. ధృతరాష్ట్రాదులకుండదీయ నభకుం తీనూతికిన్ సంగర
క్షీతిసీదున్నహ విశ్వరూపగరిమంశెల్వారఁగాఁజూపి త
న్నతులన్నీవు పరాత్పరుండవను జ్ఞానంబుప్పల్లింగఁజే
సితివీవేకద నందనందనుడవై శ్రీ... 65

మ. అసమానాద్భుతచర్య వీహాసరఁజేయ న్మూయఁగారాని సం
తనముంజెందిరి మానసంబుల యశోదాసంబులున్ దేవకీ
వసుదేవుల్ తమనందనుండవను భావంబూని నానామరా
గగినదుంగానియఁ గాన లేక గుణధుర్య నూ... 66

మ. జననంబున్నదిలేని నీవుజగతిం జన్మంబుగైకొంటవ
జ్జనులందున్జను లొండఁజేయు బలుక వంబుల్ నివారింప భూ
జనులన్నిరత్న పుణ్యభాజనులుగా నల్పంగదాభూమి భా
రవివారిప్రియకారి భూరితరచ ర్యా నూ... 67

మ. అవివేకస్వముగాదె నీవిటులు ప్రత్యక్షంబుగా నిక్క మం
గవకుంగన్నడుచుండ నొండొకపరోక్షస్థామరున్నేడుటల్
నవనీతంబాదువంగ నేతికి ప్రయత్నంబూను చందంబునన్
శివనామా భవభీమ భవ్యకిరణ శ్రీ... 68

మ. అవియంచుం బహుశాంధకార నివహ వ్యాఘాతజాగ్రన్మహా
భవియంచున్యజురాది వేదవృజనా సామాన్య ధీమన్మహా
కవియంచున్ రవియంచు సంతతిము వత్కాణించుచుండున్సదా
శివనామా భవభీమ భవ్యకిరణ శ్రీ... 69

మ. కవితామార్గ మెఱింగినందుకు భవ త్కళ్యాణహరిత్ర సంత
న వముంజేయుట యాత్మజగత్తమునకున్సాఫల్యమంచున్బుధుల్
శ్రవణానందముగాఁగఁజెల్పిన నవి శ్వాసుండ నైతిన్సదా
శివనామా భవభీమ భవ్యకిరణ శ్రీ... 70

మ. అవరాధంబులు వేయెనర్చెదనును , మాత్ర రేపులన్మాపులం
చవలాత్తుండగు వీడుదానుడని నీ • స్వాంతంబునన్ సన్నుని
ప్రపునూహించి మమించగావలయు ద్వ • తాదుణ్య

... భవ్యకిరణా • శ్రీ...

71

... యుండునేరములు నేయన్ సై ...

యవరాధముల్ సై చికూర్చి...

కృతావరాధుడ సనన్యప్రవకుండన్ సదా...

... భవ్యకిరణా • శ్రీ...

72

మ. తనునంబంధముగల్గినన్ వివిధకృ • త్యంబుల్ రచింపంగ గ
ల్లను తిత్కర్మ ఫలానుభూతికయి పెంతుల్ దేహముల్ బూనంగ
ల్లను నాకెన్నడు ముక్తివై భవముగల్గు న్నీవుతద్బంధ మూ
డ్చిన పైగాక కృపావలోకనుగుణా • శ్రీ...

73

శా. పంసారాటవికిక్కి కోధమదమా • త్సర్వోగ్ర పాటచ్చరుల్
హింసంపన్వలగొన్న నిన్దురిచి నే • నల్లింప నాభీతి వి
ధ్వంసంపన్వదిగొల్పవేమిటికి నీ • తాత్పర్య మెట్లుండెనో
హంసా దేవకులావతంస వరచార్యా నూ...

74

శా. దీచుండైనను మించ వేరొకనిన • ధిన్ వేడుకున్నాడు నే
వీనింబోచుట మానరాదనడు తె • ల్విన్ నీవుగై కోనిచో
నేనేలాగొడబాటు జెందినను మే • లేమీనపొలోమి వం
ద్యానిండాంఘ్రి సరోజరాజము చ • ర్యా నూ...

75

శా. యేచందంబునవేడిన స్థలుగు నీహృష్యానుకంపామృతం
బేచిహ్నంబులు గల్లువాడవని నిన్నున్నందగు వ్యానిమేఖ
నూచింపన్వలెనీవ నేనెఱిగి నీస్తోత్రంబుగావించు వి
ద్యాచాతుర్యములేనివాడ గుణధూర్యా నూ...

76

మ. త్వదుదారాంఘ్రిసరోజముల్ మనములోఁ ధ్యానింప నేచింతలున్
గదియంజాలవటంచు తన్నియమముంగైకొన్నచో జిత్రముం

- బొడుపుటు బోళి
చెదవోతశ్రీ... 77
- మ. యిడుముల్ ... చునేకాని య
య్యిడుముల్ డ ... జింతింపగా
నడుమాద్వగ్జ ... రక్షింప బా
ల్పడవేని స్మరివానికేమి తెరవచ్చు సూ... 78
- శా. నేదీనుండను నన్నుఁ బోళిపుమనుచుఁన్ని ... రియా
వేదింపంగల నింతెకాని కరుణావేశంబు నీనెమ్మడిం
గాదేని స్మరికేమిసేయఁగల నక్షయ్యైల్లనత్పాద య
స్వేదశ్రీదప్పధుప్రమోదశరణా • శ్రీ... 79
- శా. రత్నకర్తృపునీపు రత్నకర్తృడను నేరక్షింపవే నిన్ భవ
ద్రృతకర్తృతేమి యర్థమునను ప్రక్షించి యానాఁడు నీ
రత్నకర్తృతరూఢిజేనుకొనుమో • రత్నకళాదక్ష హ
ర్యక్షప్రాభవశోభ మానగుణధుఁర్యా సూ... 80
- మ. జగము ల్లల్లిననాటనుండియును నాజన్మంబు లెన్నాయెనో
నుగతింజెందుటలేదు నాతెలివి నీచోలేమి నిన్నాళ్లకుం
దగిలెన్నీపయి నాదుడెందమిఁకనై న నీదుసాయుద్యమిఁ
దగదే యోజగదేకనాథవరమేధా సూ... 81
- శా. ఆలుంబిడ్డలు నాప్రయాసముడి వేరారావారిపైనాన నీ
పైలక్ష్యంబిడ లేక సంస్మృతిలతాబద్ధుండనైయుంటి నీ
కేలా జాలిజనింపకున్నయది నాకేలాప్రసాదించి ని
ర్వేలానంద మొనంగుంటివరుణా • శ్రీ... 82
- శా. పన్నీ రేజములాశ్రయించిన భవా • పన్నుంబ్రినన్నుండవ్వా
నన్నున్నన్ను నితాంలేఖన్ను దురిత • చ్చన్నుం బ్రినన్నుండవై
యెన్నంగాఁదగియున్న నీపదమునం • దెక్కించినావంత వి
చ్చిన్నంబైచనఁజేసి బోలవగదవే • శ్రీ... 83

శా. గాఢాత్మాంగరుజార్తి నీశరణముం • గన్నాడనీయందు మున్
 రూఢంబైన రుజావహారియను మేల్ • రుక్మంబుగాతుండని
 ర్ముఖవక్రియ నిల్పుకొంట కిపుడా • రోగ్యంబు నాశిముత్ర గో
 లిఢఖ్యాతి వరాయణా యరసవల్లీ నూ... 84

శా. అయ్యద్యాయముగల్గినంతకును దే • హరోగ్యమున్ భాగ్యమున్
 జామూదిప్రియవర్గసౌఖ్యమును హెచ్చుంజేసి యాయానముం
 డాయంగానని జీవతాంతయిన నీడ్యంబైన మోక్షోపియుం
 జేయంగావలయుంజమీ వరగుణా • శ్రీ... 85

శా. చీమల్ మున్నుగతమిచ్చూలి తుదఁగాఁజీవుల్ స్వకర్మాగత
 త్తేమాత్తేమము లొందుచుండుమరొరుల్ • గీలింపఁచూలింపనే
 లామేలొనుకృతంబు జేసుకొనరాఁదాయన్న నాశక్తితా
 లేమింగాదె భజితునిన్నరసవల్లీ నూ... 86

శా. బౌరా నీశరణంబువేడితి మదీయాంహస్సముత్సారివై
 కారుణ్యంబువహించిబోవ గయికోశన్నన్ను పేక్షించుటే
 మేరా యావయినవ్వరైన నినునమ్మేగా శరశ్చందికా
 స్మేరా సత్వసమీరభూకిరణా • శ్రీ... 87

శా. నీకారుణ్యము నాయెడంగలిగినన్ • నేనేతదుర్వీచనా
 నీకంబందు మహోన్నతుండనగుదున్ • సీదైనకారుణ్యమే
 లేకున్నం దృణసామ్యమొందుదు నరుల్లిర్తింప నీసత్కృపా
 త్సేకంబుంచుము నావయిన్వరగుణా • శ్రీ... 88

శా. ధ్యానింతున్నినునే సనారతచా మాన్యానన్యసామాన్యశో
 భానూనాప్రతిమానమూర్తి నురుగేయస్ఫూర్తి మతీర్కరినా
 నానీరేఢభవాభవాద్యమర సేనాచక్రివర్తిన్ భృశా
 దీనోద్ధానతమో నివర్తినిఖవర్తిన్ నూ... 89

మ. అనిశోష్ణాంశుడవయ్యు డెందముల నీయావాహనం బాచరిం
 చిన శీతాంశుడవొచునిల్తునట శుద్ధిత్వాబ్జము ల్లందకుం

డసటుల్ గావున మనస్త్రినోబ్జముననుండన్ నిన్నునావాహనం
బాసరింతు న్ననుభన్యతేయుటకురమ్మో నూ... 90

శా. పాద్యాభ్యాచమనీయతోయ మును స్నాప్యంబై నతోయంబు స
పాద్యంబైనదిగా గ్రహింపుము కృపాపాథోనిధీ శ్రీశచీ
... ..

పాద్యాశ్చర్యకథీసుధీ వినుతచర్యా నూ... 91

శా. కాశేయంబులు కాంచనాంబరములుం గార్పానవస్త్రంబులున్
శ్రీశాలుల్ స్వధనానురూపముగనర్ధిన్ నీకు నర్పింతునే
వైశద్యానుగతద్విరూపక మనోవాసాయుగం బిచ్చెదన్
నాశక్తింగొనుమయ సద్గుణధరీణా నూ... 92

శా. తీరారాగరసాన వల్చునగు మద్భ్రష్టాత్మపాతీరపుం
ధారన్ సత్పరజస్తమోగుణ లసత్కర్పూరకాశీశ్రు క
స్తూరుల్ దారిచివాననాన్వితముగాసంపాదులేవంబు బెం
పారంబూసెద నీకలేవకునకార్యా నూ... 93

మ. చపలత్వభ్రమమాణగంధ వహసంస్పర్శానభిజ్ఞంబులున్
వ్యవదేశానుపవేశవర్తి మధుపానాస్వాదితంబుల్ వహ
నిపుణగ్రాహ్యములైన వాక్సుమములన్ నీ నిన్నుఁబూజింతుపూ
జ్యవదాంభోజ విశాలతేజ గుణధుర్యా నూ... 94

మ. తలకామాగ్రహలోభమోహ మదమాత్సర్యంబులన్ నవ్యగో
ఘృతకాలాగరుకుంకుమార్కమహిసాక్షీ గుగ్గుకర్పూరముల్
కృతసత్సంగతి వహ్నిలోపయిచిక్వార్ధిన్ ధూపమర్పింతు పు
ణ్యతమాగణ్యతమోనివారణధరీణా నూ... 95

మ. ఊతినాకుంగలవారిపై గలుగునాన్నేహంబు స్నేహంబుగా
మరిగేహంతరవర్తివర్తిగ భవన్తాన్యాంఘ్రినీరేజ భ
క్తితతోగ్రాసలహేతిభక్తిగఁ బ్రపత్తిం దీపమర్పింతు బు
ణ్యతమాగణ్యతమో నివారణధరీణా నూ... 96

మ. అలఘుశృద్ధకువాలె మోదిలవుదీ•వ్యదృక్మభోజ్యాది వ
 స్తులకుంగావున నీకుశృద్ధన నుదీ•తో నే నివేదింతు ని
 చ్చలుశృద్ధాశివయాట సంతసిలుమా•శాసుప్రకాశప్రదా
 నలనాన్యున లసత్ప్రభావసుధురీ•ణా శ్రీ... 97

శా. నీకై పల్కెడు వాకులాకులుగ ని•స్థిర్తింపుచో నాదువ
 ల్పీకల్పకలుగా త్వదస్యమగు వే•ల్పుంగొల్వగై కొంటకే
 వీకంజట్టిన నున్ననున్నముగ మే•ల్వడ్యంబుగావించి సో
 దేకంజానను రక్తి•నొందుమరుణా • శ్రీ... 98

శా. డిందంగానని మానసీయమగు నా•డెందంపుపొందమిత్తి పు
 వ్వందల్కో•లైదు మఱిపుష్పముగ తా•పుల్గిమ్మనర్పింతు ని
 మ్పందామంద దయామయాత్మకుండవై • పాటించిచేకొమ్ము తా
 ల్మిందీను న్ననుఁ బో•విర మ్మరనవంల్ల నూ... 99

శా. నానంచారములే ప్రదక్షిణముగా • నానిద్రీకుం బండుకొం
 పే సాష్టాంగనమస్క్రియార్పణముగా • నే నెప్పుడుంజుల్కు నా
 నానల్లాపములే శ్రుతూపణముగా•నందించి కైవల్య ల
 క్ష్మీసంయుక్తునిఁ జేయుమిడకిరణా • శ్రీ... 100

మ. జగతీమండన మండపాకకులసం•జాతుడ పేరయ్యకుం
 బొగడంగాఁదగినట్టి కోనమకునే•పుతుండ కామేశ్వరుం
 డగరిష్ఠామలభక్తి నీకోసగినా•డం బ్రార్థనాపూర్వకం
 బగు నేతిచ్చతకంబు కూర్చిగొనుమా•రణ్య సూర్యనారాయణా.

సంపూర్ణము.

శ్రీ హయగ్రీవాక్షామః.

క లు వా యి శ త క ము.

ప్రేయతమూర్తియాభితకల్పభూషంబు,
కరుణాపయోనిధి • కలుషహరుడు
సచ్చిదానందుండు • సర్వక్షయ్య డవ్యయు,
డప్రమేయుండు మహామహుండు
ప్రియకింకరునిగ డబ్బీరునర్పును నేలు,
గజరాజవరచుండు • ఘననిభుండు
నాజీతేశుఁ డైనజనార్దనుండు నెఁడు,
వనవిహారము చేసి • వత్తుననుచుఁ
తే. జనెను రాడయ్యెనేమొ నానదనమునకు
క్షణము గ్రీహరి నెడఁబాయఁ • జాలనమృ
చెలియ నీవేగి కలువాయి • చిన్నికృష్ణ
తోడుకొని వేగ రాగదే • తోయజాక్షి.

1

సీ. వనిత నానాధుండు • వనవిహారము పోవ,
నిలువ మునుల్ మొక్కిక్క • నిలిచినాఁడొ
వివినభూములు చొచ్చి • వేటాడుచున్నాఁడొ,
దైత్యుల శిక్షింపఁ • దడసినాఁడొ
వలచి యేచాన్దై • వనమున నున్నాఁడొ,
యెవతెకుఁ గడుబాస • లిచ్చినాఁడొ,
యిట్లు న న్నలయించు • నిచ్చతో నున్నాఁడొ,
మమత నెచ్చటఁ జేర్చి • ఖటిచినాఁడొ
తే. కాక నిన్నటిరే యేల • రాకమాను
యేమి! వింతలుగానున్న • వేమిసేతు, చెలియ...

2

సీ. ఈమోహనాంగుని • నెలముతోఁ జూచిన,
నింతులు పలచి మోహించు టరుదె

కమలాక్షుఁ గనుఁగొని * కడుపతివ్రతయైనఁ

గోరి యంగజుకేళిఁ * గూడు టరుడె

పురుషు లా మౌను లాపురుషుఁ గాంక్షింపంగ,

మగువలు వీక్షించి * మరగుటరుడె

శ్రీధరుమూర్తిఁ గాంచి నమానవతియైనఁ,

జేపట్టి యక్కునఁ * జేర్చుటరుడె

తే. యంటి నాజివితేశ్వరు * వెంటఁజనక

యింతమతిహీన నై యుంటి * నేమిసేతు, చెలియ...

సీ. గడగడె కిది యేమిఁకారణంబో కాని,

కను చున్ను లదరునే * ధ్రువనితంబ

ముంజేతికంకణంబును సందెకడెముగాఁ,

ఁట్రుంగలెను జూడు * భీరుమధ్య

యొకరిలో మాట్లాడ * నూహించి యనబొంగ,

సంతలోఁ దోచదే * యబ్జనయన

కల్ల గాదిది వింత * గా యెదలో జల్లు,

జలు మనుచున్నదే * చంద్రవదన

తే. యెన్నఁ డిటువంటియాశ్చర్య * మెఱుంగనమ్మ

యెట్టిహేతువా ప్రాణేశుఁ * డేగుటకును, చెలియ...

సీ. వింటివే యిటువంటివిపరీతవార్తలు,

నావిభు నేలాగు * నమ్మవచ్చు

నలదానియురుదొడ * ల్లగడదిండ్లాయె,

భామగుబ్బలు పూలఁసాన్పులాయె

సుదతివాలెఱ తియ్యఁజుంటితేనియ లాయె,

వెలదిచేతివిడెంబు * విందు లాయె

పనితపయ్యెదవల్లఁవాటు దుప్పట మాయె,

పడఁతిమాటలె యాటఁపాట లాయె

తే. ననుచు సతిచూచి చెప్పెనే * యమ్మచెల్ల

యిట్లుసేయుట కలనై న * నెఱుంగనైతి, చెలియ...

సీ. పాశ్రేమఁ జివు డెడఁ బాసియుండుటఁజేసి,
 కోవెలల్ తరులెక్కి * కూయఁదొడఁ
 నల దానిమకులున * నతఁ డిందు రాఁడని,
 యశుల ఝంకారంబు * లతిశయించె
 ననురారి నాదెన * నలిగిపోవఁగ శశి,
 వేడివెన్నెలఁగాసి * విష్టవీఁ
 నచట బాసల నిచ్చెనని సూనశరముల,
 మర్క మంటఁగనేసె * మన్మథుఁడు
 తే. తెలిసి యిందలు వగలు నాఁగించుచుండ
 నింక నే దాళఁ గలనఁట * యిందువనక, చెలియ ... 6

సీ. రమ్మనే మనవి చేకొమ్మనే కరుణరా.
 నిమ్మనే సమ్మన * కొమ్మ ననవె
 యింపుగా నను గొఁగిలింపుచుఁ పొగ్గిర,
 హింపుచు రతులఁ దేలింపు మనవె
 బాలనే విభుఁ బాయఁబాలనే యీచలం,
 బేలన్ నీకైన * గోలననవె
 వెచ్చగా మైకాక * లెచ్చగా విఠూఁపు,
 లిచ్చగా మరుఁ డెడఁ * గుచ్చె ననవె
 తే. నీరు నన్నంబు నిద్రయు * నిగ్రహించి
 వేగుచున్నట్లు మనవిగా * విన్నవించి, చెలియ... 7

సీ. ఆకుమడ్పులు మోవి * కందియయ్యకగాని,
 విడెముసేయఁడు గదా * వెలదులార
 మోససి యిద్దఱముఁ బొత్తున భుజింతుముగాని,
 వేటుభుజింపఁడే * వెలదులార
 పొంకమ్ముగా నేను * బూయక పరివళ,
 గంధంబు నలఁదఁడే * కాంతలార
 పడకింటిజవ్వాది * బరిణఁ దేబోయిన,
 పడిగ వెంబడివచ్చు * పనితలార

తే. గడియ యెడఁబాయఁ జాలఁ డేకారణంబొ

రాకయున్నాఁడు నన్నింత * అట్టు సేసి, చెలియ ... 6

సీ. నావిభుఁ డీలాగు * పోవుట లెఱిగిన,

నెనరుగా బలిమాలి * నిలికికొందు

నిలువక కోపించి * నిక్కిపోదలఁచిన,

గడిమి పయ్యెద నంటఁ * గట్టికొందు.

గట్టుల వదలించి * కదలిపోదలఁచిన,

జంటాడి వదలక * వెంటనుందు

వెంటరా మఱపించి * వెళ్లఁగాదలఁచిన,

విడఁజాల నని మొక్కి * వేడికొందు

తే. నిట్లు సేయుట గలనై న * నెఱిగియున్న

రమణు నిలువెల్లనిత్తునా * నిముసమైన, చెలియ ... 7

సీ. వెలుదుల్లు నాప్రాణభూని డాయఁగఁజూచి,

చెంత నేమఱుతుందుఁ * జగురుబోడి

యచ్యుతం డెలదోటలందుఁ చరింపఁగా,

నండఁబాయక యుందు * సంబుజాక్షి

వేడుక నావతి * వేటాడఁ బోవువో,

జంటగాఁ బోదునో * చంద్రవదన

శ్రీహరి నిద్రింపఁ * జేరి యాశయ్యపై,

గదిసి నేఁ బవళింతుఁ * గంబుకంతి

తే. యిన్నివిధములుగాఁ గాఁచి * యున్న పిఠుని

ముదిత మాయలలోఁగొనెఁ మోసపోతి, చెలియ... 10

సీ. అతఁ డేమియూడిగ * మానతిచ్చిన దాని,

నడుగుదాటక చేతు * సంబుజాక్షి !

గీతప్రబంధసంగీతముల్ గోరిన,

నింపుగాఁ బాడుదు * నిందువదన !

యేరీతిబంధంబు * లెఱయుద మన్నను,

మనముగా నున్నది * మనముగా !

యేనాట్టములనాడ • నిచ్చలోఁ దలఁచిన.

పొలుపుగా నాడుదుఁ • బువ్వబోఁడి !

తే. పొగినాధునికెదురు నేఁ • బలికి యెఱుంగ

నలుగఁ గారణమేమని • యడుగుమమ్మ, చెలియ ... 11

సీ. దానివగలపెక్కు • తక్కులచిక్కుల,

మాయల కతఁడు లోనామెనమ్మ

దాని పా కౌగిలింతలనాటపాటల,

జిలిబిలిసుద్దుల • జిక్కెనమ్మ

దానికెమ్మోపుల • దలరాపుమందుల,

మమతలఁబడి యిందు • మఱచెనమ్మ

దాని జగ్గులరీవిఁ • దఱుచైన మైతావి,

బలునొయారములకు • బ్రమసెనమ్మ

తే. యిట్టి పెనుజంత యగుదాని • యిల్లుజేరె

దలఁపు లొనఁగూర్చునాకైన • దానవీపు, చెలియ... 12

సీ. ఏలనే రాఁడు వాఁ • డేలనే యేఁచేడి,

మానెనో నాపేమ • మందయాన !

వీడఁటే హరి చన • వీడఁటే యీరేయి,

నొంటి నెట్లోర్తు నయ్యో మృగజాఠీ !

వేఱుగాఁజూడ నవ్వేఱుగా కఁడఁడాయె,

గపటమైత్రిగదమ్మ • కంబుకంఠి !

మందుచేవలచె నే • మందుఁ జేసేతనే,

మోముచూపులు పాసె • మోహనాంగి !

తే. వగలదక్కులు జిగిబిగి • వలపునగవుఁ

దక్కు లొలయించుదానిచేఁ • జిక్కినాఁడు, చెలి... 13

సీ. కోయిల ! యూరక • కూసెమ కొవ్వటే,

వట్టికెంజిగురు నీవాఁతఁబడను

జంత మయూరమా ! • యింతగర్వం బఁటే,

ఏటిసిమై పొఱలెత్తి • విచ్చబాఱ

బడియక కాసేపు • జావిల్లి ! నీరూపు,

వదియూటు తునియల్లై • వఱదఁగలియ

మదన ! నాయెద నాట • విఱితుూపు లేయుదు,

చెదరి నీయఁత్రుముల్ • చెట్లఁగలియ

తే. ననుచు నే నెన్నిదిట్టిన • నాన లక

యతఁడు రాఁడియ్యెనని యందఁజ్జఁగనిరి, చెలి... 14

సీ. ఉత్సాహకరణమా • నుద్యానవనము ద,

ర్పక కాననమురీతి • భయదమయ్యె

దర్పణబచితమై • తనరు చిత్రపుటిండ్లు,

తెలిచూడఁగ మది • దిగులు దోఁచె

గడు నుందరంబులౌ • కమలాకరంబులు,

పంచబాణునిపొది • పగిదిఁదోఁచె

వీనుల కింపులౌ • వీణానినాదముల్,

కర్ణశూలంబుల • కరణీ దోఁచె

తే. నిట్లు దోఁచెమకారణంబేమొకాని

దినదినంబును మదిలోన • దిగులువొడము, చెలి... 15

సీ. భయముజెందితి నని • నయముగాఁ దెప్పేరు,

కూనగాడ్పులయెలఁగోలువచ్చె

బెదరకుమని యెంతో • బీగము ల్వలికేరు,

పికములకైలాట • మిఁకఁ గడంగ

వెఱవకు మనుచు నందఱుఁ జేరి నవ్వేరు,

చెల్లఁబో గానరో • చిలుకపాజ

బడియకు మని వెన్నుఁ • బఱచి సొక్కెననేరు,

కదిసె గన్గొనుఁడు తుమ్మెదల గుంపు

తే. లిదిగొ మదనుఁడు శరముల • నెక్కువెట్టి

నడఁచె మీకేమి నావెత • ల్పాకుఁదెలియు, చెలి... 16

సీ. లఠివకు నిట్లూర్పు • లఠిక మై పొలుచు,

భామ నేఁ డేమొకో • పవ్వళించె

నీ దీతి మోవి నొక్కట మొక్కెద నటంచు
 గాంతనిప్పురలోనఁ • గలువరించుఁ
 బతి వచ్చె నని వేగఁ • బరవశయై లేచి,
 గ్రొక్కున బయలంటఁ • గాఁగిలించు
 హా ! యని మేల్కొని • యంతడెన ల్లని,
 తలవంచు లజ్జించుఁ • దల్లడిల్లు
 తే. సంగజ జ్వరవేదన • యతిశయించె

దడవు నేయఁగఁ గూడ దిత్త టిని మనము, చెలి ... 17
 సీ. పెదవు లెడె నటంచుఁ • బేర్మి నీ రిచ్చేరు,
 దీనిచే నెండుటల్ • దీటునటరె
 మైకాఁకకును జల్వఁచుందుల బెట్టెరు,
 వీనిచే గాఁకలు • దీటునటరె
 శ్రమబిందు టుడుగంగఁ • జల్లగా వీచేరు,
 దీనిచే జెమ్మటల్ • దీటునటరె
 అచ్చటఁ జెమరించె • నని మందు లిచ్చేరు, ..
 దీన నామంటలు • దీటునటరె

తే. నాశరీరగుణంబు నానాధుఁ డెఱుఁగు

నింక నాలస్యమొనరింప • నెక్కుడగును, చెలియ... 18

సీ. అతని పేరురమున • నంటి గుఱిమృక్తగాని,
 గుబ్బలపొగ రెట్లు • గుదురునమ్మ
 వాఁతెఱమొనవంట • వడిగ నొక్కకగాని,
 యధికదాహం బెట్లు • లడఁగునమ్మ
 సురతబంధంబుల • సొక్కిచిక్కగాని,
 గబ్బిమదం బెట్లు • గఱఁగునమ్మ
 కవఁగూడి పెనఁగొని • కౌఁగిలింపకగాని,
 తమివెగ్గలం బెట్లు • తఱుఁగునమ్మ

తే. కాయ మింకను నిల్వదే • కంబుకంఠి

నే నతని యానప్రాణముల్ • నిల్పినాను, చెలియ... 19

సీ. ఎమ్మెతోఁ బ్రాణేశు • నెకుట వర్తింపని,
 సొమ్మేల జగ్గేల • సాగనులేల
 కడుప్రేమవిభునెదఁ • గదసి గుచ్చుఁగలేని,
 గబ్బిచన్దవయేల • కాయమేల
 పతితోడఁ జొరీతిఁబంధముల్ పెనఁగని,
 తనువేల యీచక్కఁదనములేల
 వయసుస్థాయపువేళ • వరుఁడు దగ్గఱలేని,
 బ్రతుకేల యెచ్చుసాఁభాగ్యమేల
 తే. యిట్టిబలుజవ్వనపుఁగోర్కు • తెట్లు దీఱు
 గంట నిద్దురఁ గలనై నఁ • గాననైతి, చెలియ... 20

సీ. చెలువ సాష్టాంగంబుఁ • జేసి వేఁడె నటంచుఁ,
 బలుమాటు నెనరునఁ • బలుకరమ్మ
 తవక మగ్గల మాయెఁ • దాళఁజాల దటంచు,
 వినయోక్తులను విన్నఁపించరమ్మ
 బిగిగబ్బిగుబ్బల • పొగరు కోర్వదటంచు,
 తిన్నఁగా మది నాటఁ • దెల్పరమ్మ
 మాటికి నినునెంచి • హఱువని వల్కులు,
 సెలఁగి హెచ్చె నటంచుఁ • జెప్పరమ్మ
 తే. మరునికేలికి రాకున్న • మానె గాని
 మోముఁ జూపించి పొమ్మను • ముద్దుగుమ్మ, చెలి... 21
 సీ. కటకటా యిటువంటి • కడిదిలేఁబ్రాయంబు,
 విరులపానుపున కఁగ్గింపఁబడియె
 నూనకరాళికి • సుగ్గిన్చన్దవ,
 కాయజనకు దారఁవోయఁబడియె
 వేడివెన్నెలకాక • వేగినమేనును,
 చెడుగుచందురుపాలు • సేయఁబడియె
 నగడువ్రాతలు వ్రాసిఁనట్టి యావరమేష్టి,
 సుఖ మెడఁ జేయఁగఁ • బూడఁబడియె

తే. గుబ్బరనుదోయివనియెడఁ • గుమ్మి కుమ్మి,
 యున్న పుణ్యులఁజూచి నో • రూరసాగ, చెలియ... 22

3. వదియేండ్లకే గబ్బి • వ్రాయంబు వచ్చునో?,
 వచ్చినమరు లిట్లు • హెచ్చునేమి?,
 హెచ్చుబోవానిపై • నీవెంతమరు లేమి?,
 మరులాతినికి లేని • మర్కమేమి?
 మర్మంబు దెలియక • మగువ నంపిన నేమి?,
 యంపిన రానుపొ • మ్మన్న నేమి?
 పొమ్మనెబో మరు • పోరాటమచియేమి?,
 పోరాట మమతిలా • బొరలులేమి?

తే. యేమి? యీమాయవలపు పోదేమి మమి?
 జై న విరాతి నన్నచఁ దలఁచినాడో, చెలియ... 23

3. లేమి చాల హెచ్చునే • తాబాసలిచ్చెనే,
 యాజిషివుచ్చెనే • యతివలార!
 వలపెందు దాతునే • వరునెట్లు చూతునే,
 నేనేమి నేతునే • నెంతవలార!
 హిత నైనబాలనే • యెపుడు వాడేలనే,
 యింకఁ దాళఁజాలనే • యింతులార!
 వలరాజు డాసెనే • వడినమ్ము లేసెనే,
 విభుఁ డెడఁబాసెనే • వెలఁదులార!

తే. మనసిజాగుగదావాగ్ని • మధ్యమండు
 నిన్నుఁ దలఁచుచుఁ దపియించుచున్నదనరె, చెలి... 24

3. కోమలినెతికురుల్ • కొప్పున కందెనా,
 వింజామరలసేవ • వేడ్కఁజేతు
 మగువవాజ్ఞాఘరి • మాటాడనేర్చెనా,
 చూరవుత్తును బంచదార రాశి
 చెలియసాలిండ్లు పూఁజెగులంతయ్యెనా,
 యమరింతుఁ బైఁడికుం • భములగుడివి

ఏడాకి వేగ మీఁడేరి నన్నొందెనా,

చేయింతుఁ దిరునాళ్లు • శ్రీధవునకు

తే. నంచు నాకనివేల్పుల • కందఱకును

మొక్కి నన్నేలినాడమృతమోహనాంగి, చెలియ ... 25

నీ. గోముగా నాకురుల్ • గొప్పవెట్టినవార్త,

నకియ చెప్పినబన్న • సరము లొనఁగె

నట, చనుత్ నిమ్మపండ్లంతలాయె నటంచుఁ,

బల్కినబోఁటికిఁ • బరశ మొనఁగె

నందమా నూఁగుటా • రమరిననద్వార్త,

మగువసెప్పిన కంఠమంల నొనఁగె

నతిశుభంబుగ ఋతుమతిన్ నవార్తలీ,

వెఱిగింప వేవరా • లిచ్చె నీకు

తే. నిట్లు నామీదిప్రేమచే • నీవు లొనఁగి

మచ్చికలుచేసి యపుడె యామమతమఱచె, చెలియ...

నీ. జంపులై సొంపులై • జాఱు నీకుయలకు,

సామ్యమో బిరుస్తైన • చామరములు

సిష్కళంకంబైన • నీమోము తేటకు,

నకళంకచంద్రుడు • సాటియగునె?

నీమధురాధర • నిర్మలయచికి నీ,

రసమా ప్రవాళవా • రంబు సరియె?

కఠినముల్ మృదువులు • గాని నీచండకు,

జంటనుండెడు కలశములు సరియె?

తే. యనిగణించిన కథలెన్న • నలవి యగునె?

నమ్మికలఁగూర్చి యిట్లెచ • నాయమాగునె, చెలియ ... 27

నీ. విరులుకొప్పన దోఁపు • వేడ్కమై జూచుమే,

సామ్మలఁ దగవేసి • చోద్యమందు

దిలకంబు చక్కఁగా • దిద్ది ముద్దిడుకొను,

కంచకంబును బూన్చి • కొఁగిలించు

వలువ జగ్గుగఁ గట్టి * వగఁగని మోసించు,
పైట సొంపుగ దిద్ది * బ్రహ్మః పొంగు
గడఁగడఁ కొకవింతఁగాను శృంగారించి,

తల యూచి యజునిస్తోత్రంబు సేయు

తే. నింతి ! యతిమోహియైన వ్రోణేశ్వర డిట్లు

నన్నుఁ బ్రాయుట కలనొకఁనాటి కెఱుంగ, చెలియ... 28

సీ. సుదతి నీనెమ్మాము * సుందరంబును జూచి,

యిందుబింబముఁ జూచు * నిచ్చ తొలఁగె

బాలతి నీగుబ్బలఁపొంకంబులను జూచి,

కడుజక్కవలఁ జూచు * కాంక్ష తొలఁగె

కలికి నీసోఁగకఁన్నులయందమును జూచి,

మఱిమీనములఁ జూచు * మమత లుడిగె

వడఁతి నీచాశ్రితఁబంధరీతులఁ జూచి,

యవ్యకాంతలఁ గోరునాన లుడిగె

తే. ననిన మమతల నానాఁడె * యాఱుమూఁడు

సేసి మఱచెను నేనేమి * సేతునమ్మ, చెలియ... 29

సీ. కలువలు నీసోఁగఁకండ్లఁ బోలుటఁజేసి,

యవి దేవతతికి యోగ్యంబులయ్యెఁ

జక్రవాకములు నీచన్ద్రవఁ బోలఁగా,

మిన్నఁగా నత్కవు * లెన్నఁగల్గె

వఱడంబు నీమోవి * పగినిని దీపింపఁ,

దొమ్మిదోరత్నమై * యెమ్మెఱ గాంచె

నభులు నీకురులనై * ల్యంబులఁ బోలఁగా,

మారునారిగమీఱి * మహిమఁగాంచె

తే. నిను నృపించినయజుని వర్ణింపఁదరమె !

యని మనోహరుఁ డీలాగు * ననుఁ గణించు, చెలి... 30

సీ. కమలాక్షి యనువాలుఁగన్నులజిగఁజూచి,

కళిలేఖ యనుమోము * సారుఁజూచి

బింబాధరా! యనుఁ, * బెడవినిగ్గులఁజూచి,
 చులివేణి! యనుసుంతలఁజూచి
 . నిరీడుచా! యనుగ బ్బింగుబ్బు లొప్పుగఁజూచి,
 సారిమహ్య యనుసుమధ్యంబుఁజూచి
 గజహాస! యనుచుండంగతులచోద్యహఁజూచి,
 లలితాంగియను మెలిఁ చెలుపుఁజూచి

తే. గడియ కొకపేరుసనుఁ బిల్చి * గారవించు
 దురుతునకు నిప్పు నేఁ గానిఁదానన్జెత్తి, చెలియ...

౩౧

సీ. పొంకంటు నీబుగా * దిద్ది మో మటుచూచి
 బలుదర్పణము దిగిప్పి * పాఱవైచు
 కురుబుకొ వ్వుమరించి * విరినిగా నటుచూచి
 నిడినీలములఁ దిగిప్పి * విరరివైచు
 కంచుకం బమరించి * కడువేడ్క నటుచూచి
 పూలబంతులఁ దిగిప్పి * పుడిమివైచు
 నామ్మ శృంగారించి * సుందరంబటుచూచి
 తెప్పనరత్నముల్ * దిగిప్పివైచు

తే. నిన్నివిధముల నన్ను మోఁపించి యేలు

మచ్చికల నెల్లు మదిలోన * మఱచినాఁడొ, చెలి ... ౩౨

సీ. అతివ నే నీమధుఁరాధరంబును గోల

నాసుధామధురంబు * లరుచులయ్యె

నీమోముకి శలహఁర్ని శమును జూచిన

నిందుబిఁబముఁ జూచు * నిచ్చదొలఁగె

భామనీపాలిండ్లఁపైఁ బవ్వళింపఁగా

శేషతల్పముమీఁదిఁచిత్త మెడతె

రామ నీయావనఁరాజ్యంబు నేలుచో

సకలాధిపత్య మనహ్యమయ్యె

తే. నింక నినుఁ బాయఁజాల నేనెన్నటికిఁ

అనినమాటల మఱచినాఁ * డల్లనాఁడె, చెలియ ... ౩౩

- సీ. కడుమేలుగా జాతకములు వ్యాపిరిగాని
 పతియొల్లఁ డనుచు దైవజ్ఞులనరు
 సాముద్రకముఁ జూచి • సంఘించిరిగాని
 నొచ్చుకొందు నటంచు • నుడువరైరి
 పొంతనంబులు చూచు • బొందు లంచురుగాని
 యెప్పు డీయెడఁబాట్లఁ • జెప్పరైరి
 ప్రేమనేలు నటంచుఁ • బెండ్లి సేసిరిగాని
 యతిజారుఁ డని ప్రాజ్ఞు • లాడరైరి
 తే. యందఱు భృమింప నతనికి • నజుఁడు గూర్చె
 నిపుడు తలపోసినందుల • నేమిఫలము, చెలియ ... 34
- సీ. తరుణిరో! నానిశ్చితంబునకై రాఁగ
 ద్విజు లిద్దఁ జెమ్మరైరి • తెలుపులోన
 నింతిరో! వరునిఁ దేనీగఁగా నాశేఖఁ
 బూర్ణకుంభంబులు • వొడమె నెదుట
 సుకతిరో! మంగళసూత్రంబు గట్టఁగా
 బహుశుభంబుగ గౌళి • వలికె నపుడు
 వెలది! నేను గృహప్రవేశంబు సేయఁగాఁ
 దీమిగా గరుడుండు • తీర్చి తిటిగె
 తే. శకునదేవతలెల్ల నాశత్రు లగుచు
 నిట్టినిర్దయునకుఁ గూర్చి • రేమిసేతు, చెలియ ... 35
- సీ. విరులేల? ముత్యాలనరులేల? ప్రాణేశుఁ
 డూఱక ననుఁబాసి • యున్నయపుడు
 వగలేల? మెయినిండునగలేల? విభుఁ డిట్లు
 దూకికరించి హా! • తొలఁగినపుడు
 గృహమేల? మీయనుగ్రహమేల? నానాఘఁ
 డలుక నెమ్మదిలోన • నిలపినపుడు
 జగ్గేల? మేనికి • నిగ్గేల? సరసుండు
 మించుగా మది మచ్చరించునపుడు

తే. మగఁడు చూడఁసాగనేల? • మగువలకును?

బురుషుఁ డెడఁబాయ కేలులే • భూషణంబు, చెలి... 31

సీ. విభుఁడు దగ్గఱలేని • వెలఁదివాగ్చతురిమ,

పాడింట చిలుకలు • పల్కినట్లు

పతి నెడఁబాసిన • భామశృంగారంబు,

రాజబింబము లేని • రాత్రియట్లు

ప్రాణేశుఁ డెడసిన • పడఁతియొరూరంబు

లడవికోసల నెమి • భ్రాడినట్లు

పురుషుఁ డొల్లనియట్టి • పొలఁతియావనమెల్ల,

ముష్టిచెట్టది పూలఁ • బూసినట్లు

తే. ఈవిధం బాయె నాబ్రదు • కేమిసేతు

నేల వుట్టించె నజుఁడు నఁన్నిట్టులేచ, చెలియ... 32

సీ. తిలకమ్ముఁ జక్కఁగా • దిద్దనేరనివాఁడు

జగ్గుగా సొగసులు • నలువనేర్చె

నతివలయెదుట మాటాడనేరనివాఁడు

చదురులాడఁగ నేఁడు • సాహసించె

నేప్రాద్దుఁ గోపించి • యెఱుఁగనేరనివాఁడు

మిన్నక నలుకల • మెలఁగనేర్చె

లీల నొంటిగఁ బవ్వఁళింపనేరనివాఁడు

తెగువమై రేలొంటఁ • దిఱుఁగనేర్చె

తే. నెవతె నేర్పొగా ! చెల్ల ! • యేమిసేతు ?

మందు తలకెక్కి యలదాని • మఱిగినాఁడు, చెలి... 33

సీ. నినుఁ బాయలేనని • నెఱబాస లిచ్చిన

మాటల నానాఁడె • మఱచినావా ?

నీపుక్కిటివిడంబు • నెలఁత! యిమ్మని వేఁడు

మచ్చిక నానాఁడె • మఱచినావా ?

యలరేయి నుపరతిఁ • గలసి నిన్నెచ్చిన

మదుకేళి యానాఁడె • మఱచినావా ?

యల్లెగిన ననుఁ బల్కు • మంచుఁ బల్మటు మొక్కి
మరుల నీ వానాఁడ • మఱచినావా ?

తే. యనుచు నేఁ బల్కినట్లుగా • నతనిమనసు

తాఁక నాడుము నాకైన • దానవీవు, చెలియ... 39

సీ. ముదమున సామికి • మొక్కితి నని చెల్పి •

శీఘ్రంబు నాయిల్లు • సేరమనవె
యిందే వసింప నీ • కిచ్చ లేకుండెనా

నెలకైన నాయింట • నిలువుమనవె
నిలువఁగా నతనికి • నెనరు లేకుండునా

యారేయి రతిసుఖం • బీయమనవె
రతిసుఖం బిడుటకా • రామకు వెఱచునా

యింపుగా ననుఁ గొఁగిలింపుమనవె
తే. యంతమాంబునను భయం • బందెనేని

యాననమునైనఁ జూపి పొమ్మనవెనేడు, చెలియ... 40

సీ. బాలప్రాయమునాఁడు • పతి యని యెఱుంగక

యూఱక కొన్నినా • శ్లఘింపినమృ
పూవప్రాయపువేళఁ • బురుషుఁడెంతకురాక

వెఱపుచేఁ గొన్నినా • శ్లఘింపినమృ
కొమరుప్రాయంబునఁ • గోర్కొలు దాఁచిన

యంగునఁ గొన్నినా • శ్లఘింపినమృ
గబ్బిప్రాయంబున • ఘనుఁడు నాయెడ నల్ల

నెనయక గొన్నినా • శ్లఘింపినమృ
తే. యబ్బరంబైన జన్మనం • బడవిఁ గాయు

నట్టివెన్నెల వైఖరి • వ్యర్థమయ్యె, చెలియ...

41

సీ. బలిమిని నేనయ్యె • పలుకరించుటగాని,

యాదరంబున మాట • లాడ నెఱుంగ

ముందుగా నేనట్లు • ముద్దిడుటేగాని

యతఁడు నేమను మోవి • యాను నెఱుంగ

కదిసి నే నటుగ్రచ్చి • కాగిలిందుటెగాని
చేపట్టి యక్కున • జేర్చు టెఱుంగ
గ్రక్కన నే నటు • కదిసి కూడుటెగాని
కోని యంగజుకేళి • గూడుటెఱుంగ

తే. పతులుసతులును దమప్రాణపదములట్ల
చూచికొనియుంట కేనోమునోచికొనిరో, చెలియ ... 42

నీ. ఇటుమల్లినను గాగిలింతునో నేనని
యవ్వలిమోముగా • బవ్వలించు
బ్రేమతో ముద్దేడ • బెట్టుదునో యని
మాయచిద్దురగొని • మలయుచుండు
బలిమిగా రతి నే • బైకొందనో యని
యెదశయ్య నొయ్యన • గదియజేయు
నరసి యే నేచూట • లాడునునో యని

బిగి దుప్పటి ముసుంగు • బెట్టికొనును
తే. దానిపై మోహమున నన్ను • దలపడ నుచు
చెలియలేనై తి కపటంబు • తేటపడియె, చెలియ ... 43

నీ. పడలు పాయసము లివ్వారి సేయింతుగా
విభుడు ప్రేమను గారవింపెనేని
బండ్లపై జక్కెర • బంచి పెట్టింతుగా
ప్రియుడు రమ్యచేర • బిలిచెనేని
గోపురంబుల బైడిపండ్ల లెత్తింతుగా
గల్చిగుబ్బల గుచ్చ • గలిగెనేని
తిరుపావడ ఘటించి • తిరునాళ్లు సేతుగా
కరుణ బ్రాణేసుండు • గలసెనేని

తే. యనుచు దేవతలను వేడుకొనినయపుడె
తలపు లొనగూడకుండునా • ధవళనయన, చెలియ... 44

నీ. విరులు చుట్టగఁబోగ • వేగ దిగ్గున లేచు
మడుపు లీబోవంగ • మాటుమసలు

బడము లొత్తంగఁబోగఁ • బడములు వినుమను
 వడిగఁ బైకొనఁబోగఁ • వగలుచేయు
 ముద్దిడంగనుబోగఁ • ముచ్చటలాడించు
 మోవి నానఁగఁబోగఁ • ముసుగుపెట్టు
 గాఁగిలింపఁగఁబోగఁ • గలకలమని నవ్వు
 కదిసి కేళికఁబోగఁ • గలలు సెప్పు

తే. మమత లలదానిపైనున్న • మర్మమపుడు

దెలియలేనైతి మర్మంబు • దేటవడియె, చెలియ ... 45

సీ. పనితరో యీరేయి • పల్లభుఁ డిటువచ్చి

లెమ్మని నిద్దుర • లేపినట్లు

లేపిన ముసుగిడి • లేవక బిగువున

నలిగి యే బామ్మని • యన్నయట్లు

అన్నంత నామోవి • యాని కొఁగిటఁ జేర్చి

మనవిగానను బతిమాల్సినట్లు

బతిమాలఁగాఁ బోమ • పట్టజాలక యడ్డు

గ్రక్కునఁ బతితోడఁ • గలసికట్లు

తే. సూయకలఁగని బలుజాలి • మలసినాను

ఇట్లు రానేల రాక నన్నేచువాడు, చెలియ... 46

సీ. చల్లవెన్నెలఁ గాయు • చంద్రబింబంబది

పృథఁకూర్చినిభ మయ్యె • బావమేము

హాయిగాఁ బ్రాణుల • కనువైనలెమ్మెట

వేడివీఁపులవీచువిధ మదేము

రహణీయశుకపికాఁరావము లెప్పులకు

విన నింపుగానట్టి • విధ మదేము

సరసమా సంగీతసాహిత్యములఁ బ్రీతి

నెక్కునకుండెడు • నిక్కమేము

తే. వింతలెల్లను నానాట • విస్తరించె

నాంటి నీరేయి విభుఁ బాసి • యుండుటెట్లు, చెలి... 47

- సీ. ఈరేయి పాశ్రేణుఁ • డిందు వచ్చు నటంచుఁ
 బల్కఁ గల్గునటేమె • భామలార
 గబ్బిగుబ్బలనెదఁ • గదిమినే నదుముచుఁ
 బవళింపఁగలనటే • పడఁతులార
 కుసుమాస్త్రికేళిని • గొనరి నాతమఁ దీఱు
 గలయఁగల్గునటేమొ • కాంతలార
 పలరాజుతోఁ బోరు • పదలి నిర్భయముగా
 నుండఁగల్గునటేమొ • యువిదలార
 తే. విభునిరాకకు వేచి నే • విసివినాను
 గడియయేడుగ నెన్నాళ్లు • గడుపుదాన, చెలియ ... 4
- సీ. పాశ్రేణుకాగిటఁ • బవళించునట్లుగాఁ
 గాంతరో నేఁ గల • గంటినమృ
 యలుకఁ దీర్చుచుఁ జెక్కు • లదిమి ముద్దిడి మొక్కి
 కడువేడె నని కల • గంటినమృ
 గబ్బిగుబ్బలఁ గ్రుమి • గాఢరతులఁగూడి
 కళ లంటెనని కల • గంటినమృ
 కమ్మనాతెఱు బంటఁ • గసిదీట నొక్కఁగాఁ
 గలిగితి నని కల • గంటినమృ
 తే. యెన్నఁ డిటువంటికలల నే • నెఱుఁగనమృ
 యెచట నున్నాఁడో రాఁడాయె • నేమిసేతు, చెలి... 4
- సీ. పతివచ్చె ననువార్త • పలికిననతికి నా
 పతకంటు మెడజేతుఁ • బంకజాక్షి!
 సొంపుగా విభుమోముఁ • జూపిన నాముద్దు
 టుంగరం బిత్తునే • యుత్పలాక్షి !
 యతని నాతోమాట • లాడింప వచ్చి
 కమ్మల నిత్తునే • కంటుకంటి !
 గ్రుక్కునఁ బాశ్రేణు • కాగిలిఁ జేర్చిన
 చిలుక తాళిని నిత్తు • చిగురుబోడి!

తే. వానిఁ గలిసిఁ బదివేలు * వచ్చినట్లు

సామ్మ లివి యేమిగణ్యమే * నుండరాంగి!, చెలి... 50

సీ. నిలిచినచోటను * నిల్వనీడు మనంబు

మున్నె నిద్రాహారములు దొలంగ

నీరీతి రేవగ * లెమరెమ రీక్షింప

నట తలవాకిలే * యయ్యెనిల్లు

పట్టగా రానినాటలుగుబ్బలవి నిక్కి

కడువడిఁ గిలింఁచె * గంచుకములఁ

గడు విరహగ్నికే * గాఁగి ముత్తైపునరుల్

వన్నె దక్క కఱంగి * నున్నమయ్యె

తే. వానిఁ దలఁచక యుండ నావశముగాదు

తలఁచి తమిహెచ్చుగా నోర్వఁదరముగాదు, చెలి... 51

సీ. నిదురఁ బోవుచు లేచి * నిట్టూర్పు లభికమై

నెలఁత నే డేమి కన్నీరునిం చె

చివ్వునఁ దా లేచి * చిలుకను ముద్దాడి

దయ యంచు మని చాలఁ * దల్లడిల్లె

వీణానినాదముల్ * వెలదులచేరికల్

కడుభారము లటంచు * గళవళించె

జెక్కిటఁ జేఁ జేర్చి * చింతించు నూఱక

తలవాంచి కాల భూతలము వ్రాయు

తే. నన్నపానీయములఁ గోరఁకున్న దకట!

యతివ యొక వేళఁ దెగునేమియంచుఁదెలిపి, చెలి... 52

సీ. బలువిసం బైనట్టి * పాలుచక్కెరఁ ద్రావఁ

బోవ వేఁడెదరు పూఁబోలులార

వెన్నెలచిచ్చుల్ * వే నురికెద నన్న

నడ్డముల్ వచ్చెద * రతివలార

తెగువతోఁ బూదండఁ * దీసి కుత్తుకనిడఁ

జూచి వద్దనెదరు * నుడతులార

బాగుగా నెదను బూబాకునఁ గుమ్మ్రలో

దొలఁగింతు రిద్దాని • చెలియ

తే. యోర్పి యిఁకఁ బ్రాణములు బొంది • నుంచదరమె

నెనరు మీకును లేకున్న • నిల్వఁదరమే?, చెలియ ... 58

సీ. శుకమ నావెఱఁ జూచి • చూడన ట్లున్నావు

ప్రియుని రమ్మ వేఁగఁ • బిల్వరాదె!

పికమ నావెఱఁ జూచి • పేమలేకున్నావు

విభనకు నెన రుట్ట • వేడరాదె

హంస నావెఱఁ జూచి • య ట్లుఱకున్నావు

వతిమతిఁ గృపపుట్టఁ • బల్కరాదె

శేటి నావెఱఁ జూచి • మాటాడ కున్నావు

శ్రీహరితోఁ జేరి • చెప్పరాదె

తే. యనుచు బతిమాలునది యని • మనము సోకు

నట్లు సెప్పంగఁ గరుణతో • సచటి కిడ్డు, చెలియ ... 59

సీ. పంచశరుం దొక • పౌళయకాల యముండు,

చిన్న పెపుడుచిల్క • చిట్లకొని

నాకు పీకోయిల • చంపెడు పెనులోయ,

సంతరించిననెమ్మి • చాడికత్తె

పవనంబుచూడ నిగ్భరమైన హృత్కువు,

వెనుఁగొన్న తేటులే • యనలరాశి

ప్రియమైన హంసల • పిల్లలు పిడుగులు,

చంద్రుండు పగవాఁడు • శత్రుకోటి

తే. యైనవారలెకాని నాకై నవారిఁ

గాన నేనెట్లుజేపంతు • వానిఁగనక, చెలియ ... 60

సీ. పశుఁ నబ్జచింబు • లందుఁ జొప్పింతును,

తరువత్రముల శుకతతిని వైతు

కోకిలంబులఁ జెట్లఁకొనఱ నుండఁగ బంతు,

నడవిఁ గల్పుదు మయాఁరావళులను

తే మ్మెర నురికితు • దిగ్దేశములమీఁద,
జాబిల్లిఁ గళలంట • నమయఁ జేతు,
మంటలఁ గలుపుదు • మన్మథుశరములు,
వేఁగ నచ్చటి కేఁగి • విభునిదెత్తు

తే. నిపుడు పిల్వఁగ రాకున్న • నిందువదన

యే ననినవంతముల నిర్వహింతు ననవె, చెలియ... 56

సీ. విభుని నేఁ బిలిచెద • వేఁగ రాఁడాయెనా,

యతినిస్మరోక్తుల • నందుఁగాక

రాక నన్నేచి మా • ర్వచికిన విడుతునా,

తెఱువఁ జేతులఁ బట్టి • తెత్తుఁగాక

యంతలో నది చూచి • యడ్డంబు వచ్చెనా,

వెఱువక జడఁగొని • వేతుఁగాక

యిందుల కతఁడు వహించుక వచ్చెనా,

దానితోఁ దగవాడఁ • దలఁతుఁగాక

తే. యింతమాత్రంబుసేత నా • కెంత గనఁగ

నిలను మర్యాద కోర్చితి • నింతదనుక, చెలియ... 57

సీ. ప్రాణేశుఁ డేతేరఁ • బారఁజూచుచు వాని,

కెనురేగి క్కాగిట • నిడఁగలేదొ

యాకుమడ్పుల నిచ్చునంతలో దమి హెచ్చి,

కరుణతో నుపరతిఁ • గలియలేదొ

యలిగి నే మునుగిడి • యటు వవ్వలించిన,

విభుఁడు వలక్రతు నన్ను • వేడలేదొ

ప్రియుఁ డల్కఁగొనినన్ను • వెఱదాయకయయున్న,

సక్కునఁ జేర్చనే • మొక్కలేదొ

తే. నాటివారమ గామె యీనాటికిట్లు

దైవ వతనికి ననుఁగానిదానిఁజేసి, చెలియ... 58

సీ. కోకిలవిదాలఁ • గూయసాగు నటంచుఁ,

బదమున్నతస్థాయిఁ • బాడ వెఱుతు

చిలుక లాలించినఁ • జెలఁగి వల్కునటంచు,
 నోటఁ దిన్నఁగమాట • నుడువ వెఱతు
 నభులు గన్గొన్న జామత్తునుచు మోఁగునటంచుఁ,
 బయ్యెద జడనుండి • పాపవెఱుగు
 నిలువెల్లఁగాఁ జంద్రుఁ • డేర్చి కాయనటంచు,
 వేడివెన్నెలఁ దేటి • చూడవెఱతు

తే. వీరికెల్లను నేరింత • వెఱచుచున్న
 వేడ్కలోదవెను వెఱపించి • వెంబడింప, చెలియ ... 59
 నీ. మరునికేతెనములు • మడుపులఁ గలవంచు,

నందుల జలకంబు • లాడ వెఱతు
 దర్పకు ధనువిత్తు • దండంబటంచు నే,
 నేమటి చెఱుపే • రెల్ల వెఱతు
 విరుల్లెల్ల మనస్రధు • శరణాలము లటంచు,
 ముచ్చటకై పూలు • ముడువ వెఱతు
 భావజుతురంగ • బలము లటంచును,

శుకపికనికరముల్ • నూడ వెఱతు
 తే. నోట వలరాజటంచును • నుడువ వెఱతు

వెఱచుచున్నను దయలేక • వెంబడించె, చెలియ ... 60
 నీ. పక్షులఁ దిట్టుట • పాపమంచు గణింప,

నెనురొడ్డి కూయుట • లేమిపికమ ?
 యందఱ కనుకూలి • పని దయఁ జూచిన,
 తావంబు వెంచెడు • తగదు చంద్ర !
 ప్రాణికోటకు నీవు • వరమాపుడని యోర్వ,
 నెప్పుడు వీఁచెద • వేమివవన ?

తనయుని శపియింపఁ • దగదని తాళిన,
 నిఘవుల నేసెద • వేమిమదన ?

తే. యనుచు నయభయముల నెన్ని • యనిన వినరు
 బహుదురాత్ముల కేటిక • పారనంబు. చెలియ

- సీ. అడవిలో నొకవృక్ష • మైపుట్టగావచ్చు,
 బుడమిపై నాడుదై • పుట్టరాదు
 కడుఁపెద్ద చట్రాయిఁగాఁ బుట్టగావచ్చు,
 బుడమిపై నాడుదై • పుట్టరాదు
 పురుషులై పలుమారుఁ • బొదలి పుట్టగవచ్చు,
 బుడమిపై నాడుదై • పుట్టరాదు
 వక్షులై మృగములై • పఱుగఁ బుట్టగవచ్చు
 బుడమిపై నాడుదై • పుట్టరాదు
 తే. ఆడుదై పుట్టనీచమా • నదియుగాఁక
 పురుషు నెడఁ బాయుదానిదా • పుట్టుకేల?, చెలియ... 62
- సీ. మహినూతనప్రియుల్ • మగవాండ్రుటందురే,
 యామాట నిక్కువం • బయ్యెనమ్మ
 ననఁబోడి పురుషుల • నమ్మరాదందురే,
 యామాట నిక్కువం • బయ్యెనమ్మ
 యాడుది వలచిన • హాయి లే దందురే,
 యామాట నిక్కువం • బయ్యెనమ్మ
 యధిపులు కఠినాత్ము • లని జనులందురే,
 యది యిప్పు డనుభవం • బయ్యెనమ్మ
 తే. సకియ ! పెద్దలమాటలు • నటలు గావు
 పలుకు సామ్యంబులెల్ల దఁబ్బరలు గావు, చెలియ... 63
- సీ. వలపుమం దెఱిగినవారిని నడుగరే !,
 దానిపై మోహంబు • దఱుఁగుఁగాని
 మంత్రజ్ఞులను బిల్చి • మక్కువ లడుగరే !,
 వేగంబు యలదాని • విడుచుఁగాని
 మచ్చుఁజల్లెడుయైక్తి • మఱుఁగుగా నడుగరే !,
 యూఱక ననుఁ బాయ • కుండుఁగాని
 యంత్రములను వేయఁనధికుల వెదుకరే !,
 వడిగ నాయింటికి • వచ్చుఁగాని

తే. యయిన నొకసారి పోయిరావమ్మ ! విభుడు

రాకయుండిన నాకర్మమే కదమ్మ, చెలియ...

64

సీ. కమలాక్షునా తెఱఁ • గసిదీఱ నొక్క నా,

వగఁ దీర్చికొందునో • పంకజాక్షి !

చన్మోనలనె యురఁస్థలము నొప్పించి నా,

చలము సాధింతునో • చంద్రవదన !

యక్కున బిగఁజేర్చి • యలయికఁ గ్రమింపి,

మచ్చర మీడ్డేర్తు • మందయాన !

వాడిచూపులఁ జూచి • వరుని వేడగఁ జేసి,

కోర్కులఁ బోషింతుఁ • గోమలాంగి !

తే. యూతఁ డిచ్చటఁ జేరినయంశలోన

నేను బలికినశవధముల్ • నిర్వహింతు, చెలియ...

65

సీ. బలువిడి బోయడై • వగలు సాధించునే,

మీనధ్వజుని కెంతఁమిడిసిపాటె !

గబ్బిచన్గవలపై • ఘనసాయకంబులఁ,

గ్రుమ్మువీనికి నేమి • దిమ్ము వట్టె ?

మర్మస్థలం బంట • మాటి తూపులేయునే?,

తనయింటిపైఁ గీడు • దలఁచుద్రోహి

పతులను బాసినభామల నేచునే,

యాడుతోడునఁ బుట్టఁడమ్మ వీడు

తే. దలిరుబోడులయును రింత • దాకదయ్యె

విభుడు రాఁడని దెలిసి నావెంట నంటె, చెలియ...

66

సీ. వాసుదేవుని వివి • వక్షోరుహంబులు,

వీనిపై బాణముల్ • వేయఁబోకు

నామానధనము శ్రీనాథున కిచ్చితి,

నిక బోకముడి వీడ • వేయఁబోకు

మతనికిఁ దనయుండ • వాదువునీకు నే,

దల్లిని నాపేరుఁ • దలఁపఁబోకు

జనని తిట్టినతిట్టు • చయ్యనఁ దగులును

గుణహీనతను దిట్లు • గుడువఁబోకు

తే. మనుచు మరుఁ డనుదోహి నేమనిన వినఁచు

వావి యెఱుఁగని యూహాపాపవర్తనుండు, చెలియ... 67

• కడు బీదకును బెద్దకత్తియుఁ గలదుగా

నాలులు విరులమ్ము • లాయెఁ గదర!

చెంచువానికి నైన • మించువిల్లుండంగ

నయ్యయో? తుంటవిల్లామెఁ గదర!

కొఱగానివానికి • గుట్టంబు లుండంగ

నడవివిల్కల నెక్క • నాయెఁ గదర!

యాకృతు ల్రాముల • కందఱకుండంగ

నంగహీనపుబ్బిదు • కామెఁ గదర!

తే. చెడుగుబుద్ధుల నీవిట్లు • సెశితివంచు

నన్ని చెప్పిన మత్సరం • బెచ్చెనమ్మ, చెలియ... 68

సీ. చిలుక నెక్కియు నిన్ని • చేప్టలఁ జేయునే!,

తురగ మెక్కఁగనుమై మఱచునేమొ?

తుంటవిల్ చేబూనఁ • దుగ్గిళ్ళుపాట్లబ్బెనే!,

ధనువైన నెగిరిపోఁ • దలంచునేమొ?

ననవిరిశరముల • గని విట్టవీగునె!,

ఘనవజ్రమైనఁ గ • న్గానఁడేమొ?

కాయంబు లేకయే • కడుఁ బోరుచుండునే!,

మేనుగల్గినయంత • మిసిసివడునొ?

తే. మగలఁ బాసినస్త్రీలపై • మచ్చరించి

యేచఁ జొచ్చినమదనున • కేటిలజ్జ, చెలియ...

సీ. నామీఁద నేయుసూనశరంబు లతనిపై,

సెందుకువేయ వఁదేమి మార?

నావంటిదే యలఁసలినాక్షి దానిపై,

నిగురుఁదూపులవేయ • వేమి మార?

యందట మొకనను • మౌదుము దానిపై,

నింతె యక్కటికం బజేమి మార ?

మగలను బాసినమానినీమలను,

హీనత బాధించు • లేమి మార ?

తే. యనుచు రోషమ్ము రానెగ్గు • లాడి విసివె

వానికొర్యంబు నాయెడ • వదలఁడమ్మ చెలియ... 76

నీ. మగవాడవై సరిమగవాండ్రొక బోక

యాడువారల నేతువటర మదన !

వీరులపై శర • వేగింబు సూపక

యాడువారల నేతువటర మదన ?

ప్రమథేశుఁ దాకి వైరము దీర్చుకొలేక

యాడువారల నేతువటర మదన !

మాగోవ్యసీమ నీమంచిరంబైయుండ

నాడువారిల నేతువటర మదన !

తే. యయ్యయో ! యంతసిగ్గు లే • దయ్యెననుచు

ఱట్టు జేసిన వానికి • రాదు బుద్ధి, చెలియ... 7

నీ. వేడెడ ననుగోరి • వేటువల్కునుమార !,

వయ్యెడ నెదమీఁద • వెయ్యనీర !

మొక్కెడ నిదె పోకముడివీడరామార !,

కట్టఁగొంగై నను • గట్టనీర !

— విన్నవించెద నీకు • విరితూపు లేయకు,

మైగాయములనైన • మాననీర

బతిమాలి విసిగితి • బడలినానుర మార !,

తఱుచైనయలుకలఁ • దఱునీర

తే. మనవిచేకొను మొక్కెడ • మారమార !

యనఁగ శరవర మంతంత • నతిశయించె, చెలియ...

నీ. పాణేశు కాఁగిటఁ • బాయకుండిననాడు,

మగఁడు నాపైఁజాల • మమత నించిననాఁడు,
 నీమార్గణము లేడ • నీళ్లఁగలిసె ?
 గవకూడి వః నేను • గడుసుఖం చెడునాఁడు,
 చెడుగ! నీబలమేడ • చెట్లఁగలిసె?
 వేడుక రతి నన్ను • విభుఁడు గూఁడెడునాఁడు,
 నీధ్వజరాజ మేనీటఁ బడియె ?

తే. నోరిమనశ్రుత ! నేనొంటి • నున్నవేళ

నేయవద్దనఁగాఁ దూపు • లేమునమృత్యు చెలియ... 73

నీ. నినుఁజూడ రోసిగా • నీచుఁడ! నీతండ్రి,

యవతారములఁ దాల్చు • నవనిఁజేరె

నినుఁ గన్నపిదప నొందినయపకీర్తికై,

యెచ్చిన కార్పిచ్చుఁ • జొచ్చెఁ దల్లి

నీమాట వినలేక • నిరొక్తహాశయై,

ప్రాణికోటులనోళ్లఁ • బడియె వదిన

నినుఁ గొన్నవగచేత • నీయన్నతలఁ బట్టి,

కోపంబుచే శూలి • కొట్టివై చె

తే. ననుచు సిగ్గుతఁ గడిగి దోహముల నెన్న

మత్సరంబెచ్చి తనయోజ • మానలేఁడు, చెలియ... 74

నీ. నీకుఁ గేతనమాట • నీచత్వ మనికదా ?,

వడిగ చావున కొప్పి • ఎలను బడుట

నీకు బలంబాట • నీచత్వమనికదా ?,

నగుఁబాటులనక కానలను బడుట

నీకుఁ దావిల్లాట • నీచత్వ మనికదా ?,

తెరువలకొర్చి గాఁనుఁగులఁ బడుట

నీకు బాణము లాట • నీచత్వ మనికదా ?,

పవమానసంగతి • నవనిఁ బడుట

తే. యిన్నిటికి సిగ్గు రాఁగ నీ • కేలరాదు

మార! యిఁకఁ బోరవలదన్న • మానఁడమృత్యు, చెలి... 75

సీ. భామల నిశ్చేచఁ • బట్టిగదా చంద్ర!

నీహఁ గలంకంబు • నిలిచిపోయె

తరుణులయును రట్టె • తాఁకికదా చంద్ర!

దిగ్దేశములఁ జెడి • తిరుగవలసె

తెఱవల నల్ల బాఁధింపఁగాఁగద చంద్ర!

దినదినంబును గళల్ • దీసిపోవు

కబలలు నీరాక • కడలఁగాఁగద చంద్ర!

రేయిఁ జోదఁడవై చఁరింపవలసె

తే. రాజ వయి శ్రీలఁ బోరాడ • రాదటంచు

నెన్నిఁజెప్పిన మత్సరంబేల మాను, చెలియ...

76

సీ. మగునల నేచుట • మారుతమా చూడు

మెపుడు నిల్వక పరుఁగెత్తవలసె

నువదల బాధింప • నోపవనా! చూడు

మేఁటిపాములు నిన్ను • మ్రింగవలసె

గాంతల బాధింపఁగాఁ దెమ్మెరా! చూడు

మట్టెనీకడుపునఁ • బుట్టె నోతి

గరితల నెరియింపఁగా నమీరా! చూడు

బహుదేహములు సొఱఁబడుట లాయె

తే. ననుభవించియు నీస్థితులరయవీవు

మానుమన్న న్వభావంబు • మానఁడమ్మ చెలియ...

77

సీ. బొట్టుగట్టినవతి • పోదోయుచుండఁగాఁ

బక్షులఁ దిట్టిన • ఫలమదేమి ?

మగఁడు నామీఁద నమ్మతి లేక యుండఁగాఁ

బవనుని దూషింప • భాగ్యమేమి?

నరసుఁడు చలమిట్లు • సాధించుచుండఁగా

బుష్పాస్త్రుఁ దెగడినఁ • బుణ్యమేమి ?

అతిప్రియతముఁ డిట్లు మతి నెన్నకుండఁగాఁ

పండ్రిని నిందింప • సౌఖ్యమేమి ?

తే. చెలువుఁ డీలాగు నన్నిట్లు • నేయుచుండ

వారివారిని దిట్టిన • వచ్చునేమి ? చెలియ ...

78

సీ. వానిచో శరములు • వడిగఁ దిట్టెదమన్న

నవియందఱకు యోగ్య • మైనవిరులు

వానిబలంబుల • వడిగఁ దిట్టెద మన్న

చెట్లకొమ్మల నుండు • జీవకోట్లు

వానిగేహము పాడు • వడఁ దిట్టెద మటన్న

మనమానములె వాని • మందిరములు

వానినే పాడుగా • వడి దిట్టెద మటన్న

నన్నేలు శ్రీహరి • చిన్నికొడుకు

తే. తెలిసి నిఁకమీఁద నంగజఁ • దిట్టరాదు

వలపెఱుంగనివిధు నన • వలెయ గాని చెలియ... 79

సీ. తలిదండ్రులను బాసి • దానొకరింటిలో

బెఱిగినవానికి • బ్రేమగలదె ?

మాటమాత్రాన మేనమామను జంపిన

కఠినాత్మునకు నేల • కరుణపుట్టు ?

జారచోరులుగాంచు • జాడల మెరుగెడు

వలుగాకి కిప్పుడేల • భ్రమలుపుట్టు

నాకట నెంఁది • నైన రోయక తిను,

దుర్బుధి కేలాగుఁ • దోచు మమత ?

తే. ఇట్టివాఁడని మాన రి • కెఱుకలేక

యిచ్చినవృథు గుణదోష • మొచనేల ? చెలియ... 80

సీ. గోవులఁ గాయఁగా • గోపాలుఁడితఁడని

పెంపఱఁ బిలిచెడి • పేరు గలిగె

వసుధలోవలఁ జంద్ర • వంశనంభవుఁడౌట

విఠివియౌ కులముకుఁ • గఱయుఁ గలిగె

మేటిబలాధ్యులు • మిత్తులై యుండియు

రాజ్యాధిపత్యంబు • పూజ్యమయ్యె

నలజోగిగములకు • నణగినవాడౌట

కేవల మానవశీర్షి గలిగె

తే. నిట్టివాడని గుణముల • నెన్నుచున్న

సిగ్గుతలయెత్తనీ దేమి • నేతునమ్మ చెలియ...

81

నీ. తల్లిదండులయింట • దనపొట్టపూడక

గొల్లయై గోవుల • గోరికాచె

నంతటనైన బేరారాకలి దీఱక

లీలవెన్నను దొంగిలింప నాగె

కట్టుబట్టు లేక • కాంతలు వదలి

యంశుకంబుల బొంచి • యపహరించె

జారచోరత మీటి • నంచరించుచునుండి

చెట్టుకు దల్లిచే • గట్టబడియె

తే. ననుచు నీవల వింటినే • యమ్మ చెల్ల

మున్నె యెఱిగిన నేనేల • మోసపోదు చెలియ...

82

నీ. సిగ్గింతయును లేక • చెల్లెల్లికై దాను

గుంటెనకాడైన • కొంటె యితఁడు

తన మేనమామను • దయయింతయును లేక

దుగ్గించివైచిన గొప్ప • దోహి యితఁడు

జనకునితోఁబుట్టు • చనరాదు నాక యూ

రాధను బొందిన వ్రాచ్యుడితఁడు

కులనతీమణు లింట • గోరిచరింపఁగా

బరభామలను బొందు • పాపి యితఁడు

తే. అనుచు జెప్పట నిజమయ్యె • నతివలార !

యిట్టికఠినాత్ము డింక నన్ను • నేఁచడటలె చెలియ...

83

నీ. ఎప్పుడో నల్లగా • నింట నుండెడివాఁడు

దిన్నగా నలుకల • దీఱసాగె

వలుకక పైగల • బనులు సెప్పెడివాఁడు

చెప్పకమును పనుల్ • నేయసాగె

కొడువల నెన్నుచుఁ • గోపగించెడువాఁడు
 పడఁతి గోపింపఁ దా • నడలసాగె
 మొక్కి వేడినగాని • మోడి మాననివాఁడు
 పెక్కులు బతిమాలి • వేడసాగె

తే. వలపుమందులు దలకెక్క • వలచెఁగాక

లేక యుండిన వాఁడేల • రాక మాను, చెలియ... 84

సీ. పొరుగింటి కేలాగు • పోతివిరా! యంచు

జడకొద్దిఁ గొట్ట నా • కెడదరాదు
 మాపు లాయంతితో • మాట లాడితి పంచు
 మూఁతులు బొడువ నా • చేతఁ గాదు
 దక్కినమగనిచే • మొక్కించుకొనియెడు
 చాతురి నేర్పు నా • చేతఁ గాదు
 రతిఁ గోరి పతి నన్ను • బతిమాలుకొనఁజేయు
 చేతలవగలు నా • చేతఁ గాదు

తే. గనుకఁ దా నందు నున్నాఁడు • కరుణ లేక

యట్టిపడవడి నాచేత • నొనఁటమ్మ, చెలియ... 85

సీ. కులగోత్రములు రూపు • గుణము మానము లేని

వానికి నన్నీయ • వచ్చునటరె ?
 నీఁటుగఁ బాముపై • నిద్రించు మాయల
 వానికి నన్నీయ • వచ్చునటరె ?
 యెల్లజోగులమనం • బిల్లుగాఁ దిరిగెడు
 వానికి నన్నీయ • వచ్చునటరె ?
 వావివర్తనబంధు • వర్గంబు లేనట్టి
 వానికి నన్నీయ • వచ్చునటరె ?

తే. యిట్టివానికి మాకార • లిచ్చినపుడె

వడ్లతోఁ దట్ట యెండఁగా • వలసివచ్చె, చెలియ... 86

సీ. మరుశరవృష్టిచే • మాలేమ దాశక !

విరహాగ్ని వెతలను • వేఁగె ననవె ?

వేగించుచో మోము • వెలవెల బోవుచు

చిడిముడిచే శయ్య • జేరెననవె ?

చేరి తా నటు చలించి తయై వాకిట

నీకై నిరీక్షించి • నిలుచు ననవె ?

నిలిచి నీరాకలు • నిక్కముల్ గామికే

మించినతమిఁ దత్త • రించె ననవె ?

తే. తత్తరంబున జీవముల్ • దాళ వనుచు

నెనరుఁగఁ దెల్పఁజాలిన • నెలఁతపీపు, చెలియ... 87

నీ. విరితూపులను గల్లు • వెతల నీవి యెఱుంగు

మేటివెన్నెలకాఁక • మే నెఱుంగు

చనుఁగవపొగురుల • నడి రైక యెఱుంగును

తమితమకంబు చిత్తం బెఱుంగు

కడువడి మైకాఁక • కట్టువల్పు యెఱుంగు

కలఁగి వేనటసాటు • గం డెఱుంగు

నచ్చోటిపులకల • ననఁ బెందొడ లెఱుంగు

మఱిమఱి కోర్కుల • మన మెఱుంగు

తే. నీకుఁ దెలియునా నావెతఁల్నాకుఁ దెలియఁ

దడవునేయక నీ వతిఁత్యరితముగను, చెలియ... 88

నీ. ప్రాణేశుఁ డూరికిఁ • బయనమై పోవంగఁ

దొడఁబడి యెరు రొచుఁ • దురుప్తనైతి

నద్ది యెంత కాదని • యశ్రద్ధఁ జేసిన

బోరానిదిన మని • బొంకనైతి

నాపైపై మరు లున్న • దని యేగఁజూచిన

నడ్డమై నిలిచి పోరాడనైతి

కపటమైతినిఁ జూపి • కదలిపోఁ జూచిన

పొంచి నే మఱి వెంబడించనైతి

తే. నీయుపాయంబు లానాఁడె • యెఱిఁగియున్న

వెట్టిదానన నే నేల • విడుతు నరని, చెలియ... 89

సీ. జంటఁ బాయక పైఁడి • కంటులు దిరుగఁగాఁ
 జూడ నామది కెంతో • వేడు కయ్యె
 పెంటిపై మరులూని • వెన్నాడువృగములఁ
 జూడ నామది కెంతో వేడుకయ్యె
 రతిబంధముల చిత్ర • రచనలపత్రిమలఁ
 జూడ నామది కెంతో • వేడుకయ్యె
 కవఁగూడి సతివతుల్ • గలసి పెనంగుటల్
 విన్న నామది కెంతో • వేడు కయ్యె

తే. నెట్టిజంతువులందైన • నెవరికైన
 విభులు మగువల నిట్లేచ • వింటిరఁటరే, చెలియ ... 90

సీ. మగని నేమటక బల్ • మమతల నుండెడి
 సతు లెట్టివృతములు • సలిసినారో
 పతికి నెంతోప్రాణఁపదముగా నుండెడి
 వనిత లేవరములు • వడసినారో
 ప్రాణేశుకాఁగిటఁ • బాయకయేయుండు
 నింతు లేదానమ్మ • లిచ్చినారో
 ప్రియునితో రతికేళి • బెనఁగుచు నుండెడి
 చేడ లేధర్మముల్ • సేసినారో
 తే. యేమి నేఁ గోరి నోచితి • నిందువదన?

యలుక విభునికి నానాటి • కతిశయించె, చెలియ... 91

సీ. అతివల సా రెకు • సంపి వేసారితిఁ
 బ్రత్యుత్తరంబైనఁ • బలుకఁడయ్యె
 వరుసఁగా ఖచితముల్ • వ్రాసి పుత్తెంచితి
 బాగుగా నవి చేతఁ • బట్టడామె
 ప్రియురాండ్రచేతఁ జెప్పించి వేసారితిఁ
 గట్టడిమదిఁ జెవి • బెట్టడామె
 నితరుల కే లంచ • మిచ్చి నే బడలితి
 నందులఁ బతి కల్క • లభికమామె

తే. నతనియిటురాక లవి మిధ్య • లమృతార •

నాతి ! నాప్రియురాలితఁనంబుఁ గనవె, చెలియ... 92

సీ. మున్ను వాఁ డొకనాఁడు • నన్ను ముద్దిడు మన్న
మో మటు దిగ్విప్రితి • మోహనాంగి !

బతిమాలి పాలిండ్లఁ • బట్టనీయవె యన్న
కసరి కొట్టితినమ్మ • కంబుకంతి !

కుసుమాస్త్రుకేళిని • గూడ రమ్మని వేడ
మాటాడనై తినే • మందయాస !

యలుఁగకువే యంచు • నటు కౌఁగిటను దార్పఁ
దాఘకొ మ్మృతినే • ధవళనయన !

తే. యాస లెఱుఁగనిపాపాత్ముఁరాలఁ గనుక

ప్రాణపదమైన విభు నెడఁబాయవలసె, చెలియ... 93

సీ. మోస మాయెనుగదే • మోహాత్రిశయమునఁ
బతి యెంతవేడినఁ • బలుకనైతి

వలుకక వానిపై • యలుకచే నే నున్న
నుంచరైతిరి వాని • నువచఁించి

యువచరింపక మీర • లూరకుండిననేఱు
నేనె చారా యని • నిలువరాదె

నిలువ నాలో నేర్పు • నేర్పు లేదాయెఁబో
ప్రేమతో నతఁడె నఁన్బిలువరాదె

తే. యన్ని యననేల ? యొకరి నే • ననఁగ నేల ?

తిన్నఁగాఁ జేరి నెనరు రా • విన్నవించి, చెలియ... 94

సీ. కరుణతో నిటు మల్లి • కౌఁగిలింపు మటంచు
మందముతోఁ బలుమఱు • మొక్కినమృత

యధరబింబముఁ బంట • నదుమని మృనుచును
మనవిగా ననుఁ బ్రీతిఁమాలునమృత

గట్టిగాఁ జనుఁగవఁ • బట్టనీయవె యంచు
వేమాఱులకు నన్ను • వేడునమ్మ

కాముకేళి నొకింత • కలయనీయు మటంచు

విభుడు మెల్ల నవిన్నవించు నమ్మ

తే. యిట్లు మరులైన పాణేశు • నెట్లుపాసి

మందబుద్ధిని నేనెట్లు • లుందునమ్మ చెలియ...

95

నీ. పాణేశుఁ బాసినఁ • బాణంబులుండవు

నెలఁత! నామే నెట్లు • నిలుచునమ్మ

పొత్తుననేకాని • భుజియింప నొల్లనే

యిపుడన్న మెటు రుచియించునమ్మ

కొఁగిలి వదలినఁ • గడుఁ దల్లడిలుదు

నిదుర కంటికి నెట్లు • పొదలునమ్మ

యలిగినఁ బలుకుమా • యని వేడుకొంచునే

యువిదరో! మన సెట్లు • లోర్చునమ్మ

తే. రమణ నేనేమొ బలుచట్టుతొయినమ్మ

మఱచి నావలె బ్రదుక దేమగువయైన చెలియ ... 96

నీ. పతిరూపరేఖలు • పటమున వ్రాయించి

సాంపుగాఁ గండ్లకుఁ • జూవరమ్మ

హరికరంబులగంధ • మప్పళించుక వచ్చి

పొంకంబుగాఁ జండ్లఁ • బూయరమ్మ

మాధవువలునొక్కు • మడుపులఁ దెప్పించి

యొప్పనాకెమ్మోవి • నుంచరమ్మ

నలినాయతాక్షుని • నఖములఁ దెప్పించి

చిగురుఁగెంతెక్కులఁ • జేర్పరమ్మ

తే. పొడము మదనాగ్ని యెందుల • నణఁగ దింక

నూఱకయ మీరు జాగు గా • నుండఁదగునె చెలియ...97

నీ. వలపుమై నాపాణివల్లభుఁ గూడిన

వడఁతి వేయెడులు • బ్రదుకవలయు

గమలాక్షు నెప్పుడు • గొఁగిటఁ జేర్చిన

కాంత కై శ్వర్యంబు • గలుగవలయుఁ

ఁబతితోడఁ జొరీతిఁబంధముల్ పచరించు

పల్లవపాణి వఁద్దిల్లవలయుఁ

గృష్ణదేవుని రతిఁ • బ్రీతి నొందించిన

యుడిద చల్లఁగ నెప్పు • డుండవలయు

తే. ననుచు దీవించరమ్మ యెండ్లైనవాఁడు

సంతసించినఁ జాలు నీసారికైన చెలియ...

98

నీ. ప్రియేశుఁ డెచ్చటి • పరభూమి నున్నాఁడొ

యాదిత్యదేవ! కాపాడుమయ్య

నరసుఁడు వలచి యేసఖచెంత నున్నాఁడొ

యుడురాజ! పోషించు • చుండుమయ్య

వరుఁ డేనెలంతకై వనమున నున్నాఁడొ

నేనింటిఁ బవన! రక్షింపుమయ్య

పభుఁ డేవెలందిని • విడఁజాలకున్నాఁడొ

యనిమిషోత్తములార! • యరయరయ్య

తే. యనుచు వేఁడెద నాతఁ డెండ్లైన తెన్న

నున్నదే చాలునేఁ జూడఁకుండలేను చెలియ...

99

నీ. అతిదయాపరమూర్తి • యగుకేశవుండు నా

మదిని విచారంబు • మాన్పడలఁచి

నిన్నరే యిటువచ్చి • నెనరున ముద్దాడి

యక్కునఁజేర్చి నాఁయధర మాని

చొరీతిరచనల • చాల నన్నలయించి

యలుకల మఱపించి • యాదరించి

శృంగారశశకంబుఁ • జెప్పిన డబ్బీరు

నరును ధన్యునిజేసి • దురితహరుఁడు

తే. మదనజనకుండు ఆస్థాన • మండపమునఁ

జెలఁగుచున్నాఁడు భక్తులు • సేరి కొలువఁ

జెలియ నీవేగి కలువాయి • చిన్నికృష్ణు

తోడుకొని వేగ రాగదే • తోయజాక్షి.

శ్రీ రస్తు.

పతివ్రతాధర్మచోదిని

అను

స్త్రీనీతిశతకము.

శ్లోకములు

శ్రీమద్రమణి తనపతి యని

శ్రీమద్రమణి తలంచి భక్తియెసంగఁ గొలుచు నా
నారీమణి కిహపరములఁ

దారసిలు న్ముభము లనుచుఁ దలఁపుము తరుణీ.

- క. జనకుం డేపురుషునకుం, దను బెండిలిచేసె నతఁడెదై వము పతియుం
దన కఖలబంధుజనమని, మనమునఁదలఁవఁగనుపలయు మగువకుఁద.
- క. తల్లియుఁదండ్రీయుడై వం, బెల్లనుహృద్బంధుకోటి యటఁజేయనిలో
నుల్లానమెసఁగ నిజపతి, నెల్లప్పుడుఁ గొల్పు టొప్పు నింతికిఁ ద.
- క. కోసియును దుష్టులుండు కు, రూపి పరస్త్రీరతుండు రోగియనకెవం
దీమచుభక్తిఁ బతిభజ, నావనయగుపతియె గను జనస్తుతిఁ ద. 4
- క. పతి చెప్పినచొప్పించుక, మతిఁదప్పక తిరుగునట్టిమగున ధరఁ బతి
వ్రతయని నవాస్తనుజన, స్తుతి నున్నతిఁగాంచి కీర్తిశోభిలు త. 5
- క. కుదుపిడుతరి తల్లివలెం, బడకయెడ న్వేశ్యపోల్కి వసులడకునఁజే
సెనుపట్ల దానిచందముఁ, బడఁతుక పతి కువచరింపవలయుం ద. 6
- క. నచిపునివణి నాలోచన, ముచితస్థితిఁజెప్పి యోర్మిమర్మికి నెనయై
యచలోవమధై ర్వాన్విత, వచనంబులఁ బతికిఁ దోడువడనగుఁ ద. 7
- క. పతియింటికి నరుదెంచిన, సతికాననమందు నుండఁజన దెమరుగవో
యి తగంబరిచర్యలచే, సతనిం బరితుష్టఁజేయనగు నో త. 8
- క. పతికన్న వేరుడై వం, బతివకు నెవ్వార లింక సతనిఁ గొలచుటే
వ్రతముగ జరించునతికిం, గతి తంకెటిజన్ము కరణి గలుగుం ద. 9
- క. పలుమారు శిరస్సానము, వల దిలసాభాగ్యవతికి వలదుమొగమునం
దిలకంబులేక నెన్నఁడుఁ, గలకంఠికి మగనిమోముఁ గాంచుట త.

- క. నిలయము వెలువడియెడుతఱి, వలయుంగుప్తాంగియాటవలదు బెళుకుఁ
జూ, పులు వెలయాలితెఱుం, గున వనితాధర్మ మిట్టులెఱుంగుండ. 11
- క. అరుగంజనచెన్నండును, పొరుగిండ్లకు నుబుసుపోక పొలఁతికి దానం
బరగునవఖ్యాతి యిలం, దరుగుం గులగౌరవంబు తప్పక త. 12
- క. తంలువలగుచెలులుపలుపురు, కలసిన వెనవచ్చుఁగలహగితులూరకన
త్తులజ కటనిలువఁ బ్రత్యు, క్తులువలుకనొకవృద్ధై నఁగూడదుత. 13
- క. బద్ధకముననైన నిగిరి, యుద్ధతిచేనైనఁ బతికి నొరులవలన దు
ర్బుద్ధిమెయిం బరిచర్యల, నిద్ధరణి న్నడువఁగూడ దింతికిఁ ద. 14
- క. జడవిప్పి గోళ్లుదువ్వదు, నడవిధి న్నిలువఁజనదు నాతి పడిగనె
వ్వుడుమాటలాడరాదె, క్కుడుపడి నవ్వుటయు నెపుడుఁగూడదుత. 15
- క. అత్తయెడ స్వామయెడ, స్పృత్తియుభయమునిచి యాడిపడఁతులతోఁ
డం, బొత్తువహించిమెలంగిన, యత్తన్వి సుఖంబు యశము నందుండ. 16
- క. చనువొసఁగెదనకుఁబతియని, వనితయెడన్బయమువిడచివ ర్తింపఁగ
రా, దనయమటుతిరిగెనేనియు, మునుగలకూర్చికినిమొదల మొరవగుద. 17
- క. తనకుఁ బతివశుఁడుకావలె, నని మందులుమాకులిడిన నాతని కవికీ
డొనరించు జాననవయశ, మును బాపము సౌఖ్యహానిబొరయుండ. 18
- క. పతియన్యవనితఁగూడిన, మతికోపమనాదరంబు మగువగనక న
మృతినతని భక్తిఁగొలచిన, నతఁడే వశ్యుఁడగుఁ గీర్తియలవడుఁ ద. 19
- క. తనువలచి వరుఁడుపిలచిన, పనిఁదీరిచివత్తుననుచుఁ బలుకులజాలం
బొనరింప కతనిమనసున, కనుగుణముగ మెలఁగవలయు నంగన త. 20
- క. పొలయలుకన్తైనఁబతితోఁ, గలికిఁగఱిసోక్తి వలదుకాంతుఁడుతనతోఁ
గలయంగోరినయెడ న. వృల్లకై నం జరుపరాదు పొలఁతికిఁ ద. 21
- క. ధరయదర వేగనడువక, కరములవిసరకను మెల్లఁగానడువఁజనున్
శిరమెత్తి దృష్టులిటునటుఁ, బరువక తలవంచితరుగవలయుం ద. 22
- క. ఇరుగిండ్లకుఁ బొరుగిండ్లకు, నరుగంజన దన్వహంబు నట్లరిగినచోఁ
దరుగుం గౌరవమంతయు, ధరణిన్ దుష్కీర్తిగలుగు తప్పక త. 23
- క. సతివతులకు మతులెడలెడు, గతికలహము బెట్టునట్టికాంత విధవయై
క్షీతిమరుచటిపుటుపునం, దతిహెన్వత దుఃఖనమితి నందుం ద. 24

- క. ఋతుదినములఁబసిపిల్లల, నతికుదువకమున్నఁజూడఁజనదటుగన్నన్
 క్షీతిమరుచటిపుట్టువునన్, మృతశిశువులఁగాంచి దుఃఖమెవయుం ద. 26
- క. నతివతులు రతులఁగలయఁగఁ, బతితాన్వకయగుచుభంగవరచుమగు
 వఱు, క్షీతిమరుచటిపుట్టువున, న్నతిహైవ్యముఁగాంచువిధవయగుచుం.
- క. ఉల్లాసంబున నతివతు, లలికమై రతులఁ గలయు బరసిరయేనిన్
 బలులయి భీత్తికలయం, దెల్లెడఁదిరుగంగవలయు నింతులు త. 27
- క. నతివతులకలయికలు గను, నతివలు రతిలోలలగుచు నన్యపురుషసం
 గతికాశింతురు మరుశర, తతిమర్మస్థలములందు దాకఁగఁ ద. 28
- క. పలుదినములు పుట్టింటచు, నెలపుగనిలువంగఁజనమనెఁతకుదానన్
 దలవంపగు నుభయకులం, బులకున్ ధర నిండచాలబారయుం ద. 29
- క. సవతులయెడఁ బతికిన్మ, క్కువయెక్కువయగుటఁగాంచి కొప్పింపక నే
 యువతి పతిసనుసరించునొ, ధవునకు నాయువతియగుదు దయతగుడ.
- క. కలహింపరాదునతి సవ, తులతోనొక్కప్పుడైన దురుసున దానన్
 గలుషించుం బతితనయెడఁ, గలప్రేమన్విడుచు నమృతముచెడి త.
- క. పతికిం పొదములొత్తక, నతినిద్దరఁబోవరాదు నడముడువకయే
 మితిదప్పిచిద్రానం, గతి నొడిలెఱుగకవరుంట కలుషము త. 32
- క. సాగసిడుచు నెపుడువిడువక, సుగుణమ్ములుతొడవులగుచుశోభిలుచుం
 డ, న్నగలునుజేరెలంకృతి, కగుననియాశింపవలవ దతివకు ద. 33
- క. పతికన్న మున్నె మేల్కని, నతి మోమునుగడిగి బొట్టునవరించి య
 తం, దుతనంతటమేల్కనువర, కతిభక్తిం బదములొత్తనగునో త.
- క. వరునకుగృహకృత్యంబుల, భరమింతయుఁ దగులనియక పడతివహిం
 ప, స్థరమతిఁడుసుఖతుఁడగుచు, న్వరలున్దనయెడలనగునువరదుఁడుత.
- క. పతివంక చుట్టముల నే, యతివనమాదరమనస్కయగుచుఁ దనువునో
 క్షీతినానతి యార్యస్తుతి, యతిగౌరవమును యశంబునందుం ద. 36
- క. పతిభుక్తశేషమామృతము, గతినాదర మెనఁగఁ గుడువఁగాఁజనునిత్యం
 బతివకది విడువఁగాఁజన, దతిదురితము దానఁగల్గనందురు త. 37
- క. పతియుపవసింపఁ గుడుచుట, సతికింజనదతఁడుగుడువ జడమతియగు
 చు, స్సతికుపవసింపఁజెల్లదు, గతియించుక దానఁదనకుఁగల్గునెత.

- క. అతినిద్రయు నతిభక్తియు, నతిబద్ధక మవిషహాసన మనవరతంబే
నతికెనగునొ దాద్రవ్య, స్థితి నానతిగాంచుననుచుఁ జెలియుము త.
- క. అతివాచాలత చనఁదెపు, డతివకు నద్దాన నిందనందఁగ నొ నా
స్థితిగని పతిదానినన, హ్యతఃజూచుం బ్రీతివిడచియడఁచుంద. 40
- క. పొరుగిరుగువారికెరుకఁగ, పరుఁడుతనుంగొట్టెననుచువందురి తనవా
తెఱఁదెఱచియేడ్చుటొప్పదు, విరిగోకికి దాఁ నిందవెలయుం ద. 41
- క. మనుగిడి యెవ్వరుపిలచిన, గనరుచు భుజియింపనొల్లక పరుండునతి
న్వినపుంబాపనుచుఁ బ్రియుం, దునమీసింపంగినొల్లఁడు పఱం ద. 42
- క. కొట్టిననేడ్వక పతితనుఁ, దిట్టినఁబారుమముగనక తెఱవ పతియెడం
దట్టినభక్తిభజంపుచుఁ, బట్టుదలఁపింపఁ గీర్తి పరగుం ద. 43
- క. నతిపాతివ్రత్యోన్నతిఁ, బతివృత్తిగన డందువలనఁ బడఁఁజికిసాభా
గ్యతయు నుఖంబునుజేకురు క్షీనినజ్జనఁనుతి కీర్తిజెలగుం ద. 44
- క. పరివెన్ను తెఱఁగుదోషఁగ, ధరఁ దనయాన్నత్యమొచ్చునరహగకొ
లఁది, స్వరికోచ్చివినయమెనఁగ. దిరిగెడుసకియన్నతింతుడివిజాలు.
- క. చెలువవనోవాక్కాయక, ములనేనియుననన్యపురుషు పొంతకఁబో
రా, దిలనిందయునరకంబ, వ్యూఁదలనం కఖలబంధుపరులకుఁ ద. 46
- క. వసునకుఁబగతుండగు నా, పురుషుఁడు తనకెంత బంధుమి ఖ్యంజెన
స్వరిబోకి కతనితో నా, దరమున మాటాడరాదు తప్పది తి. 47
- క. అతిధులకు నన్నమిడుమని, పతియనినఁబండ్లుకొఱికి పడఁతిమెటికలు
దృతివిరువక కౌతూహల, గతివారికిఁ గూడుపెట్టఁగాఁజనుం ద. 48
- క. భిక్షుకులువచ్చి వాకిట, భిక్షుంజేహీయనినిల్వ బిత్తటివారిన్
వీక్షించి యింటిపనుల ను, పేక్షింపక పెట్టవలయు భిక్షుం ద. 49
- క. నట్టింట చిట్టుమముకయు, వట్టులు భిత్తికలఁ చెత్తవాకిటఁబెరటిం
దట్టమయిన పెద్దమ్మక్కఁ,బట్టగునాయిల్లు సిరియుఁబాయుం ద. 50
- ముంగిండ్లు నిండ్లు శుచిగా, నంగన లతిశుభ్రవఱచి యనవరతంబున్
శృంగారించిన ధనమటఁ, బొంగారు నిగిరియునిలచిపాలుచుం ద. 51
- క. పిల్లలు తమొక్కొకవరి, యల్లరసేయంగవిసికి యదయతఁ గొట్టం
జెల్లదు చల్లనివలుకుల, మెల్లననూరార్పవలయు మెలఁతలు తి. 52

- క. బిడ్డలఁ బతిశిక్షింపఁగ, నడ్డమురానొప్పదెప్పు డతివకు దానన్
జెడ్డతనఁజే వారికి, దొడ్డగఁబెరుగుటచుదెచ్చు దొనఁగులు త. 58
- క. చనువెల్లెప్పుగునేయఁగఁ, జనదెప్పుడు పిల్లలయెడ జనసికి శిక్షా
ఘనతయునుజనదు తిజిఁగని, చనువుచ్చయమునుపనగునుచనుగతి త.
- క. వనితపసినాటనుండియుఁ, దనయాలికి నీతిగరువఁదగునారును న
టనెయలవాఁడైదమ్మన, మునకరుగరు దానమేలుపొసఁగుం ద. 59
- క. పుట్టినయింటికిఁ దనుకా, ప్పెట్టినయింటికిని గీర్తి పెంపెనఁగఁగ నే
బాట్టియచరించు నదియే, పుట్టినయది తక్కువారు బాల్లియ త. 60
- క. చెలువుఁడు తనతోఁబలికిన, పలుకులువెలిపుచ్చాదు పడఁతికిదాన
నలుగుఁబతికలుక నమిక్ర, తొలఁగుం దనయెడలఁబ్రీతితోవదు త.
- క. ఇంటఁ బెర వారులేనపు, డొంటిగనుతుతోడనైన నువిదకు నొకచో
నుంట తగదతివఁబ్రతుకిటు, వంటిది కదళీదళంబువడువునఁ ద. 61
- క. ఋణుమతియైమూనాళ్లును, సతికింబాట్టునిచికోనఁగఁజఁదామూన్నా
శ్శ్రీమోమునుగ నుఁగొనరా, దతనికి నద్దాననాయవడగుం ద. 62
- క. కలకొలది రుచిగ శుచిగా, లలిబాకమొనర్చి యతిధులకుబంధుజనా
దులకుఁ బతివం క్తిసచుముగఁ, గలకంతికి గుడువఁబెట్టఁగానగుఁద. 63
- క. తనసుతుల సవతిగఁయాల, మనమునభేదంబు లేక హన్నింపఁదగున్
వనితకది తనఁజిహ్వాళ, మనుచుటకని తెలియవలయు మదిన్ త.
- క. ధనసాము తనుబలము జ, వ్వనమున్నంతవఱ కెట్టి వనితయునేవిం
గునువను సవిహితఁకిం, బానుగువడంగొల్పునదియె పొలఁతుకత.
- క. పతివశ్యుఁడు వీరలన, మృతినాకేమనుచు నత్తమామల నిర్ల
క్ష్యతఁ గనునతివకుదుర్గతి, యతినిందయుఁ గల్గునందురార్యులు త.
- క. వనితలకుఁ జమపుటుచితం, బనుచుననద్గ్రంథనిచయమరయఁజెడుగు
తా, గొనములెతరుచై యడఁచు, న్నుదమకుంగల్గుసుగుణములునో.
- క. దమయంతీ సావిత్రి, ప్రముఖపతివ్రతల విమలసాతివ్రత్య
క్రమమును దెలిపెనునద్గ్రం, ధములనుజదువంగవలయుఁ దన్వీరిద.
- క. ఇలనుబతివ్రతలని నుతి, వెలయునతీమణుల వివిధవిమలచరిత్రం
బులుచదువవలయు తత్కమ, మలవడి యశమెనగఁజేయునతివకు.

- క. మలినములగువస్త్రములు, మలినాంగంబీష్టునడలు మలినహృదయము, స్థలలనయింటనిలువక, దొలగున్నిరివచ్చునొద్దొసంగులుత.
- క. తనయింటిగుట్ట వెలికి, స్వనకుండగఁగాచిన్నుట పతికిం గనుకీ
రినిదెచ్చు బంధుజనములు, వినుతీంతురు మగనిప్రేమవెలయుండ.
- క. తనయింటికి నరుదెంచిన, వనితల కాదరము గౌరవము చేయఁదగున
ధనగర్వముననాదృతిం, గనఁజనదదినిందతెచ్చుగాంతుడ. 69
- క. తగదెప్పుపంక్తిభేదం, బుగవడ్డనచేత దానఁబాలఁతికిహమునం
దగునింద బంధుజనులకు, వెగటగు మగఁడెఱుంగఁ దన్నువిడచుండ.
- క. చెలువకు నిరుచేతులతో, దలగోకికొనంగఁదగదు తగదిరుపాదం
బులుతగులునట్లునడచుట, కలకంఠికి నదిదర్శిదగతియగు ద. 71
- క. వృద్ధత్వంబుననైనన్, బద్ధకమించుకయులేక పతిసేవయెడన్
శ్రద్ధాభక్తులు గలనతి, కిద్దరణిం గీర్తినుగతి యెనగుం ద. 72
- క. జననీజనకులు బాల్యం, బున జవ్వనమందు మగఁడు పుత్రులుముదిమి
న్వనితల కొడయులుగావునఁ, జనఁగాఁదగువారివాక్యసరణింద. 73
- క. స్వాతంత్ర్యముచనదెన్నఁడు, నాతికి నద్దాననిందనాటున్ పంశ
భ్యాతియు నడగుంగావున, నేతద్విధమెఱుంగవలయు నింతికి ద. 74
- క. పలుమరు నవ్వలకయివీ, ధులవెంటనుదిరుగ రాదు తొయ్యలులకదే
పలుచఁదన మింటఁగలిగిన, కొలఁది స్మరిపుచ్చివాడికొనఁజను ద.
- క. తనమోమునీటఁగనుఁగొని, వనితలుబాట్టిదుకొనంగవలదెన్నఁడుదా
ననుతనకన్నీరంతగ, ఘనతరదుఃఖములఁ గార్చుఁగానగు ద. 76
- క. తనకుం బతిదాచఁగని, చ్చినధన మొక్కింతభక్తుచేయంజన ద
ట్లానరిచి తక్కిరిబిక్కిరి, గను మరువందగదు నమృతముచెడ త.
- క. అదిలే దిదిలే దేగతి, మెదలుపుదుంగాపురమనిమెలత చెవికిజే
దొడవపలుమారుపతితో, నదనెఱుంగక పల్కుటచితమగునే త.
- క. చెలువుఁడుపొరుగుారికిజన, పొలఁతుకతలదువ్విపూలుముడుచుట రు
చ్యం, బులుదినుట నగలుదాల్చుట, వలవదువ్రతనిష్ఠనుండవలయుం.
- క. పతికి స్సంతనమొదవిన, నతినంతోపంబునాత్ర నందుటయును నా
యతదుఃఖతుడగుతఱి నా, తతదుఃఖతయగుట సతికిధర్మము త.

- క. గురులకడభక్తి బంధువు, లతుడెంచినకౌరవంబు నతిధులురానా
దరమును దీనులయెడదయ, గురివతివాక్సరణి నతికిగుణములు త.
- క. బారిణులును జోరగుణో, దారులు నగుచెయిలచెలిమి తప్పకనిందా
వారముఁగూరుచు రచ్చలఁ, దారిచి గౌరవముఁజెఱచుఁ దన్వికీద.
- క. వసనమెవన ఎనుశోభకు, పసపుంగుంతుమపుబొట్టెపస, మోమునకున్
లసమానసుగుణవిసరమె, పసగలనగలనఁగ పెరివినతికిభరములు త.
- క. ధర బాలవిధవయును గను, బరమపతివ్రతలుగాంచుపదమెట్లన్నన్
నిరతము నియతాశనమును, వరధర్మవ్రతసునిష్ఠఁబరగినఁ ద. 84
- క. తినకన్నమున్నె పతిమృతి, గనుచో నయ్యతివభక్తిగరిమంబున నా
తనిమతిఁగొల్పుచు నియతా, శనకలశయ్యెయ్యన్ గాంచునద్దతిత.
- క. పతివిరహభరము సైవక, యతిపలుమరణింపనెంత రవివేకత దు
ర్గతిహేతువు బలవస్త్మృతి నతికల్లెన్నఁడునొసర్పజనునే? త. 86
- క. అలుకునెడ ముచ్చుతుడువఁగ, వలయుంజేమగమితౌలఁగవండునెడన్ద
ట్టెలనుండుపురుగులరయ, న్వలయుం జెలులేమరంగవలదివి త. 87
- క. తరుగునెడఁ గూరగాయల, పురుగులుకనుఁగొనగవలయు పౌలతిపను
లతోం, దరనరయకతరుగుటకడు, దురితంబగునట్టికూరదూష్యము.
- క. చెలువలయాచారంబున, నిలచు ని్రియింటనెపుడునిలుకడగా నా
చెలులయనాచారంబునఁ, దొలఁగున్దిరి వచ్చునెన్నోదొనఁగులు త.
- క. స్మితమధికసంతసంబున, మితభాషణమన్నియెడల మెలఁతలకుచితం
బతినగవు నమితభాషణ, మతివలకపక్షీర్దిదంబు లవనిం ద. 90
- క. వనితలుగృహలక్ష్మీపూ, జనమిరుప్రౌఢధికభక్తిజరువఁగవలయున్
గనఁదగుశుభములనెల్లను, గనఁదగునద్దానసిరియుగలుగుం ద. 91
- క. పతిపూజయు వరలక్ష్మీ, వ్రతమును గృహలక్ష్మీపూజ వనితామణు
లా, తతభక్తిఁజేయఁగాఁదగు, నితరవ్రతములుదలంపనేటికి త. 92
- క. మిగులంగంధరవంబున, మగువలకున్ లజ్జవిడచి మగవారలలో
తగుదుననిపాడు టుచితం, బగునే నగుబాటుదాననగునో త. 93
- క. తనభక్తియుక్తి మగనికి, మనసెక్కగతిరుగునట్టిమగువ కిహమునం
గొనఁదగు శుభములు సుఖములు, గననగున్దొక్కసౌఖ్యగరిమయు.

- క. సతికిన్ దురితక్షితి కై, పతిపాదోదకముతప్ప వరగంగలదే
క్షితిలో వేహొకితిగ్గం, బతివల కదితీర్థరాజమరయం ద. 95
- క. కిలకలలాడుచు మోమున, కళయూరంగఁ గలిమిచెలియగతిపతికడకు
స్సెలువుమెయి చెలువకిరుగ, స్వలయుంబతిమనసుకరుగువలపుడద.
- క. తనమానము చెడకుండఁగ. వనితకుఁగాపాడికొనఁగవలయును దానన్
జనుమానవతి మనంగాఁ, దన రెడుపేరవనియందుఁ దనకుం ద. 97
- క. పతిరోగపీడ భీభ, తృతనుండఁగ నేహ్యమందఁదగ దాతనికా
తతభక్తిం బరివర్ణల, నతిప్రీతిం జేయవలయు నతివకుఁ ద. 98
- క. పెక్కులువచింప నేటికి, మక్కువమై మగనిగొల్చుమగువకుశుభము
లెక్కులినందనగుఁబెం, పెక్కుంగీర్తియును నుగతి యింపుగఁద.
- క. పెద్దలుచెప్పిననుద్దల, హస్తేయెడనై సమీక్ష కతివతిరిగినన్
దద్దయునిల యశమొలఁగుం, గద్దవరంబుననుసుగతి కాంతకుఁ ద.
- క. సరిసింహరాయఁడును దా, మెరకులజఁడు నీకుఁదండ్ర మిహిరాంశు
యశుం, డురుసంప్రీతినినీతులు, గరువఁగ నాకొప్పగించెఁగొ త.
- క. ఓసూరమాంబ నీవిపు, డీసూరిహితోక్తులెఱిగితేరీయు నుయశో
భాసురపు సర్వనంప, ద్వాసితవైభవపునగుచు వరలేదవవనిన్. 102
- క. చెలికాని లచ్చరాయు, స్వీలసిత నుయశోవిశాలు విభునిగమును శ్రీ
లలనహరి స్వలఁగొంటివి, యిలనకలశుభంబులంది యెరఁగుముత.
- క. ఈమహితనీతిశతకము, భామలకింపుగ న మండపాకకులజఁడౌ
కామకవిసెప్పె రామ, స్వామిసుధీకవిసుతుండు వసుధవెలయఁగన్.
- క. మునుమజ్జనకునిమాతృక, తనపతిచేపింటిననుచుఁ దగనాకెఱిగిం
చెనుదీని గాననతులీ, ఘనతరనీతులనుజవివి కాంచుడు శుభముల్.

క. నతు లీశతకము నిత్యం

బతికుతుకంబునను జదువ నమలశ్రద్ధా

న్వితలై విన వ్రాసిన నీ

క్షితిని బతివ్రతలునగుచుఁ జెలఁగుదు రెలమిన్.

106

సంపూర్ణము.

శ్రీమత్పండితాచార్యుః.

(తిరుపతి వేంకటేశము.)

కామేశ్వరీ శతకము.

- శా. శ్రీరామా రమణాది నిర్జర శిరఃస్సవ్యంబు సంసార సౌ
ఖ్యా రామాంకురదోహదంబు పరితాపానార మత్సంతోషో
భారమ్యంబు పరాధదాయకము నీపాదంబు మోదంబు దై
వారన్ గొల్తు నమస్కరింతు మది సంభావించుఁ గామేశ్వరీ. 1
- శా. నేరంబేనియు నేపేనియును మన్నింపన్ భవత్పాద మా
ధారంజాని నిశ్చయించికొని నాతిప్పొప్పులంజెప్పి సం
సారాంభోనిధి నుత్తరించుటకు నిచ్చున్చిచ్చలుంగోరి ని
న్నారాధింపఁగఁ బూనినాడ దయలేదా? తల్లి కామేశ్వరీ. 2
- మ. ఆనురాగాను గతాంగనాజితుఁడనై * యానందశబ్దార్థమున్
వనితా సౌఖ్యపరముఁజేసి మనమున్ * వారంపఁగాలేని నా
జననంబేమిటికంచు నొక్కొకయె * జర్పించియున్ మాననే
రని నన్నెట్లు భరించెనో యెఱుంగఁగా * రాదంబ కామేశ్వరీ. 3
- మ. తఱచే నెట్లు విరాగమందు మదిసం * ధానితులన్ మాటని
కెఱుంగన్ రానిదె? అట్టినాడుమది కేదేనొండు వైకల్యమున్
బారయన్ జేయు నిమిత్తమేర్పరచి యేమోమానంద్యముంగూర్చెద
క్కరణిన్నను దరింతు? దెల్పుమిది సౌఖ్యంబొనె? కామేశ్వరీ. 4
- మ. చదువన్ లేదొకద్యకేనియు యద్యచ్ఛాలాభమేకాని నే
నొదుగన్ లేదొక జేనికేనియును నోహోయంటయేకాని నే
వెదకన్ లేదొక వేడ్కకేనియును దావిందొటయేకాని యి
య్యది యేరీతిగ నెల్ల కార్యములు నాకొఁగాక కామేశ్వరీ. 5
- మ. ధనమాంజించితి నిచ్చితిన్ యశమునందన్ గంటి భోగములన్
దనివిన్ జెందితిఁద్రశ్యతాక్షుమున విద్వాంసుండనై మిదితిన్

- జననీ! యెందఁగొఱంత నాకు లవలేశంబైననున్ లేమనీ
చనవున్నప్పడొకంటరిక్తుఁ డగునే? • సంసారి కామేశ్వరీ. 6
- మ. జననంబందుట పెద్దయశాబుయు గృహస్థశ్యమ్ము గైకొంట సం
దనులంగాంచుట పెండిసేయుట యిటుల్ • నానాటికేదేనియున్
బనియున్నట్టులె తోఁగునొక్కొకపనిన్ • బైపెవిసజ్జించి శాం
తినివేగన్ గనినిన్నుఁగొల్పుటయె ముక్తిపాప్తి కామేశ్వరీ. 7
- మ. ధనమాన్దించుటగాదు సూ?ధలము విద్యవల్ నేర్చుకొన్నందు కి
మృతమున్ సత్క్రియలందుఁజొన్నవలె నామాన్యమ్ముగా ధర్మమే
తనకృత్యంబనియెంచికోవలయు సంగ్దానన్ బరిజ్ఞానమున్
గొనినానాటికి నిన్నుఁజేరవలె గోఁచుక వీడ్చి కామేశ్వరీ. 8
- శా. దేహస్వాస్థ్యముకన్న వేటొకటిముక్తి • పాప్తికిన్ సాధనం
బూహించంబడదెందు, దానికి మహాయోగుల్ తప్పని యుంఘిసే
వాహంభావము హేతువందురది నిన్నుఁగ్గించుచున్నాఁడ సం
దేహంబేటి? నేహియన్నప్పడు శక్తి! తల్లి! కామేశ్వరీ. 9
- శా. ఆధివ్యాధిసోమైన తనకాయం • బర్ధి బోషించుచున్
శోధింపన్ వలె వేదశాస్త్రములు సంశోధించి యద్దానిచే
సాధింపన్ వలె ముక్తి మార్గమదియున్ • సాధించి మోక్షార్థకిన్
బోధింపన్ వలె జన్మమున్ననదియే పో! • దేవి! కామేశ్వరీ 10
- మ. ధనమున్నన్ సతిలక తత్సుఖము సందర్శించినన్ సంతతిం
గన కాభాగ్యముగల్గ వేటొకటి యక్కావ్యూబు చేకూర నిం
కనునొక్కండదిగల్గనొక్కండదియున్ • గల్గన్ మఱొక్కండు లే
దను కోర్కెప్పడు తృప్తియెక్కరణి లంభ్యంజానో? కామేశ్వరీ. 11
- మ. జననాభావమనుగ్రహింపు మది నీశశక్యంబుగాదేని పై
జననంబందును నాకొనంగుమెటులో • సంగీతసాహిత్యముల్
పనిలేదీయుదరంపుఁ బోషణకున్ • భాషాంతరంబుల్, జగ
జ్జననీ! దీనికి నింతవ్యర్థంపుఁ బ్రయాసంబే? కామేశ్వరీ. 12
- మ. ఎవఁడేతిని బెట్టిపుట్టునటులే • యేర్పాటగున్ వాని వృ
త్తివిశేషమ్ములు, దీనికింతమదినుఁద్రేకించి తానెక్కుడొ

వ్యసనాయంబొసరింపనేమి యగుఁదప్పఁత్రాణేశుఁడా! బిచ్చమె
త్తవలెన గర్తముదాట నెవ్వఁకి సాధ్యంబాన? కామేశ్వరీ. 13

మ. ఇలువేల్పైనను దాతవైనను మఱిం • కేమైనను న్నీవెనీ
బలమొక్కించుక కల్లువారలకు నైశ్వర్యము హస్తస్థితా
మలక ప్రియము, నిన్నువీడి నరులంబాన్ధింపఁగాఁ గల్లునే
కలుముల్, ధేచువుగాకదున్న లెటుదుఁగ్గమిత్రుచ్చ? కామేశ్వరీ. 14

మ. సరనాథుల్ పలుమంది మిత్రులయియున్నన్ గాని తత్సన్నిధిన్
స్థిరవాసమొసరించునట్టి పనినాఁచేఁగాదు నీవంటి న
తొరుణశాలిని పెంపఁగాఁదెఱిగి విద్యాబుద్ధులన్నేర్చి నే
బరులన్నిత్యము గొల్చుటొప్పుగునె? యంబాడే! కామేశ్వరీ. 15

మ. ఋణబాధల్ వ్రణబాధలందు బుధుల • యాబాధ నాకిప్పుదా
రుణమైతారసిలెన్ దిక్కుద్ది నవఁర్జుం డీతఁడన్మాట ధా
రుణిభావత్కకటాక్ష వీక్షణము లాఁరోపించి వేతొక్కకా
రణమింకియ్యెడ లేదిదేనిజ మపఁగ్గా? తల్లి! కామేశ్వరీ. 16

శా. నాగుంబొసినదేవుఁ డెట్టిగతిన్ • నన్నీరుదాఁబోయఁడే
"యేరీతిన న్రకేగుఁగాల"మని లో • నేడ్వంగనేమా? జమిం
దారుల్ మాత్రము సర్వరీతులను మోదంబందిరే? లోటులే
దే? రారాజునకైన, దృష్టికలవాఁడే రాజు కామేశ్వరీ. 17

మ. "తమపుత్తుల్ స్వమతేతిరిమ్ములగు విద్యల్ నేర్చి పోషింతు"రం
చు మతభ్రష్టులఁజేయు పండితులు నీచుల్ గాఁరే? వీరింకద్ర
వ్యముకై కూతులరోవెలందులుగఁ జేయన్ లేరె? యెవ్వారిదూ
రమఁజేమాఁగలికాలపుష్కహిమ వాఁర్యంబాన? కామేశ్వరీ. 18

శా. ఆచారమ్ములుపోయె వేదములయం దాసక్తి లేదాయెదు
ద్ధీచాతుర్యము పొచ్చె నీచులకు నాఁకిక్యముద్రావచ్చె సం
కోచంబెందును లే"దిహమ్ముచర"మన్ • గొండాటకుంబోరువా
రేచోటన్ గనరాదు పాపవిదియేమి? తల్లి! కామేశ్వరీ. 19

మ. మునునుద్యోగులు లేరొ? వారలుధనమ్ముగూర్పరొ? పూర్వవ
ర నలన్ మానిరె? పూనిరే? మలినమాధరము వారిటు. తి

మనవచ్చున్ బ్రకృతప్రపంచగతి, వశ్యాచారమల్ మాత్రే న
 వ్యవహరింపదని నిశ్చయింపదగు? నోవామామీ! కామేశ్వరీ. 20
 మ. నకలముగొఱిగించుకొందురకటా! • సన్యాసులా! కాకు బా
 ట్టొకయింతేయు ఫలమందిడరదేవో? ముండలా? కాకు వి
 ప్రకృతంనులకిట్టి పాటుకలిగెన్ • బైవారిచూచేట? యెం
 దుకులోకంబిటుమాత్రే? నీకెఱుంగరాదోదేవ! కామేశ్వరీ. 21

శా. అచ్చాశీసులటంచు హూఁబుల కుష్కాధ్యాయశ్చయంచున్ మఱిన్
 వెచ్చన్ బిచ్చేజిబచ్చుటిండు కడన్ • వేదాంతమంచున్ మహా
 ద్యచ్ఛారితులు పండితుల కలగఁగానయ్యెంగదా? పొట్టకై
 చచ్చున్ గాలమువచ్చె గౌరవమునాశంబయ్యె గామేశ్వరీ. 22

మ. “బలిపాడాయె ను గర్జనన్ జెసియె విప్రస్వాములర్చించు కో
 ర్కెలసీబూని, మఱెవ్వఁడెట్లునిలుచున్ • బృధీస్థలిన్, దాతగా
 వల”దండ్రజ్జులుగొంద, టిందుగలలాభంబింతగుర్తింప రి
 క్కలికాలంబిటుకాకుచున్నయది దిక్కా మొక్క కామేశ్వరీ. 23

శా. నానానీచక్రతుల్ పొనర్చి సుతుహూణంప్రకృతాధ్యక్షుడౌ
 వానింజేసినఁ “బొట్టకూటికిది నేంర్వంబడ్డ” దన్నట్టి వి
 జ్ఞానంబించుక లేక వేదహనిన్ • శాస్త్రమృతమన్ సదా
 తానిందింపఁగజొచ్చువాడెఱుంగునే? శత్రువు? కామేశ్వరీ. 24

మ. గురువన్నన్ భయభక్తులించుకయు నేకోశమ్మనన్ గానరా
 పరయన్ రావాకొన్నియేనియును మర్యాదాస్థితుల్ హూణవి
 ద్యరహిన్నే ర్చెడిబాలురందు, భృతకోపాధ్యాయతాదోష వి
 స్ఫురణంబియ్యది కాక కేఱుగలదే? • మూలంబు కామేశ్వరీ. 25

మ. ధనమాన్దీపదే? వేశ్య యంతకునునింద్యంబౌ ననత్వప్రప
 ర్తనయున్ నేవయుఁ ప్రహతులకుమేరా “నశ్వవృత్త్యాకదా
 చన” యంచున్ మనువాడెదా? “యదియదూఁవ్యంబిట్టికాలమ్మనం”
 దనవర్ణాశ్రమవద్ధతుల్ విడుటయు • న్నాయంబె కామేశ్వరీ. 26

మ. ఎవఁడెగోతినె ద్రవ్యదాని మఱివాడెకాక “తాఁజెడ్డ కో
 తి వనంబెల్లనుగాల్చురీతి” గులసీతిండాట శంకించున

- టీ వివేకాత్ములగుడఁ దోయుటకుఁ జూడీకోరు లత్యంతగ
హ్వావిధు లోబ్ధసనేతు నియ్యనియు సహ్యాంబానె? కామేశ్వరీ. 27
- శా. "మాల లద్వందనముండఁగావలెనె? యాఁమ్నాయమ్ము లంఘింపరా
దే? లండన్ జననేమగున్? మడికిని • స్త్రీబట్టనింద్యంబె?" యం
చాలోచింతురు పూర్వమెవ్వసనులే? యంతవా రక్కటా!
పాలంబోలుకొలమృతనారలకు నీపాల్లేల? కామేశ్వరీ. 28
- మ. మనధర్మముల్లు పప్పు లన్యమతిధిండ్రిముల్ ప్రశస్తమ్ము లం
చును వాపోయెడిమూర్ఖు లీయుభయమున్ • శోధించిరే? పొట్టకూ
డొనరంబెట్టెడివిద్యకుం గలదె? యీయుక్తావయుక్తత్వయో
జన, తానియ్యది వేదమానా? మఱి శాస్త్రంబానా? కామేశ్వరీ.
- మ. తనధర్మముల కన్యధర్మము మిష్ఠంబెంత యాంతగై
కొని పర్తించినవ్యాపహరికులుతెన్ • గొట్టించిరే? యింటజే
సినయాచారము వారినేమిటికి హింసించున్? మతాచారమూ
నని మాత్రమునఁ దాను బెద్దదొర యాఁగా? తల్లి! కామేశ్వరీ.
- మ. పెటవారిన్ గితురించి విత్తముగొనన్ • బ్రేరేపణ లేయుట
క్కరుల నిక్కము న్యాయవాదులని పల్కన్ దప్పు వేశ్యాగణ
స్ఫురణంబంతయు వీరియందుఁ గంపఁచున్ వీరలు న్నారలున్
ధరి గేస్తు నైడఁదీయఁ గారకులు సత్సంబింత కామేశ్వరీ. 31
- శా. ఈవే యింద్రుడ వీవె చంద్రుడ వలంఁచెన్వాఁడేని స్థనా
శావేశముమొలు న్నుతించుకీపులాహా! యెంత మూఢాత్ములో
దేవీ! వీరొక కొన్నిపద్యముల నీతేజమ్ము నర్జింపరా
దా? విత్తమునొసంగు దార్జ్యమదితెదా? నీకుఁ గామేశ్వరీ. 32
- మ. కలవారెందఱు? కిన్తు లెంద? టిపు డిక్కంజాతభూస్యప్తి నా
ద్యులుబంగారము మెక్కి మృత్తికఁదదఁన్య త్రైకుచున్నారె? యి
క్కలుము ల్నిక్కములో? పదుస్ససతమో? • కాయంబునాపాయ
కలయేనిక్కలయో? మఱేలధనికు • ల్గివ్వెంతు? కామేశ్వరీ. [మో
- మ. అతిధు ల్వచ్చిన గారవించుటకుఁ బ్రోత్సహమున న్నీమహా
వ్రతము స్ఫుల్పటకు న్సుఖియుగను గాఢాస్థ్యప్రచారమ్ము నం

- తతము న్నెగ్గుటకు న్నరాసరి సిరిన్ • దల్లి! నినుంగోర ని
 చ్చితి వామాత్రమచాలు నెందు కధిక • శ్రీమత్త? కామేశ్వరీ. 34
- మ. తలిదండు ల్పనిఁబూని బాల్యమున విద్యాబుద్ధుల న్నేర్పలే
 దెలమి స్త్రీవ్యముగూర్చి యిచ్చుటయులే • దీనాకు సర్వమ్ము నీ
 బలమే కారణమైయెఱంగె జననీ! • పార్థింతు నీరీతిగాఁ
 గల కాలమ్మును బోవనిచ్చుధికమున్ గాక్షింపఁ గామేశ్వరీ. 35
- శా. ఈచేళన్ మృతియేని రేపటికి రెం • డేతాదృశమైత్రున యీ
 జీవన్ముందును గాయమందును సుతఃస్త్రిబంధుగేహదులం
 దేవా రేనియు నా నసేముటది తిప్పేయొక్కచోఁ జేసినన్
 భావింపనవలె "నెంతసత్య"మనుచుం • బల్కారుఁ గామేశ్వరీ. 36
- మ. తమ ప్రియమ్మునఁ బూర్వతాకవులు చిత్తభ్రాంతిచే స్త్రీసమా
 గమముంగూర్చి రచించు నాటకములుం గావ్యమ్ములుంజూచి బా
 ల్యము నెట్లోవెడలించి యశావనము రా • నాసౌఖ్యమందు న్మునిం
 గి మనంబిప్పడిసీ! యటంచును విరక్తింజెందెఁ గామేశ్వరీ. 37
- మ. అనుమానింపక కల్పనారుచులపై • నాన ల్పినాశించు నె
 మ్మనముం ద్రిప్పఁగ లేక దుర్విషయము • లక్రస్నించుచు న్నాధున
 జ్ఞనసాంగత్యము వీడినట్టి పరమజ్ఞాని న్నను న్ముద్దన
 ర్తనకుం దార్చిన నీకృపారస మపారంబంబ? కామేశ్వరీ. 38
- మ. మతినూహింప సతీసుతాది గతసంబంధమ్ము సర్వమ్ము క
 ల్పిత మవ్వారల పోషణార్థమకదా? • లెక్కింపఁగారాని దు
 ష్కృతులందేహి యొనర్చు టక్కటకటా • యీబంధమే యీజగ
 త్థినితికిం గావలెనే? మఱొక్కగతి నీచేఁగాదె కామేశ్వరీ. 39
- మ. ఒక కొంతేని నిజమ్ముగాని పనితా•యోగంపు సౌఖ్యమ్ము సృ
 ష్టికి మూలమృనినిర్ణయించుటఁగదా • చేట్పాటు నాటిల్లె నీ
 వొకటింజేయ మఱొక్క టాయెనిదియేమో బ్రహ్మముంజూపు నం
 చకటా! యెట్టిమహాత్ములం జెడుదు రన్యాయంబు కామేశ్వరీ. 40
- శా. జ్ఞానంబించుక లేని కన్నియలతోఁ • గైవల్యముంజెంది బ్ర
 హ్మనందం బిదియంచు నెంచు బుధులన్నా? యెంతి మూఢాత్ము లె

- తే నింద్యమృతి నోటఁబల్కుచును దేని నీవడఁగాలేదు వి
జ్ఞానల్ దానిఁదలంచిన నొడము నాశ్చర్యంబు కామేశ్వరీ. 41
- మ. గృహశృంగారము చేసి చేసి గృహిణీశృంగారముం జేసి చే
సి హృదంతఃపృథివీబిభిషములగు నిఃస్సీమంపుఁ గోర్కెల్ వృధా
బహుళత్వమ్మునుబొందఁ దనత్రయత సంభావింప లేఁ డన్య, మీ
యిహమే శాశ్వతమంచు నెంచుకుడనుండిం లేనిఁ గామేశ్వరీ. 42
- మ. ఎవరేమన్న మజేమికాని మదిలోఁనెనిట్టు లూహింతు నీ
యవనిన్ స్త్రీయనవేఱుకా దదియె మాఁకూపుంజ మద్దాని కే
రు వశుల్ గారె? యధార్థము న్రమముగా • రూపించి పదత్రచ్చదాం
బువిధి న్వర్తిలు నేర్పుగన్గొనవలె • న్మోక్షార్థి కామేశ్వరీ. 43
- శా. ఎన్నోసంసృతు లెందఱో తరుణులెన్నే శయ్య లెన్నోగృహ
శెన్నో దేశము లెన్నియోవసతులై • యీమాయకాయమ్ము తా
గన్ను ల్గానచు ముందెఱుంగ దరయంఁగా లేదు కాలక్షయం
బు, నీదొ దయగల్గు నంతకుఁగదా? • మోహమ్ము కామేశ్వరీ. 44
- శా. ఏయేకార్యములందుఁ దనత్రయఁడనై • యేనుంటినో మున్ను, నా
కామాకార్యములెల్ల నిప్పటికి హేయపక్రియందోచు నీ
మాయన్ దాఁటుటకు న్నిమూర్తులకు సామర్థ్యమ్ము లేదన్నచో
జాయాపుత్రహితార్థకా నొరులకు • నృక్యంబె? కామేశ్వరీ. 45
- మ. ఒకమాట న్వచియింతు మత్సుకృతమేమోగాని నేనెట్టి దు
ష్టకృతి నృగ్నతచెంది యుండినను రూఢంబైనజ్ఞానమ్ము త
క్కక భక్తి స్ఫువదీయసాదయుగళిం • గల్పించె నీభక్తి మీ
న్నకపోనేర్చునె? ముక్తి నాకిడదె? యెన్నండేనిఁ గామేశ్వరీ. 46
- మ. వ్యసనమ్ము ల్పడివేలుగల్గినను గామానక్తికి ల్పొచ్చు త
ద్యసననక్తులు దేహగేహములకే • కాగిల్ల రన్నవృ డొం
డు సారన్నేర్చునె? వారిచిత్తముల, నేను న్వాఠిలోనెల్ల న
గ్రసరత్వమ్ము వహించి నిన్ను మఱవంఁగాలేదు కామేశ్వరీ. 47
- మ. మనమీదుర్యవసనమ్ముల నత్రిగి ధర్మంబెల్ల లంఘించి యీ
జననమ్ము న్వృధసేయుచుంటి మని పశ్చాత్తాపముం జెందుచు

న్నను చగవృత్తియొకింత కాలము ననుంగొనించే బ్రాగ్భక్
రక్త నిశేషంబనివార్య మన్నపలు కామ్యాయమ్ము కామేశ్వరీ.

శా. కష్టంబేని సుఖంబు లేనియును భోగమృని రోగముత్రలే
నిష్టంబేని యనిష్టమేని మఱియుంకేదేని బ్రాగ్భక్ ని
ర్దిష్టంబై సమకూరు నన్ననిగమాదేశము తప్పింపగా
సృష్టింజేసెడి బ్రహ్మకేనియు దరంబే తెల్పు కామేశ్వరీ. 49

శా. పాగ్భక్తునవచ్చు నంపదలు నాపవ్తల్, తదంతగ్గతుల్
ధీరుల్ గా రొకభంగి నీయుభయమాన్ దీర్ప నమర్థస్విమె
వ్వారల్ గాంతురొ వారేసెలులు బుధు ల్ వారే కవు ల్ వారె య
వ్వారేముక్తులు వారె నీవు వఱియొవ్వారే? కామేశ్వరీ. 50

శా. అంబా? లేదని యేడ్వసున్నదని యత్యాంధముజెంద నా
కుం బాల్యముననుం యీహణిచేమా రె స్మృత్యాదప
ద్మంబే యేడ్వడగాదలంతు సితరుల్ దైవముత్రలే కా రటం
చుంబాటింకు ద్వైక్యమిట్లు కనవచ్చు న్నాచే కామేశ్వరీ. 51

మ. జననంబేటికి గట్టపండు భవదంశస్ఫూర్తి మన్మూర్తి కే
జననంబైన మఱేమి? కూర్మమును మత్స్యము తస్యరాహస్యునై
కొనలేదే? సుఖమున్ యశమ్మునశినాక్షుం,డింతకన్నన్ నిద
ర్శన మొండేమిటికంబ? నీదయంమంతంబిచ్చు కామేశ్వరీ. 52

మ. హరియన్న స్థైర్యుడంచు బ్రహ్మయనుచు స్వర్గశ్వుడంచు న్నిశా
కరుడంచున్ బలురీతులన్ జను శంకల్ సేయుదున్ వీరుత్వ
త్పరతాహొక్కరు నేనేఱుంగ రిది మన్దాగాలిదాసుండు శం
కరులున్నిక్క మెఱింగి రామతమేనే గైకొంటి కామేశ్వరీ. 53

శా. ఫలహక్కుగదన గుంకుమన్నిలిపి విదవ్తా కవిత్వానిక
తావలంబమ్ము నీదుపాదములు చిత్తాంభోజ మందెవ్వఁడే
నీలోలుండయి నిల్పువానికిక నెంఁదేనిన్ జయంబబ్బువా
డేలోకమ్మునకేగ నేమియగు? సర్వేశ్వరుండు కామేశ్వరీ. 54

మ. శతలేఖనవధాని జేయవోవచస్సారస్యముం గూర్పవో
నృతిలేఖనికన్న పేరిడవో? దగింపనబీయవో? రాజుల

న్న తులన్ జేయవా? యెన్ని యేనగుతుల నానందంబు గల్పింపవా
గతిసీచే? యనువారికేమి తాదవా? కామాక్షి? కామేశ్వరీ. 55

శా. విదై నేర్పితి మంచునిక్కెదరహా! • వేదమ్ములు న్నామ్రముల్
వాద్దు ల్పద్దులు గల్గియాన్నవియె? యేలానేర్వఁగా వచ్చు? నీ
పద్మాగ్ధ్యంబది యేమిచేయఁ గలుగు? • న్నవ్యవృత్తు నున్నబల్
మొద్దు విదితి తల్పము ల్గలరె? యీలోకానఁ గామేశ్వరీ. 56

మ. ధనికుంజెవ్వఁడు? రిక్తుఁడెవ్వఁడు? భవతామర్యు తచ్చాన్యతల్
పొనరించు న్నడి వానివీనిగ నరు • న్భూనాయకు న్నత్రుజ
త్తునువేగ న్బరిమార్చి న్యాయ మెదయందున్ జేర్చి నాడా నుద
ర్మనురిక్తు న్బదభక్తు రాజుగ నొనర్ప లేదె? కామేశ్వరీ. 57

మ. మనయైశ్వర్యములెంత? యెంత మన మఃస్మాంధాతకన్న స్యయా
తివృహంతంసుని కన్న మొల్పినవెనెత్తిన్ గొత్త శృంగమ్ము లి
చ్చిసదిం దిన్నది దక్కవమ్మని మదింజింతింపఁగాలేని దు
ర్గినులు నాజిత? వారిజూచుకవియు • స్థమ్యందె? కామేశ్వరీ. 58

మ. మనకన్ను ల్గనుచుండ నెందఱుడను • ల్మన్నెరోకానున్న వా
రునునికెందఱో యంచుఁ దెల్పిమొ మి ధీరు ల్పంసృతిన్ లొన న
మృనివారయ్యును బైకి నమిత్తనగతి • స్మన్నింతు రవావిరివ
ర్తనమవావిరికె గోచరం బితరదుఃప్రాపమ్ము కామేశ్వరీ. 59

శా. లక్ష త్రెచ్చెదఁ గోట్లుతెచ్చెద సిరుల్ • రక్షింతు భక్షింతు న
ధ్యక్షత్యము వ్రవహింతు నంచు నిటులూహ లేయులేకాని తా
యక్షకుండగునే? యథోచితముగా • నావేశకావేశయే
కుక్షిందేల్పెడి నీమధక్తులకుఁ జిక్కులేవు కామేశ్వరీ. 60

మ. అనవద్యాంగికి నాధుఁడొక్కఁడొకఁడొ • హాస్యాస్పదంబైన కా
మినికిన్నాధుఁడు వేటొకండిరువురం • బ్రేమించుఁ దుల్యమ్ముగా
మన మేతాదృశమంచుఁ దెల్పుటయు నామాన్యంబె? యద్దాని తృ
ప్తి నిరూపింపఁ దరంబె? యయ్యదియిటు • ల్పిడించుఁ గామేశ్వరీ. 61

శా. కట్టు నేడ్డయొకండు; వేటొకరుడు • నట్లు స్థూపం, బహ్యుడున్
గట్టు జిన్నకుటీర, మిఁకొకఁడు పాక న్నాపురమ్ముండు వాఁ

- జెట్టు లోడ్ముగాంచు మీ నదియంట్లకాంతు నోడొక్కలన్
గుట్టలుట్టలు నేయనట్టి మదికెగ్గో? నిగ్గ ? కామేశ్వరీ. 62
- మ. తన విత్తమృని యన్యవిత్తమని యాత్మన్ గొంతునుండించగా
బనిలేదన్నియు స్వీకరింపనగు, నెప్పట్ల న్నయత్నముచే
సిన మూడు స్తుతిమ్ము. గర్తమున వచ్చె నోబ్బయ నన్నట్టులుం
డనగున్, గల్గునె స్వీయమంచొకటి యెన్నండైన గామేశ్వరీ 63
- మ. తనజన్మించినవేళఁ దెచ్చికొనెనో * తాఁబోవునవ్వేళ గై
కొనునో రెంటికెగాని దెట్టిదియు మూంఘల్ స్వీయమంచు స్థలం
చిన నేనొప్పును గర్తమొక్కటియగున్ * స్వీయమ్ము, ఎచ్చు స్థను
స్థనతోనయ్యది, తచ్చరిత్ర మతిచింత్రంబంబ? కామేశ్వరీ. 64
- శా. సంతానమ్మున ముక్తి చేతురుటయే * నత్యమృగేనిన్ జడ
నాంతమ్ము ల్గురుపక్షికిటములు మోక్షమ్ముందుట నిక్కమి
క్కంత ల్కొంతులు గొడ్డుకాండ్రగుటయున్ * గల్గు స్థలంబవవీ
చింత ల్వాని కటంబ నిక్కమకదా? * శ్రీదేవి కామేశ్వరీ. 65
- మ. ధనమందిచ్చు యొక్కపు కామినుల వైరాదాత్పర్య మొక్కపు గే
హనివాసమ్మున నొక్కవేళఁ బరదేశావాసమం దొక్కవే
ళను వైరాగ్యమునం దొకప్పు డొకవేళ న్దానికి నిచ్చనమం
దెను వర్తించుమనమ్ముగల్గు నరుఁ డందు ముక్తి కామేశ్వరీ. 66
- మ. తనచిత్తమ్మును గట్టునాఁడు పరమందన్నేర్పు గాదానకే
తనస్వాతంత్ర్యము లేనిచోఁ దనయు నిందత్వజ్ఞఁగావించి యా
తని సదవ్రతన కారణమ్ముగఁ బరఃస్థానమ్ము తానందునే?
ఘనుతా జ్ఞానులతోవ గామి నది యజ్ఞానంబు కామేశ్వరీ. 67
- శా. భార్యా పుత్రులయందు రక్తియును ద్రావ్యంబందునానక్తియే
యార్యు ల్పెందరు? చెందుమాత్రముననేమాయె? న్ననమ్మందు నై
శ్వర్యంబస్థిర మాత్మజాతి లరు లీజనస్రంబనిత్యం బన
చ్చర్యల్ త్యాజ్యము లన్నజ్ఞాని గను నీస్థానమ్ము కామేశ్వరీ. 68
- శా. ఎంతే ద్రవ్యము దేశము ల్లిరిగి యేదేరితి నాజ్ఞించి భూ
కాంతప్రేమాయుంపఁ బో నొకటనిక్క స్వర్గం బుచ్చున్నచో

నింతిం బిడ్డల నన్నవస్త్రములకై • హింసింపఁగాఁ గోనుగా
నావొంటింబెంచుల కింకనేనిఁ గుదియింప నాద్రు? కామేశ్వరీ. 69

మ. మన మీసాటికి శాంతము న్నలుపు మంబా? సర్వభోగముమ్రుం
గనినాడ న్నగమాయెనాయువును, సంస్కారుల్ "కళాపష్టి" నా
వినమే? పైసగమైన బహుమువినా • విశ్వము సర్వ హృద
త్తనుచర్చన్ గమనింప ని శుభ్రము • వ్రాన్కింపఁ గామేశ్వరీ. 70

మ. ధనమంచు న్గలదొక్కచి క్కదిగొన • ద్రాప్తిర్యమే లేనిచో
జననాధు ల్మఱి యెందఱుండునో కవీశద్వారముల్ గొల్పుచున్
బనియే మొక్కనితోడ నొక్కనికి నీపాగ్రిబ్ధమేకాక కో
తిని గొండెక్కిన దానినయ్యది తృప్తింబింపించుఁ గామేశ్వరీ. 71

మ. ఎవలేమన్న మజేమి? నిన్నుమదిలో • నెవ్వఁడు తానమ్మునాఁ
డు విశేషమృగుసౌఖ్యముం బడయువాఁడు నృపుమృదు గ్గృపుడు
గ్గవియుంగాఁగలఁ డాపద ల్పొరయ వెంకటలమ్మన న్వానిఁ గ
ర్మనిన్ గల్గినచో దొలంగు నతిశీఘ్రంబుంబ కామేశ్వరీ. 72

శా. వారు స్వీరును దిక్కటంచు మది సంభావించుటేకాని య
వ్వప స్వీరును గప్తమబ్బిన యెడ • న్వానింపఁగాలేదు నీ
వో రాఁగొయెడివానితోడ నవియేదోరీతివారింతు నీ
వే రానిల్లుము నాదిక్కగుమ, నిన్నేగొల్తుఁ గామేశ్వరీ. 73

శా. ఈవేపోవనిదానవే నపుడు సంన్నేనారురక్షించి? రా
యీవారింపఁగ రానివ్యాధియు ఋణంబెన్నేని పైచిక్కులున్
పైవాలారుము వాగ్రి నన్నిటిదృటి • న్వానించి కేళిగొన్
జేవనిచ్చుటటుండ మాన విడనే? • క్రేదే? కామేశ్వరీ. 74

మ. మనుజుల్ గొల్వఁగనేల? యన్యులను "నోమాతుః పరావేతా"
యనువాక్యమృగు మాతృశబ్దమున కన్యార్థమృగానేర్పునే
జననీరూపమున న్నదాసులభవైశాసించు నిన్ను వృకం
చినజేకూరవై భుక్తిముక్తులు యశఃక్రీ లెందుఁ గామేశ్వరీ. 75

శా. గాయత్ర్యర్థమునిన్నుఁ దెబ్బటయె నిక్కమేత్రనిఁ గన్మంత్రమే
ధ్యేయంబేని నవస్త విపులకు, నీతేజంబమేయంబ యే

- నాయుఁశ్రీబలపుష్పికిర్తు లిహమం • దాపైని ముక్తాక్షుఁడు తా
మై యీనన్ను వరింపవే? యనుచు ధైర్యం బంబ? కామేశ్వరీ. 76
- శా. ఇండుండెవ్వఁడు? చండుఁడెవ్వఁ డనిలుండెన్వాఁడు కంఠోద్భవో
పేంద్రేశప్రమాలు ల్మత్తెవ్వరు? భవానీ? త్వనృహో లేశ మీ
యిందుగ్గిం గిందుగ్గిని చెంచుదుగ్గించు నఖిలంబీవే భవత్త్వక్తమే.
నిందైలోక్య మశక్తమై పోలుపలు • నిక్కంబు కామేశ్వరీ. 77
- శా. ఏవేశ నృతీయేస్థలమ్మునను నే • యేతీగానున్నదో
ఆవేశ నృతీయాస్థలమ్మునను నాఁయాతీయై తీరునూ
ర్యావిర్యావము పొందుగుంకుటయు దృష్టాంతమ్మా లిష్టస్థి నీ
భావం బింతయెఱుంగ ధైర్యము మదిం • బాటిల్లుఁ గామేశ్వరీ 78
- మ. బలమిచ్చున్ యశమిచ్చు నంపదలిడు • వృంజించు గుంజించు చు
ర్బలులన్ జేయు బలాధ్యులం బొనకుచు • నప్పలించుఁ దేలించు నీ
కళ యేతాదృశమంచు నిక్కమెఱుంగఁగొకకుఁ డెవ్వఁడు లో
కులు పలోరీతుల నట్టిసంగతుల నాఁకోశింశు కామేశ్వరీ. 79
- శా. సంసారంబతిహేయమంచెఱిగియుం • జాలించుకోనర మా
శంసాపాత్రముగాని యీశగముపన్ • జావల్యమా హెచ్చు వ్ర
ధ్వంసాభావము పొగభావమనుచుం • దర్శించు శాస్త్రముల్ లి
హింస న్మానుపనేరవయ్యది మనంబేనేర్పుఁ గామేశ్వరీ. 80
- శా. ఎన్నేఁడెచ్చితిఁ దెత్తునింక మఱియెన్నేవత్తువు ల్వీనిలోఁ
గొన్నింటి నిని గొన్నిఁడాతుననుచుం • గొండాడుటేకాని తాఁ
గన్నుల్యాపెడిసంతలో నొకటియుంకన్వట్ట వీనీటిపై
చిన్నెల్ నమ్ముటకన్న • బండితునకుం • జేటున్నె? కామేశ్వరీ. 81
- మ. తన తెల్వి న్ధనవాంఛచే జడులచెంతన్ బూదెవ్నీటి పో
లెను వమ్ముం బొనరించుకన్న వినియోగింపందగు న్విద్యలో,
నని నానమ్మతి, యెంతరాజయినదా • న్నాపెనొకండుండు వి
ద్య నఖండన్విము త్వత్కృపావశానందన్వచ్చుఁ గామేశ్వరీ. 82
- మ. నినునేనమ్మి నదాని కీయిహమునన్ నేర్పున్ గభావత్తయున్
ధనము నోభగము రాజపూజ్యత కవిత్వమ్ము న్యశము నుఖం

- బును సంపూర్ణిగనిచ్చుచు నిరతముంబోషించు చున్నావీకె
వ్వనిఁగొల్పొంబనియేమి యిక్కరణిచెంపవండిచ్చు గామేశ్వరీ. 83
- మ. ధరికుండై నను రిక్తుడై నఁ గడులుంభిత్యమ్మునన్మించు దు
ర్ధనుడై నన్ నృపమాత్ముఁ డే నరిగినన్ • దాతృత్వపర్యాప్తుడై
వినయంబొప్పఁగ నూలులాలులిడి బండ్విశ్వాసముంబాపు నీ
యనిమిత్తం బగుపేరిగ్రాక యిది నాదా? శక్తి కామేశ్వరీ. 84
- మ. ఇలువేల్పించును నిన్నుఁగొల్చుటయ కాదీరేడులోకమ్ములన్
గలవేల్పెవ్వరు? నీకుఁదక్కఁడననీ? • కళ్యాణముల్ గోరియో
కలుముల్గోరియొ సౌఖ్యమునృపదయఁగాఁ • గాక్షించియో నిన్ను ని
చ్చలునేవించెద నెందుకే నగుఁగటాఁతుంబున్నఁ గామేశ్వరీ. 85
- శా. నానాసాలవిశాలమై మఱియు నానాకల్పవృక్షాధ్యమై
నానారత్నమయాచలాకలితమై • నానామరపావృష్టమై
నానాశక్తికమై సుధాలనదుదఃస్వస్థేయమై యొప్పు దీప్తి
పానన్బొల్పెడి నీకుఁమొక్కెద ననుఁన్బాలింపు కామేశ్వరీ. 86
- మ. కలనైన న్ననఁజేయు మొక్కపరి వేడ్క నత్రిత్రీణు ల్వము
క్తులుగానమ్ములునేయఁ దక్కుఁగలశంక్తు లేవినవే ల్చుట్టునె
చ్చెలులై నేవయొనర్ప మధ్యగతమా • చింతామణిం గొల్వఁబో
వలఁబేరొలగముండు నీచెలువము • ప్రాప్తింతుఁ గామేశ్వరీ. 87
- మ. ఋతురాజుల్వసియించుచోటు సకలశ్రేయముల గూర్చుమం
త్రితతు ల్బొల్పెడితాపు నక్కలలువేదముక్త ల్పరాణములైన
నస్త్రితులు న్నాయముదాల్చియుండునెడ లోకై కేశ్వరం దాతృ నీ
వతినితో వెలుగొందుదీవి మదిసంభావించుఁ గామేశ్వరీ. 88
- శా. స్త్రీలై రెయ్యెడలన్ దిగ్గిమూర్తు, లెచటంజెల్వించు దీవెప్పు డా
వాలంబెయ్యదిముక్తి, కెద్దిలయము • ప్రాప్తింపదేవల్ల, నె
చ్చోలఁజ్ఞానము నెచ్చెలుల్ కలుములనీ • జోడించునెద్దానిపే
రాలాపించినమాత్ర, దీప్తివమది వంశ్యంబానె? కామేశ్వరీ. 89
- మ. పరగేహమ్మునభుక్తి యశ్వనతితోఁభాషించు బల్లరక్తి య
క్కటకుం గానిపగ్నక్తి నేటొకనికెన్ • గంపించుదీశక్తి నీ

- చరణముల్లసలేనిభక్తియును నిఁసారముల్ల ట్టెడిది
 న్మ్రుగన్నీకుము మననంబిదియు నిఁబ్రాధింతుఁ గామేశ్వరీ. 90
- శా. అంబా? నాదుప్రమాణపూర్తిగ నొకంజాలింపువాక్రిత్య నీ
 చుటా జన్మమునెత్తుఁగాక గడుఁదుఁచ్చంబైన దుర్వృత్తియం
 దుంబూర్ణుండగుఁగాక నెమ్మనమునంబు స్ఫుర్తిమే నీదుసే
 వం బాటించెడి వానికెల్లజగము • స్వశ్యంబు కామేశ్వరీ. 91
- శా. ఏనాడొభవదాజ్ఞ యాక్షణమనేనీసర్వము స్వీడి త్వ
 ధ్యానై కాత్మఁడనై చరించుటకు సిద్ధ మ్మిత సత్కంబు నే
 నే నానాశము గురైఱుంగుదును గాని భ్రాంతియుంగల్లు నే
 మో నీవించుకమున్న తెల్పవలె జుఁమోక్షల్లి? కామేశ్వరీ. 92
- శా. ఆయావిద్యలనన్నిటి స్వయముగా • నాజ్ఞింపఁగాఁజేసి నీ
 వేయంచు న్నృధులెంచు బ్రహ్మగురు లొకేష్య స్థురుంగా సహా
 ధ్యాయంగా నలతిర్పతిస్సలిపి శాస్త్రప్రక్రియ స్వల్పమే
 నాయాసముక్త వినాగ నిచ్చిననున్ • ధ్యానింతుఁ గామేశ్వరీ. 93
- శా. నేనేకర్మమెఱుంగ నన్నను భవానీ? వత్కవిత్వ ప్రసా
 రా నూనాశు శతావధానకృతి కఃత్యాశ్వర్పపర్యాప్తులై
 యీ నే శ్వాజగదంబయే యిడె నటంచెల్ల స్థుల్ రాజ సం
 ఘానఘు స్వచియింతురియ్యది యపార్థంబానె? కామేశ్వరీ. 94
- శా. ఈనాడెందఱులేరు నత్కపులు, వారెవరుమగ్నిష్ట లో
 లో నెన్నేని వికల్పకల్పనల నాలోచించుటట్లుండఁ బ
 ద్యానీకముత్రు నెన్నిట న్నను నితాంతానందఁ గావింప రం
 బా? నాశక్తియన స్వశంబె? యిది, నీదాశక్తి కామేశ్వరీ. 95
- మ. సకలము సమకూర్చి దేహమొకటే • సాయాస్యముంజేసి తే
 మికతంబో? సకలామయములును నెఁమిత్త న్నన్ను నేవించు ని
 ట్టికలంకంబెడవాపి యెప్పటికినఁజ్డే నీవు నన్మేర్పఁ గొం
 డికనాఁ డాదిగఁ జోరుచుంట మనుచుంటిం జుమ్మి కామేశ్వరీ.
- మ. తృణము స్వజగముగాఁగఁ బందినొకసంబింగా నమర్చించు నీ
 వణమూత్రంబు గటాక్షముంచి యొక మా • తాలోకనన జేసినన్

- గణుతింపంగ వశమ్ముగానిబలము • గార్కశ్య మారోగ్యమన్
బ్రీణతు లేనము నామెయిన్నిలువరావా? దే? కామేశ్వరీ.
- శా. పారస్థమృది భోగ్య మన్నవిధి నీపాపున్న మాజోట్టున్
గారా దయ్యది చారితార్థమును బొందస్వచ్చునన్యత్రి, ని
న్నారానించినదానికి న్నలము నే • నాసించు టీయొక్కటే
భారం బెంచక దీని ని మ్మిదియె సర్వంబిచ్చు గామేశ్వరీ. 98
- శా. హెచ్చొ యోగముచేసి వెంబడిన నా • కేదేని రోగంబు నీ
వెచ్చొ నిక్కము మూడఁజేసెదవు వీఁ • డీలాగు గాకున్నచో
నిచ్చున్నన్ను స్మరింపనేరఁ డని, లో • నీక్షించితేమో మఱే
రచ్చున్నిన్ను స్మరింపవో నొడువు మరక్కరే? కామేశ్వరీ. 99
- మ. కరుణన్ని పజిపోచె మున్ను నలమంకంజేయుని, న్నన్నునా
తురునింబోచి తదీయసామ్యమును బొందుంగాక నీపేర్ని, యం
బరో? యీలాగున నెంతకాల మింక నీభక్తుండ నయ్యం దురు
ద్ధరహావ్యాధి భరింతు నీకిది యసాధ్యంబానో? కామేశ్వరీ. 100
- మ. పడిసెంబో తలనొప్పియో ద్వరమొ తాపంబో మఱేమంచు నీ
నడికాలమున గృచ్చనామకపుమున్నరకంపురోగంబు నా
కడకున్ దోచితి దీనిపేర్లలఁచినన్ • గంపించు దేహంబు, నీ
యదుగు ల్రొక్కెద దీనిబారికింక దోయంబోకు కామేశ్వరీ.
- శా. పున్నెంబెన్నడుచేసి, నేనెఱుంగ, నేపొద్దు నమ్రహాపసం
వన్నుండ; స్మరదూషకుండను; బశుపాయుండ; దుష్టుండ; నా
వన్నుండన్; శరణంటి; నాపిదప, నాభాగ్యంబు, నీచిత్తమా
పన్నార్తి ప్రశమోపధాయిత కృపాపారీణ కామేశ్వరీ. 102
- మ. "పదరాపాపదరా"యటంచు మెడపైఁ • బాశంబులంబెట్టి గెం
టుదు రాకాలునిభృత్యు లంచు మదిలోఁ దొంకింతయున్ లేక నీ
పదభక్తిస్వేదనాడి పదనయి పాపం బెన్న నానించి నీ
పదరాజీవము లాశ్రయించితిని సంబాళింపు కామేశ్వరీ. 103
- శా. బాల్యంబెల్లను గ్రీడచే నరుగుఁ బో, • భామారతిప్రీతియా
తాలోద్యోగముచేత యావనము నేలంగూలు; సంతప్తమా

మూల్యంబో యన నొప్పువార్థకము దా • మాయుంగదా? చింతల
 స్వల్యంబు ల్మీగులున్ ద్వదీయవదవి • న్నాసింపఁ గామేశ్వరీ. 104

మ. తపముంజేయఁగ లేదు, దానములు నేఁదధ్యంబుగాఁ జేయలే
 దెప్పుడుం, బెద్దలువల్కు చట్టముల యం • దిచ్చుంజరింపంగ లే
 దిపు డేలాగుననో, భవచ్చరిత మంబిష్టంబుగల్గె నత్రిదీన్
 నెపము లూట్రుకుఁదోచి పోవుమి ననున్నీచాత్ముఁ గామేశ్వరీ.

మ. జననీగర్భములోనఁ గొన్నిదినము • ల్సాధుత్వముం జెందియుం
 టినా లేదో వివరింప రా,గవల నాశీవుల్లఁజింపంగ నీ
 కును శక్యంబని యెంచఁబో ననిన, నామంజక్కఁగా నీకడ
 న్మనవింజేయఁగ నెట్లుశక్యమగు? నన్మత్త్రింపు కామేశ్వరీ. 106

శా. 'శ్రీరంజిల్లెడిపద్యము ల్మతకమై • చెన్నొంద నీమీఁద నే
 నారంభించిన దాది ని న్నడుగునాఁయాకోర్కలన్ గొన్ని మున్
 దీన్ దీరుచునుండె దీరఁగల వీ • తీ రొక్కంత సూచ్యార్థతన్
 గూ రె స్వచ్ఛేది దాని మాచనలెఱుంగున్ గాదె? కామేశ్వరీ. 107

సంపూర్ణము.

కీ. కీ. కీ. కీ. కీ.

తిరుపతి వేంకటేశ్వరము.

రామచంద్రాహరీశతకము.

1. స్తుతిదశకము.

శా. శ్రీసీతాహృదయాబ్జ భాస్కరదరాఃరిప్ఫరద్భ్యాణ బా
ణాసోపేత లనచ్చతుష్కర శరీరాశ్లిష్టగోదా ర్షురో
చ్ఛాప్ససప్రోల్లలదంబుశీకర నిజస్థానైక భద్రాద్రియు
ద్దాస శ్రీకర నన్నుఁ గైకొనుముపేంద్రా రామచంద్రాహరీ. 1

శా. నాకత్మోఘటిలోకమండన యహీన స్వర్ణశైలోపమా
నైకస్థాణుశరాసఖండన ప్లవంగేశాధిపత్యోది తో
ద్రోకాఖండల పుత్రదండన శరశ్రేణీతారాజ సే
నాకృద్భండన నన్నుఁ గైకొనుముపేంద్రా రామచంద్రాహరీ. 2

మ. నదపద్మస్తు వివేకకారణ దశాన్యకృష్యభుద్ధోశ్శిరః
కదళీకాననమత్తవారణ నాగాకారస్ఫురత్కుంభక
ర్ణదురంతాభ్రముహంపమీరణ గతిఃగ్రావారిచితాధ్వన
ప్రదమామారణ నన్నుఁ గైకొనుముపేంద్రా రామచంద్రాహరీ.

మ. స్ఫురదప్రాపదదివ్యభూషణ మహం హోభంగసందోహ దు
స్తరిగంభీరఽయోధిశోషణ నిరస్తస్థూలదేహోజ్వల
శ్చరమారీచవిరాధదూషణ వివేకశ్రీకశుశ్లోక నా
దరసంభాషణ నన్నుఁ గైకొను ముపేంద్రా రామచంద్రాహరీ. 3

మ. అతిపాపాఘనమీరతక్షక ఖరేంద్రా రాతిపుత్రాతికా
యతనూకాసనసర్వభక్షక సదీక్షారూఢమానికృతు
ప్రతికూలామరవైరిశిక్షక మహంపంకేజగర్భాండ సం
తతినరక్షక నన్నుఁ గైకొనుము...

5

శా. ఘోరాఘూర్జనమర్త్యపావన బహుక్షుద్రానురాగీక సం
హారాధ్యాశ్రితదండకావన ప్రసూనామ్రుక్తియానంభతో

- ద్వారైకాత్రక్రశత్రయావన రహస్యత్వోద్దేశకమా
ధారార్యావన సన్నుతైకొనుము... 6
- శా. ఏతాజ్ఞానజనప్రపూజిత చతుర్వేదేతి హాసాగమ
శ్రోత గ్రంథపైకైకకూజిత పయోరారేందు నీహారతా
రాతు ల్యోరుయశోవిరాజిత సముద్రస్వాంత నీరేకుహ
వ్రాతభ్రాత సన్నుతైకొనుము... 7
- మ. వనజాతాయతచారుణోచన మహావాల్మీకిచేన్ది వా
గనుయోగోత్తరకావ్యసూచన మహాద్యన్త్రవియోమాఘనా
ఘనసంయోగదశావిమోచన నిజాంగనవృత్తకర్పూరచం
దనగోరోచన సన్నుతైకొనుము... 8
- మ. అజభూపాలసుతాగ్రనందన సమస్తామర్త్యమాసిద్ధజ
ప్రజచేతః పరితాపచందన చతుర్వారాటప్రీతావనీ
సజనాధీశకృతాభివందన హితాగ్రస్తూయమానేశ ప
ద్మజనంగ్రందన సన్నుతైకొనుము... 9
- మ. అమరాపజ్జలదప్రభంజన మహాగ్రాగ్రణ్యసంవాన సం
యమివిద్యేష్వసురారిభంజన ప్రపంచాదృశ్య వేదాంతవే
ద్యమహావస్తునిదర్శనాంజన స్థిరధ్యానానుసంధాన భ
క్తమనోరంజన సన్నుతైకొనుము... 10

2. వాక్యోన్నతిదశకము.

- శా. శ్రీవైదేహసుతాదరీ స్ఫురదరీ • చింతానగ్రంథీతరీ
కైవల్యాగ్రపురీ భవద్విరదశిఃతాకేసరీ భూమిభృ
జ్జావాల్మీకిలనద్వచోమృతర్షురీ • శౌరీ దరీ పోషిత
గ్రావరీ దయ సన్నుతైకొనుము... 1
- శా. రామా పాపవిరామ సూర్యకులపారావారరాకాసుధా
ధామా భక్తహృదబ్జధామ భువనాంతర్యామివో నిన్నికన్
సామా న్యోక్తులనెన్న సర్వపదవాఃచ్యత్వంబు నీదాట నే
నామోదించితి సన్నుతైకొనుము... 2

మ. సతతానేకముఖ ప్రవాహతః సీసంజాతహేతుకృమో
 స్నతధాతీగరపంక్తితుల్యులగు నానాలోకభాషాకృతి
 ప్రతిభోపైత్తినిదానముతకవుల నేఁబ్రొద్దింతువారెల్ల భా
 రతిసాయాపులు నన్నుఁగైకొనుము ... 3

మ. ఘనమేధాంజన సత్కవింబలెఁ గృతిఁజ్ఞాపాఖ్యదాధార్థముం
 గనవేరంధవరంపరాకుఁ గవులఁర్కపాఁశు సంతానముం
 గని హన్తింపఁగఁ జక్రవాకములవీఁకన్ ఘూకము ల్చులునే
 దనుచోఁహంతక నన్నుఁగైకొనుము... 4

మ. క్షితినేకాదశసంఖ్యచే నశకముఁలెన్నొంద మాణిక్యవ
 జ్రోతతింఁగూర్చినహరిపంక్తిగతి గీర్వాణాంధ్రశబ్దంబులన్
 శతకగ్రంథమొనర్చి నీకొనఁగెద • సర్వేశ యసత్కవి
 త్వతిపస్సిధికి నన్నుఁగైకొనుము... 5

మ. అమలాంభోమయమా భగీరథికిన్దై • యాద్యభాషాకృతుల్
 యమునా ముఖ్యనదీయు తావగతుజోఁడై యష్టభాషామయాం
 ధ్రమహోద్యత్కృతులొప్పు దత్కృతులతాత్పర్యామృతం బా
 త్రసా, నముగావించెడి నన్నుఁగైకొనుము... 6

మ. సకల శ్రీశతకంబనేరధమున • న్నార్దలమత్తభనా
 మకవికీడితవాజులంబెనఁచి సమ్యక్సంస్కృతాంధ్రోక్తి కా
 ర్ముక బాణంబుల నర్థసూతు నుపమాంబుకృద్వజంబు స్సము
 త్సుకతంబూర్నితి దానినెక్కియట మఁతున్వేద్యతరోత్కంఠ కం
 టకులందుఁచుచు నన్నుఁగైకొనుము... 7

మ. పలురీతి స్నిగుఁబల్కుకావ్యము గ్రహింపంజూడు మాతప్స లిం
 దులలెక్కింపకు మీకృప స్ఫురిమాంధుర్యార్థమై తొల్తనే
 ఘలముల్ దాఁజవిగాంచి నీకొనఁగెన • స్ఫుషింపవే యెదిలిం
 దలంపంజూచితె నన్నుఁగైకొనుము... 8

శా. శంకాతంకివిమోచనాప్తవిధ భాషాశబ్ద సంసిద్ధిసా
 లంకారైకకృతు ల్పుధారుచులఁ గొంఁగంజాలులీలన్ గతా

లంకారాంధ్రకృతు ల్గ్రచింపవననేలా నీరమేసాక్షి సా
హంకారుంగృప నన్నుఁగైకొనుము...

9

శా. దివ్యత్మజము వర్ణపుష్పఫలవంశింబోల్చినట్లాపన భ
వ్యవ్యాహార రసోపమానఁడశఃయ్యా సిద్ధిసిద్ధిఁడుఁ ద
త్కావ్యంబెవ్వరు విన్ననౌనని శిరఃశంఖంబు గావింపరే
కృత్యాదాంతక నన్నుఁగైకొనుము...

10

3. దాససంగతిదశకము.

శా. శ్రీవిశ్వేశ్వరయూత్యవార్తలు ధరిఃతీర్థరతు స్వందితాఁ
గైవారంబొసరించి తెల్పుగతి లోకస్వామివా నీకిక
న్నావృత్తాంతము విన్నవించుఁ జెవినిండుం జిత్తగింపందగున్
దైవగ్రామణి నన్నుఁగైకొనుము...

1

మ. జననీదుర్భరగర్భనారక నివాసకేశశంబుట్టి పు
ట్టిననాఁ డాదిగజంత్రపుంబ్రతిమమాడ్కిన్ బాల్యకౌమారయా
వనవార్ధక్యములందుఁ గాలవశత * నవ్వించుచున్నాఁడ నే
డనుకంపామతి నన్నుఁగైకొనుము...

2

మ. జననంబాదిగ సంస్కృతింబడి దురాశాపశబద్ధుండనై
నినుగీర్తింపఁగనైతి నిష్పడయిన * నీనామ మావృత్తికొ
ప్పిన నాజిహ్వచునిల్చుచావకమయః * పిండంబునందుండదా
ధనముక్తిప్రద నన్నుఁగైకొనుము...

3

శా. ఆవాసాంగణ భూమిఁదాఁగతుకుకై యాస్థన్ దివారాత్మలెం
తోవాపోయెడు సారమేయముగతిన్ * దుర్వాప్తిదారాదిర
త్మౌవృత్తింబడి ప్రల్లడింతునెపుడు * స్సంపన్నులంగొల్చి నీ
తానామానివ నన్నుఁగైకొనుము...

4

మ. తలఁపన్ జాగ్రదవస్థ సర్వమును నేదారాదిరత్నార్థమై
బలిమిక్ వ్యర్థమునే యజ్ఞాచ్ఛితిఁ బశుప్రాయుండనై ధర్మముల్
వలుకంగావినుచున్ యణంబును నిన్బాంబింపలేనై తిహో
నలినక్షేపగా నన్నుఁగైకొనుము...

5

మ. చిరకాలంబు మహాపలంబుగతి నేజీవించువానిం బలెం
బురుమాన్ధత్రిశయంబెనోరి జగతిన్మోక్షం బపేక్షింపక
స్థిరదారాదక పోషణార్థము పరాధీనుండనైతి నసమా
దరచేతోగతి నన్నుఁగైకొనుము...

6

మ. ప్రతిపీని న్నునకం బవైఖరిఁ బ్రతిఁగ్రానుంబుఁ గాకాకృతిం
బ్రతిగేహంబు బిడలముం బలెవిదిర్పఁజొచ్చి వర్తించుచుం
బ్రహ్మర్త్యాధమునిం బిశాచముబలె • న్బ్రాహ్మింతు విత్తార్థమ
ప్రతిమమ్మర్తుని నన్నుఁగైకొనుము...

7

శా. శాంతిస్వాంతముగల్గి యిఁగితమతి • సత్సంగతింగోరి యే
కాంతగ్రింథముఁ జూడనోపక నిహఃస్వాపారవిద్యాపరి
శ్రాంతిసూక్ష్మడుండనైతి మర్కటకిశోరస్వామినిన్ జగ
త్కాంతున్వీడని నన్నుఁగైకొనుము...

8

శా. అన్యస్త్రీద్రవ్యణాన్నకాంక్ష బహుపుణ్యాపాయ మిదేశికా
లాన్యోన్యవృత్తిరేకతం బరవశఃస్వాసంగతిన్నాకు సామా
న్యవృత్తిఁగుటిం చెనేని కరుణఃస్తానాల లీలాకిశో
రస్వామింబున నన్నుఁగైకొనుము...

9

మ. అతినిబ్రాహ్మణదేవతా పిశురపఃర్యామారుఁ బాపాత్మనం
తతవేనో దితకర్మహీనుఁ గృష్ణుఁన్న నైట్లురక్షింతువా
పతితప్రాకృతిపాపనాఖ్యకుఁ దలంపన్ హానిప్రాపించు నీ
క్షితినిజైననటంచు నీవుగరుణంజేపట్టితేనేమొదు
రక్షితి నైవేలెను నన్నుఁగైకొనుము...

10

4. మనోవృత్తిదశకము.

శా. శ్రీనాథా సకలేంద్రియంబులు మనోవృత్తిం బ్రోబోధంబులై
దానిం చూడనినాడనోధములగున్ • ధారాధరంబుల్జగ
త్రాణాధీనములై సరీతి సదితోల్త సర్వసంకల్ప మూ
లానుష్ఠానము నన్నుఁగైకొనుము...

11

మ. తనున ర్వేంద్రియనాయకంబగు మనఃస్తత్త్వంబు నిత్యప్రీత
ర్తునత న్నగ్వగుడైన గాఢగుణతి మిథ్యావృత్తివర్తించు న
ర్థనిమేషంబును నిల్వదొక్కెడ భవత్యాదారవింద ద్వయా
ర్చనమెట్లబ్బెను నన్నుఁగై కొనుము...

2

శా. ఆకాశంబునఁదోచు శబ్దగుణకంబైన న్నదినదన్నభో
నీకాశంబునఁగూడదయ్యెఁ దెలియఁనిశ్శబ్దతావాప్తిఁదృ
ష్టాకామ్యావృణవహేతు చిత్తమఖిలజ్ఞానంద్రియాపేతమో
రాకాబ్జానన నన్నుఁగై కొనుము...

3

శా. ఆశానంజనితానలంబు విముఖాశావాప్తిఁ దానొందుచో
లేశంబైన గతించుకాలము తటిఁల్లెఖాగతిం జిత్తమూ
దేశంబంత తలంచుమంత్రినేప్రసరించు న్నహాసూక్షమై
దాశాన్వోహ్వయ నన్నుఁగై కొనుము...

4

శా. సంకల్పంబులు బంధకారణము లానంకంబువర్జ్యము ని
శ్శంకాకల్పితమోక్షముల మిరుపక్షాప్రకీన్ హేతువే
కాంతుండైనగతి న్మనంబు జనకంబైయొప్పు నారెంటికా
లింకసావ్ధానుని నన్నుఁగై కొనుము...

5

మ. గిరులంగూడిరహించు స్వేచ్ఛబయలంఁగ్రిడించు నెందేవయో
ధరమంతర్హితమైనవైఖరిని జిత్తంబిందియోపేతమై
తిరుగున్ జాగ్రత నొంటిన్వష్ణమునవారిండు స్పృహపిన్ ధను
ర్ధరశూన్యంబగు నన్నుఁగై కొనుము...

6

శా. దేవాప్రీత్యహ మీషణిత్రయవృద్ధింగోరి భ్రాంతి న్భవ
త్యేచాశూన్యమునొందె జిత్తము పిట్టస్త్రీజారభోగాశచే
జీవేశప్రీతశూన్యయైన కరణం • జేతోఁశాభావ క
ర్మావేశుండను నన్నుఁగై కొనుము...

7

మ. ధర నేనూకృతదాబుచ్చునో యపుడు దాద్యామాప్రసంగైకచా
తురివర్తించిన వేషధారిగతిజేతోవృత్తి యొక్కొక్కనే
శరదస్సత్వగమో గుణత్రయము లీలంగూడి తత్తద్గుణో
త్తరబోధ్యంబగు నన్నుఁగై కొనుము...

8

మ. పగలు నేయును లేక యెప్పు డవినాఁభావై కసంబంధ మై
న గుహాకాంతతమంబువై ఖరిని శూన్యజ్ఞానిచిత్తంబు మె
చ్చుగ నేకాలముతాకృచ్ఛింతు నొనరించున్ సంస్మృతివ్యాప్తికిం
దగులంబొనది నన్నుఁగైకొనుము...

9

మ. చనుచుం గుమ్మరిపువ్వుమేర లవలేశంబంతయుం బంకమం
టనిచందంబున జ్ఞానిచిత్త ముఘదాఽర్థ్యంబైన యీశంస్మృతిన్
వనటంగూరుచు మీఁదెఱింగి తదగిఁవ్రాతంబురానొంద దా
త్మనైచింతించును నన్నుఁగైకొనుము...

10

5. సంసారదశకము.

శా. శ్రీనారాయణ యీషణత్రితయవారిం గామభంగాళిఁ దృ
ష్ణా నిద్రాదిక జంతుపంక్తిదగు నీసంసారవారాళి దు
రాన్త్రాజ్ఞానతఁగూలి దరిఁజేర న్నేరనైతి స్సమా
ధానప్రేమత నన్నుఁగైకొనుము...

1

మ. జడధిఁజొచ్చిన తుంగభంగిఁ దటినీసందోహనీరంబుకై
వడినిస్సారము దుగ్ధిచారము మృషావాక్పూరసంసార మం
దదుఁగున్ వై డికితాకికక్రియల నేనాన్జించువిత్తం బిఁకం
దడయంజూడక నన్నుఁగైకొనుము...

2

శా. పారంబెంతటఁ గానరాక నడుమ • స్ఫంగక్రియల్లల్లి దు
ర్వారంబై జడతాభిస్పృద్ధిగతసత్త్వంబై భృశంబైన సం
సారాంభోనిధిఁ జిక్కినాఁడ వెడలఁస్సకల్యంబై వేవేమహా
త్కారుణ్యంబున నన్నుఁగైకొనుము...

3

శా. అంతర్దాహక బాడబాగ్ని గలయఁయ్యంబోధి చందంబునన్
గాంతాదీషణ పృద్ధిదోఁచెడి మహాకామాదివర్గంబుచే
సంతప్తంబగు భంగనంగతిని సంసారంబు యుష్మత్ప్రదా
కాంతిస్వాంతుని నన్నుఁగైకొనుము...

4

మ. ఘనఘంఝూ పవనప్రకంపిత తటినీగాండవ్రీకాండాబ్ధి దా
ర్కాని లోనంగుదియించురీతి జడధీతుఁక్షింభరా యాసమ

ద్వని సంసారము దుష్టకష్టజనితాద్భుతజేయు నోహో జనా
ర్దన కాచుణ్యతినన్నుఁ గైకొనుము .

5

మ. బహుకామోఽమృత్యు కోధ బాడబములోఁభయారము నోహా దు
స్సహనిమ్నంబు మదాంబువాహినులు మాఁతస్యోరున స్త్వింబులి
మృహి సంసారపయోధిఁ దార్కొనఁదరింప న్యకృమే దుష్టని
గ్రహ శిష్టావన నన్నుఁగైకొనుము...

6

మ. దుఃఖిణాహః ప్రళయంబునందు నిఖిలదీప్తిపంబుల నాన్ధివి
గ్రహ మూర్తింగబళించురీతి నిహసంసారాగ్నులంగాల న
న్నిహితంబై నఁ గలంచుమంచుగరమిఁనిస్సార సంసారమో
యహిభృద్విందిత నన్నుఁగైకొనుము...

7

మ. అమితాయా సమత్వప్తి జీవనమతిఁవ్యాయామ కల్లోల మ
ల్పమనోగమ్యము గోచరప్రచురఖిఁ పంకాంకితాతంక దు
ర్దమ సంసారము సాగరోపమ మయోదానిందరింపంగ శ
క్యమే మూఁసాళికి నన్నుఁగైకొనుము...

8

శా. ఆశోపేతము బద్ధదూర మపేధేయంబైన సంసారమి
యాశాంతంబున బద్ధసంగతి పేధేయత్వంబు నంబొల్పు వా
రాశిసీఁగి ద్విజాలినై నదరిఁ జేరంబోవఁగా నీదనం
తాశాబద్ధుని నన్నుఁగైకొనుము...

9

శా. నారాంభోధిని బోల్పనీడగునె సంసారంబ సారంబ నా
ధారంబైనను దుస్సర్వత్వము సహితత్వంబు వాటించి ము
న్నారోపించిరి దీనికాయులుపఁ మేయ తోవపమానత్వముల్
ధారాశంబుని నన్నుఁగైకొనుము...

10

6. మాయాదశకము.

శా. శ్రీ నర్దేశక స్వయంప్రకాశివగుచుం జెన్నెందు నీసచ్చిదా
భాసంగప్పినమాయ నీకుశలబ్రహ్మత్వ జీవత్వముల్
దాసంధిల్లఁగఁజేసి గర్భగతముఁక్తాశుక్తి చందంబునన్
భాసిల్లుంగద నన్నుఁగైకొనుము...

11

మ. తనప్రాగ్భావము ప్రాగభావమును సత్యభ్రాంత చింతాదరి
దుర్ని చాపల్యమనోరథంబు కరణి • నూరించుచున్ విశ్వమో
హనమూర్తి దనచాతురీమహిమ మా•యాశక్తివర్తించునో
యనిరుద్ధాహ్వయ నన్నుఁగై కొనుము... 2

మ. అవనీముఖ్యనమస్త తత్త్వ సమవా•యత్వాకృతి స్నీదుమా
యవివాదస్మృతినోష్ణః దంతునమవా•యత్వాంబరంబుంబతెన్
భువనంబు ల్దనమూర్తిగాఁ బెనుపుచుం • బోకార్చుచుంబొల్చు దా
నవగర్వాపహా నన్నుఁగై కొనుము... 3

మ. తనయంతత్వముఁ దెల్పుచుం బక్తితిచిత్రంజౌ ననాదిత్వముం
దనకున్నై జగుణంబుగా నిరుసమా•నభ్రాశి యుష్మత్క్షణ
నన ఘోరాహవ గూఢముందెలుపుచుండన్ దాని చాతుర్యమే
మని యెన్నందగు నన్నుఁగై కొనుము... 4

మ. సగుణవిద్య రజోగుణాశ్రయమున • స్పృత్వత్వము న్ముగ్ధన
త్వగుణఖ్యాతిని బోషణత్వముఁ దమో•ధాటి న్లయత్వంబుఁ బూ
ని గమంగాలవిభేదతందివిధమై • నిష్ఠాక్రియారంభ సం
భ్యగతిస్వర్తిలు నన్నుఁగై కొనుము... 5

శా. మధ్యాఃస్థ యకార్యకార్యముల నామృతజేయు నిద్రస్సుహృ
న్మిథ్యావిద్యతదాకృతిన్ భవనము•న్నిర్మించి మాయించుచున్
సాధ్యాభావత శాశ్వతంబని ప్రపంచం బెల్లనమిత్రించు నా
త్మధ్యానప్రియ నన్నుఁగై కొనుము... 6

మ. లయకాలాన్త పుమేసులందుఁ జరికా•లభ్రాంతిఁబుట్టించి మో
హయతి స్వాంతులఁ జేసెమాయ "మమమా•యాదుర్మతీనాంధుర
త్యయ"యంచున్నరుతోడ నీవనిన గీ•తావాక్యమేయాధి నీ
దయకుంబాతుఁగిడ నన్నుఁగై కొనుము... 7

శా. ప్రార్థనానుభవాంతముం బ్రకృతినర్వప్రాశిదేహంతముం
దామూపించె రషప్రభాంతమె దినాంతంబై నరీతిం దదా
కారప్రాకృతిదేహదుర్మతు లెఱుంగన్నేర్తురే తచ్చుచు
తా•రప్రాధీమ నన్నుఁగై కొనుము...

శా. ఇష్టాశ్చర్యమాలన్ స్మృంచి సభితుఃత్విషింప మాయించునా
సప్తత్వస్యసనేంద్రజాలికరణిన్ • సంకల్పమాత్రీన్ జగ
త్సృష్టిస్థిరనానము బ్రహ్మతి దాఁజెల్లించుచుండు స్మనో
దప్తకోశుని నన్నుఁగైకొనుము...

9

మ. కలిమిలేమిని నెండచూపులగతిం • గాయంబులన్ బుద్ధునం
బులరీతిన్ ఊణభంగురంబులనుచు • నోబ్బనిను విద్యనస్మహా
త్ముల సూక్తుల్విసువారివైన నపుడే • మోహింపఁగాఁజేయు మా
యలఘుస్వాంతుని నన్నుఁగైకొనుము...

10

7. తిత్విదశకము.

శా. శ్రీదామోదర పద్మజాండసహజ • క్రీడామహత త్వముల్
వేదాండావయవంబు లద్దములలో • లీనంబులై తోఁచు మ
ర్యాదన్ సూక్ష్మమై సమస్తమును బిండాండంబులందుండుఁ గా
దా ! దీనావన నన్నుఁగైకొనుము...

1

మ. ప్రకటంబై తగుభూతి తిద్విషయకఃరక్షణము ల్పొల్లుపం
చకము ల్పిస్తచతుష్టయంబుఁ గృతిగాఁసంగిల్లుటేమాయ త
స్పృకృతింవోచిన నిన్నుజీవుడనుచుం • దత్సాక్షివో నిన్ను వే
ఱొకషడ్వింశతి తత్త్వవ చ్యుఁడనియాఁర్యు లృద్ధిలెక్కింతు రెం
తకు సాంఖ్యంబిది నన్నుఁగైకొనుము...

2

మ. ఘనసిద్ధాసనమందు యోగిగురునాఁకృపాగ్రాహి లక్ష్మశ్రయం
బునఁ దన్నుంగనుమండలత్రిశయధాఁమం బిచుట్రన్ శాంభవిం
గనుచున్ భేదరిముద్రాపూరి పరసాంఖ్యప్రాప్తుడౌ తారకం
బనుతత్త్వంబిది నన్నుఁగైకొనుము...

3

మ. విసలాత్ముండగు రాజయోగివరుఁడఁ న్వేషించు భూమధ్యభా
గమునన్ లోనమనస్కముద్రను జిహాకాశంబునం దైక్యమం
దమనస్తత్త్వముఁజేర్చి వెన్నెలబయల్దొంగించు నదైవతుండై
యమనస్కంబది నన్నుఁగైకొనుము...

4

మ. తలక్రిందై విషమానుచు నిగతతత్త్వస్వాంతునింజేయు గుం
డలినభ్యాపిత కంభకుండటు త్రికూటస్థానమెక్కింపరే

వెలుగు నాగహువువట్టిసట్టాడిసి రీవిందాచ్రధీవృక్షశా
పలపీయూషము నన్నుగైకొనుము...

5

మ. మునుదర్శింపనశంబుగాని తనమోము స్వర్పణోపాధిఁగ
న్గొని నట్లాత్మగురూపదేశమున యోగిగ్లాంతు రేకాంతద
ర్శన యోగైక్యకనమాధిచే ననరియఁపృత్యక్షమైయున్న యా
త్మను గారుణ్యత నన్నుగైకొనుము...

6

మ. మహిగంగాయమునానరస్వతుల సంబంధంబుఁ దత్పయో
లహరింబొప్ప త్రివేణిగుంకఁ జననేల యియ్యడాపింగళా
నహితంబైన సుషుమ్నలోని మన నఁన్నానంబవేయౌతమో
రహితంబైనది నన్నుగైకొనుము...

7

మ. పికమాది స్ఫోభుక్షివానగతిమై * పెంపొందివేసేనవిన్
స్వకుల శ్రేణినిగూడినట్లు పరతిత్వజ్ఞాని సంసారనా
హకుఁడోనాఁ దగికర్మపాకసమయంబై * సంబరంబుదు నా
తత్త్రకళాఘోషక నన్నుగైకొనుము...

8

మ. నిజగేహంబునఁ గల్గునాయసము దుఃస్వీతిన్విసర్జించి య
స్యజనాన్నంబు భుజింఁగోరు గతినాత్మా రాముని న్నిర్వికా
రుజు న్నాథుఁ బరేశునిన్నుఁ బ్రతిమాఁదూపంబులన్ లక్ష్యదూ
రజనుల్గొల్తుగు నన్నుగైకొనుము

9

మ. తొలుతన్నాల్గితి నాటుచేర్పఁ బదినొందు న్వానిబండ్రింటిలోఁ
గలుపన్ పోడిశసంఖ్యచేరు నవి వేగనృంఘ్రితోఁగూర్చి ని
ర్మలభద్రాసనమందు పణుక్కుని బుర్యభ్రామ్యతప్రాణుఁడై
జలముల్పాలనుగూడినట్లు హరిసంస్కారండు నిన్నొందునో
దశసంజ్ఞాతక్ర నన్నుగైకొనుము...

10

8. అభేదదశకము.

శా. శ్రీరామా మహదంబరంబు ఘటకుఁక్షిన్బిన్నమైతోచి న
ట్లారూఢిందిశగన్మయుండవగు నీవయ్యైతనూపాధుల
స్వరైతోచుటెఱింగి నిశ్చయమతి * నిర్వద్వజ్జనుల్ సోహమం
చారాధింతురు నన్నుగైకొనుము...

1

మ. శతపతాకి వృద్ధిసంక్షయము కెంచంగల్గునే తత్కళా
తతికిం గాక తదాకృతిస్పృహ విధోత్పత్తి ప్రణాశంబు ల
దృఢత చైతన్యపిశిష్టదేహముల కొందుంగాక జీవాత్మకా
తతమైకల్గునే నన్నుగైకొనుము...

2

శా. దివ్యంజై రవిమంటనుండిన ఘృణుల్ దిపించు చందంబునన్
ద్రవ్యప్రాణగుణాత్మికా స్థితశరీరస్థేంద్రియంబు ల్నిజోం
తవ్యాపారమొసగు నీవును దటస్థవ్యక్తి నుండిం దురం
తవ్యాపంగుని నన్నుగైకొనుము...

3

మ. ముకురోపాని పరంపరంగ్రమగతిం • బాల్పొందుబింబాను బిం
బకదంబంబులెక్క భవన్నిరుపమాభాసాను భాసాప్రతి
ప్రకగంబెల్ల దనూపరంపరలలో • భాసిల్లుచు ద్వైత సా
ధకదృష్టాంతత నన్నుగైకొనుము...

4

శా. ధేనుస్తామ మనేకవర్ణములఁ బృథ్వీర్వర్తిలుం దత్సనా
ధీశక్తీరము లేక వర్ణమగుశీతిం బెక్కుభిన్నంబు లీ
నానాదేహము లాత్మయొక్కచగుఁగాన న్నివెకాజీవసం
తానంజైతివి నన్నుగైకొనుము...

5

మ. ఉదకస్థప్రతిబింబసంచలన మయ్యార్థవ్యప్రచార ప్రసి
ద్ధదినాధీశునకుంబలె నమ్రహదపిద్యారూపసంబంధ తా
విదితాభాసలనంటుకర్మము మహావిద్యామయు న్నిన్నునొం
దదభేదప్రియ నన్నుగైకొనుము...

6

మ. కలశోపాసఁ బృథగ్విధంబున నదీగర్భంబునందుం జలం
బులుగానంబజురీతి నీవును జగత్పూర్ణుండవై యుండి లో
కుల దేహస్థిభేదమైతివిఁక నీకున్ దేహికి నేభదముల్
దలఁపంగల్గునే నన్నుగైకొనుము...

7

శా. దేహప్రావరణంబుచేత నదసంజ్ఞేదంబుచే జీవసం
దోహంబు న్నినువేయరాదలఁతు నెందునృద వాదప్రియుల్
వ్యాహారాగ్ధము లర్థభేదములఁజేయ నృకృతమేముక్తుఁడౌ
సోహంబన్నను నన్నుగైకొనుము...

8

మ. అమితోచ్ఛ్వాసము చర్మభస్మిగతి వేలైముండి తత్సూక్ష్మరూ
ధృమునంజాటి మహానిలుంగలయు మృత్యాదన్ శరీరావృత
భృమత నేవ్విరనితోచు జీవుడు భవాంపాయంబునన్ యున్నట్లై
కృమునొందుంగృప సన్నులై కొనుము...

9

కా. బ్రహ్మైవాహమటంచుఁదెచ్చు నిగమంగింధాంత నాకొంబులన్
బ్రహ్మజ్ఞు ల్మదివిశ్వపించి శమమొప్పం దామెనీవంచుఁ జి
ద్రవహృదందముఁ బొందుచుండు దురభేదత్వప్రసిద్ధంబుగా
బ్రహ్మైంద్రాస్పిత సన్నులై కొనుము...

10

9. టినతాణదశకము.

కా. శ్రీగోవిందసవంజరాండజము శుష్కీభూతమైనట్ల వి
ద్యాగర్వాంధజల గ్రహగ్రహణవాదద్వంద్వైక్యై కుంకుత
న్నాగేండుస్మృతివైకేజీసి చిరచింతం బాపి రక్షింపవే
రాగగ్రస్తుని సన్నులై కొనుము...

1

మ. సతమ సత్త్వరశస్తమావృతకళా సంజ్ఞేవతారావరా
కృతినాకాంతతమః కనిష్ఠశననీకృత్యావమానంబునన్
గతవాంఛామతిమానియైః ధువునాకాశస్థలంబంద నా
రతుఁగావింపవె సన్నులై కొనుము...

2

మ. ప్రసవాంధశ్చపుఁ దల్లివారిఁబడి యూపత్తింబ్రలాపించు దు
ర్విససన వ్యాఘ్రకిశోరముం బలెః దమోరాగాంఘ్రై తండ్రితా
మనదుర్బాధలఁ గుంచుచున్న సుమతిం • బ్రహ్మచరక్షింపవే
యసమప్రాభవ సన్నులై కొనుము...

3

మ. సనుదాజ్ఞానతినోదమంచుఁ బడికప్రసాప్తిచే నప్తనీ
తిమిరవ్యాప్తి నశించు నక్కరిణిరీతిన్ శాపగంజాతక
ప్రమనంగుండెడి యా యహల్య చిరమహర్మయంబుమామించి గా
లిమునిగూర్పవె సన్నులై కొనుము...

4

మ. క్షణదాంతంబున భాస్కరాభ్యుదయశంక న్స్వల్పలంబోవు రో
హిణిజేడుఁ బలెన్నచే బు యశోహీనాత్ములై కుందుచున్

రణవీరింగృశియించు భానుజుగృహనృక్షింపవే వాలివా
రణపంచాసన నన్నుఁగైకొనుము...

5

మ. తనగోత్రాంతభూమిహంబునకుఁ జింతింతుండు మైనాకుఁడ
బిలిసేమించినతి గోత్రయభీతి న్నిచ్చు భక్తింభజిం
చినన్దోషి విభీషణుగరుణచేఁ • జేపట్టవే లద్దశా
నననంహారక నన్నుఁగైకొనుము...

6

శా. కాశంబాస్త్రిమునుంగ మేఘుఁడు తటిండ్లదాళివర్షింప నె
చ్చోనేగందెరువేదిగానని మనుష్యుంబాలు దారిద్ర్యచిం
తానిర్మగ్నుఁ గుచేలుదత్పుఁగు లివెన్ననైక్కి సాభాగ్యసం
ధానింజేయవె నన్నుఁగైకొనుము...

7

శా. భ్రాంతింజాలరు లల్పవారిఁ దనమర్కటలు ల్లనంజొచ్చుచో
నెంతే గంగగలంగినట్లు నభలోఁసిచ్చన్ రిపుల్నేయు మా
నాంతావళకుఁ గుండుద్రాపదిని నీవాయక్షయూచ్చాద నా
కాంతంజేయవె నన్నుఁగైకొనుము...

8

మ. తపనగ్రీవక్ర రాచ్ఛలంబాగులు తంజ భ్రాంతిచింతా చకో
రపుఁబక్షింబలెగుండు పార్థశరపర్యంకస్థ గంగాసుతున్
స్వపురావేదనమాన్వి పూర్వపువసుఁల్యంబిచ్చి రక్షింపవే
యపరాధింగృహ నన్నుఁగైకొనుము...

9

మ. నిజగర్భపిరవిద్విషదగ్ధ కృతానేకశ్రమ పాగ్గిగం
బుజనేత్రింబలె వేదనంబడుగ తామోత్తిగం గుక్షిసా
చ్చి జడద్రాణి శరాగ్నినార్పి శిశువున్ • జీవింపరక్షింపవే
యజరుద్రాద్రిత నన్నుఁగైకొనుము...

10

10. అవతారదశకము.

శా. శ్రీనారాయణ పాంచభౌతికవపుస్తీవేత రాభాసల
న్నీనారాయణ నామరూఢికోటకో • నీరేజగర్భాగమా
భ్యానగాహినిదుగ్ధింపనో తొలుతమీనాకారతన్వార్ధి నీ
వానిందెచ్చుట నన్నుఁగైకొనుము...

11

శా. పూర్వోగాక్రమితేని స్వాప్యయహితాంభో వర్తనంబూసనో
గీర్వాణాయల నప్తజీవనులంగాఁ • గేడింపనో కూర్మపుం
బర్వాబ్జాననమేనులెత్తి వసధిన్వాసిల్లుటల్ భూముగాం
తర్వేచస్థిత నన్నుఁగైకొనుము...

2

మ. తొలిదస్మంబులలేని భూస్థలసరిఁతూల ప్రచారంబులం
బెలుచంబూసనో భూమిచక్రహరణాపేక్షున్ హిరణ్యాక్షు దో
ర్బలవృత్తి న్వసించునో కిటిశరీరంబెత్తి యిద్ధాదుణి
స్థలివర్తించుట నన్నుఁగైకొనుము...

3

మ. నడియెన్విన్నను దొంటిమైగనని సఃశ్వాద్గోచరత్వంబు ని
ష్పడమిందొప్పెంగనో హిరణ్యాకశిపున్ • భూతప్రపూర్ణత్వ మం
దడంగందోద్రవి వసించనేమొ నరసింహాకారతన్ ధాత్రిసం
దడిగావించుట నన్నుఁగైకొనుము...

4

మ. మునునీవెత్తిన మూర్తిజ్ఞాప్పడని సంపూర్ణైకరూపత్వముం
గొననో లేక జితామరావలిబలిన్ • ఘోరాహిలోకంబు డా
యనిలందొక్కనో వామనాకృతిని నీవంఘ్రిత్రయీమాత్రే గో
త్రీనుచూచించుట నన్నుఁగైకొనుము...

5

మ. గతమూర్తింబడయంగరాని నిఖిలఁత్మదానశౌండత్వ మ
ప్రతిగాఁదెల్పనో కార్తవీర్య ముఖ భూవప్రాతము
...తవఃసాతమడంపనో పశురామాఖ్య న్నిరాఘాట శూ
రతవర్తించుట నన్నుఁగైకొనుము...

6

శా. నీతొల్లింటి భవంబునంగనని నిర్ణేతృస్వకర్తక్రియా
వ్యాతంబందొంటింపనో త్రిభువనావశ్యున్ దశాశ్యున్మరు
చ్చేతఃప్రీతివసించనో ధరణిపై • శ్రీరామమూర్తిస్పృహ
ఖ్యాతింజెందుట నన్నుఁగైకొనుము...

7

శా. ప్రాగుత్పత్తినసంభవంబగు సవర్యంగృష్టఁ డొప్పించనో
యాగోపాలసహాయతం గపటమఃప్టారిష్టులందుచ్చవి

ద్యాగర్విష్ణులఁ జంపనమొ బలరాఁచూఁఖ్యుండవై పొచ్చుటల్
యాగోక్తిప్రియ నన్నుఁగైకొనుము...

8

మ. భవదుశ్యత మూలులంజొని యప్రశ్నక్షతాకార్యము
లుభవిగామిపరా రాక్షసీవృత్తఫలంబుం దత్పురోన్మత్తదా
నపుం గాల్పురా బద్ధమాపమను బాణాన్వంబుసాధించి యి
య్యవనింబొల్పుట నన్నుఁగైకొనుము...

9

మ. సీపుఁగోవృద్ధసమందు సంధిలనిదానింజేత నత్వాకృతిం
బ్రాసంపంగదలంచి యో న్విసులకర్మభ్రష్టులం దుష్టులం
గోపొద్వృత్తి హరింపనో కటిక్కివై ట్లోఁజింబ్రపరిల్లుటల్
తాపింఛచ్చని నన్నుఁగైకొనుము...

10

11. సీతివశకము.

శా. శ్రీసంపన్నుఁడెచ్చు విద్యబుధగోష్ఠింగల్లు హృద్యేవ్యమం
దేసాధించిన చోవ్యరూత్త్రకులవృత్తింజేయు సంపాద్యమ
తాసన్నాతిని పాద్యనుయ్యతినితోఁ • బ్రాశించునై వేద్యమిం
పైసొంపొందెడు నన్నుఁగైకొనుము...

1

మ. జనకుం డన్నముపెట్టుదాత తనుకృత్యచేదియేభాత పెం
చిన శాతోదరిమాత పుత్రసముఁ డరిచ్చుకర్మసంధాత జే
వనముం జేసినవాఁడనేత పరదైవంబాంతరద్యోత మో
యసఘప్రాభవ నన్నుఁగైకొనుము ..

2

మ. న్విసులాచారతి మేలుచెందు బలవచ్చుర్న న్వితల్పంకు గ
ర్వికిఁ గార్యంబొనగూడదెందు దనవారిం తూఱుటేకందు లో
భికి మూటంస్యయమందు రాత్మవిరుడే • పెంపొందు నిందందు న
ర్వకళామేళన నన్నుఁగైకొనుము...

3

శా. ఇచ్చుగ్వానిదే కీర్తికాంత నిరతాభీష్టార్థిదేవంత సా
మ్రచ్చునేనిదెపోకొఱంత ధనికుంజావానిదేచింత వే
చచ్చేనాని దురాశంత యెపుడాశస్వీకుటేకాంత ము
ద్యచ్చక్రాయుధ నన్నుఁగైకొనుము...

4

గీ. తండ్రిపోలికనుతులవండగ నొకొక్క

గుణముమేలయ్యె నయ్యె నాల్గుదగసితు భూ... 41

సీ. అఘటనాఘటనా సమర్థుడవంట కు

శునకాకృతులుబూను * త్రుతులుసాక్షి

కంజజకృతములంఘ్యుంబటంటకును మా

ర్కండేయ మౌనివంశ్యుండుసాక్షి

నబలుదుర్బలుజేయు * బాణవంటకుదవ్వున్న

గోత్రాటనుడు దశాస్యుండుసాక్షి

కూటస్థుడవటంట * కునుదవ్వుదీయేక్షణ

సంజాతుడైన శ్రీజానిసాక్షి

గీ. సాక్షిగోధిచితాంతమేచకశిరోధి

హతవిరోధి యపారదయావయోధి భూ... 42

42

సీ. గోహయనీలెంకనా వాసంబులుగదా

దేవతురంగమైరావతములు

నత్పాతకులుగదా * సంగీతసాహిత్య

చణులునారదుండును * శారదయును

మండనంబులుగదా * మహితచక్షుశ్శవ

స్సార్వభౌముండును * జందుచుండు

శ్వశురగేహస్వీయ * నదనంబులేకదా

హిమనగశ్వేతమహాధరములు

గీ. నాలుదొనలువియన్నది * యమ్మతజలధి

నీయశంభిట్టిదనుచు వర్ణింపదరమె భూ... 43

43

సీ. కుంభిదైత్యస్థితకుంభముల్ మోదవే

తొడరిమొమ్మనలకైదువుగ్రహించి

శాస్త్రాలయామినీచరుగదనంబులో

జదువవే చంద్రహాసముధరించి

ప్రాకటపురనుండరికంతనూత్రము

లంఘింపవే పినాకమునహించి

భి

దునుమవేజాలంధరునిఁ బదాంగువృత్తి

దబ్బిజావర మయాఁరిఁబూని

గీ. తేజఁదిలె నీప్రతాపకాంతి ఖగరాజు

మోరఁగలవెల్లఁదన మెల్లఁ • జూరఁగొనియె భూ... 47

సీ. అర్ధనారివి నేయఁధార్థంబుగాఁ బూరు

షాకారివని గొనిఁయూడుటెట్లు

కొమ్మరై న బవిరిగఁడ్డముగల్గు కతమునఁ

జెలిమియటంచు వఁచించుటెట్లు

నిరతంబును నమర్చునీయ లింగస్వరూ

పుండపు క్కీ బుడవంచు • నుడుపుటెట్లు

తలఁపఁబరేత భూతలనికేతనుడపు

గృహమేధివనుచు నంగించుటెట్లు

గీ. మాతృపితృవర్జితుండపు • జాతిలేదు

పెక్కుపేరులు నీకొక • పేరులేదు భూ... 48

సీ. ఆతతశూల సమేతుండవయ్యును

వ్యాధివిదూరుండఁనై వరలుట

యతులితసోమాహ్వాయ ప్రదీపితుండవ

య్యును గమలాప్తత • నొందుటయును

నిక్కంబుపుష్కర • నేత్రుండవయ్యును

బుణ్యజనావన • స్ఫూర్తిఁగనుట

కడువడిగంగాధరుండవయ్యు జటులకృ

శానుతేజోవృద్ధి • బూనుటయును

గీ. నిర్భరాశ్చర్యములుకదా • నీమహిమలు

మహిమసాధారణములు సామాన్యులకును భూ... 49

సీ. కమనీయముద్రికాకటక కేయూరాద్య

లంకారమండలాంబుకృతంబు

తుహినావనీధరదుహితృమతల్లికా

వితత నేపథ్య సద్విరచనంబు

శావణ్యఘంటికాః రావబంధురవృష

స్కంధాగ్రభాగనంస్ఫలనంబు

లోకభయంకర్యః కాకోల జంబూఫ

లాకారకృన్నిపుఃశాంచితంబు

గీ. నై నభవదీయహస్తము • నభవనాదు

మస్తకము పైనిఁజేరిచి • మాఘభయము భూ... 50

సీ. సాగంధికాంభోజ • రాగప్రవాళ వ

ల్లననముజ్వలకాంతిః లాలితములు

ర్షువహలధ్వజశంఖః చక్రాబ్జ పవిత్రను

రాదినవీనరేఖాన్వితములు

ఘటజవపిష్టముఃఖ్యమునీంద్ర హృత్పద్మ

కర్ణికా ఫీతికాః గ్రస్థితములు

భాషాసుయోషా విశేష నీమంతసిం

మారబిందూరు సిందూరితములు

గీ. నగుభవత్పాదములు చూపఁదగదె నాదు

చిత్తమిత్తః క్షిరమినిగురొత్తెసామి భూ... 51

సీ. అసమానబాహువీర్యవిజృంభణాదిత్య

తనయోగ్రదంత తాండవనకరములు

వాణీశముఖమాళి • మాణిక్యనీపికా

ప్రాజ్యనీరాజనభాజనములు

స్తంభరోమర్షభోద్యద్వర్ష ధార్యబ్ధి

పరజావరాదృష్ట • వైభవములు

ప్రత్యగ్రశీతలభానుసంకాశ స

ఖత్రేణికావిభావిశ్రుతములు

గీ. నగుశ్చందంఘ్రిపయోజములన్నదీయ

మానససరోవరంబునఁ • బూనికొలుతు భూ... 52

సీ. ఉపనయనుండవై • యొప్పవేధరఁబంచ

యజ్ఞపరుండని • ప్రాజ్ఞులనఁగ

రాజసిఖామణివై • కేయవేదువు
 శీతాంబుదు శిష్టాంబు
 యార్యుడవై యన • యముః బాశుపాల్యప్ర
 భావమందవె పశుపత్యభిఖ్య
 వృషలుండవై నదా • విఖ్యాతిఁగాంచవే
 త్రివిధవర్ణానక్తి • తేజరిల్ల
 సీ. బ్రహ్మణ్యత్రయోరు భూవాదభవుల
 లోననెవ్వండవొగొల్తు • నానతిమ్ము భూ...
 సీ. బ్రహ్మచర్యముగదా • పావనగౌరీత
 పోవనంబునకును • బోవుటఁగన
 గార్హస్థ్యమేగదా • కరముశర్వాణితో
 తిరముగాఁగూడి కాపురముసేత
 మిగులవానప్రస్థమేకదా జడలుధ
 రించియెల్లపుడు • చరించుటెల్ల
 యత్యాశ్రమముకదా • నిత్యంబుభిక్షున్న
 మారగించుటవర్జి • సాంబజటిల
 గీ. భిక్షుకాఖ్యలు నవాజముల్ • త్ర్యక్షసీమ
 నిదియదియటంచు మదినిశ్చయింపనేర భూ...
 సీ. అంబికాధరనవ్య • బింబికాఫలరస
 గ్రవనవ్యవసకీర • గిర్వదూర
 కాళీమనఃపుల్ల • నాళీకమకరంద
 శాసమట్పదరాజ • భవ్యతేజ
 దాతాయాపీన • వక్షోజకాశ్మీర
 ఎత్తఃకవాట మహోక్షుధూట
 నీహారగిరినంది • నీదృక్పక్షోరక
 రాకామృగాంక నిరసవంక
 గీ. కృతసురావనసంరంభ • కృతకురంగ
 డింభసంభరితాజాంఠ • కుంభబ్రోవు భూ...

50

51

52

సీ. చాతుతత్పురుషా • సహారసవ్యోజాత
 వామదేవేశాన • వక్త్రమూర్తి
 సతతవరాభయా • జగవప్రిశూల ప్ర
 ముఖకరాంభోరుహా • మోఘమూర్తి
 హేరంభషణ్ముఖ • వీరభద్రక్షేత్ర
 పాలాదిపరిన్పతి • భద్రమూర్తి
 జలభూనభోనభాన్వద్భాన్వదించీవ
 రసియాధ్వర్యగ్ని • దీప్రమూర్తి
 గీ. బుధజనస్తోమ సన్యసభోనభన్య
 హరివయస్య నిరంతరా • చరితలాన్య భూ ...

56

సీ. అనుదినాకర్ణన • మునురోమహర్షణ
 మందనియురగత్వ • మందఁగోర
 శారీరమానసాక్షయ్యబాధలుగల్గి
 యుండెడుమనుజున్వ • మొందఁగోర
 లలితనిద్రాహారములు లేకయుండెడు
 యరుతరచేవత్వ • మొందఁగోర
 నిర్మోహనిస్సంగ • నిర్ద్వింద్వవిరువాధి
 యుతిమైనప్రమథత్వ • మొందఁగోర
 గీ. నాయభీష్టము పిజ్జావనంబొసర్తు
 జిత్తగింపుము తాదాత్మ్య • సిద్ధియొనఁగు భూ ...

57

సీ. ఆనందకాననంబొల, వాలముగాఁగ
 విలసితంబగుజడల్ • వ్రేల్లుగాఁగ
 బాహుయుగంబులు • ప్రచురశాఖలుగాఁగ
 లలితాంగుళులు కిన్లములుగాఁగ
 కొమరుసఖంబులు • కోరకంబులుగాఁగ
 బాక్కిలికోటర • స్ఫురణగాఁగ
 వవ్యసిక్రతంబు సూనంబులుగాఁగ ఫ
 లముచంద్రమశ్శ కలమ్ముగాఁగ

గీ. నగజదెనగొనులతగాఁగఁ • దగినకల్ప

శాఖవిమచిష్టఫలము లొనంగిగావు భూ...

58

సీ. నిన్దులోరుటఁ ప్రతిష్ఠాన్తంభములుగాఁగ

భుజములు బినముల • పోల్కెఁగాఁగ

కరములు వికచపుష్కరములుగాఁగ న

ద్వళులురువీదికా • వళులుగాఁగ

నాభికాకుహరమెన్నఁదగుసుడిగాఁగ

కఠంబుదివ్య శంఖంబుగాఁగ

చటలజఘాచ్ఛటల్ • శైవాలములుగాఁగ

లలికృపారసము జలంబుగాఁగ

గీ. దనరుయుష్మత్సరోవరమున మునింగి

పావనంతాపముక్తఁడనై పరఁగెద భూ...

59

సీ. రమణీయయానంబు • రాజహంసలుగాఁగ

నారుమేలుమైద • బారుగాఁగ

పముచిత్రచములు • చక్రవాకములుగా

స్వరమువనప్రియ • వరముగాఁగ

నాస్యంబువుష్కరాంహ్వాముగాఁగ మంజులో

క్తులుశుకశాకుంత • తలముగాఁగ

పక్షులుఖండీ • ఔఘముగాఁగఁ గ

చంబుసుబర్హిబర్హింబుగాఁగ

గీ. నొప్పప్రాలేయగిరిజావఁమోవిలాస

మరయ నీమోహజాలముక్త • నందుఁబడదె భూ...

60

— న వ ర స ము లు. —

సీ. వవప్రజమతుట వైభవధాశధశ్యురు

చుల్ శీర్షమందు సంశోభిలంగ

మండితహరినీల • తుండలచాక చ

క్యప్రభల్ గల్గభాగములఁ బొదల

మాంగళ్యశోణరః త్నాంగదధాగధ

గృద్ధృతులంసములందు వెలుంగ

ముత్యాలబలునరఃముల తాళతశ్యదీ

వృలునిజోరస్థలిః • దొంగలింప

గీ. మేల్కడంబులు మణికట్ల • మెఱయుచుండు

నీదుశ్వంగార రసమెన్నఁగాదరంబె భూ...

61

నీ. వదలకద్వాదశ • వత్సరాయుద్దాయ

పరిమాణుడగువశిఃవర్యశిశువు

నీక్షించిక్రుద్ధుడై • దక్షిణాధీశుండు

తాలపాశనిబద్ధఁగానొనర్పఁ

బెంపువేఁజెడి విలాపింపుచుదేవ ర

క్షింపురక్షింపు రక్షింపుమన్న

సాక్షాత్కరించి కటాక్షవీక్షాపాళిః

జూచి తదర్భకుఁ • గాచిహేలి

గీ. సుతునిభవదీయ పాష్టికప్రీడితునిఁజేసి

వీరరసమువహింపవే • విభ్రమముగ భూ...

62

నీ. మందరాహార్యంబు • మంధానముగఁజేసి

వాసుకినూత్రంబుఁ • జేసియనిమి

షానురుల్ డాసి దుఃస్థాంబురాశిమధింప

విషముదృవంబంది • వెనజగములు

గాలుపనడలి జేఁజేలుపదంపడి

పార్వతీశ్వరపాహి • పాహియనుచు

కై వారమొనరింపఁ • గావారలఱుదందఁ

గాలకూటమువేడ్కఁ • గ్రోలిప్రోవ

గీ. వేచతుర్థశ భువనముల్విస్తరిల్ల

నిబిడకరణారసము మది • నివ్వటిల్ల భూ...

63

నీ. స్వంతున కేతువుల్ • జ్యోనంతములునియం

తాశుగములు భారఃత్రిశమేశు

లురగదుత్తాణముల రుణానుజాబ్బల
 ర్వప్రతోదములాగఁ మప్రణవము
 లుర్వీభృదురగవఁద్యులు ధనుస్సింజను
 లతిరథాంగముల హర్పతినుధాంశు
 బింబముల్ జేసి పురంబులు మూడు క
 రంబునిమేషమాఁత్రంబులో చె

గీ. లంగుచునులీల నేలఁగూలంగఁజేసి

యద్భుతరసంబుజూపవే • యమరులమర భూ...

నీ. కాత్యాయనీవృధు • కబరికాథరమున

విరులదండలుజుట్టి • వెలయువేళ

హైమవతీలలాటాఁగ్రమందు సితాభ్ర

తిలకంబుసాగినుగా • దిద్దువేళ

లనదవర్ణాకపోలములు కస్తురిచేత

వారకమకరికఁబ్రావ్వుయువేళ

నగజాకతోరస్తంస బకద్వంద్వ

మందుఁ గుంఠుమవంక • మలఁదువేళ

గీ. సుమకుఁగిలికించితములుసేయుచును హాస్య

రసముజూపవెనేత్రవిరాజితాస్య భూ...

నీ. పసిపాపనిహారణ్య • కశిపుఁడునొప్పింపఁ

గరివరదుఁడు నృకేనరిశరీర

మలవడనద్దను • జాధమువధియింపఁ

గనిఘనక్రౌర్యంబు • గడలుకొనఁగఁ

దడయక నెనిమిదియడుగుల మొక్కపురూ

పముఁగొంతసాశ్వరూపంబుగొంత

తగువిగ్రహముఁబూని • తనాశ్రవమృగేంద్రు

పటుదర్పమొగి దృఢాప్రాయముగనొ

గీ. సర్పితివి భళియని సుమంసంతతి మిముఁ

బ్రస్తుతింప భయానకరసమునిగుడ భూ...

సీ. శ్రీకంఠ మిము వెలిఁజేసి దక్షుఁడు యాగ
 మొనరింపఁగ నెఱింగి * కినుకతోడఁ
 జని పూషుదంతము * ల్పడలించి శశిని షో
 డశఖండములుగ నఁడంచి భగుని
 కన్నులు పెరికి పెన్గాలినెచ్చెలికాని
 నాల్క లేడును గోసి * నలువచెలువ
 ముక్కు గొక్కునఁ జెక్కి * మురవైరిచక్రింబు
 చక్కిలముగ్గఁ బుక్కి * వెక్కిసముగ

గీ. దక్షులఁ ద్రేవ్వనేసియుఁ * దత్తణమున
 భర్గభీభత్సరసముఁ జూపవె మహాత్మ, భూరి...

67

సీ. మదనుఁ డనంగుఁడు * గదమత్తమధుపగు
 ణము నిష్ఫలముఁ చాపము నలాడు
 లస్త్రము ల్పబలపై * న్యము పతంగంబులు
 తేరనిలంబతీంఁదియుఁడు నూతుఁ
 డారయ వడగ విసారమాట యెఱింగి
 నిజసత్వ పరసత్వ * నిర్ణయంబు
 దెలియక నీమీఁద * నలరుతూపుల నేయ
 నలికాగ్నిచేతఁ దదాత్మభవుని

గీ. భస్మ మొనరించి జగములు * భయము నొంద
 రాద్రోరన రేఖఁ జూపవే * రభసమునను, భూరి...

68

సీ. అక్షయ మభవ మనాద్య మనంత మ
 ద్వయ మనామయ మనాహ్వయ మచింత్య
 మవ్యక్త మనుపమ * మనుపద్రవ మజేయ
 మననూయ మనసాయ * మవ్రమేయ
 మనహాయ మలఘుత్వ * మనఘుత్వ మచలత్వ
 మగుణత్వ మమితత్వ * మమలినత్వ

- మశిశుత్వ మవయోత్వ • మజరత్వ మస్త్రీత్వ
 మపురుషత్వ మపంశ • మైసమంచి
 గీ. తామలస్పటికాకృతి • యై వెలుంగు
 మూర్తివై శాంతరిసమున • మొనసి తొర, భూరి...
- సీ. ఉరులింగమూర్తివై • యుదయింపఁ గని రమా
 కాంతాబ్జభవులు విభ్రాతులైరి
 సతతము హాటకేశ్వరు భజించి రసాత
 లాధినాయకులు కృతార్థులైరి
 వాలాయముగ మహాకాశేశ్వరునిఁ గొల్చి
 భూలోకవాసులు • పుణ్యులైరి
 తారకేశ్వరు నిరంతరము గౌరవమునఁ
 బూజించి దివిజులు • పూజ్యులైరి
- గీ. యిన్నిరూపులు నీవౌట • యెఱుంగరాదె
 శాస్త్రవేత్తల కేలకో • నందియంబు, భూరి...
- సీ. భాసురతరమహాభవనముల్ తగునయ్య
 యఖిలాంతి రాత్ముడ • వై న నీకు
 కనదురుదీప్తితైఃకన్నీహవర్తిష్ఠు
 తనరేన్వయంప్రకాశసుఖ నీకు
 నూర్ములసంగతి • యొప్పునే పరికింప
 నహహ నిరాకారి • వై న నీకు
 మేటిశతాంగాదు • లేటికిఁ బరికింప
 హరవిరాడ్రావుఁడ • వై న నీకు
- గీ. నాదిమధ్యాంతశూన్యుడ • వై న నీవె
 దేవుఁడవు నేను పరుల నుతింపఁబోను, భూరి...
- సీ. ఉపనిషదర్థసాధోపరితలములఁ
 జరియించు నెవ్వఁడు • సంతతంబు
 సఫలజంతుఫలదుఃసరణి నజాండముల్
 భరియించు నెవ్వఁడు • ప్రకటమహిమ

నాపాదము స్తకాభ్యాంతరాశములందు

ధరియించు నెవ్వఁడు • ధవళంక్ష

యాథేఁ గామకోర్కెలొభమోహదులు

హరియించు నెవ్వఁ డహర్నిశంబు

గీ. నట్టి భగవంతుఁ గీర్తిదిఁగింతు శాంతు

దాంతు శ్రీమంతు ధీమంతుఁ • దగభజింతు, భూరి ...

72

సీ. అవియుక్త రాజధానివిరాజమానకో

దండరాజము లేఖితటిని గొనము

కేవల లోలార్కకేశవుల్ కొటికలు

మహనీయధర్మంబు • మాన్యంబు

సోఘ్న ద్విజాతిఘ్నగురుత్పగానవా

వ్యావసన్వన్తాపహార ముఖ్య

కలుషజాతంబు లుత్త్యము నిపు ధానుష్క

చూడామణివి నిన్నుఁ • జూడఁగోరు

గీ. వాఁడిసుకృతము వర్ణింప • వశముగాదు

ధాతికయిన భుజంగమనైతికైన, భూరి ...

73

సీ. ఆదులు మేయవే • మేఁకలు నీటిలో

వలను మెలంగవే • జలచరములు

వృక్షశాఖల వేగిలవేగబ్బిలముక్తలు

చెప్పినఁ బలుకవే • చిలుకగములు

వాయువుగోలవే • వ్యాళము లనయంబు

విపినవాసము సేయవేమృగములు

72 వ పద్యమునందు దురీయపాదమున (యాథేఁ గామకోర్కెలొభమోహదులు) అని ర ల లక్ష విశ్రమము గలిగించినాఁడు. ఈపుస్తకము కవి స్వహస్తముతో వ్రాసి నాఁడు. ఈయతి యగ్రాహ్యమని అప్పకవి వ్రాసె. ప్రయోగము లల్పము. కావున (భూరిగామకోర్కెలొభమోహలొభాదులు) అనినచో బాగుగనుండునని లోఁతుచున్నది.

తె. పె. సన్యాసిశర్మ.

ధ్యానంబుసేయవే • తద్దయు బకములు

గుహలవర్తింపవే • కోరి హరులు

గీ. జపతపసాన్ని ససంధ్య లానద్గతికిని

కారణంబులు దృఢబుద్ధి • కాక భళిర, భూరి...

సీ. దారాదికేషణత్రయము వర్జించి స

త్వాదిగాఢగుణత్రయంబు విడచి

తాపత్రయముఁ బరిత్యక్తముఁజేసి స

య్యస మలత్రయవిమోచన మొనర్చి

వాసనాత్రయమును • వదలి పెద్దయు మండ

లత్రయాగమ్యస్థలములు వెదకి

యంగత్రయోజ్వల • వ్యాపారము నెఱింగి

లింగత్రయాంతర్వి • లీనులైన

గీ. వారలకు దుర్ఘటామృతదాహకవాట

విఘటనముసేత సేకూరు • వేగిరమున, భూరి...

సీ. ఏబదిరేకులచే బిందుసంయుక్త

పంచాశదక్షరపంక్తిచేత

సలరారెడు సమంజసాధారనామచ

క్రాదిషట్పక్రముల్ • హర్షమలర

గ్రమమున శోధించి • ఘనతదీయోపరి

భాగసహస్రీర • పద్మవిహర

మాణమరాళసామ్రాజ్యిలోకన మాచ

రించు మాన్యులకు సిద్ధించు ముక్తి

గీ. కామినీసంగమము వృధా • పామరులకుఁ

గలుగునె సుధీపచేళిమ • కల్పభూమి, భూరి...

సీ. భూతధాత్రీముఖ్యభూతపంచకమును

శబ్దాదివిషయపంచకము మఱియు

శ్రవణాదిధీంద్రియోజ్వలపంచకంబు వా

క్రమముఖకరేంద్రియపంచకంబు

నతివనోబుద్ధి చిత్తాహంకృతి చతుష్ట
యంబు జీవాత్మ సమావృత మగు
పంచవింశతి తత్త్వభాగ్దేహినివహహృ
ద్వనమధ్యముల సీవారశూక

గీ. విధమున నజన్మమును వెల్లు • విభుడ వీవె
కావె దేవేంద్రసుత వేగరావె బోవ, భూరి...

77

సీ. రజ్జువునందు సర్పంబు ముక్తాస్ఫటి
మందు రావ్యంబు ప్రైష్టంబువులఁ బ
యస్సు మరీచకయందు సీరంబు భ్రాం
తి జగంబు సీయందు • దృశ్యమగును
దహనునియందును • దాహకత్వంబును
దపనునియందునఁ • దాపవంబు

సలిలమునందున • శైత్యంబుఁ బూర్ణని
శాకరునందుఁ బ్రాసన్న మల్లె

గీ. నాగిఁ బ్రవంచంబులోపల • నుండు దీప్త
విప్తవములకును సీకు • వేటు గలదె, భూరి...

78

సీ. ఉభయపార్శ్వముల ధాతూప్రేంద్రు లిరువడి
వింజామరమ్ములు • వీచుచుండ
ఛత్రము వజ్రవశ్చాత్పీఠి బట్టఁ ద
ర్పణము పురోవీధి • వహ్నినిలువ

79 వ పద్యమునకుఁ బాఠాంతరము.

సీ. చైరవ శంకరాభరణ గుండక్రియ, నాటవరాళి పుష్పాగ నురట
పూరి సావేరి ముఖారి సారంగ సౌ, రాష్ట్ర యాపారి మేఘశరంజి కాఫి
కేదారగౌర కాంభోజి బిలాహరి, కశ్యాపి తోడి ఖంఘాళ దేవ
గాంధారికాదిరాగములు హాహాహూహూ, వులు చిత్రములు తలఁబూచ రాలు
గీ. గరగ మోడులు చిగురింపఁగాను బాడఁ

జొక్కియున్నాడ వేమె నాచక్కిఁ గనవు, భూరి...

తె. పై. సన్యాసిశర్మ.

సారి భీకరగదాఁధారియై నిలుచుండఁ
గర్భరేందుఁడు పాదుఁకలు ధరింప
వరుణుఁడు కాశాంజిఁవట్ట సమీరుండు
వీడియమొనఁగంగ • విత్తవిభుఁడు

గీ. చేరి కైదండయిడఁగఁ గఁచేరియందు
గద్దెపైఁ గూరుచుండవే • కడుముదమున, భూరి...

సీ. హరిరాట్కిశోరంబు • హరికిశోరముగాదె
నీవికృమమునకు • నిభముగాక
గ్రావవతంసంబు • గ్రావమ్ముగాదె నీ
ధీరసంపదకును • దీటుగాక

సింధురాజం బల్పసింధువుకాదె యు
ష్మద్దభీరతికును • నవతుగాక
ఖద్యోతబింబమ్ము • ఖద్యోతమగుఁగాదె
నీప్రభావటలికి • నీటుగాక

గీ. భీమ నీశౌర్య ధైర్యగాంభీర్యరుచుల
కేమి నదృశముఁ దెల్పుచు • నింకఁ దెలుపు, భూరి...

సీ. ఉత్పలప్రియుఁడు మహాత్పలప్రియుఁడు
పూదండగా మేల్బండి • యుండగాఁగ
బలవిరోధియు మహాబలవిరోధియుఁ బడ
వాలుగా మేల్పైడఁనూలుగాఁగ
రజితాచలము మహారజితాచలము నివ

సనముగా ననశరాఁసనముగాఁగఁ,
బద్మాధిపతి మహాపద్మాధిపతియును
జోడుగా సంగడిఁకాడుగాఁగఁ

గీ. జెలఁగు నిను జిన్నయుండంచుఁ • జెప్పచుండు
నెవుడుఁ బ్రామినుకులు నెడ • యింతలేక, భూరి...

సీ. అవిరతగుణశాలిఁవౌట నిజంబు దూ
రములయ్యె నన్నవఁప్రములు నీకు

విరతశివాన క్తః నిన్ద్రియైః పుగదా
 ధన్యవిజ్ఞేషమ్ము • దవిలె నీకు
 లావణ్యయు క్తనూలసితుండవేకదా
 తూరసంపర్కంబు • గలెగె నీకు
 వివరింప నిర్మోహివేకదా ధరలోన
 ససమాక్షయుగభిఖ్య • హత్తెనీకు

గీ. బొడ్డువారికి నైనను • జెడ్డుగొనము
 కొంత గలుగదె కలిగినఁ • గొడువయేమి, భూరి...

82

సీ. అనుపమచిత్రకాయయుతుండవై హత
 చిత్రకాయుండవై • చెలఁగినావు
 రాగము క్తుండవై • రతిరాజభస్మాంగ
 రాగయు క్తుండవై • ప్రబలినావు
 సారంగధరుడవై • సాహసం బేవార
 సారంగహరుడవై • శేరినావు
 గోత్రవృక్షుండవై • గోత్రాధిరూఢగ
 రిష్టత్వ మంగీకరించినావు

గీ. తారుమారయ్యె నీ ప్రవర్తనలు చూడ
 నబ్జిముగదయ్య సానుమదతినికాయ, భూరి...

83

సీ. ధీరాశ్యభీష్టదాతారం గణాధినే
 తారం నపత్నహంతారమ ఘవి
 దారం యమింద్రమందారం సువితరణో
 దార మంకశితదారము రగ
 హారం హలాహలాహారం మహిధ్రవి
 హారం విచారప్రహారమమిత
 సారం విధూతనంసారం ధృతాభికా
 సారం ఘృణారసాసార మిశ

గీ. మహముసానే యటంచు బ్రీత్యహముఁ దలఁతు
 భాసురే భాసురత్వగ్విలాసవాన, భూరి...

84

సీ. సంగోరుమెయినిడ్డ • చలిమలబిడ్డతో
 ఎడిగల గిబ్బవాఁర్వముత్రతోడ
 మూడవకన్నతో • ముయ్యంబువాలుతో
 సిరులీను దుదురక్క • సరులతోడ
 నగవొప్పుమోముతో • జిగికప్పుమెడతోడ
 గాలిమేతరిసూడి • గములతోడ
 బూచులగములతో • బూపజాబిలితోడ
 జంకనుబెట్టిన • జంకతోడ

గీ. వేగమున నాకుఁ బాడనూప • వే గడంకఁ
 గందు మనసారఁ గన్నుల • కరవుఁదీర, భూరి...

సీ. అన్మతోక్తు లాడింప • నాలోచనము చేసి
 కపటముఁ బన్నిన • గాధిపుత్రు
 కొఱకు హరిశ్చంద్ర • కువలయేశ్వరుఁడు భా
 ర్యను నందనుని విక్ర • యంబొనర్చి
 తాను చండాలునొద్దను మధుమాంసముల్
 మోచుచుఁ గడలేని • నీచవృత్తిఁ
 దిరుగుచునుండఁ దద్విభునకు సాహర్ద్య
 మొప్పఁ బ్రత్యక్షమై • యున్నతముగ

గీ. నర్వసర్వసహచక్ర • ధూర్వహాధ్యుఁ
 జేసి వాసిగఁ జెలఁగితి • వౌ సితాంగ, భూరి...

సీ. అభినవగానవిద్యాశక్తిచే మనోం
 బుజమలరింపఁ దుం • బురుడఁగాను
 బరిహాసవాక్యవై • ఖరిచేఁ బ్రమోదంబు
 ఘటియింప నే భృంగి • రిటుడఁగాను
 విపులకవిత్వప్ర • వీణత మెప్పింప
 వావిరి గంధర్వ • వరుడఁగాను
 వాస్తవముగ నీ స్త • వం బొనరింప ని
 మృహిలోఁ బరాశరా • త్మజుడఁగాను

సీ. యిట్టులొనరింప నాచేత • నెట్టులగును
నీదుచిత్తము నాభాగ్య • మోసయాభి, భూరి...

87

సీ. పంచామృతంబు గూర్పంగ లేకయుండిన
శుద్ధోదకంబు దెచ్చుకొనలేన
తెల్లదామరవిరుల్ • తేలేక యుండిన

జిల్లెడుపూలఁ బూజించలేనె
మాలూరపత్రినమాజంబు లేటన్న

నూడుగువత్తిరి • యుంచలేనె
పాయనం బర్పణసేయలేకుండినఁ

బేర్పి గాబేరంబు • వెట్టలేనె
సీ. గొప్ప కొద్దియుఁ గలుగునొకో సుభక్తి
మాత్రీసులభుడవో నీదు • మానసమున, భూరి...

88

సీ. వారాంగనామణి • వక్షోజ మర్పించి
సాలోక్య మొకఁడు హర్షమునఁ జెందె
నీపదజైక కరీష మారాధించి

సామీప్య మొకఁడు హర్షమునఁ జెందె
జానుప్రదేశపూజానూనదక్షుడై

సారూప్య మొకఁడు హర్షమునఁ జెందె
ప్రస్థానాకాశలస్థిరత్వమ్మున

సాయుజ్య మొకఁడు హర్షమునఁ జెందె
సీ. నిటుల నాచేతనగునె యక్కట జడుండఁ
గుటిలచిత్తుడ మత్తుడ • గుణరహితుడ, భూరి...

89

సీ. చిరితొండభక్తుండు • శిశుహంతఁ గావించె
నక్కటికం బినుమంత లేక

గాటకోటఁడు పితృభూతుకత్వముఁ బూనె
జగతిలో నిందకు • శంకలేక

రోహిణీఁడు గురుద్రోహ మాపాదించెఁ
బరలోకహానికి • భయములేక

దురితంబనాక మాతులవధ్యైయొనరించె
యాదోనిధీశకన్యాధవుండు

గీ. యిట్టి సాహసికుల బోచినట్టి సామి
నన్ను రక్షింప వింత యన్యాయ మేమి, భూరి...

సీ. బ్రాహ్మణుఁ డొకఁడు సర్వక్షేత్రగామియై
వెనుక రుద్రావాసమునకు వచ్చి
యొకనాఁడు రూపరేఖోన్నతియుక్తయా
మధువిక్రయాబలామణి సురఁగొని
రాఁ గని తనయభిప్రాయమ్ముఁ దెల్పిన
నొడఁబడి తనయింటికడకు దెచ్చి
సురతంబుఁ దేల్పిన • తఱి జీవితేశుండు
చనుదేరఁగా సాధ్యసంబుమీఱఁ

గీ. గాఁగులోఁబారునిడి నిండఁ • గల్లుఁబోయ
మేనదొరఁగి లింగమూర్తియై • మెఱసెఁగాదె, భూరి...

సీ. నిశ్చేయసాపేక్షనియతిచే శివశరత్త
యను బ్రహ్మవంశవర్ధనుఁ డయోధ్య
యును మధురయు మాయయును గాశి కాంచి కా
వంతికా శ్రీద్వారవతులు తిరిగి
యును హరిద్వారమందునఁ గాలధర్మంబు
నొంది వైకుంఠంబుఁ • జెంది విదవఁ
బార్థివుండై పుట్టి • పట్టికే బట్టంబుఁ
గట్టి కాశికి నేగి • కాంచె ముక్తి

గీ. శిభిర సీపుటభేదనప్రాభవంబుఁ

బ్రాహ్మతయొనరింప నలవియే • ప్రాకృతులకు, భూరి...

శ్రీ. ఒడయనంబినిగాను • యుడుఁగకఁ బరమనా

చినిమిత్త మెలమిఁ గుంటెనకుఁ బంప
సాంఖ్యతొండడఁగాను • సందేహపడక న
హాశిలాపరహరణ • లాచరింప

- నవ్యసాచినిఁగాను * నమరాంగణమునందుఁ
గడిమి నీపైని సింగాణి విసరఁ
జందయాఘ్నిఁడఁగాను * శరణుఁజూచుచుండంగ
వేమరునిను వెనువెంటఁ దిప్ప
గీ. నన్యధాశరణంనాస్తియనుచు నున్న
వానిపైఁ గనికారము * మానఁదగునె, భూరి...
సీ. అధికాయు వీయవే * యల్పజీవనుఁడునా
నెరఁగునిరాబారి * నినువునకును
నమకూర్చవే పుణ్యజనభర్తగా దుష్కృ
తాసక్తు గుణవిధి * యనెడి ద్విజుని
నరకస్థుల స్వకీయనగరముఁ జేర్చవే
తావకీనమను ప్రాధానమహిమఁ
దారుణ్యమొనఁగవే * కారుణ్యరస మొప్పు
నతివృద్ధుఁ డగు గుండయాహ్వాయునకు
గీ. దేవ యివివిజమైన నానోబ్ధివరాదె
కాలయాపన మొనరింపఁ నేల చాల, భూరి...
సీ. అమలవాఙ్మాధుర్య * మబ్బినే హాలాహ
లాశిష్టకంధరావాప్తితనఁ
జల్లనిచూపులఁ * జెల్లబోఁ గనుటెట్లు
లగణితోగ్రాక్షుడ * వగుటవలన
మార్దవ మేభంగి * మనమున నొనఁగూడు
నకట గిరీశుడ * వగుటవలన
స్థావరస్థితి సమాసాధ్య మేగతియొకో
జంగమాభిధచే మెలంగుకతనఁ
గీ. దాత యేతాదృశుఁడవుగదా జనులకుఁ
గొడుకుపై ఋజుభావమ్ము * వొడమకున్నె, భూరి...
సీ. అంతరంగోపవనాంతరంబున నదా
శివశిఖావళమును * జేర్చు నెవ్వఁ

92

94

95

డనిత రాతాత్మలాన • మందున మలహర

ద్విపలలామంబు బంధించు నెవ్వఁ

డుల్లఁపుదామర • నుడురాజభిత్తమ

హోత్తంసుఁ డనుజేటి • నుంచు నెవ్వఁ

డఱుఁదుగ హృదయపంజరమునమృడుఁడను

రాచిల్కఁ బ్రీతిమీఁట నెవఁ డుంచు

గీ. నట్టి సుశ్లోకుఁడె మదాపుఁ • డంచు నుందు

నన్యలా బంధువులు శతమన్యసేవ్య, భూరి...

సీ. నీతనూజపతాకయై తామ్రచూడరా

జంబు కాలజ్ఞానసంజ్ఞ నొందె

నీకు గుట్టంజాలనే నందికేశుండు

ధర్మస్వరూపినాఁ • దగెధరితి

నీరవణంబైన • నిడుపరాయఁడు మించె

శేముషీధారేయశీలనమున

నీనేత్రమై చిత్రభానుండు భువి జగ

త్పాణసఖుండునాఁ • జౌగ్ధిమెఱసె

గీ. సుర్వి మహదాశ్రమము బహుయోగ్య మనుచు

విబుధజనములు వచియింప • వింటిఁ గంటి, భూరి...

సీ. అఖిలజన్మార్జితాంహస్సంహతి హరింప

భారంబుఁ బూనె సుపర్వవాపి

అన్నపాసీయాదు • లాదరమృతంబెట్ల

నాయత్తవడెఁ గదా • యన్నపూర్ణ

సకలాంతరాయభంజనమొసర్పఁ బ్రీతిజ్ఞఁ

గావించెఁగద డుంతికరటిముఖుండు

దక్షణశ్రుతిమీఁదుగా క్షితిపైఁ దెల్లు

ప్రాణికి న్వస్వరూపము నొనంగ

గీ. నీవు ప్రతిసరమూనితివే విచార

మేల నరులకుఁ గాశీపురీచ్ఛ వలదె, భూరి...

1. ముందు విశ్వేశ నీ • నందర్శన మొనర్చి
 బిందుమాధవునకు • పందసమిడి
 వరడుంతిగణపతి • చరణంబులకు మొక్కి
 దండపాణికి వేడ్క • దండమొనగి
 భైరవునకు నమఃస్కారంబుఁ గావించి
 కేరుచుఁ గాశికిఁ • గేబుమోడ్చి
 ఘనగుహలోకన • మొనరించి గంగనీ
 క్షించి భవానిదర్శించియు మణి

గీ. కర్ణికాప్లావనముఁజేసి • కడఁక నిటుల
 యాత్రసలిపినవారు మహాత్ములుగద, భూరి...
 నీ. చంపక దేవ కాంచన భూమిజ కురంట్.

99

కాశోక నీలోత్ప • లాబ్జ కుబ్జ
 మల్లికార్జున గిరి • మల్లికానీప మ
 ధూక శిరీష బంధూక కర్ణి
 కార శామంతికా • కరవీర కృతమాల
 మాలతీ ద్రోణార్క • మదనపారి
 భద్ర నంద్యావర్త • పాటల నందివ
 ర్ధన బృహతీ దేవదారు దవన

గీ. నాగ కేసర వక్షశ పున్నాగములను
 బూజ నీకొనరింతు నేఁ • బుష్కలముగ, భూరి...

100

నీ. దండంబు మిహికాంశుఖండరాజశ్మస్త
 దండంబు మేరుకోదండహస్త
 దండంబు నిష్కరకాండకల్పిత శౌరి
 దండంబు పరిభూతదండధారి
 దండంబు నూత్నవేదండకృత్తికటీర
 దండంబు ధృతజగదండవార
 దండంబు పద్మజాఖండలస్తుతనామ
 దండంబు కోటిమాండాంధామ

గీ. దండ మశ్రాంతసాత్త్వికోద్దండ నీకు

దండ మతిజవవద్భద్రాకాండ నీకు, భూరి...

101

నీ. ఒదుగుచు సాష్టాంగ • మొసరింప నావంతు

నీవంతు రయమున • లేవనెత్త

నవరాధి ననుఁగావుమని పల్కు నావంతు

నీవంతు తప్పలన్నియు తమింప

దారిద్ర్యమొసఁగుమి త్తతీయన నావంతు

నీవంతు ధనవంతునిగ నొనర్ప

గద్యపద్యములు విక్కాణింప నావంతు

నీవంతు సావధానివయి వినుట

గీ. పెక్కుమాట లిక్కేటికి • దిక్కు మాకు

నీవ నీవానిజేసి మన్నింపవలయు, భూరి...

102

నీ. కలుగవే న్నాండ మాంఝండ్లయ గారుడ

బ్రహ్మాండ నారద • బ్రహ్మ విష్ణు

శివ లింగ మతస్య కూర్మ వరాహ పద్మాన్ని

వామన బ్రహ్మకైవర్త భాగ

వత భవిష్యదభిఖ్యాయుతపురాణంబు ల

ప్రాదశనంఖ్య రూఢముగ నందు

రవి కొక్కటి కృపీటభవున కొకండు ధా

తకు రెండు నాల్గు మాంధవునకుఁ బది

గీ. యర్థి నినుఁజెప్ప నీమహాత్మ్యము గణింప

దుర్లభంబని జనులకుఁ • దోచుఁగాదె, భూరి...

103

నీ. శరిముఖి నరముఖి • కపిముఖాహిముఖోద్భ్ర

ముఖి సింహముఖి మేషముఖి వరాహ

కర్ణ ఘంటాకర్ణ • గజకర్ణ శంఖక

ర్ణ ద్వీకర్ణ త్రికర్ణ పంచండ

కుండోదర నికుంభ • కుంభోదర ప్రకంప

న మహాకాళ కంపర్థి వద్ర

పాణి సుదర్శనంపాణి శూలాయుధ

సూర్యపాతన నంది • సోమనంది

గీ. నందిపేణాదిగణము లానందమున భ

జింప వెలుగొందు నిన్ను భజించుచుందు, భూరి ...

104

సీ. శ్రీనీలగిరిని భుజించుటయును మంగ

ళాద్రిపై నిల్చి దాహంబుఁ గొనుట

సింహభూధరమున • సిరిగండమలఁడుట

వేంకటాచలమున • విలువలేని

మానికమును సొమ్ము • లూనుట ద్వారకా

పూర్వరమందు నంపూర్వలీల

స్త్రీలతో నిధువనఁకీడలు నల్పుట

శ్రీరంగమందు నిచ్చించుటయును

గీ. నిన్ని సాఖ్యము లొందుట • వెన్నుఁ డిలను

గన్ను నీకర్పణమునేయుంకతనఁగాఁదె, భూరి...

105

సీ. మురహరుం డవతారములు దశవిధములఁ

బరిపాటిగా భూతభావియుగము

లం దుద్యవించుచు • సంతంబు నొందుచుఁ

బడరానిపా ట్లెల్లఁ • బడి బడసెను

బెనుమనసంబులోఁ • బెద్దనిద్దురఁజెందు

పంచదనుం డొకవరి నమస్త

నాకవాసులు మొచ్చు • నేకాదశాకార

ముల కిరవగు రూపమును ధరించు

గీ. నార ప్రత్యక్షుకై లాన • మనఁగఁ బరఁగు

క్షితిని నమ మెందుఁగలదె నీక్షేత్రమునకు, భూరి...

106

సీ. అవిర్భవించునే • యాఁకలి దప్పి నీ

కటకంజునందు లింగములు గన్న

శ్రమఁజెందునే సదా • జ్ఞానవాప్యద్యమి
హాదీర్ఘకలుముదఁమారఁ గన్న
బడలికఁగలుఁగునే • కడకఁ బంచకోశ
గమనాభిలాషంబు • గడలుకొనినఁ
గొందలమొందునే • కుక్కుటస్థానాది
మంటవతతిఁ గడఁగంటఁ గన్న

గీ. మాటిమాటికి నేను నీ • వీటితోడ

సాటిగల పోల్లు లేవంచుఁ • జాటుచుందు, భూరి...

10'

నీ. స్వర్ణవేత్తములూని • చండప్రచండులు

పరువులెత్తుచుఁ బరాఁబరు లొనర్ప

నరిగమపథనినుఁస్వరనయాభినయంబు

లలర రంభాదివేశ్యలు నటించ

రతనంపుటారతుల్ • జతనంబుగాఁ జార

సారసయాన లాఁనక్రినొనఁగఁ

గాహళవేణువీణాహుడుక్కాతాళ

మురజభేరివాద్యములు చెలంగఁ

గీ. గోరికలుమీఱఁగా మీరు • స్వారివెడలు

హాయలు మాదృశులకు నలవియె వచింప, భూరి...

108

నీ. మహితాలికమున భాస్కము మూఁడురేకలు

మునుకొని యెగదిగ • మూఁడుకల్లు

మెడ నొడలను జడఁముడులవన్నెలు మూడు

కేలునఁ గీలించు • వాలునకును

మూఁడుమొన ల్గడువేడుక నీవు పూ

జలుగొను పత్తిరి • వెలయు మూఁడు

దళములు నావున • కలర మూఁడడుఁగులు

నాటుమూఁడుగఁదోచె • నయయొ నీడు

గీ. బ్రతుకు నాకేమితోచ దేగతియొకాని

నిన్ను నమ్మినవారి కో • యున్న చెవుమ, భూరి...

109

సీ. ఆహరప్రాహర • మనుస్మశంనుడు కిల్చి
 మంబులుదొలగి పృశంసఁ గనఁడె
 వాసియటంచును • వాక్కుచ్చిన జనుండు
 నిర్వాణ మొందఁడే • నిఖిలమెఱుంగ
 సానందుచే పడఁతురి నరుల్ వీనుల
 నిరయంబవిజువరే నిరయముభలి
 తిరముగాను గురూపదేశంబు నొందియుఁ
 గొందఱు మోక్షంబు • నొంపలేదె

గీ. జిహ్వా సీపేరు రక్తి భాషించునట్టి
 వాఁరిసామగ్ధ్య మెన్నఁగ • వశముగాను, భూరి...

110

సీ. బౌద్ధత్యమున బ్రహ్మహత్యఁ గావించితి
 కూర్చుంటవౌట నిఁక్కువముగాదె
 దారుకాంతారకాంతారతిప్రౌఢవు
 జారుడవౌట నిజంబుకాదె
 గౌరీమనోధనహారివేశలుడవు
 చూడవౌట విఃస్ఫురణగాదె
 లింగపటోలికాశీనుండ్వైతి భీ
 రుడవౌట నిర్ణయరూఢిగాదె

గీ. యిట్టిచేష్టలు దొరలినయట్టి దొరకు
 దాస్యమొనరించువాని కొదవునె యెఱుక, భూరి...

111

సీ. అష్టభుజుడు యంతయయ్యెగా నీకుడ్డ
 చేతులు గలవనుహేతు వెఱిగి
 యర్చకుండయ్యె దశాననుడరపది
 మోములుగలవను • మూల మెఱిగి
 పరశురాముడు ఛాత్రపరుడయ్యెగా ఖండ
 పరశుడ వీవను • గురు తెఱిగి

హితుఁడయ్యె ద్రవిణాఘ్నఁ ♦ డెంచ నకించనో
దంచనుండవటన్న ♦ సంచెటింగి

గీ. వృధివి నీకంటె భక్తు లే ♦ యధికులనెడి
వార్త తార్కాణమయ్యె నేవంవిధమున, భూరి...

112

సీ. తిలకింప మడికానుమలమంచివెన్నెల
మహలుగా వాచయమప్రవరులు
భోజాలుగాఁగ మరుజ్జాతినరదార్లు
గా జయవిజయులు ♦ గాఢమగు న
కీబులుగాఁగ మేల్గి తఘోడాగాఁగ
లచ్చి సైదోడుకుళాయిగాఁగ
గబ్బుచంక మెకంబు బెబ్బులితోళ్లు జా
మాతమానులుగా ఊమాతలమున

గీ. నేనుమొగములసాహేబునా నలరితి
యవనకర్తి నలాం జేతు ♦ నాదరింపు, భూరి...

113

సీ. మండలేశ్వరుఁడయి ♦ యుండఁడె యిప్పుడు
వసుమతిలో శాలివాహనుండు
గణుతింప భక్తాగ్రగణ్యుండునా మించె
గుండయ్య భార్యకీమండలమున
రామాయణగ్రంథరచనాద్రధిమఁగాంచె
మొల్ల వధూటీమతలియనఁగ
మహిసూరునకు మహిమహిళాకళత్పూర్తై
రి కృతేభదానధురీణులనఁగ

గీ. ధరఁ గులాలాస్వవాయభూతప్రసిద్ధి
సుదయమైరి తదీయకులోద్భవుండ, భూరి...

114

సీ. అమలాపురాన్వయోత్తముడగు కాశీప
తికిని గంగాభవానికిని సుతుఁడ
నన్యాసినామకనహితుఁడ శ్రీకాట్ర
కోన లక్ష్మణసమాఖ్యునకు వేంక

మాంబకుఁ బుత్రిక • యగు కన్నమాహ్వయ
పత్నితోఁ గూడి మీ • పాఠమునకు
నఱుదెంచి యేను గృతాంజలిన్ ప్రిభూ
కానుక లివ్వఁగఁలానె నీకు

గీ. నీకృతి రచించితిని గొని • మాకు నైక్య
మొనఁగుమని వేడితిని నట్ల • యొనఁగరాదె, భూరి ... 115

సీ. కాకిణికామాత్ర • కనకంబు శ్రీకరు
క్షేత్రమం దొనఁగు విశేషఫలము
మఱియుఁ బ్రయాగలో • మకర మేళనమాఘ
మునఁ ద్రివేణికయందు • మునుఁగుఫలము
గవిసురదుఃఖపంచకంబునా వెలయు పం
చారామదర్శన • మబ్బుఫలము
ధృతిగయలోపలఁ • బిత్తవర్గమునకును
బిండంబు నొకమారుఁ • బెట్టుఫలము

గీ. కలుఁగు నీశతకము వ్రాయఁ • గాంతుఁ జదువ
విన్న జనులకు నీకృపావిలసనమున
భూరిగుణయాధ కాశికాపురసనాథ
విదళితామర్త్యరిపుయాధ • విశ్వనాథ. 116

క. శ్రీవిశ్వనాథశతకము
భావుకమతి నెవ్వరేని • పారాయణముం
గావించిన వారలకున్
జీవనుక్తి యొనఁగూర్చు • శివుఁ డధికదయన్.

సంపూర్ణము.

శతకముల ప్రథమ సంపుటము

దీని పైరు 2—12—0 మాత్రమే.

ఈసంపుటము నందుగల శతకములు విడిగాఁగూడ దొరకును.

1 కాళహస్తీశ్వరశతకము (ధూర్జటికవి)	0—3—0
2 భాస్కరశతకము (మారదవెంకయ్య)	0—3—0
3 సీతాపతిశతకము (సాహేబురాణ రామనకవి)	0—3—0
4 శ్రీరామలింగేశ్వరశతకము (అడిదము నూరకవి)	0—3—0
5 కుక్కుటేశ్వరశతకము (కూచిమంచితమ్మకవి)	0—3—0
6 దేవకీనందనశతకము (వెన్నెలకంటి జన్నయ)	0—3—0
7 కవిచౌడప్పశతకము (చౌడప్పకవి)	0—2—0
8 నృసింహశతకము (శేషప్పకవి)	0—3—0
9 ఇందుశతకము (పుసులూరి సోమరాజుమాత్యకవి)	0—4—0
10 నవశ్శివాయశతకము (చామర్తి శేషగిరికవి)	0—1—0
11 మహిజామనోహరశతకము (రేమళ్ల రామదాసు)	0—2—0
12 వరాహలక్ష్మీనరసింహశతకము (గోగులపాటి కూర్మదాసు)	3—0
13 దాశరథీశతకము (కంచెర్ల గోపకవి)	0—2—0
14 జగన్నాయకశతకము (వరాహగిరి కొండ్రాజు మాత్యుడు)	0—2—0
15 ప్రసన్నరాఘవశతకము (నరసింహకవి)	0—2—0
16 లావణ్యశతకము (పోలిపెద్ది వేంకటరాయకవి)	0—2—0
17 నారాయణశతకము (బమ్మెర పోతరాజు)	0—3—0
18 ఆంజనేయశతకము (చల్లకోటయ్యకవి)	0—3—0
19 ప్రసన్నాంజనేయశతకము (చిత్తూరిపరకవి నారసింహయ్యుడు)	4ల.
20 సచ్చిదానందరామశతకము (మం॥ వెంకయ్యయ్యుడు)	0—1—0

ఫలయవారు—కార్యదర్శి,

చిత్రాడ;

శ్రీరామపురంపొట్టు, గోదావరీజిల్లా.

శ్రీ రాజ శేఖర శతకము.

- శ్రీకర దాసనూసనవశీకర హైమవతీముఖాబ్జశో
భాకర స్పృభాకర కృపారసపూరితమంజువాక్సుధా
శీకర వైరిభీకర విశేషలనస్థగరత్నపాళిర
త్నాకర సర్వలోకసముదారదయూకర రాజశేఖరా. 1
- ఉ. ఈశ జగత్ప్రకాశ నమందింద్రీదిగీశ శరీరకాంతినం
కాశ నిశేశకాశ ధృతకాశ గిరీశ ధరాదిసర్వభూ
తేశ నిశాలనాశ జగదీశ విలుంతితకర్మపాశ గౌ
రీశ వియత్సుకేశ పరమేశ కృపాకర రాజశేఖరా. 2
- ఉ. రాజత ధారుణీసర విరాజతిభూరిసువర్ణదుర్గన
ద్రాజ సురారినాగమృగరాజ పదానతిభక్తియుక్తగో
రాజ యశోజితాబ్జసఃశిరాజ సఖాంచితరాజరాజ రా
రాజలక్ష్మి నీవెగద రాజపు శ్రీకర రాజశేఖరా. 3
- ఉ. తారగిరింద్రీధామ ధృతతారకనామ సురాద్రిధీమ సం
పూరితభక్తకామ పరిపోషితిదేవలలామ దానవ
ద్దూరుణశత్రుభీమ గజదానవదానవిరామ శేఖరా
కారశిరస్థసోమ కృతకామ మహేశ్వర రాజ... 4
- ఉ. భవలతికాలవిత్రీ నతపాపపమోచనసూత్రీ సారసో
ద్భవదివిజేశ్వరాదినుతిపాత్రీ త్రినేత్రీ గుణత్రయోల్లాస
ద్భువననిదానచిత్రీ ఘనఘంగవపత్రీ పవిత్రీసత్కథా
శ్రీవణవతీకళత్రీ ఘనసార యశోభర రాజ... 5
- ఉ. అంగజగర్వభంగ శరదభ్రీశుభాంగ విహారనత్కృపా
పాంగ నగాత్రజూహృదయపంకజభృంగ యశోజితేంద్రీనా

- రంగ దయాంతరంగ జలఁరాశినిమంగ మహేశతాంగ శ్రీ
పుంగవరాడ్పురంగ ఘనఁపుణ్యగుణాకర రాజ... 6
- ఉ. సరసిజహనురేంద్రముఖఁసన్నతదివ్యఁసచ్చరిత్ర శ్రీ
కరదురితైఘికానననిఁకాయవినాశనవీతిహోత్ర భా
స్వరఘనసారగాత్ర విలఁసనస్మృతిహైమవతికళా కి
న్నరగణరాజమిత్ర వరఁనాకధునీధర రాజ .. 7
- చ. హితకవితాభిలాష, సుకఁవీశ్వరపోష మనోజ్ఞనేష సం
తతపరితోష దాసజనఁతాకృతదోష తమిస్త్రాప సం
భృతశిరాజభూష సరఁసేందుక రాంచితమంజుభాష సం
మృతరిపువర్ణరోష సతఁహృద్యరమందిర రాజ... 8
- చ. సురగిరిచాప దివ్యతనుఁశోభిశభోగిలాలాప పారవృత్తి
కరమణివల్లకీన్ముదులఁగాననినాదపరీశూఢురీ
భగనరిదంతరీప మునిఁభావితభాసురచిన్విరూప నా
దరవరసానులాప నిజఁదాసదయాకర రాజ... 9
- ఉ. మంజులభ క్తలోకకృతఁమానితగానరసానుకూల స
ద్రోజితకంజజాదికపఁరాల్పరతత్త్వపరార్యజాల ద్వి
డ్భంజనపాటవాంచితవిఁభాసురకొటిలసత్త్రిశూల స
త్కుంజహృదబ్జభేల సతిఁభూరికృపాకర రాజ... 10
- ఉ. వన్నగరాజకంకణ ప్రఁవన్నజనావన భక్తియుక్తినం
వన్ననమత్కవీంద్రభవఁపాపవిమోచన దేవతాధిరా
ట్యుత్పతప్రోలనచ్చరణ • సాగరతూణ రమేశ బాణ యా
వన్నజనార్తినంహరణ • భవ్యకృపాగుణ రాజ... 11
- చ. నిగమనమూహఘోట బలఁనిర్జితఘోరనిశాట పాపహృ
ద్గనతరంగిణీకుముదఁకాండముదాపహాచంద్రికాధగ
ద్ధగితదిశాంతరాశిహేమఁభామకిరీట ప్రసన్నభేట భ
ద్రగరజతాద్రికూట నగఁరాజసుతేశ్వర రాజ... 12
- చ. తొలుతను విఘ్ననామకుని • దోరఁపుభక్తిఁదలంచి భారతీ
లలనకు ముక్తి లక్ష్మికే జెలంగుచు నందలెఁజేసి నమ్మదిన

గుండుచు నరవమంగళము * గొల్చి పితృభవహు నెంచి యూరనూ
కలితు నుతించి నేడు శతఃకంభానదిం చెద రాజ... 13

చ. వలనుగ రాజతాద్రీయు నివాసము హేమనగంబు చావమున్
గలధనివైన నీకు మరి * కాన్క లిక్కేమియునంగువాడఁ జె
న్నలరఁగఁ జంపకోత్పలసుమావల్లు న్నధుబిందుబృందముల్
జిలుకఁగఁగూర్చి నీకిడదఁ * జేకొను శ్రీకర రాజ... 14

ఉ. సారెను ముద్దుగుల్కెడు లంసత్కవితామృదులత్వము స్ఫుధా
ధారలు జిల్కుపల్కుల నుదారపుభక్తియు నాకొనంగ రా
రా ! రజతాద్రీవాన ! నగఃరాజసుతాహృదయేశ నాహితీ
సారమెల్ల నీమహిమ * నన్నుతి చేసెన రాజ... 15

ముక్తపదగ్రస్తచంపకము.

నరసకవీంద్రీనన్నుతలంసత్పదసారన సారసాంబకా
పరిమితబాహువిక్రమనివారణ వారణదైత్యఖండనో
ర్కర కరలగ్నమేరుగిరికాయుక్త కాయుక్తనక్తభార్గవీ
వర వరబాణ బాణహతఃపాపపుగాసుర రాజ... 16

చ. పలుమరు శబ్దగుంభనలు * భవ్యసుధారసబిందుబృందముల్
జిలికినరీతి వాగ్గీచనంచే సుకవిత్యమొనర్పనేర్చియు
జ్వలభవదీయపాదనుతి * నల్పని జన్మము జన్మమే మహీ
స్థలి నటుగాన నిట్టికృతి * నల్పన శ్రీకర రాజ... 17

ఉ. నారదముఖ్యసన్నుతి సహితన తావకనత్కధాసుధా
వారిధిసంతయూన్ దవిలి * పానముసేయఁగ నెవ్వఁడోపు భా
గీరధినీరముల్ గర్భలూగిన్ మశకంబులు గోలుచుండవే
కూరిమి త్పప్తియున్ దులగ * గోత్రీసుతావర రాజ... 18

చ. తరికిట తాంధ్రణాంకిణత * తయ్యెఱు తద్ధిమితాఠితక్కుఁజ్ఞేం
తరి యని తాళలీలల మృదంగ ధిమిధిమిఁగవ్వణార్బుణిన్
నరిమవధల్ క్రమాక్రమత * నన్నును బొల్పగునీతి శుద్ధసా
హురి నిదే గీతిసేతు భవమత్తమనామము రాజ... 19

- చ. కరువక మూఢపీ వశశ • కుండ శిరీష లవంగ యాలకి
నగళలతా వితాన ధర • సారన పాటల జాల మాలతీ
గురుతర పారిజాత నవఃకోరక చామలతాంత భూజనుః
పరివృత రాజతాద్రిమణిభాస్వరమందిర రాజ... 20
- ఉ. చారు నమేరు నీప హరిఃచందన నింబ కదంబ జంబు జం
బీర మధూక చిల్వ కరవీర తమాల రనాల సాల మం
దార మహామహీయమావితాన విరాజితరాజతాద్రిసం
చార శుభప్రచార భవఃసాగరనాథర రాజ... 21
- ఉ. సారన చక్రవాక విలసత్కలహంస జలాట కుక్కుటీ
వార విహార ధీరసురఃవారవధూతుచలి ప్రచందనో
దార మృగీమదాతిపరిఃధావనగంధిలవాఃప్రపూరకా
సారపరీతరాప్యగిరిఃసన్మణిమందిర రాజ... 22
- చ. లలితమృదంగవాదనక • లాతతనాదఘుఘంఘుమిన్ శ్రుతుల్
గలయచు రంగురక్తియును • గ్రాల లయాతతగీతనాహితీ
కలనః జెలంగఁ బాదముల • గజైలుకట్టి ప్రదోషతాండవం
బలర నొనర్చునట్టి త్రిపురాసురసంహర రాజ... 23
- చ. నిటలతటాంజలిప్రణతఃసీరజగర్భశిరఃకిరీటసం
ఘటితమసారనీలరుచిఃకాండమదాలిపరంపరాంచితో
ద్భటభవదీయపాదనవఃపంకజయుగ్మము నర్వసంపదృ
పటుతరలీలఁగూర్చు నిజభక్తుల కిద్దర రాజ .. 24
- ఉ. సారయశోజితాబ్జఘన, సార తుసార పటీర హీర మం
దార శతార తారి దర • తారక పారద నారదా భృకా
సార మరాళ హార శరఃశారద నారద శారదా సుధా
సార దయాకగా వినతఃసన్మృనిశేఖర రాజశేఖరా. 25
- ఉ. లలితకటాక్షపీఠకాః • లాపముచే జెలువొందు మోమునన్
గుల్కెడు మందహాస మది • కోరి శిరస్థితచంద్రచంద్రికల్
గేలువంగ నేగులీల దులఃకింపంగఁ దావకసమృద్ధప్రభా
కలితకలావిలాస మెదఁ • గాంచెద శ్రీకర రాజ... 26

- ఉ. సారలక్ష్మంగ నత్రక్రమఃక • శారదసార నమేతకమృదీ
టీ రసభార గంధవహఃడింధక వార విరాజితాననాం
భోరుహ వల్లభారచితిఃభూ విలాసకలాప దీపనో
దారరతిప్రచార నిజఃదానదయాకిర రాజ... 21
- ఉ. నాంకవగంధ సార ఘనఃసార మృగీవద రేణుగంధి వా
మాంకి కుచో త్తరీయజనిఃతాంచితశీతలవాతిధూతిమీ
నాంకవిలాస కేళిజనిఃతాయతనిర త్రుఘర త్రిబిందుబృం
దాంకితి దేహజశ్రేమనిఃరామయవికృమ రాజ... 22
- ఉ. నాయక తావకీనః శఃనై ల్యము సన్మృదవత్పదభ్రమన్
జేమునటంచు శాంకరి వాఃసింహగః జంపక నానవీవు నీ
కీయెడ నట్టిభాగ్మితిగలఁదే ! యని నవ్వుచుఁ బ్రాణనాయకిన్
డాయఁగఁజేర్చి ముద్దిడఁగఁడంగెను శ్రీకర రాజ... 23
- చ. కలువలదండలు న్వలె నిఃగారఁపుమిమ్ముల నీనుపేరులన్
గళమునఁ బూనినాడవని • గౌరి రహి స్పృహనసూక్తులన్
బలుకఁగఁ గల్పదండ లనఁవచ్చును నీచిరునవ్వు వెన్నెలన్
గులుకుటవంచుఁ బల్కెదవు • కూర్మి దయాకర రాజ.. 30
- చ. గళముననొప్పు నబ్జేడఁగుఁకి ప్పమరాళిని దెప్పగా మహా
జ్వలదరహాస మెల్లెడలఁ • జల్లని వెన్నెలఁగ్గుఁగుప్పగాఁ
జిలుకలువల్కురీతి సుధఁజిల్కఁగఁబల్కెడు గౌరిముద్దుప
ల్కులగమి యొప్పుగా మిగులఁగుల్కెడు శ్రీకర రాజ... 31
- ఉ. కీర హయూర కోకిల శుకీ కలహంస శకుంత శాకికా
వార కలధ్వనుల్ గలిగి • భాసిలుచుండెను పువ్వుదోట వి
స్తారపురాకృతాతిభవఃతారక తావకనత్కిధానుధా
ధారలు గోళిలుపూటము ముందంబిను శ్రీకర రాజ... 32
- చ. సురలతిభీతులై శరణుఁజొచ్చిన వారల వాదరించుచున్
మరహరుని న్వసుంధరను • భూరిమహీధరము న్మహాంబుధిన్
శర మరదంబు చావము నిఃషంగము గాగ ధరించి యాజిలో
సురవడిఁద్రొంచి తొర త్రిపురోద్ధతదైత్యుల రాజ... 33

- ఉ. తావకనంస్తవాన్వలలితంబగు వాక్పశితన్ గవుల్ ధనా
త వశులై కదర్పమదఃశాలిన్సపాలురపాలుసేతు రా
హా ! వియదావగానలిల * మగ్నినపట్టన నింబభూజమున్
వావిలిముంచి పెంచు నలఃబాలిసులట్లను రాజ... 34
- చ. రసమును గురైఱుంగఁ డితిఁరమ్యః విత్వముఁ జూచి మెచ్చలే
డనహసమొంది గుండు నహఃహా ! సుకవిత్వమొనర్ప లేడన
ద్విసరము సేయునట్టి యవివేకికఁ బొండితియ్యండుగాక యి
న్వసుమతియందు నిందలకుఁ * బాలగు నాతఁడు రాజ... 35
- ఉ. కొండెముసెప్ప బండితుఁడు * కొండొకవిద్య నెఱుంగ జెంతయు
న్మొండితనంబు మొందు గడుఁమూర్ఖుఁ డనార్యుఁడు తిండిపోతు నీ
చుం డతిబుద్ధిహీనుఁ డగు * సోమరి నెక్కివినింప సేయుచో
నుండడు క్రిందుమీఁదుల నఃహలో రిపుభీకర రాజ .. 36
- ఉ. పరులకు పిద్యసేప్పుటకుఁ * బాల్పడఁ డొక్కఁడఁ జెప్పనేఁ దా
మరుగిడి తెప్ప మత్సరుఁ డఃసూన్యుఁడు పల్కినపల్కెనిల్వఁగా
దొరకొని కయ్యమాడుటకె * తూగును గుచ్చియు డట్టివాని తీ
ధరను బ్రతిష్ఠ లేచుగద * దానవిరప్పిన రాజ... 37
- ఉ. మానెతిగీతితీతియును * మందరమధ్యమతారకంబులున్
దాన వితానపంగతులుఁ * దాళగతుల్ గడురంగురక్తియున్
గాననివాని గానము సుఁగంధవిహీనతఁజెందునట్టి యా
సూన మహాత్రీదానమును * సొంపునహింపదు రాజ... 38
- చ. మనమున నొక్కతీరు పలుఁమాటలు పై కొక రీతిచేయఁబూ
నిన దొకదారిగా నిలుల * నీతివొలంగి మెలంగు వారితో
జను లతిమైత్రినట్టుచురు * సద్గుణధుర్యుని నిష్ప్రయోజకుం
డనుచును గంటఁజూడ రహఃహా ! సుగుణాకర రాజ .. 39
- చ. విరివిగ నోట దా ననుభవించక దీనుల కివ్వనట్టివాఁ
డఱిముటి భూమియందిడినయర్థ మనర్థకమా తుదిన్
మరుగుఁ డాగియుండి మాధుఁమక్షికమూల్ నగఁగూర్చు లేనదా
బరులకుఁ జెందురీతి నగుఁభవ్యగుణాకర రాజశేఖరా. 40

- చ. సతతము యాచకావళిః సారధనంబిడుచో నదాన్ముడో
చతురుడు తక్షణంబొనగ నయ్యన లేదని తెల్పువాడె బల్
చతురతకుండు, లేదనడుంజాలము సేయుచు నిచ్చునీతి సం
తతమ నుద్రోగింపు వాని యభిధానము గానము రాజశేఖరా. 41
- ఉ. కోరికతో ధనధ్యుడనింతుత్సుతు నల్పుని దుష్టచిత్తుఁ
జేరినవార లీప్సితము జెంది సుఖంపరు హానిగాంతు రా
చారుషణాగ్రభాగవిలసన్మ్రణి రాజము గల్గి వెల్లిసన్
సూరిభువంగమ న్ గనయఃసూడునె శ్రీకర రాజశేఖరా. 42
- చ. నరులు స్వదేహాశోషణమొనర్చిన దాననె ముక్తిగల్గునం
చరణుదు రెంతవెంత యహఃహా! యవివేకము వానినొకడు, ని
ద్ధర నొకపుట్టపై మిగులఁదాడన సేయఁగ సంతమాత్రి న
య్యురగ మణంగునే సతిదయోదయ శ్రీకర రాజశేఖరా! 43
- ఉ. భూతి శరీరమంతటయఁజూసి జటాజనవల్కలాంగుడై
శీతజలాతపాదుల వసించుచు వేషముబూను దాంభికం
జాతత భక్తియుక్తుడగునప్పరతత్వపరు స్వలెన్ మహా
భూతపతి! భవత్పదముఁబొందునె శ్రీకర రాజశేఖరా. 44
- చ. విమలతర ప్రబోధముగఁవేదము శాస్త్రపురాణపుండమల్
గ్రామమున సభ్యునించి యటఁగర్త్ర విమోహితుడై జనాభిన్
శ్రమఁగొని బోధసేయుచునునత్పరతత్వము గానలేడు దా
నమరియుఁ దన్వీపాకరసమాననికైవడి రాజశేఖరా. 45
- ఉ. ధీరుడు భక్తికల్పి భవదీయకృపావశుడౌట శాస్త్రమున్
గోరి పఠించి సారమును గూరిమిమీట గ్రహించి పిమ్మటన్
ధారుణి కర్షకుండెటులఁధాన్యమునెంచి పలాలనంహతిన్
దూరము సేయఁజెట్టిగతిఁదోయిను శాస్త్రము రాజశేఖరా. 46
- చ. అనిశము లంతరాయము ఆనంతములై వెలసిల్లు శాస్త్రముల్
మనుజులకాయువల్పము సమర్థతఁ గల్గుటదెట్లుగావునన్
ఘనమగు శాస్త్రసారమునుగైకొను, ధన్యుడు సేడునత్కృపన్
పనమున దుగ్ధమంచవలెఁ భక్తియు లోడర రాజశేఖరా. 47

- చ. శిరమువహించుఁ బువ్వులను, జెల్వలగ నాసితయానుగంధమున్
గునుమతితో గ్రహించు నధిఃకుండోకఁడెయ్యెడనర్వశాస్త్రముల్
దొరకొనితాఁబఠించుఁ గడుఁదోరపులీలఁదదర్శమాత్మలో
నరసి సుఖంబు నొందెడు మహాత్ముఁడొకఁడిల రాజశేఖరా. 43
- చ. హరియనుచున్ హరుండనుచునంబుజ గర్భుడటంచుఁ గొందరి
వరుసను బల్కుచున్ బ్రకృతిఁబద్ధులు గావున జ్ఞానహీనులై
పురికొని వాద మొందెదరుఁ మువ్వరిక వ్వలమూలమౌ పరా
త్పరు నవికారుఁ గాంచునదెఁతత్వము శ్రీకరరాజశేఖరా. 49
- చ. హరియె హరుండు శ్రీధరపుఁరాలుల కైకవటంచు వేదముల్
మొరలిడుచుండఁగా వినుచు • మూఢత భేదముసేయనేల దు
ర్భరమగునయ్య విద్య నెడఁవాపి పరాత్పరతత్వ మూనుఁగు
స్థిరమతిఁ దా సుఖించును నుద్ధీజనతాదర రాజ... 50
- చ. తనువు మనంబు పాఠములుఁ • దద్దయు నిందియజాల మైకము
స్తనరఁగఁజేసి భక్తిఁగొని • తావకపాదనరోజచింతనం
బునఁ గడుమోదమొందు ఘనఃపుణ్యుఁ డొనర్చిన సర్వధర్మముల్
బొనరఁగ నీకొనంగుచును • బొందు భవద్గతి రాజ... 51
- ఉ. పావనతాపకాంక్షియుగఁభావనయ న్వరసూర్యదీప్తిలే
కేవలసన్ దహఃపటల • మేగును గేవలశబ్దబోధచే
బోవునదెంతయు నిర్వరతిఁ • బొందునె చీకటి దీపవార్తచే
గావున నీమభక్తి గొనఁగావలె శ్రీకర రాజ... 52
- చ. ఏతములు దేవపూజ లుపఁవాసములున్ బహుదానధర్మముల్
గ్రీతువులు తీర్థయాత్రలును • గన్గొన వేదపురాణశాస్త్రముల్
గుతుకముతో భవత్పదముఁ • గోరిభజించు మహాత్ముఁడొవనీ
యతులితభక్తిఁ బోవు దయాకర శ్రీకర రాజ... 53
- ఉ. ఆటఁచోటనైనఁ బరిఃహాసపుమాటలనైన నీటుగాఁ
బాటలనైన భీతిఁగొని • బాటలనైన మాటిమాటికిన్
నోటను నీదునామము వినోదముగాఁ గొనిముత్తిబోఁటితోఁ
గూటములన్ సుఖంతురట • గోత్రసుతావర రాజ... 54

చ. కలిబలిమిన్ రచించు ఘనశక్తిమముల్ వహించి చెంగటన్
నిలిచి భజించుభక్తులను • నీదు కృపారసవానిచేత ని
ర్మలినులఁ జేయుచుండువట • మానక మానుగనీనునట్టి గో
వులు దమవత్సల న్వలెను • భూరిదయాకర రాజ... 55

ఉ. చారువిలాసవాసముఖిసారససారమృదూక్తిచూఢునీ
భారవిరాజమానరతిభావజభావజచాతురీవనీ
తారభటికటాహవనితాజనతాపశులై నితాంతనం
సారముఁగోరి నిన్నుఁ గనఁజాలరు మూఢులు రాజ... 56

ఉ. కాలగతుల్ దలంచి భవశక్తితకార్యము లొందియు స్సతీ
లోలుచుగాక శ్రోధ మద • లోభము లెల్ల నణించి కల్మషు
న్ముక్తినమాచరించి నమఃబుద్ధివహించి భవస్పదాబ్జభ
క్తాఘ్ను నిన్నుఁ జెందుమరు • హా పరమేశ్వర రాజ... 57

ఉ. నాంబ కృపావలంబ బుధజాతవివేకపరివేషితా
లంబ నితాంతభక్తినుతిలాలనమోదయుతాంకన క్తహే
రంబ త్రిశూలచాలనపరాజితఘోరసురాభీకరా
డంబ భవత్కథల్ శుభవిడంబనలీశ్వర రాజ... 58

చ. సలలితతావకాంఘ్రిజలజాతయుగాంచితభక్తుఁ డెల్లఘా
ర్తుల ధనదుర్మదాంధుల నుత్తుల్ విననొల్లఁడు తా భజించునే
కొలఁదిరసాలసాలమధుఃకోమలపల్లనఖాదిమస్తకో
కీల చలవత్ప్రపత్రిము లొకించుక శ్రీకర రాజ... 59

చ. నరులెవరేని నీదు భవనంబున కొక్కవ్రక్షిణంబు ను
స్థిరమతితో నొనర్చి వదఁసేవకులై శివ శంకరా శివా
వర వరదా యటంచు బహుభక్తిఁ బఠింపఁగ దండహానిమం
దిరమదిగాంచ రెన్నఁడును • ధీర మహేశ్వర రాజ... 60

చ. అమితభవత్పదాబ్జభజనామృతపానవిశేషముత్త
మము కలనై నఁగోరదుగదా ఖలసేవనలన్ ప
విమలతరంగమాలికల • వేడుకతోడను దూఁగురాజ
సము జలరాశికేగునె వెన న్నరమేశ్వర రాజ... 61

- చ. హర త్రిపురాసురాంతక దయాకర శూలి కపాలమాలికా
ధర గిరిజావతీ యని నదా నుతినల్పేడు భక్తకోటిపా
దరజము మచ్చిరంబునను • దాల్తు నలెగతుడంచు జంకి కిం
కరులకుఁ దెల్పుచుండునట • కాలుఁడు శ్రీకర రాజ... 62
- ఉ. శంకర భక్తమానసవశంకర దుష్టనిశాటర్ఘుటనా
శంకర శంఖ పంకరుహ • చక్ర హలాంకుశ చాపముఖ్యరే
ఖాంకిత తావకాంఘ్రియుగ • మాదరలీల భజించునట్టి నీ
కింకరుఁ జేరరల్ల యమ • కింకరు లీశ్వర రాజ... 63
- ఉ. సారైగుధీగులైఁ నుఁగుణ • సారతమీఱు భవత్కథాసుధా
ధారలుఁగోలుచున్ చరణ • దాస్యముఁనల్పేడు వారి వారినికే
జేరిన వారిదారికిని • జేరకు డంచుయముండు దూతలన్
దూచుచుఁబల్కు చుండు భవ • దూర,దయాకర రాజ... 64
- ఉ. వారక సత్యదూరుల నివారితదర్శుల గర్త్రబాహ్యులన్
ఘోరుల బ్రహ్మఘాతకుల • గోఘ్నుల దుష్టుల దుర్మదాంధులన్
వారినిజేరు వారిదరివారిని పారెఁమిటి చీరఁగాఁ
జారులఁబంచు కాలుఁ డనిశంబు పరాత్పర రాజ... 65
- ఉ. లాలితభర్తృనిర్మితిఃలానభవనస్త్రిమందిరస్థఘం
టాలపితధ్వనుల్ శృతివిడంబనగా వినుచున్నవారల
క్కాల లులాయకంతపరికల్పితభూరితరోగఘంటికా
జాలినదముల్ వినరు • సారగుణాకర రాజ... 66
- చ. లలిభవమత్తమాంగపరిలంబితదివ్యజటానటస్థనీ
కలితతరంగఘుంఘుమితకమ్రినినాదము నాలకించువా
రలును యమాలయాంగణవిరాజితవైతరణీతరంగమా
లలఁ గలనై నఁగాంచరు కలఱికి లితాదర రాజ... 67
- ఉ. పాకటహేమచౌర్యముఘాపకతోరభుజంగపాళికిన్
గేకులు నీదునామఘనఃకీర్తనముల్ మధుపానపావకిం
పాకకుతారధారలఘుభంజన ! నీగుకథాభివృద్ధనల్
చేకొనువారు దుష్కృతము • జెందరు శ్రీకర రాజ... 68

ఉ. పట్టితి నీపదాబ్జములు • భావుకలీల సమస్త సౌఖ్యముల్
ముట్టితి జన్మక్రితభవమోచన నీమపదాభిలాషిన్
మట్టితి లోభమోహమదఃమత్స్యరరోషలికాయమిత్తతీన్
గొట్టితి సర్వపాపముల • గోత్రీసుతావర రాజ... 69

చ. విడిచితి కర్మనంచయము • వేల్చితి నీదుపదార్పణంబుగా
గడచితి పూర్వజన్మకృతకలష్వవారిధి శత్రువర్గమున్
బాడిచితి జ్ఞానచంద్రికను • బూని మదిం దమమంత వింతగాఁ
దుడిచితి మేరుచావధర • దుర్జనభీకర రాజ... 70

చ. జగమున జీవకోటి శతజాతులనొంది నరత్వమూను మా
నుగ నట విప్రజన్మముగొను స్వహుపుణ్యముచేత శాస్త్రీయై
తిగియును నిన్దన నమ్రదివి • దల్పక తా విడుచు ప్రభయత్నహ
స్తగతిసుధాకనమువలె • దత్తము శ్రీకర రాజ... 71

చ. సురలు నిశాచరు ల్గలిసి • సూటిగఁ బాటిలుదుగ్ధనాథి మం
ధరిగిరిచే మధిపఁగ నుదారిహాలాహల ముడ్చివించి య
త్తతీ జగముల్ గలంచునెడ • దానిని సేగళమంద నిల్చి శం
కరతను మజ్జగంబులను • గాచితి వీశ్వర రాజ... 75

ఉ. కంజజముఖ్యభేదరనికాయ మట స్ఫురించి మించి మృ
త్యుంజయ ! తేనమోస్తు భవతోయధినాథర ! తేనమోస్తు స
ద్రోజక ! తేనమోస్తు సగరాజనుతాధిప ! తేనమోస్తుటం
చంబలితేసి వల్కె విజయాకర శ్రీకర రాజ... 73

చ. పరమమనీంద్రదేవగణవన్నగభేదరసిద్ధసాధ్యకి
న్నరగరుడోరగాదిగణనాథపరీవృత రాజతాద్రీమం
దిరమణిసింహపీతయుతఃకీలననమ్రమలాంకనక్తన్న
ద్రివిరకన్యకారచితఃగీతరసాదర రాజ... 74

ఉ. సారెలు మేళవించి విలసనస్త్రివిణులూని తుంబురుం
డారయ నారదుండును లయించితనంగతి గీత సాహితీ
సారముగా భవత్కథలు • సారెడు గానమొసర్చి తత్సుధా
ధారలు గోరించుందారు సదా జగదీశ్వర రాజ... 75

- చ. వితశక్యపావలోకనసువీచిలనద్దరహాసచందిశిల్
గుతుకి మొనర్చి సేవకిచుకోరిముల స్వలస్లింజేయగన్
సతితము సర్వకర్మలితచాతురి మీఱగ నర్వమంగళా
తితనరిసోత్తుల న్నుదమఃదాల్చెదు శ్రీకర రాజ... 76
- చ. కరమణికికణధివులు • గ్రాల సలీలసునగ్గదండచా
మరమున వీచుచో నలరి • మంజులవాగ్రిచనాచమత్కృతుల్
సరసహితోపదేశములు • నల్పంగ బొల్పు నిజాంకన క్తశాం
కిరినిఁ గటాక్షవీక్షులను • గాంచు దయాకర రాజ... 77
- చ. కనకచిరత్నరత్నమయఃఘంటలుమోయ నుడాపు బహుహో
తును వాటిబాజయన్ గదను • గున్నును చాతరఖామొదల్ రహిం
చు నడకలన్నటించు గడుచోద్యపుఁ బుంగవరాద్దురంగ మె
క్కి నగజఁగూడి న్నాదుల కొగింజను శ్రీకర రాజ... 78
- చ. అరియఁగ నొక్కబిచ్చిశ • మర్మణసేయు నితాంతభక్తిను
సీరవతి యంద్రియ ఖ్యులగు • దేవతలందె చెలంగు సర్వదా
మరియుచుఁ దాపకాఁఘ్నిలను • బూజలొనర్చిన సేవకుల్ భవ
ద్గిరినివసించు టబ్బరమె • దివ్యధునీధర రాజ... 79
- చ. కరములు సేవదార్చనముఁ • గన్నులు తావకదివ్యమూర్తి ను
స్థిరమతి నీకిధామృతము, • దేహము నీదగుసేవ, జిహ్వా సా
దః ముగిసిడుకీర్తనలు, • తద్దయు వీనులు సీచరిత్రలన్,
నితమి గోచ నిర్వరధునీధర శ్రీకర రాజ... 80
- ఉ. చల్లనినీకృపారసము • సారెకుఁ గూటిమిమీఱ నాపయిన్
జల్లనఁ జాలు పూర్విభవఃసంచితకలమతాపసంచయం
బెల్లనడంచెద స్థుతిసహీభవత్పదభక్తిబీజముల్
జల్లుచు నారులెంచెదను • సారదయాకర రాజ... 81
- చ. పతితుఁడనయ్య సీవతితఃపావననామనవశ్శివాయహం
త్రీతిరణిచేఁ దరింతునుగదా దురితామితవాదిరాశి న
స్మరనిహసాఖ్య మొందుటకు • నామది సందియ మొందనైతిన్
సతితదయానిధీ ! సుకవిసన్నిధి శ్రీకర రాజ... 82

ఉ. శంకర నర్వనంపదలొనంగుము సంతసమొంది శాంకరీ
పంకజగంధి దా నిడు నంపాకృతసామతి నెల్లవిద్యలన్
గొంకక నట్టవేడుకను • గోరికలీరికలెత్త మిమ్ము ని
శృంకభజించుచుందు నిక • సాధుజనాదర రాజ .. 83

ఉ. వేడుకనైన దాడిబడి • వేదననైన ముముక్షుపాళితో
గూడికనైన భక్తిగొని • కొల్చుచునైన తపస్సమాధులన్
వీడకనైన శంకరపవిత్రచరిత్రయలంచుఁబెండ్లన్
దో డికవారికొదవు కుఁతూహలమేదుర రాజ... 84

చ. ఇహవరసౌఖ్యదాయకుఁడ • వీవె యటంచు సదా ముదంబునన్
రహిని భవత్పదాబ్జములు • రంజనమీట భజించి సన్ముదా
వహమగు నీకథామృతము • వారక గోలి సుఖించుచుంటి న
నవహమును దత్సఖంబుగొనుచుఁచు శ్రీకర రాజ 85

ఉ. దీనతలేనిజీవనముదివ్యకళామయమైన నీపద
ధ్యానము పూర్వజన్మభవతారకతావకనల్కధాసుధా
పానము నిచ్చుట న్నుది భవన్యకి ప్తమవేళ వేదనల్
గాని నిరామయత్రి మొనఁగిన్వలె శంకర రాజ ... 86

ఉ. భాసురతావకాంఘ్రినర • పంకజపంజరమధ్యనర్తిగాఁ
జేసెన నిద్దై మావకవశీకృతమానసరాజకీరమున్
శ్వసకఘాదిరోగములు • నరక కుత్తుకహత్తువేళ నా
యానఁచేత నీన్మరణయాతెలు లీశ్వరి! రాజ... 87

చ. సరసుఁడైతింగు సత్కవన • సారము సారెను సారసాదర
త్కరమకరందమానుట కుఁదారపథునిత్ర మొప్పగాక ద
ద్దరము సమర్థమానె భవదూర! ధరాధరకస్యకావరా!
సరసతగాంచుకావ్యరస • సారసుధాదర రాజ... 88

చ. మదయుతుఁడ న్దుఃరాగ్రహుఁడ మందుడ నైనను నర్వవై భవా
స్పదమగు నీపదద్వయముఁభావనసేయించు నున్నవాఁడనో
సరయగుణాంబుధీ! సురితసంఘపడంచి సమస్త సౌఖ్యసం
పదలనొసంగుమీవు పరిశుభ్రగుణాకర రాజ... 89

- ఉ. గాళ బిళాహరీ శహస • కాఫి కమాచి ముఖారి నాట భూ
పాల మతాణ బేగడయు • భైరవి తోడి వరాళున్ శుశ్రుతుల్
మేళసచేసి తొల్లరుగ • మెండుగనీవయి నత్పృతుల్ సదా
భిరంగు రక్షిదగ బాడుదు శ్రీకర రాజ... 90
- చ. సరిసకలాకలాప పిలనక్కవివర్ణ్యమహద్విలాస సుం
దర కరుణారనార్ద్రసముదారకటాక్ష భృదీక్షణాతి భా
సురముఖవాందహస పరిశోభితహర్మ్యవిరాజనూనన
ద్యరగృహ వాకతిష్పపురవాస ! మహేశ్వర రాజ... 91
- చ. గురుతరభక్తి భక్తజనకోటి నితాంతము సేవ నల్పంగా
బరమకృపామతిన్ దగుశుభంబు లొసంగి యభీష్టసంపదల్
గురాయుచు బావ్యతీవతిని • గూడి సుఖించుచు వాకతిష్పచుం
దిరమాన నిల్చి పొచ్చు నగధీర మహేశ్వర రాజ... 92
- చ. ఘనుఁ డితినిఁజేరి మెలంగన్ ఘనమంతిదొలంగు నీచుఁ డా
ఘనుడెడబాయకున్కి ననఁఘా ఘనమొందు నిజంబు నావచే
తిను శిలలెన్నియో జలధిదాటుచు సూత్రీయు నూనరాజితోఁ
బడువడి యుత్తమాంగమున • భాసిలు శ్రీకర రాజ... 93
- ఉ. తోవదొలంగి దుర్గతులఁ • దూగి ఎధూజనమోహ మద్యమున్
దాగివి ప్రియత్నుడౌట వితఁతింబగుసంసరణాటవిన్ చదా
తావసియించుమాఘుడు కదర్యజరామృగ రాజచేతఁ గో
ల్పిన్ బైలుంగలేడు నతఃభూరికృపాకర రాజ.. 94
- చ. శతధృతివానవాదులక • సాధ్యము నీదుమహత్వమెన్న దు
ర్మతులకు నూకశక్యమను • మాట లికేల భవన్నతిన్ బవి
త్రిత సరికాఁ దలంచెద సుధారసమాచుటచే సురల్ గుళ
వ్రతతిఁ బవిత్రమాటగని • భక్తజనాదర రాజ.. 95
- చ. జనకుడ వీవె శంకర నిజంబు ధరాధరరాజపుత్రి మ
జ్జనని పుగాణదంపతులు • సారకృపామతులైన మీరు పెం
చిన తనయుండనౌట సుతిచేసితి తిష్టలుగాచి ప్రోచి భూ
జననుత భక్తిముక్తునొసంగుడు శ్రీకర రాజ... 96

చ. సురుచిరసత్యవోలుమలఃజుండను వేంకటరాయపుత్రిండన్
ధరణిని సుందరాహ్వయుండఁ * దద్దయు మంత్రీవరుండ శాంకరీ
వరవరిలబ్ధసారమ్మదుః నాక్కలితాతతగీతసాహితీ
పరిచయుండన్ భ * వచ్చరణభక్తుండ శ్రీకర రాజ... 9.

ఉ. సమస్తీమిట సీతతకఃసారము గోరి పఠించుచున్న నా
రిమృహి వస్తువాహనమఃణీధధరారమణీయభోగభా
గ్యములనొంది పొందికల * నారవితారకమున్ సుఖించి ని
క్కమ్ముగఁ బుత్రిపౌత్రిలను * గాంతు మహేశ్వర రాజ... 99

ఉ. మంగళమందు హానిజనఃమానితపాదసరోజ నీకిచే
మంగళమందుఁ గావ్యరసఃమార్దవగీతవిలోల నీకిచే
మంగళమందు చారుతరఃమంజులసత్యసుభాష నీకి -
మంగళమందు సాధుజనఃమానససంచర రాజ... 99

చ. హర గిరిజామనోహర సు * రాదిశ రాస మహేశ సాంబ కం
కర పరమేశ్వరా గరళఃకంధర భూతపతి మహానటా
సురగిరిచాప భూతిధర * శూలి గిరీశ భవా మహేశ్వరా
పురవార దేవదేవ పరిపూర్ణదయాకర రాజశేఖరా. 100

సంపూర్ణము.

అ ము ది తా ం ద గ్రంథ సర్వ స్వము

సంపాదకులు,

కావ్యనిధి, శ్రీ చెలికాని లచ్చారావుగారు.

—(0)—

1 జాహ్నవీమాహాత్మ్యము (ఏనుగు లక్ష్యణకవి)	0	10	0
2 సీమంతినీకళ్యాణము (పెనుమల్ల సోమన్నకవి)	0	10	0
3 విజయనందనవిలాసము (మంగళగిరి ఆనందకవి)	0	10	0
4 వాల్మీకిచరిత్రము (రఘునాథభూపాలుడు)	0	8	0
5 రంగనాథరామాయణము (కాచభూపతి, విఠలరాజు)	1	0	0
6 శ్రీరంగమాహాత్మ్యము (కట్టా వరదరాజేంద్రకవి)	1	8	0
7 సారంగధరచరిత్రము (కూచిమంచి తిమ్మకవి)	0	12	0
8 భార్గవపురాణము (కాంచూరి వేంకటదాసు)	2	0	0

వలయువారు—కార్యదర్శి:—

చిత్రాక్ష; పితాపురంపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

ఆంధ్రభాషావిలాసినివత్రికసుండి వెలువడి విక్రయమునకు

సిద్ధముగా నున్న గ్రంథములు.

1 మిత్రవిందాపరిణయము (శ్రీ రాజా రావుజనార్దనరంగా రాయణింగారు) (బాబ్బిలి)	0	10	0
2 ప్రేమమయిరాధ (చిత్రాపూరు, కామేశ్వరరావుగారు బి. ఏ.)	3	0	0
3 నానార్థనిఘంటు	0	4	0

ఆంధ్రభాషావిలాసీకార్యస్థానము,

చిత్రాక్ష, పితాపురంపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

దీనచింతామణి శతకము.

శా. శ్రీరుక్మిణ్యునినాథ పద్మధవ గౌరీభర్తృపాకారి ప
దాత్తీశాననఖాభిరత్నముఖదివ్యస్తామచూడామణి
స్ఫారత్కాంతివిశేష భూషచరణాంబుద్వంద్యవజ్రాదిరే
ఖారూఢాంచవిలాసనాథ హరి కృష్ణా దీనచింతామణీ. 1

మ. పదభూషాయితవేదచామరహలంభస్ఫూర్తిజంభారిహే
తిదరచ్ఛత్రరథాంగమీనసురధాతీజాంకుశప్రఖ్యచి
హ్నదమత్యంతిగుణాంకనూరినివహంపార్థ్యాయురుణ్మంజుళా
స్పదపాపాపహపాదమోదకర కృష్ణా దీనచింతామణీ. 2

మ. వరకళ్యాణగుణుండు లక్ష్మణమునిస్వామి ప్రబంధోక్తి వా
ర్ధిరమాసోదరుడై చెలంగు విమల శ్రీశైలతాతార్యరా
ఙ్గురుడే తావకమూర్తియంచు మది గీల్కొల్పంగ లేనట్టి దో
షరతి స్వాంతుడ నెట్లుబోచెదవా కృ... 3

మ. నిరహంకారు లపేతకల్మషచయుల్ శ్రీనివాసపురుష్ వత్సలుల్
మరుదై శ్వర్యవిరాగమానసులు శ్రీమద్వేదమార్గాదియు
గ్నిరుదాంతు లభవదీయజంగమవపుష్పీతు ల్మహాత్మ ల్పునుల్
శరణంబంచు భజింపజేయఁగదె కృ... 4

మ. అరిషడ్వర్గవిధంజనుల్ వరవిశిష్టాద్వైతసిద్ధాంతబం
ధురరత్యుచణవైదికాన్వయవరుల్ దోషాపహుల్ దేవతాం
తరమంత్రాంతరసాధనాంతరపరిత్యాగు ల్బుధేంసుర్ లభవ
చ్ఛరూపంబులటంచు దెల్పఁగదె కృ... 5

మ. కవితాతత్త్వమెఱుంగ లక్షణమెఱుంగగన్జాల శబ్దార్థభా
వవికాసంబులెఱుంగఁ బూర్వకవివాగైచ్చిత్ర్యలంకారశా
స్త్రువిచారంబులెఱుంగ నేనిటు కవిలవ్యప్రక్రియల్పాన హ
సవశాత్తుండనుగానె లోకములఁ గృ... 6

మ. శిశువాక్యంబులు తండ్రికిం బిరియములై • చెన్నొందుచందాన ప
ద్యశతంబు న్ఘటియించుదాసునికి నీ • యాజ్ఞం బ్రసాదించి శ్రీ
దశరూపా! కృప జిత్తగించి ధరణిం • దదవ్వద్ది గావింపవే
శశభృద్వంశలలామ నందసుత కృ... 7

మ. పతితుండంచుఁ గృపావిహీనుఁ డనుచు • స్పృహత్తుడంచుం దమో
న్వితచేతస్థితినుండు భూరికలుషాన్వీతుండ నంచు న్నను
స్మృతినూహించకు నీదృశుస్మనుచుటే • మాతండ్రి నీకు స్మహా
న్నతి సత్కీర్తి యజామిళాద్యవన కృ... 8

మ. వసుధ న్భూర్ణత నిన్నుతించ నజశఃర్వస్వర్గలేజాలర
న్న సమగ్రస్తుతిజేయనేర్తునె య్యైశ న న్వానికి న్నీకు రీ
తినమంబా యన నిన్నుతించుతటి నంతేచాలు లోపంబువా
య సహంసంబులుఁ జందునంటునటు కృ... 9

మ. బహుమాతృస్తనదుగ్ధముల్ గొనియు నఃస్పృశేయికింగల్గఁగా
ముహురేనక్రియలొచరింపుచు మహామోహంబుతోనుంటి పా
పహరా నీదుపదాబ్జభక్తియను మేల్పాలిల్చి నన్బెంచు దా
నహితోల్లాస సహన చారుముఖ కృ... 10

మ. అలనాఁ డాకురురాజు వీట దృవదఃక్షాన్తీశ బాలాంబర
స్థలసం బుద్ధతిగాఁగ నానతి దయాఃకల్పా హరే యంచు న
త్యలఘుప్రక్రియ వేడిన స్మనుచు దేవా నన్ను సుజ్ఞానవ
స్థ్రులనద్విగ్రహుఁడేసి బ్రావఁగఁడె కృ... 11

మ. అరిషడ్వర్గనకంటకాటవివితానాజ్ఞానకాసారవా
స్ఫురితాహంకృతి నకృషిడితుని నఃస్పృశింపవే చక్రహ
స్తరమానాయక మున్ను వన్యకరిచింతంబాపు చందంబుచే
సరసారధ్యవినోద సర్వగత కృ... 12

మ. ధృపురక్షించితివంచు రావణునకుం • దోఁబుట్టు వౌవాని రా
జ్యవిభుంజేసితివంచు దానవకులఃస్వామ్యర్థకుం గాచితం
చు వనేభేషితమిచ్చితంచు జగతీశు స్సమిత్రి న్నిన్ను దీ
నవన శ్రీమధుమాన మాసహిత కృ 13

మ. కులవిద్యాధనమత్తతం జెలగి సద్గోష్ఠీక్రియల్మానిఁ
గలరీతిం బరుహోక్తైఃబల్కుచు మహాంగ రావ్వింధకారంపు చి
క్కులలోఁ జిక్కిటులుండి నిన్నె గరుడాంకు నాద్రపు నృక్తవ
త్సల సేవించఁగఁ జాలనైతి హరి కృ... 14

మ. పలుమారు న్మదమత్తులం గనియు నాపాలింటి శ్రీరామచం
దులి నీలాద్రివిభుండుఁ గృష్ణబలభద్రుల్ సింహశైలేంద్రీవా
సులు మీరేయని కుక్షిరక్షణకు నెచ్చోటం బ్రనంగించుభా
షలుగల్పించితి వెంతవాడవయ కృ... 15

మ. పరినారీధనలోలుడన్ జటులకోపహూరమశ్యేలుడ
న్నిరతాజ్ఞానవిశాలుడన్ సుగుణభృన్నిందాకథాఫేలుడన్
దురితాభీలుడ బాలుడ న్నను దురాత్ము స్వేద్యరక్షించితే
నరయన్వచ్చు భవత్ప్రభావ మిలఁ గృ... 16

మ. పరివాదంబులు సేయనేర్తుఁ గలహాప్రస్తావము న్నేర్తు భూ
వరులంగాంచి నుతించి తద్భవములన్ • వాక్రుచ్చి తేనేర్తు నే
ర్తు రనజ్ఞావళిఁగూడి యట్లుబలుకన్ • రూఢంబుగానేర మీ
చరణాంభోరుహపూజనల్పుటయ కృ... 17

మ. బుధుల న్వంచనసేయనేర్తు బరుల • న్బొసించగానేర్తు పా
వధనంబు ల్నమకూర్పనేర్తు నన్వతఃప్రజ్ఞ నివోదించనే
ర్తు ధరామర్మ్యుడఁ బండితుండఁ గవి నెంతోవాడనంచు ధనే
చ్చ ధర న్వర్తిలనేర్తు ధూర్ముడను గృ... 18

మ. జనకాచార్యసహోదరీ జననికాత్మోదేవదేవాగ్రిజా
త సరాధీశకళత్ర మాత్మగురువిద్యాదార్యరాత్తరత
వ్యానిరూఢిం గననట్టిదుర్జనుల నాహా శిక్షసేయంగలే
వనరాదేగద సామి ఏవనుటఁ గృ... 19

శా. హారంబుల్ మణికుండలాంబరసువఃస్థాగారముల్ గాఁగ నా
నేరంబుల్ నమకూర్చి కానుకలుగా • నేనిచ్చెద న్వాని కృం
గారంబు ల్గద యంచుఁ దాల్చి నను వేడ్కన్బోవు నానామనా
పారంబుల్ భవదీయధామములు కృ...

శా. రాకాచంద్రనిభాన్య చంద్రకథరాకావరాహాక్షహా
రాకల్పాంక పరాక శ్రీకరనహాసాగ్రా కవిస్తుత్యతా
రాకల్పాంచితకీర్తిపూర గుణసారా కాంతనంచార ఘో
రాకారానిరాకరాసుకర కృ... 21

శా. నా దేవాదిమదేవ రాగదర యాగ్నారా నాదేయ వా
దాదేయోదయ రా దయోదయకళాదారా యుదారా యశో
దాదేవీసుతరాజ రా ఘనయశోదారా త్రివర్ణైక్యచి

న్నాదామోదవిరోద రాగదర కృ... 22

శా. కానన్ దీప్రితపమ్ము చేసినను యాగన్వర్ణదానోదధి
న్నానభ్యానచతుశ్చిరంతనసరన్వత్యాదిలబ్ధిం బ్రధా
ధీసుండ్ల నను యుష్మదంఘ్రియుగభక్తిం జెందలేకున్న ని
త్యానందస్థితి బాల్కునే నరుడు కృ... 23

మ. భవదీయంబగు మామకాత్మ కితిర * పావీణ్యముంజేయు ధూ
ర్తు వికారాత్మ మదీయమానసమనే * దొంగ నృపదృక్తి నూ
త్రవశుంజేసి భవత్స్వరూపగురుశూరపాప్తుఁ గావించు దా
నవశంబా భవదీయతద్ధనము కృ... 24

మ. మమతాహంకృతి దంతివడివుహయఃక్ష్మాముఖ్యభాన్వద్రో
త్రమరాగాదిభవాంగదుర్గమమదాంత్రక్షోణిపాలుండు గ
ర్వముచేమితాను వానిచేత నువచారపాకరంబందవ
య్య మనోమంత్రహృతిన్ శృపేంద్రుడవు కృ... 25

మ. నినుఁ గీర్తించనివానరంబులు ఘనాసీకావృతంబు లృప
ద్ద సగాధారహితవ్రీబంధములు దుష్కావ్యంబులౌ నీనివే
దనఁగావించని పడ్రాసాన్నము లహృద్యంబుల్ త్రయీమార్గవి
జ్ఞనము లైల్పువిధంబులం దెలియ కృ... 26

శా. నేదాంతోన్నతసాధవీధుల రమావిశ్వంభరాంకస్థలిన్
గోదాసూక్తుల గోపికాగృహములన్ * గోవర్ధనేభాద్రిరం
గాదిపాకటదివ్యదేశములలో * నందంబునౌ నందదా
యాదా యాదపపా దయాదరణ కృ... 27

మ. ఎనుధన్ శ్రావణకృష్ణవక్షువిలసన్ ద్వైధాత్రితారాష్టమిన్
వసుదేవప్రభుదేవకీనతులతు • నాన్వద్యంబు లాన్యంబు గీ
తినమేతంబుగ వేల్పు లచ్చరలు బీజితంజేయ జన్మించితీ
వనమానంబుగ లోకరక్షణకుఁ గృ... 28.

మ. ధరలోమర్త్యగురుండు బట్టి విరజం • చాటించి లక్ష్మీవయో
ధరదుగ్ధంబిటు గోరిలఁజేయు ననుచంఁదం బేర్పడన్ సారిసా
దరిసిందాటఁగఁ దండ్రిపూనుచు యశోదాస్తన్యముల్ గోరిలఁజే
య రహింగోరితి వుండకన్మధుర కృ... 29.

మ. భవదీయాంచితకీర్తి ధాతిఁగి దొలుతం • బ్రాపించెనా నీకు న
ర్పవిధప్రాపితకింకరత్నములచే • రాజిల్లు శేషాహి కా
గ్రివరోత్పత్తి లభింపఁజేసితిఁనా•రాజాభనగోదృష్ట
వ్యవహారంబున సంచలించె హరి కృ... 30.

మ. అమృతప్రాయము లై నవస్తువులు నీ • కాహారమర్పించు భ
క్తిమిశ్చిత్తుల కీవె నీవద మరాతిప్రేరితేంద్రాదివ
దృఢముఖినపయోధరోద్ధవిషదుగ్ధంబు ల్ కృపంగోరితి య
య్యమ కాత్మస్థలమిచ్చుపుణ్యుడవు కృ... 31

మ. చరణప్రాంతగతుల్ దురాత్ము శకటఁవ్వొడ్గిద్విషున్నీమహా
పురిసంచారునిఁజేసి తీవనఘవిఁస్ఫుర్తి స్ఫువత్పాదపం
కరుహప్రాంతమునందు సాగిలి నమఃస్కారంబుగావించు న
న్నరులంబోచు టదెంతవీరవని కృ... 32

మ. ఐడి ని స్తలక్రషియై హరించిన తృణావర్తు స్ఫవాంభోనిధిం
గడవంజేయు దయాసముద్రుడవు నిఁక్కంబై ననదభక్తి నీ
యడుగుల్ గొల్పుచు నిన్వహించుదను జన్మాంభోధిదాటించి యె
న్నఁడుఁ జేటొందనిచోటఁ జేర్చవలె కృ... 33.

మ. పశుపాలేందుముఖవతంస గృహశుంభద్రజ్జయంత్రస్థకుం
భశతక్షీరము లేమరించి గొనుసీభావంబు నీదాస్యమె
న్న శరణ్యంబని నమిత్త దొంగతనమైనన్ జేసి నిన్బూజనే
య శరీరు లనులంచుఁ దెల్పుఁగద కృ... 34

- మ. పరమాధ్యక్షుని గోచరద్వయ మిలన్ • బ్రాపించి యుష్మత్సుభ
క్తరసాన్నోజ్ఞ తి శేషసారసుధ జెందన్ ధన్యుడౌ మర్త్యుడ
స్వరుసల్ దెబ్బుట గోపికాజనకుచంద్రంద్వంబు చేపట్టి త
త్సరసాగ్రాధరపాయి వీవగుట కృ... 35
- మ. విషకీల లుక్మఖపాళిలోవెడల బః త్వేష్టాః ఫణాపంక్తి పా
రవవృత్తి స్పటియించి పాదయుగ మాఃరోపించి కాళీయుని
స్వీషదుంబ్రోచుట యట్టిపాతకినిటు • నేవ్ బోత్రునంచున్ హరా
జపడాన్యార్పితః బూనియుంటఁగద కృ... 36
- మ. అల గో గోపముఖుల్ భవనక్రీహిమ నిఃర్వాప్తజస్థితి న్నమ్మి పె
ద్దలుపెచ్చ న్నవదంగులీధృతనగాఢక్షోణియందుండి రి
ట్టులు నీత త్వమెఱింగి సమిక్తగుణాఢ్యుల్ నీమహాపట్టణ
స్థలముం జెందుదురంచుఁ దెబ్బకియఁ గృ... 37
- మ. పటువృక్షోరుపాశీడనాధరసుధాపానాదులన్ గోపికా
తటిదాభాంగుల నేలి భక్తుఁ డొకఁ డింద్రప్రేహతోరాగ నం
తట నబోఁటుల నీవువీడుటలు కందర్పాత్ముడౌ దేహి యు
న్నటికెసన్ గుణియాట మేలనుటఁ గృ... 38
- మ. నినుఁ బిల్వ స్పృవడీయమాతులుఁడు న • న్నిచేతకుం బంపినాఁ
డని యకూరుఁడు విన్నవించ వాలితో • నబ్జాక్ష నారాయణుం
డచునామంబు నిజంబుగాఁ డెలియ నఁయ్యర్కాత్రజావారిలో
న నిజాకారముఁజూపె నాతనికిఁ గృ... 39
- మ. యమునన్ దివ్యఫణాసహచరభాగజంగస్ఫురచ్ఛయ్యపై
రవణోభూషణితల్ భజింప దరచఁకొంబుల్ గదాఖడ్గశా
క్తిః పులుల బాంబులతోభిలం గనకవస్త్రుస్సూరి సకూరభా
గ్యమున న్నిల్చితి వేమి నీకరుణ కృ... 40
- మ. రజకు స్వస్త్రముః లీపుతైమ్మన శుదాఃరత్వంబుతో మేనితో
డ జగారంగులుగుల్కుచేలములు రూఢవ్యక్తివాడీయ నా
రజకున్ దివ్యవిభూషణాంబరశరీరవ్యాఘ్రః గావించి జ
వృజరానాశవిహీనుఁ జేసితివి కృ... 41

శా. అబ్బాతాహితమిత్రనేత్ర వధురాహరాత్మకరధ్యాగతన్
గుజ్జంగాంచి విలేవనంబు లడుగఁ • గొమ్మంచు నర్పించ త
త్కుబ్జత్వంబు హరించి రూపమిడి యఁకొమ్మత్తు గృపంబోవవే
యబ్బాతోద్భవుఁ డబ్బురంబనఁగఁ గృ... 42

మ. ఇతఁడే కృష్ణుఁ డితఁడే రాముఁడు కుభృత్థిరాంగులౌ వీరె యీ
క్షితిరక్షించ వహించఁ గర్త లరిభృత్చేహంశజాతా లుక్రిని
స్తుతులంచు న్నధురాంగన ల్బలుకురిఁతు ల్నీకృపంగాదె పూ
ర్ణతరపాభవపోషితాజభవ కృ... 43

శా. దామంబుల్ మధురన్ సుదాముఁడు హరి • దామోదరా నీకు గా
దా మోదంబెనఁగ న్నొసంగి నిను భూతప్రేమయు న్నీపద
వ్యామోహంబు భవజ్ఞనార్చనయు శేవంగోరె నీదర్శనా
ఖ్యామంత్రోన్నతు లేమిచెప్పనగు కృ... 44

మ. కరినాథుండు సహస్రవత్సరము లాక్రిందింప రక్షించె నీ
హరి తా నట్టలుగాక శీఘ్రమున నిత్యస్థాయినౌదున్ సమి
త్కరనంపర్కమిషాంగనేవనను చందంబేర్పడం గంనకుం
డర మాలంబుఘటించి చెందె నినుఁ గృ... 45

మ. ఆమరీకై రవహంసుఁ గంసుఁ గరికుంభాంసు న్భవన్మాతృకా
సమజన్మాగ్రు మహోగ్రు నొంచితివి శఃశ్వద్వృష్టి శారీరబం
ధమమత్వం బిటుచిమిత్త యాత్మహితబంధంబే జనుండెంచి న
త్యముగా నముట్టకేగదా నృపారి కృ... 46

మ. నిజకైంకర్యవిరోధు భోజవిభుని • నిర్జించి కైంకర్యరా
జ్యజగన్మంగళవై భవోన్నతునిగా • సంధించి యాయుగ్రసే
నజనాధీశుని పౌరదాసులను బూర్ణప్రీతితోనేలు దా
నజనాధారు హరిన్ భజింతు నినుఁ గృ... 47

శా. శ్రీలక్ష్మీసుటకత్వసిద్ధిగను రక్షించందగున్ దాసులన్
మేలాఁ గీర్తిదలిర్పనంచుఁ గమలామేయాంశజంగూడి రా
జ్బాలన్ రుక్మిణిఁ బెండ్లియాడి మధుర • న్భాసిల్లితౌ రేవతి
నాళికాక్షి హలి న్వరించ మును కృ... 48

మ. కురుకాంతేయమిహోహితార్థమునకై * గుంభీర్పురించెంది త
స్పిరిలో శ్రీవిమరాన్న మీపుగొనుటల్ * పూర్ణత్రయీశాస్త్రుత
త్పరయమృత్పదపదాన్యరహిత * బ్రహ్మర్షికింఁజెన్ భవ
చ్చరణార్థం డగుకాపు మేలనుట కృ... 49

మ. హరవేదస్సరరాజవంద్యుడవు నీ * వాధరక్రపుత్రాదిభూ
వరులంగంచి నమస్కరించుటలు భావంబందు నూహించ ను
స్థిరతన్ భాగవతార్యపందనము లర్థిగ్గ సేత మేలంచు భూ
చరకోటుల్ తెలియంగఁ దెల్పుటలు కృ... 50

మ. వనజాతాననముఖ్యసేవ్యుడవు దేవా నీవు సంప్రీతి న
ర్జునసారధ్యముసేత భక్తభరమే * రూఢంబుగాఁ బూని గా
తునటంచున్ దెలియంగ సేత విలసద్దోర్దండచక్రాదిలాం
ఛన దీనావనలోల మానినుత కృ... 51

శా. శూలిన్ బ్రహ్మవృత్తాగమావహరరక్షోబాధలం బాపు నీ
కేలా నీరజరాత్మజాతులకుగా * హీనస్థితింబార దు
శ్శీలాలోకనమాచరింపమియె సాశీల్యంబు నూ యన్న ని
త్యాలాపంబుఘటింపగాక హరి కృ... 52

మ. అల ధరాత్మజ మారుతాత్మజ సుభాదాగ్రీశ మాదీప్తనూ
జులచేపట్టి సుయోధనాదుల రణక్షోణీమహాదేవికిన్
బలిగావించుట నద్గుణాదృతిని పాపకూరకామాదినం
చలనాపాదనమే గుణంబునుట కృ... 53

మ. వనరుట్పూతివనాంతరాళమున గోవత్సానులం దాచ త
దనరూపమ్ములు దాల్చియుంట నుజనత్రాణారిశిక్షన్ నిజం
బునఁ గావించుట నృప్తిచాలనలయంబుల్ సేయ నేనేనుఁడీ
జనులారా పతించుఁ దెల్పుటలు కృ... 54

శా. వేదోద్ధారము మందరాహవన ముర్వింగోర వేఁ దాల్చుటల్
పాదాకాంతముగా నజాండమును సంపాదించుటల్ మున్నె పృ
క్షాదు స్త్రోచుట రాజులంకియమున * న్యాఘాతము లేనెత యా
క్షోదం బుర్వికిసేయఁబూనిగద కృ... 55

మ. మరళీరావముతో లలాటవిలసన్ముక్తాకలాపంబుతో
 నురుశాస్త్రాలనఖాంక భూషణముతో • నొప్పారు కర్ణద్వయా
 చరదంచనస్త్రిణికుండలద్వయముతో • సౌవర్ణచేలంబుతో
 హరి నీసేవయెసంగు దాసునికీ గృ... 56

శా. కస్తూరీతిలకంబుతో మణిర్ఘణాత్కారస్ఫురత్కాంతితో
 మస్తస్మస్తమయూరపింఛములతో • మందారదామంబుతో
 హస్తాంశన్నవసీతమంజరులతో • నాభీరశాబాలితో
 హస్తాభీతియొసంగ రాగదర కృ... 57

శా. లిండెల్ పాదములందుమోయ నటుతన్ • హారంబు లల్లాడ బా
 జ్జుందుల్ సుందరబాహులం దగఁ గుసుంబామేట్టరీలాగు పా
 ల్పొందం గాసెవీగించి లేనడుమునం • దొప్పార నాముందటన్
 సందానందతఁ జెంది యాడఁగదె కృ... 58

దశావతారములు.

శా. నీకళ్యాణగుణాంక వేదములకై • నీరేజగర్భుండు మ
 త్సృకారు న్నినువేడ వేదహరదేవారిన్విదాించి వా
 ణీకాంతు న్నిగమాఘ్యజేయుట భవన్నిత్యస్తవానకుమో
 దాకల్పున్ భువి జేతునం చనుట కృ... 59

మ. కమతాకారము లోకమోహనతయం • గైకొంచుఁ బీయూషమ
 య్యమరశ్రేణి కొసంగి దైత్యుల కనర్హంబంచు నీకుంట నీ
 సుమహామంత్రీసుధారసంబు ఘటకన్సూర్తిం జివన్నాళికే
 యమరు న్నిశ్చయమంచుఁ దెల్పుఁగద కృ... 60

శా. కాయం బింద్రీవిశాద్రి దంప్రశతభృష్ఠండంబు భూకాంతయం
 దాయత్తం బగులూఢనం బలహీరణ్యాక్షుండధఃపాత్యనం
 ఫేయధ్వంతముగాఁగఁ జూడఁదగు నీ • కిర్యాకృతి న్నాకు నే
 ఛాయంగాంచ లభింపజేసెదవొ కృ... 61

శా. ఏకస్థానగతేశజీవులకు లే • దేకత్వమ న్నేదత
 త్వాకారంబువహించి తీవన సృసింహద్వంద్వరూపంబు గో

ప్యాకారంబునఁ దాల్చి దుష్టజనశిఃప్టుతోషనంతోషరూ
పాకల్పద్యయథానివైతి విలఁ గృ ... 62

మ. త్రిపదాపధ్యవసితలంబు బలి సఃస్థి న్నేడి త్రైలోక్యరా
జ్యపదం బెల్లఁ ద్రివిక్రమాకృతి మహేంద్రాగ్రీనముం జేసి యా
తత్త్వదోధాంబువు లబ్జజేశకలశీమస్తంబులం జేర్చు క
న్యపదాయాదుని నిన్భజించెదను గృ... 63

మ. పరశుభ్రాశితపాణివై కుజనభూపశ్రేణి ముయ్యేదునూ
ర్లురుషన్నీవు వధించియుంటఁదెలిపెన్ • రూఢంబుగా మీపదాం
బురుహద్యంద్యము నమ్మువారి కిటులే • బోనేకవింశస్మహా
నరకాపద్యయమెన్నవై భవము కృ... 64

శా. లంకాశోకవసీ గతావనిసుతన్ • లక్ష్మించి సామిరికిన్
సంకేతంబుఘటించి శత్రుహృత భూజం దెచ్చుటల్ స్థూలదే
హంకాత్మన్ గురుశక్తి నీవరిచయఃవ్యానంగముంజిమ్మిని
శృంక న్నన్నిధిఁగూర్చ దెల్పుటలు కృ... 65

మ. అహిరాజాంశము మాధవాంశము భవిష్యద్దేశికేంద్రత్వము
స్మహిలోనం గవటానిలోద్భవ కురుక్షాత్రనాయకులైల్ప ది
వ్యహలస్ఫూర్తి కలిందకన్యదెలుపన్ • వర్ణిలు తాళదుగిది
హ్న హరీ సీదుపదంబులం గొలుతు కృ... 66

మ. త్రిపురాంభోజముఘవతంసములఁ బాఠివ్రత్యధరత్తంబు మీ
వపురాలింగనసౌఖ్యహేతువగుచు • న్నర్థిల్లి సర్వాత్మజా
లపతిత్వంబుననొప్పు నిన్నెవతిగా • లక్ష్మించుటేమోక్షవా
సపదంబంచును దెల్పుఁగాదె జనకృ... 67

మ. ఖలనంహాలము సాధురక్షణము జంక్రంబూని జన్మించి శం
బలనామాంకపురిన్ దురంగమువయి • న్భాసిల్లుచు న్ముందటన్
గలిదోషం బణఁగంజరింతువు తదాకారంబుఁ జూపంగదే
నలినాక్షోయిపుడే జగంబలరఁ గృ... 68

శా. సుజ్ఞానం బెటువంటిదో యెఱుంగ వాఁక్కుద్ధిప్రకారంబు లే
దజ్ఞానంబు మదీయమిత్రము మమతావహంకృతు ల్కామక

వ్రజ్ఞదేవతలిట్టి నన్ను నెటులఁపా! బోచెదో దివ్యమో
క్షణ్ణనెక నిదానపాదయుగ కృ...

69

శా. శ్రీమద్భాగవతార్చనం బెఱుగ నీసేవాధినాగాను సా
దామిన్యస్థిరసంపదాశ మది సంధానితు నేవేళను
ద్దామ యంతిదయాగమోక్షుల కనాధ్యాయంబునాచిత్తమీ
శా మదవృత్తి యిదే గృహస్థునుఁ గృ...

70

శా. వేదంబు ల్భవదీయవందజనము • లేవదాంతముల్నీకుఁ బ్రా
సాదంబు ల్భవదాత్మజు ల్బ్రదనుఁ డబ్జాతప్రసూతుండు యిం
దామ్రుల్ భృత్యులు నీకు శూలిభవదాఘామాధుశివేది బ్ర
హ్మదాహ్లాదవశంబె నిన్పొగడ కృ...

71

మ. కరుణాంభోఽపి పాపభేదివి జగత్కళ్యాణ సంధాయి వా
త్త్వరమాభూవనితాశయుండవు నతఃత్రాణైకకేళిధురం
ధరిచిత్తుండ వశేషశేషివని తత్త్వజ్ఞు ల్బ్రదిన్నమిత్రి నీ
చరణాంభోరుహ పూజనేయుదురు కృ...

72

మ. హరవేదస్సుర రాజులుండ నకలాతాత్మత్రయమూల్ రూఢిదే
వరవేయంచును వేదతత్త్వినిపుణ • లావ్యజ్ఞానసాంగంబుల
స్థిరతంబు స్థవదంఘ్రిపూజనకళానిర్ణమ్రై యుండురో
యరవిందాక్ష రమాక్షమాసహిత కృ...

73

శా. సంకల్పశ్రుతి హేమైత్యక తపఃస్వాధ్యావసానాదులం
బంకేజీ క్షణ నీదునామముగదా • వధ్యంబు తత్కర్మయో
గాంకూరాదినిదానమెక్కడను బ్రాయశ్చిత్త రూపంబు చ
క్రాంకా వేంకటశైలనాథ హరి కృ...

74

మ. ధనధాన్యాత్రుజ కామనితను ధరాధార్యాదులందున్న పే
మ నిమేషార్థమునందునై నను భవస్మంత్రాంఘ్రినామంబులం
దున నిష్కర్షితగల్గెనేని నరుఁ డొండున్నీవదంబెన్న భూ
జనరిత్యర్థనిజావతార హరి కృ...

75

మ. అవనంబౌత్మకు నేనగోరును ననన్యార్హుండనాగాను జ్ఞా
నవిశిష్టాత్మకగాను దాస్యరతియొన్న నీలదు బాం

- ధనసద్భావమెఱుంగఁ గింకరతనంఁధానించ నీమంత్రరా
జవరాధ్యంబెదఁబూని లేదగుట కృ... 76
- శా. నీ నిహ్నేతుకజాయమానకృపచే • నిహ్మముడై నీపద
ధ్యాచారూఢమనస్కుడై నురితబృంఁదచ్చేదియై దివ్యసు
జ్ఞానాత్ముండగుఁగాక మర్దుడు నిజేఁచ్చాల్పబుధశాస్త్రోద్భవ
జ్ఞానస్ఫూర్తి తదాత్ముడెట్లుగును? కృ... 77
- మ. కలకాలంబు దురాశబాల్పడి యహంకారంబుచేఁజిక్కి చం
చలభావంబునఁ గామ్యకర్మరతివై • స్వస్వామిభావంబు ని
శ్చలతన్నాయెడ నీయెడందెలుపు న,చ్చాస్త్రంబువజ్జించి పి
న్నలలోన న్మరి పిన్నవైతి నిలఁ గృ... 78
- శా. దేహంబుల్ నృజయించి వానికమితాది త్సుత్తిపాసాదులు
నోస్త్రహంబు న్మదమత్సరంబులును సంఘోదం బమోదంబు గ
ర్వాహంకారము లాదిగాఁగలుగు హేయంబుల్యడింగూర్చి నీ
వా హేయంబులఁ జెందకుండుదువు కృ... 79
- శా. కావేరీనదంతరాశమున నోంకారస్థలి నేవల
క్షీప్రవిశ్వంభర లిద్ధతల్పగతులై • సేవించఁగామానులున్
దేవానీకము నన్నుతింపఁగ విభూతిదవ్వంద్వరత్నార్ధమి
చ్చాన్మత్తి నివహించురంగఁడవు కృ... 80
- మ. కీచైయిండియు శేషభూధరమునన్ • గేళీగతిన్ స్వామి పు
ష్కరిణీతీరనువర్ణమందిరములోఁ • గన్నట్టి మంగాంగనా
వరమానందవశండువౌ నిను మదిఁన్భావెంతు శ్రీవేంకటే
శ్వర రూపా నతపాపసంహరణ కృ... 81
- మ. భువిదంతాపళ భూధరస్థితవణీపూర్ణ స్ఫురత్పుణ్యకో
టివిమానంబున దేవతల్పొగడఁగాఁతీవి నిర్వాజిల్లి భూ
తివరంబు ల్దరుసేయుచుండిన పెరుంఁదేవీనమేతావారీ
భవదుత్పత్తి మది నృజించెదను గృ... 82
- మ. తపనాబ్జారి నహస్యకాంతి విలసత్కల్యాణ సుజ్ఞానమం
టపనంబు సుండవౌట భూజను లకుంఁతజ్ఞానసంవాసులై

చవలత్వంబులు మానియుంటకుఁగదా శశ్వద్దయానూపదీ
నపనంపత్సుతయాదవాద్విహ కృ...

83

మ. విరజావాహినిగాఁగ ధారదలఁప • నేవనాంతధామంబు కే
సరిశైలంబు తదీయవైష్ణవులు శేషశ్రేణుకార్యాదుల
గ్గిరిపైనుండిన నీవఖండవిభులక్షీభ్రుత్తనాద్యంత శూ
న్యరవీంద్వాక్ష సృసింహదేవ జయ కృ ..

84

శా. నైజాంతర్గత సత్వకాంతిరతిమేనంజెందె నాశైలమై
రాజత్వద్దరమొప్పెనా ? నిజయశోవాతంబు శ్వేతాఖ్యమ్మ
ద్రాజింగాంచెననా ? వపుశ్చిఖిమృతాన్నచందికంగూడు ని
ర్వాహనుగ్రహ కూర్మనాఘండచు కృ .

85

శా. హంజీలం బరమాన్నభక్ష్యమృతదఃఖ్యాదు ల్సమర్పించు నా
పండాలుంగరుణించి రాముని జగదృద్ధి న్నుభద్ర సదా
ఖండప్రేను దలిర్పఁగాంచుచు మరుత్కండస్తుతింజెందు శ్రీ
చండాంశు పృథ్వీలశైలగృహ గృ...

86

మ. యదుదంతాపశ దందశూకఘటికాహర్యక్ష నీలాహివై
రిదరీమస్మణిమండిరంబుల సితాద్రిన్ రంగకోదండ భృ
త్పదవా నాద్రిగయా ప్రయాగ కనదంతర్వేదుల సృక్తర
క్షదయన్ నేయుటకై వసించితివి కృ...

87

మ. అలగోవర్ధన చిత్రకూటములలో • నల్లార శ్రీరామతీ
ర్థలసత్పంకజనాథ చంద్రనగరీరమ్యాభదుగ్ధాదుర్జలం
జిలపూరస్థవసాఖ్య భవ్యనగరిన్ • జెన్నొందితొదానర
క్షలు గావించుటకేగదా స్పహరి కృ ..

88

మ. శివినొప్పన్ లకవారికోటంగరిన్ • శృంగారకోటన్ మహా
నరసాఖ్యాకపురిన్ గురంగనగరి • న్నందస్థలి నృద్ధిభూ
ధరపుష్పాదుర్జలలో వసించితివి భక్తవ్రాతరక్షార్థమై
నరనారాయణరూపనందనుత కృ...

89

శా. సాకేతస్థలిరత్న సౌధమున భూజాతానుమిత్రాంగ నా
కై కేయీతనయు ల్మృదుత్సుతాండు వేటకంఠంబు వాడ్యవా

నీకాంతు ల్బ్రశియింపఁగా వెలయుమానిశ్రేణిసంసేవ్య రా
మాకారా భవదంఘ్రిలంగొలుతుఁ గృ... 90

మ. ఒసర స్సర్వగతుండవయ్యును బరఃపూహావతారార్పితా
దనువుల్ దాలించి రామసద్గురుడవై • దల్లభరంగేశ శే
షనగాధ్యక్షరమాన్మసింహ యగువంశ స్వామిసంజ్ఞ నశ్రీ
యనివాసంబున నిల్చితీపుకృపఁ గృ... 91

శా. కాసారుండును భూతయోగి మహదాఃఖ్యాకుండు జక్రాత్ముఁడున్
శ్రీసేనేశజ కాముదీక్షితిపతుల్ • శ్రీవత్సమన్ వైజయం
తీసంభూత సువర్ణశాఙ్కఃఫణిజల్ • దీప్యన్మృతింగోల్వఁగా
హాసాన్యంబుననొప్ప నిన్గొలుతుఁ గృ.. 92

మ. భువిసీతౌంతి యనంతగావున నఘంబుల్ దానికన్పించి పు
ణ్యవితానంబులు గింకరత్న మతీసీయందే బ్రతిష్ఠించి గ
ర్వవిదూరుండయి యుష్మదంశగురుసేవాలోలుడైయున్న మా
నవుడే నీపురిలో వసించుగదఁ గృ... 93

మ. ధనముల్గల్గిన గర్వలోభములచేత స్పృహలం బెద్దలం
గని ధికార్-రము నేయుచుగడుదును విజ్ఞానంబువర్జించి దు
ర్జనుడంతన్ ధనహీనుడై ధనమె నాశింపంగదాఁజూచు న
జ్జనుడై నీపద దానుఁ డెట్లగును కృ... 94

మ. హలమూత్రాస్థిక ఫాస్ఫోరూయరసచరత్ర వ్యావృత్తమైనట్టి చం
చలదేహంబిది దీనిసౌఖ్యమునకై • సౌక్యామీచందనా
దులనే గోరుచు మోక్షశత్రుతను బంధవీరిత నేవేళ ని
చ్చలువర్తించు వివేకశూన్యుడను గృ... 95

మ. కులహీనుండు కులాఘ్యుడౌ ఘనకులాంకుండౌ మహాత్ముండు దా
కులహీనుండగు నర్వభూమి పతిభిక్షుత్వంబునొందు న్నిర
ర్గళభిక్షాచరుఁ డుర్విబోధుడగు సుజ్ఞానప్రార్థుండు జ్ఞా
నలవాభావతఁడెందు జ్ఞానియగు నానాదుష్క్రియాపాది ని
శ్చలతంగంచ భవద్విలాసమిది కృ... 96

మ. మదనారాతిచతుర్ముఖేంమృలు భవన్మా రూంధులై యుండ నా
రదముష్మాగులు నట్టులుండ నితరఃప్రాణు ల్భవన్మాయ దా
ఔదమంచున్ దలపోసియుండుట నిరూఃషిన్ దంతిచేగాని కా
ర్యదశం దోమఘటింపఁబూనుటలు కృ... 97

శా. కాళీశంకరులో గణాధిపతియోఃకంజాతసంజాతుడో
హేళీక్రాంచవిదారులో పరతరం • బింకెవ్వరోయంచు వే
దాళింగాంతురు దచ్చిరస్సదను నిఃస్పర్ధింపకే సాహసుల్
నాళీకాక్ష ముకుంద చక్రధర కృ.. 98

శా. శ్రీహండ్వేశ సభాంతరాళమున లక్ష్మీనాథచిత్రాయుచే
సీపారమ్య మశేషవేద్యమగ నిర్మితంబు గావించి శో
భాపూర్ణంబుగ మంగళంబుఁగొను గోపాలాహరీ యాదవ
క్షౌద్రాలా వనసాఖ్యభవ్యపురిఁ గృ... 99

మ. అలచోళావని దుగ్ధశైల ధరసహ్యాఖ్యాది సంచాత యా
కాలనే శ్రీవనసాఖ్యభవ్యపురి గోఃసూర్తిస్సు రంగంబు ని
శ్చలహా వర్ణవిమానమెన్నఁ బ్రణవఃస్థానంబు సీవమ్మహా
స్థలమందు స్వీలసిల్లు రంగఁడవు కృ... 100

మ. నవమానంబులు మాతృగర్భమున భిన్నస్వాంతుడై యింక నే
నవమానించ మహాత్ములం జతరవాసార్తి న్నివారించు దీ
నవశాత్కా హరియంచు నిస్తలఁచి నానాదోషముల్జేయఁ దా
నవనింబుట్టుచు జీవి కేసుగతి కృ... 101

మ. మధురంబుల్ గలహేతులస్యధన రామాకామము ల్సాధుమా
నధనాచార్య తిరస్క్రియాచరణము • ల్నా కెప్పు డీరీతిగా
మధురంబు ల్మృతిగావు తావక కథామంత్రాహ్వయధ్యానపు
ణ్యధరా సంచరణాదికృత్యములు కృ... 102

మ. బహుజన్మంబులనొంది బావములచే • బద్ధుండనై సంతతా
గ్రహవృత్తి స్థురుమంత్ర భాగవత ధిఃక్కారంబుఁగావించు న
మృహసీయస్తుత తాతనద్గురుడవై • నమిత్తచి రక్షించితి
వహహా నీకృప యేమి చెప్పఁదగుఁ గృ... 103

- మ. వనసాఖ్యాకపురీనివాసదాసోత్కరా
 వనసోల్లాస విలాసహాస జగదావాసా తటిద్రావకాం
 చనవాసా నరసా సమాచరితరాసా శాజీకబాణాసకాం
 చన పుష్పపమనాస మానహిత కృ... 104
- మ. గజరాజావసదక్ష దైత్యసుతిరక్షాదీక్ష శ్రీమన్మహా
 విజయన్యందనవావావీక్ష దృపదోర్విగాధజాపక్ష దో
 ర్ధ్ని జయస్తుత్య విభీషణాభయకళాసంధానసాపేక్ష దా
 నజసోమ సురేంద్రస్యక్ష హరి కృ... 105
- శా. శ్రీవంశీఘనరావ సంతతముదేశీతాంశువంశ్యాయ ల
 క్షీవాసాయ నతిప్రియాయ కరుణాసింధోచహతక్రౌఘన
 శ్రీవత్సాంకితవక్షసే భవతుతే • శ్రీమంగళంబంచు భా
 మానర్ణాభజయింతు మంగళద కృ... 106
- మ. హరినారాయణ వాసుదేవ సరసీజాతౌమురారీ దయా
 సర పీతాంబర చక్రహస్త శశభృద్భాన్వక్ష వక్షస్థలీ
 చరదబ్జాలయ మానిరాజవిమల • స్వాంతాంబు జేందిందిరా
 నరనారాయణరూప నందసుత కృష్ణా దీనచింతామణీ. 107
- శా. భారద్వాజసగోత్ర కాండురికులభాగిణిష్ఠ రామానుజ
 ప్రీరత్నాన్విత లక్షణార్య తనయశ్రీ.....వైష్ణవ
 స్సారదేవంకటదాసుచే శతకమిబ్బంగిం బ్రవర్తిల్లనీ
 వారూఢిం గరుణించితౌ నదయ కృష్ణా దీనచింతామణీ. 108

నం పూర్ణము.

చిరవిభవశతకము.

- చ. సిరిమగఁడున్ బితామహుఁడు • జేరి భజింపఁగ పెడికొండపై
నరన నవేందుకాంతమణి • సాధమునందుఁ బసిండిగదైపై
గిరిసుతఁగూడి వేడుకలఁ • గేరెడు నిన్ను మదిన్ దలంచెదన్
చిరవిభవా భవా విజిత • చిత్తభవా యభవా మహాభవా ! 1
- చ. కరులు హరుల్ చమూవరులు • గాటపు మేల్నగరుల్ కడానిబం
గరులు నరుల్ తలోదరులు • గంధమిశన్ముగనాభిచందనా
గరులు విరుల్ జగాసిరులు • గల్గి సుఖంతు త్వదీయు లా నరుల్
చిరవిభవా భవా విజిత చిత్తభవా యభవా మహాభవా ! 2
- చ. పరమకృపార్ణవా ! తుహిన • పర్వతరాజకుమారికాధవా !
వరవృషస్సైంధవా ! కుటిలఁవైరి నిశాటసమిధవా మనో
హరకరనారసాగ్నిహితాజగతానతబాంధవా ! శివా ! చిర. 3
- చ. నిరుపమ కూచిమంచుకులసీరధిచంద్రుఁడు గంగమంత్రీకిన్
బరమవతిప్రతామణియు • భాగ్యసమన్వితయైవ లక్ష్మీకేన్
వరసుతుడైన తిమక్రవిఃపర్యుడ నేశతకంబానర్చెదన్ చిరవి. 4
- చ. శరనిధి కన్యమిచ్చుకీయ • సారసబంధున కాగతిచ్చువై
ఖరి నిఖిలాబ్జజాండచయఃకర్తకు నీకు సమగ్రిభక్తి శ్రీ
కరముగఁగోరి యొక్కశతఃకంబు సమర్పణసేయఁబూనితిన్ చి. 5
- చ. మరలని భక్తితోడ మును • మల్లాణ బిల్వాణ మాఖ్యసత్కవి
శ్వరులు కవిత్వతైఖరిని • సాలెను నిన్ బ్రేమతించి ధన్యులై
బరగిరటంచు నేను నినుఁ • బద్యముఖంబుగ సంస్కరించెదన్ చి. 6
- చ. హరిముఖసర్వదిక్పావృథార్చితపాదసరోజుడై పయ
క్కరిముఖుఁ డెప్పుడున్ వితతఃకాతుకలీలఁ బానంగఁజేయుఁబో
నిరతముగాఁ ద్వదీయపద • నీరజభక్తు లానర్చు సత్కృతుల్ చి. 7

- చ. శర శరదిందుకుందహరిఁచందనహారతుమారతారకా
దరఘనసారవగ వరఁదండశుకాంబుజపాణి వాణి యా
దరమునఁ బ్రోచుచోఁ గవికఁదంబము నిన్ప్రణుతించు ధన్యమై చి.
- చ. తరలనిభక్తి నాహృదయఁతామరసంబున సంస్మరింతు దు
ర్భరదుఃఖతాంధకాగవిసరఁపసరన్నలిసిసుహృద
క్కిరణములైన దెందులురిఁదివృక్షులోద్భవు లింగనార్యు స
ద్గురుచరణంబు లుగ్రభవతోఁయధిసంతరణంబు లెప్పుడున్ చి. 9
- చ. గురుతరలీల బీడపురిఁకుక్కుటలింగమహాప్రభుండవై
బరగెడు నిన్ను నేనిపుడు • భక్తిదలర్పఁగ నాశ్రయింతు నీ
వరకరుణానిరీక్షణము • వాలెమునాపయి నిల్చిపోవనే చిర. 10
- చ. సరవతి కొక్కకావ్యబుడిఁనన్ ధనధాన్యవణిఁచోళమూల్
పురములు వాహనంబులు విభూషణ గోవసుధాదికంబులుం
గురుశృపనిచ్చిబోచు నిదిఁగో మరిసీవిక నేమియిచ్చెదో చి. 11
- చ. మార పరమేశ శంకర పురాంతక భర్త గిరిశ చంద్రశే
ఖర మృడ కృత్తివాన శితిఁకంధర శర్వ సగేంద్రజామనో
మార శివ మృత్యుసంహర యటంచు నిను స్మరియింతు నెప్పుడున్.
- చ. కరయుగళంబుమోడ్చి కుతుఁకంబున మ్రొక్కెద సర్వదేవతా
పరివృథమాభిభాగ్మకుటఁపంకజరాగమణిప్రభాచ్ఛటా
నిరతవిరాజమాన రమణీయభవచ్చరణాగ్రీపీఠికిం జి ... 13
- చ. తరమె నుతింప నేరికిని • దావకదివ్యపదప్రభావమున్
గరికిని సాలెపురుషునకు • గాడుపుదిండికి మోక్షమిచ్చి యా
దరమున నేలుకొంటివట • దాన వరేఽమృతఁబోచుటబ్రమా చి.
- చ. తరలనిభక్తి నెల్లపుడు • ధ్యానముసేతు తుమారధారుణీ
ధరవరకన్యకావిలసిఁత సనకుంభవిలిప్తకుంకుమా
గరుఘన సారచందనసుగంధవిభాస్వదురస్థలు నిన్నున్ జి ... 15
- చ. శరధిశఁచూంబకాయ రవిఁచంద్రకృపీటభవాంబకాయ గో
పరివృథకేతనాయ సితఁపర్వతకూటనికేతనాయ సు
స్థిరకరుణామతే భగవతే శివ తే నమయంచు మ్రొక్కెదన్ చి. 16

- చ. సరసిరుహంక్ష పద్మభవ • శక్రకృతాను కృతాంత యామినీ
చర పరణానిలైల చిల • చంద్రకిరీట సుధాహయూఖ భా
స్కరముఖదేవతాప్రముఖ • సర్వము నీవెయటంచు వేడదన్ చి.
- చ. శిరములు వేయిగల్లు నహి • శేఖరుడైన చతుర్ముఖంబులన్
బరగువిభాతయైన సులభంబుగ నొక్కిసుమంతయైన నీ
చరితము లెన్నజాలరట • శక్తులమే మముబొట్లమెన్నఁగాఁ జి. 18
- చ. పరుణభవాత్రిగౌతములు • వ్యాసవసిష్ఠఘటోద్భవుల్ పరా
శరసుతకణ్వకాశికులు • జహ్నుశమీకముఖాఖిల్ల శే
ఖరులు నుతింపజాలరట • కానిను మాదృశు లెన్ననేర్తురే చి... 19
- చ. హరిణము ధక్క శూలము గ • జాజన మెక్కువకన్ను సావరా
సరములు బూదిపూతి విను • జక్కర లేనెల పున్న లెద్దు దా
నిరుమెయి కప్పకుత్తుకయు • నెమ్మిగ్గఁగల్లు నిను న్భజించెదన్ చి.
- చ. ధరణి రథంబుగా శుక్రివి • తానము వాజులుగా రమామనో
హరుఁడు శరంబుగా మరుదహార్యము సింగిణిగా బిలేళయే
శ్వరుఁడు గుణంబుగా నలువ • సారధిగాఁ దిగప్రోళ్లఁగూల్చితే చి.
- చ. హరి మిమువేయవద్రముల • నర్చన చేసిన సర్వలోక భీ
కరఖరదైత్యసంహరణ • శారణమై కనువట్టు చుట్టువా
లరుదుగ నిచ్చిమెచ్చి భువనై కధురంధరుఁజేసి యేలితే చి... 22
- చ. తరణినుతోగ్రహశవితతవ్యధగానిలి స్వేతిఁ డర్థి నిన్
స్మరణమి నొంద నజ్ఞమువెంసంబడదన్ని ధరామరోత్తమున్
గరమనురక్తిబ్రోవవె జగంబున శాశ్వతజీవఁజేసి మేల్ చి. 23
- చ. అరుదుగ నింద్రకిరీగిరి • నర్జునుఁ డుగ్రతపంబాసర్పుచో
సరిగి కిరాతరూపమునఁ • జక్కఁగనిల్చి కరంబు వానితో
దురమొనరించి మెచ్చి కృపతోడుతఁ బాశుపతాస్త్రమియవే చి.
- చ. సురలును దైత్యులుం గదసి • సుక్రక వాధిమధింపుచున్నచో
సురుగతి నందు హాలహల • ముద్భవమై జగముల్ హరింప న
గ్రంథము కంఠసీమనిడి • కావవె లోకములెల్ల నాఁడటన్ జి. 25

- చ. కిరికటపాంసకూపములఁ • గృష్ణుఁడు సంబురుహాననుండు నీ
చరణములున్ శిరంబు గనఁజాగి రసాతలము న్నభంబు వే
సరివెడుకంగ వారికిఁ బ్రసన్నతనొండవె లింగమూర్తివై చి. 26
- చ. శరధిశయానుండైన వారి • సారనబంధుకులంబునందు దా
శరధి యనం జనించి బహుసంఖ్యలుమీఱిన లింగమూర్తులన్
సంవిబ్రతిష్ఠజేసినట • శత్రుమే నీయధికత్విమెన్నఁగాఁ జి. 27
- చ. గరువముతోడ నిన్ను వెలిఁగానిడి దక్షుఁడు జన్నమొక్కెడన్
హరిహయపుండ్రీకనయఃసాబ్జభవాదులఁగూర్చి చేయుచో
నరుడుగ వీరభద్రభయఃదాకృతిఁ గైకొని సంహరింపవే చి... 28
- చ. కరిమరుహార నల్వఁ దనఃకన్న ఘనుండగు వేల్పులేడటం
చురుగితి దేవతాసభ దుర్రూపులుబల్కుఁగ నల్లి వాని దు
ర్భరతరగర్వభారమును • బల్వడిఁదుగ్రింపవె భైరవాకృతిన్ జి... 29
- చ. అరియ మృకండుసూనుఁడు నిరంతరమృత్యుభయాకులార్తుడై
వెజువుడలిర్ప నిన్ శరణువేడిన మిత్తి నడంచి యముద్రనీ
శ్వర సుతుఁ బోచినాడవట • శాశ్వజీవునిజేసి వాసిగాఁ జి. 30
- చ. ముఱియుచుఁ గాశికాపురిని • మూఢత బాహువులెత్తి ధారుణీ
ధరములకన్న నెవ్వఁడును • దైవములేడని పల్కునప్పరా
శరసుతు బాహుయుగ్మకము • స్తంభనమొందఁగఁజేసి కుంచవే.
- చ. అరియ నశేషలోకముల • కాధ్యుడ వీవె నిజంబు బాలిశు
లైఱమెఱగాఁ దలంతు కడిమిం బహిరంతరలోకరక్షకై
గరిభము కంఠమూలమున • గట్టిగ నిల్పుటెఱుంగరే మొకో చి...
- చ. హరి సరిసింహరూపధరుఁడైన మరాగ్రమహాగ్రభంగి న
బృగమొదవన్ హిరణ్యకేశిపు స్ఫరిమార్చి చెలంగుచున్నచో
సరగఁ దమగ్రీతిం శరభసాళువదేహుఁడవై యడంపవే చి... 32
- చ. సరసవిహారలీల విటఁజంగ మయావముతోడ నేగి య
బృరముగ మున్ను భల్లణుఁపత్నిని చల్లమదేఁగోరి యా
గురువుచక్కఁగిట న్నిలవె • గోమలయ న్నెలనాల్లెపట్టివై చి... 34

- చ. ఇరవుగ దారుకావనమునీంద్రవధూతిలకంబుల స్మనో
హరవటుకాకృతింబాలించి • యబ్జశరాహవలీలం గడున్
గరచిన నీవిలాస రతికౌశలముల్ గణుతింపశక్యమే చి... 35
- చ. సరభసలీల మున్మునలిజంగమువై చీత్రొండనంబి మం
దిరమున కేగి తత్తనయునిం బొలకై వధియింపజేసి చె
చ్చెరనిజమూర్తిచూపి కృపచిప్పిల వాని గృతార్థుడేయవే చి...
- చ. దొరకొని చెప్పగాల తలఁదొక్కి యొకించుకనంజు డెంగిటన్
బొరసిన దప్పనంబొసఁగి • పుక్కిటనీ ర్మయి జల్గుగాయకున్
సరగున మోక్షమిచ్చితట • సజ్జనకోటుల కిచ్చుటబ్రమే చి...
- చ. ఇరుసతిలోకము హేమనేలెడుస్వామిపి నిన్ను వాకిటన్
దరిలకయుండగాపునచి • ధన్యతఁజెందిన బాణదైత్యుడే
కరణిని నిన్ను మున్నెరవుఁగాలఁగఁ బూజ యొనర్చెనోకదా చి.
- చ. మెరమెర లెకనీవు మును • మేదరిసెట్టియు బోయలెంకయున్
బెరసుకులంపు చాకలియు • జెట్టినయోగిర మారగించితో
సరిసరి నిన్ను సర్పనలునల్పెడుచో నియమంబులేలయా చి... 39
- చ. పురుడెగఁగింప భక్తగులఁభుండవు నీకు నిలింపుల్లె కి
న్నర నరుఁ డెట్టులర్చన లొనర్చెనో కాని కడుంగడిందిగా
సెరబడిచేసివానికి విచిత్ర ధనాధిపతిత్వమివ్వవే చి... 40
- చ. గరళము కంఠమూలమున • గట్టిగదాల్చుట నీకు నంగదల్
బరగునటంచు రుద్రవశువత్సభిధానుఁ డెదంగలంగఁగా
నొరిమెరనంకపీఠముననుంచవె యాతని శాశ్వతంబుగాఁ జి... 41
- చ. విరిసముతోడ నిన్ శిలలవేసెయు రోకటఁగుమ్మియున్ గృహం
తరమనఁ గాపువెట్టియును • సిద్ధముగా వెలివెట్టుకుంటిన
ద్విరగఁగఁజేసినట్టి ఘనులే తగుభక్తవరేఁబ్బులైరి మేల్ చి... 42
- చ. సురవతి వేణువుం గణిమిఁకొమ్మమగండు మృదంగవాద్య మం
బురువాభవుండు తాళమును • పొత్తముముత్తవవీణఁబూసఁగా
వారిసతిబాహివం బదల • నద్భుతతాండవ కేళినల్పితో చి... 43

- చ. ఉరగము లెమ్ములుం బునుక • లుగ్రపిశాచములుం గళాసముల్
గరిశము కంఠమూలమున • గట్టిగ నెప్పుడు గల్గియుండియున్
బరమశివాకృతింబాలుచు • భద్రములిచ్చెద వబ్బురంబహా చి...
- చ. ఇరవుగ నెల్లలోకములనలెడు స్వామివి నీవు కూర్మితో
దొరతనమెల్లఁగోకడచి • తుచ్చపుజాలరిపూపకన్నియున్
శిరమునఁ బెట్టుకొంటివట • చిత్రములార భవద్విలాసముల్ చి
- చ. పారుడు మురారి యబ్జభవుఁ డాధ్యులటంచు పురందరుండు దే
వరయనుచు స్వీభావనుఁడు • ఎహ్మియు వేల్పులటంచునెంతు బు
ద్ధిరహితమానవు ల్పశుపతిత్వము నీయెడఁగల్గుటెన్న కే చి .. 46.
- చ. సరవి విధాతరూపమున • సర్వచరాచరమల్ నృశించి శ్రీ
హరివయి గోదించేసి నిలులాక్షుఁడవై యడఁగింపుచుండు వ
బ్బురముగ నీవెకా జననఁబోషణనాశనకర్త వారయన్ చి... 47
- చ. శిరనిధికన్యనాగ హిమశైలతనూజయనంగ వాణినా
బరగువధూట్లఁగూడి భవపాలన నాశములోలి జేయుచున్
హరిహర ధాత్మమూర్తివగు • నాధ్యు నినుం గనుగొందు నీశ్వరా.
- చ. ... 49
- చ. ... 50
- చ. ... 51
- చ. ... 52, 53
- చ. పురుషులలోన విప్రుఁడును • పుష్పకదంబములోన జాతియున్
దరువులలోన రావియును • దానచయంబుల నన్నదానమున్
ధరణిఁబ్రీత స్తిగన్న ప్రియఁడై వములం దధికుండవీవయా చి. 54
- చ. పరుసముసోక లోహము శుభస్థితి బంగరమైనరీతి న
ధ్వజకరుణానిరీక్షణ మఁకుంతిలీల నొకింతసోకినన్
నరుఁడు మహాత్ముడై బుధజనస్తుతుఁడై నినుఁజెందుఁబోతుదినన్
- చ. అరయఁగ నీరబుద్ధుడములట్ల నశించుచునుండు మేనులున్
శరభితరంగమాలికిల • చందమునం గనువట్టు తీపులు
స్థిరమనినమిత్రి నిన్గొలువఁ నేరక రిత్తనశింతురొఖలుల్ చి... 55

- చ. పొరిఁబొరిఁబుణ్యభూములకుఁ • జోవఁగ నేలఁ గడు స్తవోమహా
ధ్వరము లొనర్చ నేల యుపఁవాసములన్ గృశియింపనేటికిన్
హరహరయంచు నొక్కతరి • నాడినఁజాలు నఘప్రళాంతికై చి.
- చ. తరణి సుధామయూఖ వసుఁభా యజమాన నమీరణానలాం
బరజలమూర్తి నై న నినుఁభక్తిదలంచినవారి కెందులన్
దిరుగఁగ నేల యేళిల • నిచ్చలుఁ గోరిభజింపనేలయా చి... 58
- చ. నరవి చతుశ్రీతు ల్నిఖలఁశాస్త్రపురాణ కథారహస్యముల్
విరివిగ నిచ్చనిచ్చలును • విందుముగాని తలంచినూడ మా
గురుచరణంబులూన నినుఁగొల్వక యేదికి ముక్తి లేదయా చి... 59
- చ. గరుడముఁగన్న పన్నగనిఁకాయములట్ల మృగేంద్రుఁగన్న కుం
జరములకై వడిన్ దురితఁసంఘములెల్లఁ దొలంగి పారుచో
నరుఁడొకచో ననాథనయిఁసం భవదాహ్వయ ముచ్చరించినన్ జి.
- చ. ధరణిసురు న్వధించిన మందంబున గోనిధనంబొనర్చినం
గురుసతిఁగూడినన్ మధువుఁగొల్పిన హేమము ముచ్చలించినన్
దొరకొనుపాతకంబు లొకఁతూరె శివాయనినన్ దొలంగుఁబో చి.
- చ. గురుహరిణేక్షణమణినిఁగూడిన దుష్కులుపాతూర్త జందుగినిన్
శిరమునఁ బెట్టుకొంటివఁట • చెప్పఁగ నబ్రమయూరె మేలుమే
ల్లురుతర భక్తితోడ నినుఁగొల్పినవారికిఁ కేటిపాపముల్ చి... 62
- చ. దురితము లేమిసేయు గ్రహఁదోషపిశాచరుజామృగోరగో
త్కరభయమేలకల్లు నృపఁతస్కరవహ్నిభయంబులే ప్రియం
బెరయు నరుం డొకఁడు నినుఁబేర్కొని నెవ్వాది సంస్కరించినన్ చి.
- చ. అరదము లందలంబులు హయంబులు రత్నవిభూషణంబు లం
బరములు చామరంబులు ద్విపంబులు నాదిగఁగల్గు తీవులు
నొరసెడువారు మిమ్ముమునుఁబూజయొనర్చినవారెకారయా చి.
- చ. వెరవిరవార నేపగిది • వేడినఁగానియు నియ్యలేని ము
ష్కరనరనాయకాధముల • సావడులంబడి పేరలువారికిన్
నిరతకృపాద్విదృష్టిమెయి • నీవిడ కన్యఁడొసంగఁజాలునే చి. 65

- చ. నరయువు గృష్ణ నరమ్రదగు • జాహ్నవి బాహుద తుంగభద్రా శా
స్మరసుతయు స్సరస్వతియు • గౌతమియుం మొదలైన దివ్యని
ర్మగులనుమండ్రి పుణ్యమొకఁసారె శివాయనినన్ లభించుఁబో చి.
- చ. ధరశ్రుతిమంత్రోక్తికిఁ బ్రాధానము నాగమమార్త్యమైన య
గ్గురుతరమంత్రరాజమునఁకుం బలివీవని లోగఁజింపకే
వెరవరికొల్తురొ ఖలులు • మెఁగళ్ళలై కుఱుకుఱువేల్పులన్ చి... 67
- చ. హరుపులుదీర్చ నీవు హృదయంబున నెప్పుడు గల్గియుండఁగా
వెరవరియందు నందులకు • వేరడులై చనుచుందు ప్రామరుల్
నెరయఁగ వెన్న చేతినిడి • నేతికి ద్విప్రార్థుకై వడిం గటా ! చి...
- చ. ఉరగము గాలిఁగోలి గుహఁనుండదె యాకులు నించుకోవల
న్దిగుగదె మేఁక నీళ్ల వెనుఁదీయకఁ గృంకదె కప్ప యెవ్వరే
కరణిఁ జరించుచున్న నినుఁగన్దొనకున్నఁ బరంబులేదుగా చి... 69
- చ. హరహర ! మేరుభూధరమునంత పదార్థము సంగ్రహించిన
స్మరనగరాశివత్థియు త్రిశుద్ధిగ నగ్నిన రంభయంత్రుం
దరి విజభార్యయైన మదిఁదాల్చును తృప్తయడంగ జేరికిన్ చి...
- చ. బురుదను హాళితో నురెడిఁపుర్వ మెలంగుచునుండి యెప్పుడు
న్బురుద యొకింతయైనఁ దనుఁబొందకయుండ మెలంగునట్లు నే
ర్పరి గృహమేసియయ్య భవఁబంధమునంటక నిన్నుఁజెందుఁబో చి.
- చ. ఒరుల భజింపఁబోడుగద • యొక్కపుడు న్నినుఁగొల్పుమేటి భా
స్వరసరసామృభూరుహలఁనత్కినలానుభవానుమోదియా
పరభృతరాజమెందు నొకఁపట్టున జేములఁజేరనేర్చునే చి... 72
- చ. నరవిని జీవనార్థముగ • చరస్మితాభసితాక్షమాల లే
నరుఁడు ధరించు కైతవముఁనన్ భువిసాతఁ డశేషధారుణీ
భరణధారిణితావ్రీచరఃభాగ్యవమవ్విత్సఃశ్చై చలంగుఁబో చి... 73
- చ. సురచిరభక్తితోడ మనుజుం డొకచిల్వదళం బొక్కఁపు నీ
శిరమున నుంచెనేని యది • సింధురస్సంధవచాతురధ్వజం
బరమజీభూషణాదివిభవస్సురణ స్తదుపట్టియుండుఁబో చి... 74

- చ. నరుఁ డొకనాఁడు నీ నగరు • సంగనఁబట్టి విచిత్రఘంటికొ
త్కరరవిమాలకించిన నంతండు వినం డెపుడున్ కృతాంతకా
నరగళఘంటికావ్రజవిశింకటసాంద్రఘణఘనాద్యమల్ చి... 75
- చ. దురదురజాగిమర్త్యఁ డొకతూరె నమంచిత తాపకీన మం
దిరమునకిం బ్రవక్షిణ మతిప్రమదంబునఁ జేసెనేని య
ప్పురుషుఁడు శేషభూభువనఃపోషణభూర్వహుఁడై విరాజిలున్ జి.
- చ. తిరమున నీ నివేళిమున • దీప మొకానొకనాఁ డొకింత బం
ధురమతి నిడ్డధన్యుఁడు చతుర్ముఖముఖ్యనిలింపమాన్యుఁడై
నిరుపమతాపకీనపద • నిర్విసుఖోన్నతుల నైలంగుబో చి... 77
- చ. కిరణితాళవృంతములఁ • గ్రమ్మఁగ నెవ్వఁడు తావకాలయా
జరమున నాఁడు నాతిఁడువసించు విరాజితరాజ తాపనీ
ధరశిఖరాగ్రరత్న నముదంచిత కాంచనసాధవీధులన్ జి... 79
- చ. పరిచితిమీఱు మీశిరముపై పురిసెండుజలంబొకప్పుడ
దరమునఁజెల్గు బల్లిదుఁడు • తధ్యముగా నఖిలాఘదూరుడై
ధరఁగల పుణ్యతీర్థములఁ • దప్పకఁగుంకు ఫలంబుఁ జేకొనున్ జి.
- చ. బెరిసిన వేడ్కయుల్లమునఁ • బిక్కటిల వక్రనుజుండు నీకుఁ గొ
వ్వరిసరమొక్కటచ్చపు వివేకముతోడ నొసంగిన న్దురం
దర ధరణీమహా ప్రసవదామవిభాషితుడై చెలంగుబో చి... 80
- చ. కరయుగమెత్తి నీకుఁ గుతుకంబున మొక్కునతండు శేషభూ
వరమకుటాగ్రరత్ననమఃవాయ సమగ్రవిధానముల్ల న
చ్చరణ సరోజుడై వివిధఃసంపదలం గొద లేకియుండుబో చి...
- చ. తొరలేడు భక్తిగవ్వరపు • ధూపము నీకు జనుండొనంగుబో
గొరగొర వానిమేనఁగల • ఘోరతరాఘవిశాచసంఘముల్
బరువడికూయి వెట్టుచును • బారిచనుంగద తక్షిణంబునన్ జి... 82
- చ. పరునిఁబరేశు భక్తజనఃపాలనశీలు ననంత నాద్యన
క్షురు నవవర్గదాయకు జగన్మయ నద్యయు నప్రమేయు నం
బురుహ భవాండభాండ పరిపూర్ణపిచండుఁ దలంతు నిన్మ్రున్ జి.

- చ. హరునకు పందనంబు ఫణిఃహరునకు స్వరణార్ధి దేవతా
వరదునకుం జొహారు పురశ్చైరికిమొక్కి నగేంద్రజానునో
హరునకు జోతయంచు ననయంబును నీకు నమస్కరించెదన్ చి.
- చ. దిరమున స్నానసంధ్యలును • దేవ సవర్యలు సువ్రతంబులు
స్మృతభజనాదికంబులు నతుంతితభక్తి నొసర్పవేర నీ
చరణము లాశ్రయించితి నిజంబుగ నన్నిక నెట్లుగోచెదో చి.
- చ. గురుండవు బాంధవుండవు సఖుండవు తల్లివి దండ్రినన్న వీ
శ్వరుండవు దాతనావుండవు • సర్వము నీమెరుటంచు నమిత్తి
నవ్వరుండవై కృపారసము • వావిరినావయికిల్లి బోవవే చి...
- చ. కెరలెను ఘోరపాప తతిఃకిన్మదిగంపిలి యేయుపాయమున్
దొరకక యొక్క పెన్వరవు • దోచిన నుబ్బును నిబ్బరంబుగా
హరహరయంచుఁబ్రీతి నహా ! దురితంబులువీడి పారెఁబో చి.
- చ. దొరకెను నాకుభాగ్యమున • దుస్సహదండధర ప్రచండ కిం
కర నటువర్పనంహరణ • కారణమై యయిదక్షరంబులు
స్మరగిన మంత్రగ్రాహము సుపయ్యులకైనఁ దలంకనేనికన్ జి ... 83
- చ. గిరిశనమోస్తు యోగిజనఃగేయనమోస్తు మహాగ్రదోషనం
హరణనమోస్తు భోగికులఃహరనమోస్తు సమస్త దేవతా
చరణ నమోస్తుతేమనుచు • సారెకుగోరి నమస్కరించెదన్ జి.
- చ. వరదపరాకు భక్తజనవంద్యపరాకు సమస్తపాపనం
హరణపరాకు భక్తనివహావహదక్షపరాకు యోగిహృ
శ్చరణపరాకు సేయకీకసయ్యన నామనవాలకించవే చి... 90
- చ. పరవనితాపరాస్త నర • పాలకసేవల యందుఁగోరికల్
దొరలఁగనీక నీచరణ • తోయజ భక్తియు సూన్యతోక్తియె
వర్ణికిని గీడుసేయుమియుఁవాలెము నాకొనఁగూర్చిఁబోవే చి.
- చ. మురిపెనుతోడ నక్షసరఃము ల్భుసితంబు ధరించినాడ మ
ద్గువరదత్తమై సకలదోషములన్ దొలఁగించు ద్వాదశా
క్షరి జపించినాడ కలుఁపంబులు నాకికఁ గల్గుటెట్లయూ చి.

- చ. ముకువుగ నక్షమాలయును • మోదికఁబూనితి భూతిదాల్పితిన్
సత్తరణగ నైదువర్ణముల • మంత్రము వేమరు నుచ్చరించితిన్
దురితపితౄచముల్ దొరికి • దూరముగా జనకుండు టెల్లెకన్
చిరవిభవా భవా విజితఁచిత్తభవా యభవా మహాభవా ! 93
- చ. గురువరభక్తి మీఱ మిముఁగొల్చిన వాడనటంచు దద్దయుం
గరువముతోడ నేను కృతఁకర్మము లెవ్వియుఁ జేయనైతి దు
ర్భరమరితాత్మకడంచును దిశస్కృతిఁజేయక నన్నుఁబోవవే
చిరవిభవా భవా విజితఁచిత్తభవా యభవా మహాభవా ! 94
- చ. ఒరిమెఁ గవీందుఁ డేమెఱుఁగుఁనోఁరుని దచ్చసమియ్యనోడి బ
ల్లొరలును మూలనిగుదురు • లోభమున న్నిను నేమజేమియు
స్వీరములువేడ నాకిపుడు • వైశము దర్శనమియ్యగాగడే
చిరవిభవా భవా విజితఁచిత్తభవా యభవా మహాభవా ! 95
- చ. సరవశుపక్షివేట మృగఁనాగర్భుషాదిక జంతుయోనుల
న్పొరిఁబారి నెన్ని మండ్ల మునుఁపుట్టితి నో యెఱుఁగ నస్రహఃకుచుల్
హరు నినుఁగొల్చుభాగ్య మిపుఁడబ్బెచి కే క్రియఁబోచెనో నుమీ
చిరవిభవా భవా విజితఁచిత్తభవా యభవా మహాభవా ! 96
- చ. ఒరుల నుతింపఁజాలఁ గలుఁపేఱు మహాదహనాగ్నికీలయై
బరగుదుఁ గామితార్థము లఁపారముగానిడు నీనునామ సం
సత్తరణయహర్నిశంబును బ్రశస్తిగ నాకొనరించి బోవవే
చిరవిభవా భవా విజితఁచిత్తభవా యభవా మహాభవా ! 97
- చ. కరిముఖ సందిభృంగిరిటిఁకాశి సముద్భవ కాలభైరవా
ద్గురు బలవనస్రహః ప్రమథఁయోధవరేఁబులుగొల్వ భావణీ
ధరసుతఁగూడి నాకిపుడు • తాపక మోఁసమూర్తిఁజూపవే
చిరవిభవా భవా విజితఁచిత్తభవా యభవా మహాభవా ! 98
- చ. సాధనలీల నొక్క నిమిఁపంబును నిచ్చింపలేక జల్
దెరుల దుర్విచారములఁ • ద్రిమక్రమము ది యెన్ని చెప్పి
నన్మగలదు వాపజాతిమతి • నాకిపు డంకెఁ గాదికెట్లయూ
చిరవిభవా భవా విజితఁచిత్తభవా యభవా మహాభవా !

చ. అరయఁగ నే నహర్నిశమునాఁడెడు వాక్యముల్లెఱు దావక
 స్ఫురణగఁ జిత్తగించి కలుఁషప్రకరంబులఁ బారఁదోలి నీ
 చరణ ననోజభక్తి కొనఁసాగఁగఁజేసి నముద్ధరింపవే
 చిరవిభవా భవా విజితఁచిత్తభవా యభవా మహాభవా ! 100

చ. ఇరవగుభక్తితోడ జనుఁ • డీశతకంబుఁ బఠించిన స్సమా
 దరమున వ్రాసిన స్వీచినఁ • దప్పవుగా వివిధేష్టభోగముల్
 ధరభుజియించి యాతుదిని • తావక దివ్యపదంబుఁ జేరుఁబో
 చిరవిభవా భవా విజితఁచిత్తభవా యభవా మహాభవా. 101

ఇది కూచిమంచి తిమ్మకవి పీఠచిత్రం

బగు శ్రీచిరవిభవశతకము

సంపూర్ణము.

ఆశీర్వచన పద్యనవకము.

- క. శ్రీసిద్ధేశ్వరశతకము, భాసిల్లెను గంతనీమనవతకమ నీకై
వాసియ్యసం గెడునంతే, వాసిమణిపానఁగె మనకు శ వాంఛితసిద్ధిల్.
- క. ఎంతకాలమునుండియు, జింతిల్లెదనయ్య తగిన శ శిష్యుడుదొరకన్
సంతతవాంఛ న్బాషా, కాంత న్నావలెనకొల్చి శ కవియైమించన్.
- మ. వినుమాశిష్యవరేణ్య నాదు కవితారవిస్ఫారరాజ్యంబు నీ
కనుమోదంబునఁ బూర్చినాడఁ గుకలారవ్యాసంగనిత్యుండవై
మనమారన్ జరియింపుమయ్య జన నశమ్మాన్యుండవై సత్కవీం
ద్రనితాంతాదరపాత్రవర్తనుడవై శ దన్యుండవౌ దెయ్యెడన్.
- ఉ. కమ్మకొలముద్రనంబాడమి శ కమ్మని సత్కవనమ్ము నెమ్మదిన్
సమద్రుదమారఁగోరి గురున త్తము నారసిపొందలేక నీ
విముద్రఁగఁ గోర్కెనందు వెరవేమెమ్మయిఁగానక యుండియుండి ప
కవ్యమృత్యు దై నమొప్పు నిటుగమద్రన నీశతకమొద్రనర్చితౌ.
- మ. ఉడువట్టాస్త్ర విశారదాత్కులయి యురవోగించి పోపింప లే
రరయ సంతకవితా మవాద్యభవమురద్యదైవ దూరస్థులై
వరసంతాన వితాననష్టకమున శ న్బాసిల్లుకావ్యంబు నీ
శ్వరభక్తి న్రచియించినాడ విఁకఁబో శ పృఖ్యాతిసీకయ్యెడిన్.
- ఉ. వ్యాకృతి యాకృతింబడసి శ వచ్చెనొ శారద నీదువాణిః
బ్రాకట సంస్కృతాంధ్రసుయ శ వాగ్విఠ్ఠిడ ననంగనొప్పు నీ
శ్రీకవితావిలాస శుభరచిహ్నాకృతిం గడుమెచ్చుకొందు శ
శ్రీకలితాంధ్రసత్కవుల శ కిణకృపంగని ఛాత్రశేఖరా.

పంచచామరము.

కృషింజెలంగువాడవౌట శ గీర్తిమెందు నాకు వా
కృషి నెలంగువాడనౌట శ వృద్ధిగోరుచుంటనో
కృషీవలేంద్ర విత్తనంబు శ డ్దేత్రరాజమందు న
తృషింబొనర్చివేయ నీయరదేఫలంబు వృక్షమై.

- క. ఈశతకము మాపతికృతి, యై శశ్వదస్వందసీయత మై వెలయుటచే
నాశశిభాన్వత్తారము, శ్రీ శాశీర్వాదమహిమః శ జెన్నందుభువిన్.
క. యోగానంద భరామరుఁ, డీగురునవరత్నమాల శ నిడె దీననతోఁ
దాగురువై కృతికర్తృకు, భోగీంద్రకలాప భ క్తరపురుషునకెలమిన్.

సీ న మా లిక.

శ్రీనిధియా చెలికాని వంశపయోధి,
జనియించె నెన్నాఁడు శ చంద్రుడనఁగ
రమణగా భావనారాయణ రమణాంబి,
కాగర్భశుక్తి మురక్తాభలంబ
యిద్ధకళానిధి శ వృద్ధిగాంచెననంగ,
రాజశలనేఁడు శ రహి వెలుంగు
నెన్నగూడెము జమీ శ కేలికయేగుణ,
గణతారకానీక శ కలితరాజు
హూణాంధ్రగీర్వాణ శ వాణీవిదుం డెవ్వఁ,
డాంధ్రసత్కవులకు శ నమరతరువు
పాకవిరచిత జీర్ణగ్రంథ గణనము,
ద్ధరణ మహత్క్రియా శ చరణుడెవఁడు
శ్రీరామచరిత ప్రభృతి కృతిక రయై,
యాంధ్రభోజఖ్యాతి శ నతిశయించి
దేశకళాభివృద్ధి ప్రబుద్ధి సమృద్ధి.
మించి గ్రంథాలయాశలుంచి యంచి
తగ్రంథమాలయు శ స్థాపించి ప్రియముగాఁ,
ప్రియముగాక యొసంగు శ బిరుదుదాల్చి
యాంధ్రసోదరుల శ కందిచ్చు బొత్తంబు,
లే కవివర్యుండు శ పాకటముగఁ
బీతికాపురరాజ శ విశ్చితబంధుండు,
చిత్రాడపురవాసి శ శ్రీవిలాసి

రాజకీయ సభావిరరాజితుం జేబుధో,
 త్తంసుండు సుయశోవరశంసుఁ డరయ
 నాలచ్చరామార్యుఁడఖిలాంధ్రలోక హృ,
 దయపద్రునిలయుండు శ దైవకృపను
 గోదావరీమండలలోదార రాజకీ,
 యసభలో నొక సభ్యుఁడవుటజేసి
 నాయున్న రాజోలు శ నగరంబునకువచ్చి,
 పదియుఁదొమ్మిదిసూర్లు శ పయినిరువది
 యొండు హూసమను శ నొనరు నవంబ రి,
 రువదాటుతేదిని శ బ్రవిమలాత్ముఁ
 డరసి మత్ప్రియశిష్య శ విరచిత సిద్ధేశ్వః
 రశతకము నివ్వి శ భృశకృపాప్తి
 వగచు నన్నోదార్చి శ స్వశివధమువెలార్చి,
 దిక్కటిన శతక శ తిలకమునకు
 దిక్కయినను భువి శ దివిమదీయచ్ఛాతుఁ,
 జేర్చె ముద్రింతు నేరదీనినంచు
 దీనమందారుండు శ ధీరవందారుండు,
 దీర్ఘతేజోఘృణా శ పూర్ణరామ
 పదభక్తి లక్ష్మణుండుదితుండై చెలికాని,
 లచ్చరామార్యుండై శ వచ్చె వానిఁ
 గరుణ యోగానందరకవి మనోభీషిత,
 మోడేర్చి రఘురాముఁ శ జేలుఁగాత.

26—11—21,

రా జో లు,

గోదావరీజిల్లా.

ఇట్లు విబుధవిధేయుండు,

చిల్లరిగె యోగానందయ్యపంతులు,

వి. హెచ్. స్కూలు, ప్రధానాంధోపాధ్యాయుండు.

సిద్ధేశ్వర శతకము.

శా. శ్రీమత్కుండలినాథభూషణసుధీ • చింతామణీ శైలజా
రామార్ధాంగ నిరంజనాశ్రితజనా • ర్తతాణ సర్వాశ్రుకా
భీమాటోపవినిర్జితారి విలస • ద్విశ్వాశ్రు నిన్నెప్పుడున్
నేనుంబాప్సర సంస్కరింతు వరదా • నిర్వాహ సిద్ధేశ్వరా. 1

మ. అతిలావణ్యసటాచ్ఛటా కలితశీఘ్రారూఢమందాకినీ
పతితస్సాగరుమారపుంజవిలసత్పర్యంకపీతంబునన్
సుతు పిఘ్నేశ్వరు నిల్పి ముద్దిడు మహాఃశూలీ స్మరోన్మూలి యా
తతభక్తి నినుఁ గొల్పెదన్ దళితదైత్యవ్రాత సిద్ధేశ్వరా. 2

మ. భవనాశంకర శంకరా సకృప సర్వవ్యాపకా ధూర్జటి
ధవళాంగా పశునాయకా విమలవిద్యన్నేత భూతేశ్వరా
ధృివకల్యాణదిగంబరా సుఖద చిద్రూపా విరూపాక్ష శ్రీ
పవనాహర సుహారభూషణగణా • భవాశ్రు సిద్ధేశ్వరా. 3

మ. పరదుర్జయ నిరామయా వృషభశశ్వద్వాహనా శూలి భూ
ధరజానాథ సనాతనా విబుధవంద్యా దైత్యనాశంకరా
సమ్రవిధ్వంస పరాత్పరా జగదధీశా విశ్వసమ్మానితా
గురువర్యా పరమాత్మి ఎఱ్ఱిమయచక్షూశ్రీద సిద్ధేశ్వరా. 4

మ. హరికోటిప్రతిభాకరా నిఖిలజీవాధార విశ్వంభరా
భర ధౌరేయ భుజంగ రాజమణిశశ్వచ్ఛూష సీహారభూ
ధరజామాత సురేంద్రవందిత పరంధామా జగద్రక్షకా
ఖరపాపంబుధిబాడబాసల మహాకాళీశ సిద్ధేశ్వరా. 5

మ. అతిలోకేశ్వర మౌక్తేద న్విమలనిత్యానందసంధాయకా
సతి సర్ధాంగమునంద తాలిచి పరివ్వంగంబు గావించు నా
తతవిద్యాబలనాయకా సుజననంతాపంబు శేలీమన
శ్చతురత్వంబున నార్పు నీదుకరుణాసారంబె సిద్ధేశ్వరా. 6

మ. ఘనవేణీసటనంబుతో మణిరణఁ తాఁచీవలగ్నంబుతోఁ
గనదంఘ్రిస్ఫుటనూపురధ్వనులతోఁ • గంజాక్షుఁ డామోహినీ
వనితాకారము దాల్చి రాఁగి బహుళ • హ్యమోహమగ్నుండవై
కన్కివెంటంబడి చిత్రముల్పలుపవా • కామారి సి... 7

మ. వరకై లానగింద్రివాన పరిరంభభ్రాంతికాత్యాయనీ
కరుణాపాంగ సత్ప్రప్తిమానన నిమం • గాంక్షించి చిత్తంబునన్
జిరకల్యాణభవత్పదాబ్జయుగమున్ • సేవించు నిత్యం బుమా
వరి ద్విడ్వీకరభూషితాహివర సఃస్వతాత్ర సి... 8

మ. దితినంతానము గాఁ జెలంగి విలసన్ధీరత్వముం జెంది యం
చితభాగ్యోదయదేవతాచయములం • జింఘంఘరాఁ జేయు న
య్యతిమాయాపుల నావియత్తిపురదై • త్యానీకమున్ మింగదే
సతితోదారభవప్రతాపశిఖి విశ్వస్తుత్య సి... 9

మ. దరిలేనట్టి యమోఘసంభవలతల్ • ధ్వంసంబు గావించి సు
స్థిరసాఖ్యాకరదివ్యమోక్షపదమున్ • జేకూర్పవే భక్తశం
కర మానీశ్వరచారసర్వసురహృత్కంజాత సంజాత భ
స్కర కారుణ్యరనాలవాల త్రిజగత్కల్యాణ సి... 10

మ. లలితామోదనిరూఢపుష్పలతీకాలంకారకై లానమే
యిలు నీకై నది పారవీతి మహాహివాత్రహారాళి రం
జిలు భూతేశ్వర దేవతాతతికి నీ • సేవాశరత్వంబునం
గల సాఫల్యము సెప్పఁగా ఎళమె రంగద్రాత్రి సి... 11

మ. లతికాపుష్పవిహూత్న సారిభరసాలంకార దివ్యాంగనం
స్తుతగంగాధునిశీర్షమందునిచి తేజం జూపి తన్మాననీ
పతివై యొప్పెడు శంకరా నతతమున్ • భావించి స్వాంతంబునన్
స్తుతిఁగావించు దురంతదుఃఖభవముఁ క్కుం జేయు సి... 12

మ. మదినూహించి భవన్మహాత్విము లనఁన్మౌనంద్రలోకంబు నిన్
గదియంజూచెడు మార్గముం దెలుపవే • కారుణ్యచిత్తంబుతో
ముదముం గూర్పవె భక్తసంతతికి నీ • ముఖ్యాశృతి న్నాహృదన్
బాదలంజేయవె దానపాపణ మహాపుణ్యాత్మ సి... 13

మ. కరము లోక్త్రచ్చి మదీయశక్తికొలదిన్ • గంగాధిపా యెవ్వడున్
వరభక్తిం బదము ల్మ్రది న్నిలిపి ని • స్వర్ణింతుఁ బద్యావళిన్
నిరయంబందు మునుంగుట ల్దొఱుగి నే • నీపాదసేవారతిన్
వెరవేదీ యింక నాకుఁ గానఁ గరుణన్ • వీక్షింపు సి... 14

మ. తలఁపందుండిన కోర్కెకిం దగిన యత్నంబే నదా చేయుచో
నిలఁ నెవ్వరు సాక్షులౌదురయ నీవేకాక లోకేశ్వరా
లలితస్సారసుధాంశుఖండకుసుమాంలంకార శ్రీశంకరా
ఖలనాశంకర భక్తనమ్మదకరా • శారీశ సి... 15

శా. ఆవత్సాగర కర్ణధార యతిమాంయూరూపసంహారకా
ప్రాపింపన్ సులభుండవే సుగతి దూరస్థుండ యా నానికిన్
నావట్టై కరుణార్ద్రావృష్టివయి యఁగ్నా పోవవే భక్తులన్
గాపాడన్ బిరుదంబు దాల్చువొకొ దుఁగ్గాభర్త సి... 16

శా. తిర్యగ్యోనులఁ బుట్టి పుట్టి తుదకీ • దేహభీమానంబుతో
నార్యాధీశ మహాత్రిభావజననంబై యుంటి నన్నింక నీ
వర్యాయంబయినం భవాబ్ధిగడవం • భావింపవే తండ్రి యా
దార్యస్ఫూర్తి సతంబుఁ గొల్తు నిను విద్యత్పూజ్య సి... 17

మ. త్రిగుణాతితనువేదవేత్తలు ఋషిశ్రేష్ఠుల్ పోకంసించియే
భగవంతు న్నిరతంబుఁ గొల్చి విమలత్వంబంది రారూఢి నా
భగవంతు న్నినువేడికొందుఁ గరుణా • పాథోనిధి పూని తె
ప్పగఁ బాలింపఁగదయ్య న న్ననఘ యజ్ఞధ్వంసి సి... 18

మ. తనువుల్ శాశ్వత మానె మర్త్యతతికిన్ • ధ్యానింప నిన్నాత్మలోఁ
గనదాలోకనజేసి నన్నెపుడు దుఃఖప్రాప్తికిన్ జిక్కనీ
కనయం బొప్పగ నేలుమయ్య శ్రితరఁతానిత్యదీతాత్మన
జ్ఞనసమాక్రమిత శేముషీమణి నమఃస్కారంబు సి... 19

మ. పరమాత్మా నిను సమిక్రొల్పెదను నాభారంబు నీదేచుమీ
తరియె నన్నింక నేవిధంబునను నాత్మత్రాణ రక్షింతువో
ధరణీభృతనయామనోహర దయాధారేయ కందర్పసం
హరణధ్యేయ కృపీటయోని నయనాసానంద సి... 20

మ. ధనహీనుండను జ్ఞానశూన్యుడ దరఃప్రత్యగర్థమఃబాత్ముడన్
జననప్రాప్తి మహామయుండను జగత్సంతాత్ర నిన్నమిత్త కొ
ల్చిన దట్టిడ దొలంగునంచు మదిలోఁ • జింతించెద న్నిత్యమున్
నను నీదాసునిగాఁ దలంపుము మహానందాత్మ సి... 21

మ. అతనుంగాల్చిన ఫాలనేత్ర మిపుడఁయ్యా పృజ్వలించించి యా
తతవత్పూర్వకృతోజ్వలతక్కులుష సంఘానంబు నార్పంగవే
డితి నీకార్యమునల్పి శుద్ధునిగ రూఢింజేయవేతండి దా
రిత పడవర్గమహా ఘృణావనిధి సర్వేశా పృసి... 22

మ. వపువెత్తించిన హేతులెయ్యవియు దేవా చెప్పవేనాకు హృ
చ్చపలత్పింబు సహింపఁజాలక నలిససంతాపిన్ పాక్కెడన్
గృవఁజూడంగదె మొక్కెడ న్మహాదుమాధీశా పృతిష్ఠంపవే
యుపరోధింపక ముక్తిసాధిము దయాభూ నర్వసి... 23

మ. శశిపూషానలనేత్ర సద్గుణఖని • సర్వప్రభూ లోకముల్
నశియింపింపగ వృద్ధిసేయఁగను సన్నాచేయ నీకేతగున్
నిశయందు న్నిదురింపఁజేసి పగటిన్నేర్పొప్పఁగా జీవులన్
భృశతేజంబున వెల్లునట్లరసి కావింపంగ సి... 24

మ. ధరణి బాగృతశిల్పకారుఁ డురుమేధావంతుడై చేయు మే
దుర మాణిక్యనిశాంతమట్లు భవసదృశామహోత్సాహివై
స్ఫురదస్త్రాక శరీరముండలిపి జీవుం డంచునుండన్ లన
చ్చరణజల్పితే మేరుధీర సురవ్యాప్తించార సి... 25

శా. నీవేమిత్తుండవై న్వబంధువయి హృన్మీరేజసంచారివై
భావన్నూర్తిగనెంచి ప్రోవవె మనఃపద్యంబున న్గోల్చెదన్
దోషంగానక చిక్కవడ్డ ననుముక్తుంజేసి రక్షింపఁగన్
రావేతండి భవత్ప్రభావముగనం • బాగ్నింతు సి... 26

శా. కారుణ్యమృతచిందువు ల్పిలికి యంగంజెల్లఁ బూతంబుగన్
రారాజద్విధుశ్చి ప్రేమమున నిర్వర్తించి యామీదటన్
ఘోరంబైన భవాంబుధిం గడపు రక్షింహంత నిన్వేడెదన్
పేరాసల్విడి నీపదాబ్జముల ప్రాప్తకంటి సి... 27

- మ. భవనంబందొక దీశె యున్నటు జగద్యాహ్నింతర జ్యోతియో
భవనంహారక సర్వలోకమాల సంవాసంబుగానున్నచోఁ
బవలున్నేయు సంద్యల నివలసితఁవ్యాప్తిన్ లసింపంగదే
భవనాహ్మత్కమలంబు పూజుగ శఁగ్వాణేశ సి... 28
- మ. పరిభక్తుండనుగాఁ దలంచి కరుణాపాథోని పీక్షింపఁగా
నురుమోక్షప్రద వీలు నీకవురొ కాదోయను శంకించెదన్
దురిశిక్షాభున నాశ్రయింపవగుటన్ • దుర్బుద్ధి నై శంకరా
పరనాశంకర కావకుండె నను విశ్వస్తుత్య సి... 29
- మ. ఉడునాథాంక కిరీట సర్పమణిహారోద్యత్రప్రభాశోభితా
జడతన్నేను జరించు మార్గ మతికఁప్టంబై కలంచెన్మదిన్
గడుదాక్షిణ్యముతోడఁ బ్రోవఁగదవే • గంగాధునీధూర్వహ
జడనిస్సారనిషంగ మేరుసుననుష్ఠంకార సి... 30
- మ. గదనిధ్వంస మహాగదాశిఖరిజా • కాంతామనఃపద్మప
ట్పద సర్వజ్ఞభయానకా మనవి చెప్పంజాల దీనాకృతిన్
నదయాత్మా గదపీఠితుండనయి యుచ్చాస్యసంబు లేకుండెదన్
దుదినెట్లొమెదవో భవార్తిని గడుంఁదూలించి సి... 31
- మ. కలనై నన్ మఱువంగరాని యొక శంకన్మృగియున్నాడఁ జం
చలమాయాపరివేష్టితుండఁగుట • స్వంభూ నిను న్నిచ్చలున్
గొలువంగ న్దరమానొ కాదోయనుచున్ • గోరాజ దివ్యాశ్వరన్
విలసద్ధాతునిగా నొనర్చుము జగద్యిభ్రాత సి... 32
- మ. కలుషారణ్యదవానలా దురితవృక్షంబుల్ పృన్మధంబులై
గలతంబెట్టచునున్న విచ్చట నను • స్థాసిల్లితి న్నిన్నుఁ గే
వలమున్నమిన్ సార్థకంబు గనిపింపజేసి కాపాడవే
తలపూవాడఁగ నీకతండి ఋషిభక్తతాత్ర సి... 33
- మ. తన రాష్ట్రంబునఁగల్గు పాపములు దంద్రాజే భరించుం జూచి
యను లోకోక్తియ నీకుఁజెల్లు వినుమా • సాంబాలనత్సర్వభూ
తనికాయ ప్రభువౌట నీడెకద యాభారంబు చర్చింప వే
దనలంబొందఁగ నీకు నన్నెపుడు విద్యచ్ఛ్రుత్య సి... 34

మ. సమయంబక్కఱలేదు త్వక్కురుణకీశా దీనమందార వే
గమయార్తిం దొలంగంగదోతువట భక్తశ్రేణికట్లంచు లో
కములెల్లం బ్రకటంబుగాఁ బలుకు గంఘాభర్త యట్లుండఁగాఁ
బ్రమదంబారంగ నన్నుఁబోవవె జగద్రక్షా ప్రిసి... 35

మ. సమత న్నివొనరించుకర్జములు విశ్వంబందు లెక్కింప శ
క్యమె యెవ్వరికినే నుమాధిప యఖండ విశ్వసంభావిదా
గమవేదార్వ సుపర్వ సర్వవిచితా • గంగాధరా నన్నుఁ గా
వును దీనావనసువ్రతా శరణ శంభూ సర్వసి... 36

శా. దేవా నిన్నిట నండగొంటి నఘమత్పిడ ల్దొఱంగించియున్
నావాడొ నినుఁ బోతునంచునుమ యన్నా నన్ను నాపన్నునిన్
నీ వారూఢిగఁ బ్రేముడిం గనుమ తండ్రి భక్తసంరక్షణ
దేవేశా ధృతకృత్రివాస యఘభేదీ యిష్టసి... 37

మ. అనఘా నిన్నొకగొప్పకార్యమునకై యాచించితిన్ గాని దా
నినిఁ జేయంబనిలేదు నాకనుదొ తండ్రి చేయుదో ప్రేమమై
ననఘత్వింబు గలట్టివాడెవలట • స్సాంబా ప్రసాదించవే
యనవద్యంబగు ముక్తి నాకు సురవంఠాద్య సూరి సి... 38

మ. ఘనసౌందర్యముతో వెలుంగుచు లసత్కాండప్రయోగంబుచే
తను లోకావళిసొంచు మనస్రథునిఁ ద్వత్కృపాల్పాగ్ని చే చూపుమా
సిన రుద్రా భవదీయమూర్తి జగదాభీలాత్మచారిత్రమున్
వినిన స్ఫుటిజనింపదే రిపుహరా • వీరోగ్ర సి... 39

మ. వరపదాత్ము పదారవిందయుగళిం • బ్రాపించు దేవేంద్రభా
సురపౌభాగ్యముఁ గోరి నిత్యము నినున్ • శోధించి కాంక్షించి ను
స్థిరభక్తి న్నుతియింప మెచ్చుకొని నీ • శ్రీయాకృతిం జూపి న
ద్వరముల్ దైత్యుల కీయలేదె శశిభాన్వన్నేత్ర సి... 40

మ. ఘను లాకాగ్రంతతమోవిముక్తికొఱకై • కాంక్షించి యర్పింపరే
యనిశంబు న్నిను భక్తితో మునులు నిష్ఠానూననంప త్రితో
వినయస్ఫూర్తిలసత్ప్రియత్నమతితో • విజ్ఞానహృద్వత్త్రితోఁ
గనదారుఢనిస్సర్గయోగగతితో • గౌరవ సి... 41

శా. తోకంబంద కనేకలక్షలజనుల్ • దూరస్థులై స్వర్గమున్
జోకం జేరఁగలేక మందులయు వ్యాచోచ్ఛ్వాసములై తారథో
లోకావాప్తికి జేరి కష్టపడుతులై • లోలత్వముం జెంది య
స్తాకాభీలపునారకంబుగినరే • దుర్గేశ సి... 42

మ. కృతువు రూఢితొనరించినట్టిడు భవత్యల్యాణసంవాగృపాం
చితచూఢుర్యధునీర్పురి న్మమఁగు తుష్టింబొందు నేమానవుం
డతులొద్దీపితతావకాఁఘ్రియుగనిత్యాశరాధనం జల్పి న
న్నతిగావింపఁగ మోక్షమందుఁగద యెన్నో యేల సి... 43

మ. దినము లుచ్చుచు ధర్మము నివ్వడిచి సందేహంబుధి న్మృత్యుచు
నన్మమజండెంతయు మూర్ఖుడై కుజనుడై మాదశ్యత్యలాసీనుడై
తనువే రూఢిగ సౌఖ్యసూలమనుచు • న్దానెంచి పాపాత్ముడై
కలఁడే ఘోరవిపత్సరంపరలు దుర్గానాథ సి... 44

మ. ధనముం బొంది వినూత్నరత్నమయసౌధశ్రేణివర్తింపఁ దా
ననయుండై వృజినంబొనర్చుచు ధనాశాయత్తలోలాత్ముడై
ఘనకాంతారమునందు శేషఁ దిను వ్యాఘ్రంబట్లు భాసిల్లుచున్
ధనముంగూర్చి జనుండు దుఃఖపడెడున్ • దర్పిగ సి... 45

మ. తరుణు లావ్వసించ బుత్రికు నివ్వడిచినన్ • దృవ్యంబు రూపేదుటల్
స్థిరమై తోచిన స్నేహితుల్ దొలఁగినం • దీవ్యాపదుద్యద్విభీ
కరదుర్వారదవార్పులం దవిలినం గానీ యనత్యంబుల
న్మమశ్రేష్ఠులు వల్కనొప్పరుసుమా • పుణ్యాత్మ సి... 46

మ. ఫలభాక్తువులుగాఁగఁ దమ్మెపుడుఁ గాపాడంగ లోనెంచు తం
దుర్బయాజ్ఞప్తులమిఱుచుండ్రుకొడుకుల్ • క్రూరాత్మతానట్టిడు
ల్గులుగన్ లాభమదేమి కడ్పులకు దుఃఖప్రాప్తికేకాక యి
య్యలలోఁ దండ్రిఁబుణంబు దీర్చఁగలరే • యింతేని సి... 47

మ. ఫలముంగోరి విశేషపుత్రవసువిభాగింతి న్నచర్యాత్మతై
తారగాఁ ద్రోచి మనీషులెల్ల మునివృత్తుల్లాల్చి బ్రహ్మత్వముం
బొరయం బూనికనల్పి దుస్తరభవాంభోరాశి లంఘింపరే
స్ఫురదామోదభవత్పదాబ్జముల పాఞ్చింపగాంచి సి... 48

మ. ఇహమే తప్పఁ బరంబు లేదనెడి దుర్వృత్తిం బ్రవేశించి దు
స్సహకాశిశ్యురంతఃసారతరసంసారాంబుధి న్మృగ్గుచు
సృహుళార్తిం గడగాననేరక మహాభావజ్ఞులం దూఱుచు
సత్సావరింతురు మూఢమానవులహో * మాన్యాత్మ సి... 49

మ. ఇలపై నుం డింక యెంతకాలము నరుం * డెంతేనియుం గురుతో
ఫలముం గోరక నీక యర్పణముగా * భావించి సత్కర్మముల్
గలక క్తిం బొనరించునేని తుదకుం * గై వల్యసంపాప్తియై
కలుషాంభోధిఁ దరించి సంతతము సౌఖ్యంబందు సి... 50

మ. ఘనమైతోచినమాయ తాను భువనాంగారంబు గల్పించితో
డనె జంతూర్భవమందఁజేయఁగ నఖండు స్సాగరలీలాస్పృహన్
మునిసందోహ హృదీప్సితసృజ మహాభూతేశ నీశ క్తిచే
తను దన్యాదుకుఁ జిక్కకుందువుగదాధన్యాత్మ సి... 51

మ. అపడ్యర్థముఁగెల్చి జ్ఞానజితమాంయూతైశ్రవజ్ఞుండునై
పరిభూతాన్యయదుఃఖహపుండ్రు విద్యనృరసమూహ్యుడై
పరవేదాంతవిశారద ప్రణవమొప్పంజల్చుచోఁ గల్గదే
పరమోత్కృష్టవిరాజమాన సుఖనిర్వాణంబు సి... 52

మ. నరుడై పుట్టినవాఁడు సర్వ సుగుణానందప్రభాగుఁడై
పరమోత్కృష్టత దేవతార్చనలు సల్పంజాలి నిష్ఠాతుడై
తిరియాభక్తి సుకృత్యముంజలుపు సందర్శనయ్యుండె యిద్ధాత్రిలోఁ
బురుషుండై తగుఁగానిచోఁ బశువుపోఁమూర్ఖుండు సి... 53

మ. హరయంచుం బలుమాటువల్కనెద నూహంజొన్చి నిశ్చింతుడై
నరుఁ డెల్లప్పుడు నన్నుతింపఁగను నానారోగపీడాదులన్
హరియింపఁగను గల్గెఁగాదె భవ సంహారోగ్రదీర్ఘాకృతిన్
హరనామంబటు సర్వపాతక హరుండౌ నీకు సి... 54

మ. జలధింబూర్వము పూర్వ దేవసురలిప్తసాప్తికై త్రచ్చుచోఁ
జలదద్యశ్చరవిస్ఫులింగకణ విస్తారప్రభాపూర్ణు ది
గ్వలయంబై జనియించు హాలహలమాంసాదించి లోకావళిన్
నిలువంబెట్టిన నిన్ను నాతరమె పండ్లింపంగ సి... 55

మ. జనకుం డెవ్వఁడు పుత్రుఁ డెవ్వఁ డిలఁదేఁజఃపుంజ సంయోగతన్
దనువుల్లాల్చి జనించుచుందున్, పరమాత్మారూపభేదంబులన్
దిననాఘండు నిజాంగనంగలియ సంఘీర్ణప్రకాశించు న
ట్లనఘాతేజమె యిట్లుతానుగద నిత్యస్తుత్య సి... 56

మ. ఖరపాశంబులఁగట్టి యిద్ధతనువాంకంపింప దండించి ని
ఘరశూలంబుల నొంచి తేరుడని సంస్కారైంగరాళించి బం
ధుర కోపానలమూర్తియాయ యమనాఘండంపఁ దత్కింకరుల్
దురితాత్ముం దుదివీడిపోవుదురె యార్తుండంచు సి... 57

శా. అజ్ఞాను ల్విసనర్హులెట్లు రసపూర్ణార్థప్రభాంచత్కలా
సుజ్ఞానావహ సత్ప్రిబంధ మురువిఙ్గల్ సంస్కృతోద్యత్కలా
భిజ్ఞల్ వొందెడి యజ్ఞజాతఫలముల్ • వృద్ధిన్నిరస్తప్రభా
వాజ్ఞానాత్ముల కందశక్యమె యవఃస్థాధీశ సి... 58

మ. తొఱటం బిల్లలనుంచి పక్షి సకలోత్తుంగావనీజావళిన్
దిరుగ నేత్ర యొకింతగానమికి హృత్పిడ న్వగంబొందు న
ట్లరయన్ గప్తము నొందెడున్ న్వకుల జాఁయాపత్యరత్నాగ్రమై
పరితప్తుండయి ద్వివ్యహీనుఁడు సతివామార్ధ సి... 59

మ. పరిచర్య నృపదీయచిత్తమలరింపంజేయ నిష్ఠాత్ములై
పారయంబోవరు పాపకార్యములు సంపూజ్యాత్మ సత్యవ్రతుల్
పరియింతు ర్మదినీదుసేవ ముని సద్భక్తాశ్రితుల్ నీలన
చరణంబు ల్బజయింతున్ నిశ్చలహృదఃబృండు సి... 60

మ. సరియెవ్వారలు ధారుణీస్థలినుమేశా నీదుభక్తాళికిన్
పరతత్వజ్ఞుల కెట్లుగూర్చెదవో సాభాగైక్య పూర్ణత్వమో
గీజాధీశ్వర నాకు నట్లొనఁగవే • గీర్వాణమానీంద్రీ న
ర్వరహృత్పద్మనివాసయోవరద కందర్పఘ్న సి... 61

శా. చేతశ్శుద్ధిగ వీతమోహుడయి తుష్టింజెంది యెవ్వఁడు తా
బ్రాతర్వేళల నిన్నఁగూర్చి పరిచర్యల్పేసి హృద్భక్తిమై
భూత శ్రేణికి దాతృతాగరిమచూపున్ వాని కబ్బుంజమో
భూతేశా మహనీయసౌఖ్యపదపుల్ • పూతాత్మ సి... 62

మ. హరినాథుండు నమస్త విశ్వభర ముద్వద్వివృతీర్ణంబునన్
గురుధైర్యంబుననిల్పు కైవడిఁ గరాంఁగుష్ఠంబున నిల్పుడే
పురుషార్థం బవనింజనించి జగదాంపుండార్తసంతాపియా
పురుషోత్తంసుండు నందనూతిధరముఁ • బుణ్యాశ్రమి సి... 63

మ. తలపోయ నిజభక్త సంచయలసఁత్రాపరభ సన్యాగమున్
దొలఁగందోయఁగ సేవకాక యెవఁడాంపుండో విత్కరింపఁగా
విలయాబ్జశ్వసనుం బలెంభయద గంభీరప్రభావోన్నతిన్
దళితారాతిమనోభవా భవపరాంతంజీ ప్రసి... 64

మ. కలిదంభక్తియచూపి చిత్రిగతులం • గల్యాణసంపూర్ణ తా
కల నాభాగ్యనిధానవస్తు కృతసౌఖ్య ప్రాభవస్విరునిన్
సలరాజు స్వకృతాకృతిం జలుపఁడే • నవ్యప్రశాంతుంగడున్
విలనస్మార్గుని శక్యమాన విసి తప్పింపంగ సి... 65

మ. గణుతింపంగను నాధ్యమెవ్వరికి వాఙ్మాధుర్య విద్వాంసులన్
బ్రహ్మవాఙ్మనక వేదకరుమ్రగు విప్రశ్రేష్ఠుల నాప్యర
క్షణ విక్రాంతివిధాప్రయోజన రణాంచత్రైఫల రాజన్యులన్
గణదేవాశ్రిత పాదపద్మయుగళా • గౌరీశ సి... 66

మ. పథికుండొక్కఁ డరాతిభీతి కలుగంబాల నిరీక్షించియే
పథికుల్లానమి కెట్లుచింతిలునో యావత్కాలమై తోచఁగా
నధిక కూర్క రాశజంతుయుత దేహంబ న్వనంబందున
వ్యధమే దేహవ్యధాకరుండగునుగా • విశ్వేశ సి... 67

మ. దనుజుం డొక్కఁడు గోరినట్లుగను దంద్రావృప్రదేశంబునం
దనిశంబుం జరియించి కాచితివ నంతా నిక చెల్లుం జుమీ
జనకా మృద్ధరజావతీ శ్రితజనాంచద్రోహణోద్యత్త్రియల్
మనమందారయ సోమశేఖరుఁ డసఃవ్యగ్ధామ సి... 68

మ. జననంబందినదాది మృత్యుభయ మశాంతంబువాటిల్లు నం
చనుమానంపడు దేహధారులకు నాఁయాజనస్రంబంధ వే
దసలం దోలుటగాక యొండుగతి కర్తవ్యంబె యోజింపఁగా
దిననాథేందుశిఖ త్రినేత్ర త్రిజగఃస్వేయాత్మ సి... 69

- మ. సగుణోపాస్తిసోనన్ని కొందఱు రునిష్ఠాపూర్తి సంపత్తితో
జగతిన్ ఖ్యాతివిగాంచి యంచిత జగత్సర్వేశ నిన్నుఁగో
ర గురుప్రభవమొప్పుగా శ్రితజనాంభాప్త రక్షింపవే
సగుణాతీతుల కేమిలోపమొక విశ్వస్తోత్ర సి .. 70
- శా. ఆశాశృంఖలఁజిక్కి మోహఘన వాఁచాయత్తులై యీశ న
రేవులు న్నిన్ను భజింపనేరక మహాఁహేయూత్తులై గర్వులై
లేశంబేనియు దుఃఖవార్ధి గడవన్ • లేనట్టి నిర్భాగ్యులై
నాశంబొందుదు రాత్రితో జడులపండ్లానాథ సి... 71
- మ. విషయానేకపయూధసంకలితుఁడై • విజ్ఞానశూన్యుండు పా
రుషమోలిం దిగఁదోచి కలమ్ర మహాఁర్థోరాశిలోఁగుండు పూ
రుషుఁడెబ్బంగి ముముక్షువౌను భవనిఁరూఢుం బెటుల్వాండుడున్
వృషభేంద్రాశ్వ దయాపయోధి శ్రిజగఁద్విఖ్యాత సి... 72
- శా. నీనాన్నిధ్యమి సేర యోగిజఁముల్ • నీసత్కథాజాలీ
లాసారచరిత్రము దైలియ శూలఁస్ఫరభావంత్రయా
త్రాసుం దూఁచినరీతి నిన్నిలిపి హృత్పదత్రంబుల న్సంకరా
వీసంబైనను దూలనీరు విలసఁద్విశ్వాత సి... 73
- శా. లోకారాధితి దీనరక్షణచణా • లోకేశ్వరాయత్యుగా
వాకారిస్తుతి ఘోరవహ్ని విధుభాన్వన్నేత్ర యాశాంబరా
నీకారుణ్యవరప్రసాదమున నిర్ణివేక భాషాంగనా
స్తోకాపాంగ కృపేక్షణాప్రిగనితన్ • స్తుత్యాత్మ సి... 74
- శా. నీదాన్యంబుగడించి మాదృశులు నిన్నేనమ్మి సుప్రయమలం
దేదో తేజము నెప్పుడుంగనుచు భూతేశుండవో నీదెయ్యా
గాదోయంచు మనంబున నిమ్రల శంకనున్మల్లి తర్కించుచో
నీదివ్యద్ధనమూర్తి చూపుడుగదా • నేర్పొప్ప సి... 75
- మ. మనసాక్కింతయు మేరలేక చను నిఁమామూప్రపంచైక వే
దనలం బొందుటకై నిరంతరము దాద్యావ్యసారము నాత్మప్రకృ
న్నన నీసేవకుఁగామఱుల్చుకరుణన్ • దండీ భవార్తుండనై
నినుఁ బ్రార్థించెద న్యాయమారయవె హృన్నేత్రా ప్రసి... 76

మ. ధనమాంజింసఃగ లంతకాలము దదార్థప్రీతిఁ గాంతానుతుల్
గనిమోదితురు రోగబాధిఁగుడుకాఁగా లేక వాఙ్మయమే
ఘనమైతోఁచిన వాని మెచ్చరెట నిఁక్కంటైన నీభక్తికే
దనుమానంబును లేదుగాలనదఁగ్గాధీశ సి... 71

మ. పాలుపారంగను జీవి మాత్స్యజధరంబుంజొచ్చి పూర్వరత్నజిన్
దెలియంగా శతవిందనంబులఘుభేదీయంచనన్ గర్భముం
దొలంగందోచి కృతార్థజేయుదుగదా • దుర్వారశౌర్యోగ్రనీ
విలగత్రేమము పేర్కొనందరమె ద్విఃక్లీమా ప్రిసి... 72

మ. భవనారాశి నిమగ్నజీవులకు నీపాదాంబుజధ్యానమే
స్థవమై దాటఁగఁజేయునఁడు బుధులభ్యాసంబుచే చూఢి నీ
భవమందే దరిగాన లేని నరు లెఱ్ఱుంగి స్రవహాదేవ జ
ననవిపక్షుం దొలంగంగఁజాలుదు రహో • మాన్యాత్మ సి... 73

శా. దానంబన్నను గానహన్నను గవిత్వంబన్న నిమూఁడు సంతానంబు
జ్జననంబుతోన మెయిన్ • ధాత్రిం బ్రకాశంబులై
యేనస్సాగరనావికా సకల భూతేశా యుమాధీశయో
దీనవాగ్రి శరణ్యపుణ్యజం జాతితాగ్రి సి .. 80

మ. నియమంబొప్ప భజించుచున్న మదినిఁ స్నేనమిక్త భక్తిం భవ
త్క్రియలందే నిడదీక్షనిల్పుచును దంక్షీ సద్గురూత్తంస చి
స్త్రియ యెవ్వండు కృతార్థతంబొయున • న్నావానికే మోక్షమూ
రయ హస్తామలకంబుగాదె శివమంద్రాశీశ సి... 81

మ. కపటపుం గ్రియనైంద్రజాలికుఁడు రూకఁజూపి వాగ్ధాటితో
నపుడేమాయము సేయురీతి శితికంఠా నీవు లోకంబులన్
నిపుణత్వంబునఁజేసి పెంచి కడకు • స్నేదించి మాయించుచుం
దెపుడున్ లీలగఁగాక వేఱుగలదా • యీశాన సి... 82

మ. హృదయందుండిన తామరా ఘటకమందల్లయ్య నిర్వాణసా
ఖ్యద దేహంబున జీవుఁడుండి లలినాకంపించెడిం గల్మషాం
చద నార్యానలహేతులందగిలి స్వేచ్ఛందక్కి సంతార దు
ర్వ్యధపాలై కడునజ్జడై మునుకుమాంయంజక్కి సి... 83

- మ. తపనం డుష్టైలకంచుకంబనఁగఁ బ్రాంతీధరంబెక్కి తో
రపుఁగాంతిం జెలువొంది చీకటులఁబాఁటందోలి భానుచ్చటా
తపమన్నేత్రమొసంగి లోకముల కాఁధారంబయ్యెయ్యంట వి
ప్రపచక్షుండని నీయనుజ్ఞఁబరఁగు • స్వర్వా సి... 84
- మ. తనరుం దివ్యపదంబుఁజేచ్చు క్రియలంఁదాఁజేయు సుజ్ఞాని కె
వ్వని పాదాంబుజరేఁగుసంగతి మహాఁస్థావంబయ్యె కలత్రపం
బను పంకంబు దొలంగఁద్రోయు సఖలాఁతాభక్తసంతాత్రయా
యనుకంపాకృతి వీవకావె త్రిజగఁదావ్యవార సి... 85
- మ. తలదండు బ్రమపుత్రసంతతిని గోధన్వాన్నిసీక్షించి వా
రల దుర్వృత్తులు మాన్పుచందమున నాఁర్యానాథ నీసేవకా
వలి దుష్టత్విముగాంచి దిద్దుకొని విశ్వాసంబుతో నేలవే
కలకాలంబుఁ గృతజ్ఞులై మెలఁగఁగాఁ • గామారి సి .. 86
- మ. వనమందెండిన యాకురాలుకరణిన్ • భావింపఁగానౌ జగ
జ్జనసంతానములోలి గిట్టుట యిదాఁశ్చర్యంబె త్రేతాదులే
మునుమున్నిట్టివి వేనవేలు జరుగన్ • భూపాలురై సంధరం
దనువు ల్నిల్చుకొనంగఁజాలిరె ఫణీంద్రస్సార సి... 87
- మ. భవదంఘ్రిద్వయిపూజకై పురుషుఁ డెవ్వఁడైనఁగానీ భృశో
త్సవమొప్ప నిజచిత్తకంజదళము • ల్సంతృప్తి నర్పించి వేఁ
కువ నర్పించినవానికి న్నముఁడె యీఁత్తోణి స్థిలారూపమున్
బువులం గొల్చెడువాఁడు చూడు త్రిజగఁత్పూర్ణాత్మ సి... 88
- మ. అవకాశం బెటఁగానరాదు వినుమఁయ్య నాకు సంసారసిం
ధువున నుత్తలినవాడనౌట బుధభక్తు ల్మక్తు లారోఘ్యక్తులై
యవకాశంబు వొనర్చుకొందుఁ బ్రవదీయాంఘ్రిద్వయింగొల్వఁగా
భవదేవా యొదవింపు బుద్ధిననధిన్ • భక్తింబ్రసి... 89
- కా. సీరంబెల్లను నాతపంబువలన • స్వీరంధ్రమేఘంబయ్యె
యారావభ్రమణంబుతో నెనఁగి లోకాధారమానట్లుగా
ధారాపాతిముఁజేసి నన్యవితతిన్ • ధాత్రీ స్రవమోదాత్మ వి
స్తారంబై చెలువొందఁజేయు భవదాఁజ్ఞంబాదె సి... 90

- మ. కనులం గ్రమ్మెడునశ్శువు ల్విశదగంఁగావీచికాజాలమై
తనువెల్లం బ్రవిహించి ముంచి పరమాంతా నన్నుఁదూలించుచు
న్ననుజూడం దయరాదె నీయెడ సదానందా మహద్బృంద దీ
నుని శోకామృత హృద్భయాన్వితవి పఁన్నుంబోవు సి... 91
- మ. తమకే సంపదగల్గెనంచు ధనిఁల్ • దౌష్ట్యదర్శిన్నతుల్
విమతత్వంబున దూఱుచుందు సకలోన్మీదేవతార్థిపజన్
దమరే శాశ్వతమో ధనంబె స్థిరమో • తత్కారణం బితయున్
సుమతిత్వంబునఁ జూడఁజాలకదా • శూశ్రీవ్రసి... 92
- మ. నిలువ న్నిడయులేదు మా కరయఁగా • నీనల్కృపాదృష్టియన్
బలితంపు న్నిలయంబు లేచితటి దేవా యింత కిచ్చోట మా
తలదాఁప న్నెలవేదో చూపి జగదంతర్యామి పోసింపవే
నిలయం దెవ్వరుదిక్కు చెప్పమకటా • యీశా వ్రసి... 93
- శా. ఏవంపుం దనువేమికార్యమిది తండ్రి యేలకల్పించితో
దేవా సారవిహీనమా జడముకాదే దీని నెబ్బంగి నీ
ప్రాప్తియంబున బాగుచేసెదవా కర్మంబింతె పామ్మందువో
జీవేశా సురమాని హృద్వనజవాసీ సర్వసి... 94
- మ. మనుజుం డొక్కటిపూనిచేయుటకు ముఁనాన్త్రాన్త్ర నిన్తాత్తబే
ర్కొనఁగా నేరనినాఁడు శక్తుఁడగునే • ఖ్రోణీధరేంద్రాత్మజా
పనితాన్వాంతజలేశయార్కయను కంఠంబుగావలే పాకశా
సన ముఖ్యామరవారసన్నతమహేశా సర్వసి... 95
- మ. కనకంబొక్కటియే తదంశమునఁ దండ్రిలుల్లు భూషాళియా
గొనబొప్పంగ ననేకరీతుల జగన్దోశంబులంగల్లు జీ
వనికాయంబుల వెల్లుచుందువుగదా • భవ్యాత్మ ఖ్రోణీధ్రరా
త్తనయా చిత్త సరోజపట్నదమహాంతా సర్వసి... 96
- మ. ఒకచంద్రిండు ఘటావళిందవుల నెన్నోబింబముల్లోఁచు మా
డ్కికి నీరేజభవాండ భాండములఁ దండ్రి వెల్లుచుం దీవటుల్
సకలాంతా యటుగానిచో విపులవిశ్వంబెల్ల రూపొందునే
యకలంక స్థిరదేవాతాద్భుతగిరీశా సర్వసి... 97

- మ. పరితాపోద్ధిత కీలిదేహమును గాంబుంజాలు వేయేల యే
పరితాపంబొక లేశమేని నను నాపాదంపగ నీక సా
దరదృష్టింబరికించి యేలుగొనుమా • తండ్రి పరంధామ యీ
శ్వరశూలాయుధహస్త దేవనుతశఃశావణీశ సి... 98
- మ. జలజాతామృత మానుతేటి తరపుఁష్పంబుండమింజేరునే
ఓలసత్సూర్యభవాన్జితంపునుకృతి • నిష్కేషేన నీభక్తియం
దలి సంపూర్ణపు సౌఖ్యసంపదల నొందంజాల కన్యంబులన్
దలఁపంజూచునె నామనంబు మునిబృందస్తుత్య సి... 99
- మ. అనపాయవ్యపసాయజీవనము యోగానంద గుర్వంచితాం
ఘ్రినితాంత వ్యవసాయసేవనము యోగిధ్యేయ వాణీదయా
వనము న్నత్యవనంబు గాంచితి భవతాపదాబ్జభృంగంబునై
వినుతింప నృతకంబానర్చితః గృహన్వీక్షింపు సిద్ధేశ్వరా. 100
- మ. లయభీము న్నినుఁగొల్పరాదనుచు సల్లాపింతు భీరు ల్జడుల్
లయముం జల్పుదువన్నభీతినిగదా • లక్షింప రక్షింపమై
లయముంజేసి యదస్యముక్తిపదవాల్లభ్యంబ యీవే యుమా
ప్రియ యీశే యెదియంతకన్నను సుఖ శ్రీమూర్తి సిద్ధేశ్వరా.

శ ౦ పూర్ణము.

శ్రీరస్తు.

శ్రీరంగేశతత్తము.

సీ. శ్రీరుక్మిణీదేవి • చెలులతోఁ గూర్చుండి
ముచ్చటింపుచునుండ • వచ్చినీవు
సడియుడిపి సరవి • నన్నజేసి కనుల్
నూసిన ముదితయు • ముసిముసినగి
చేతులదడిమి నెఁచెల్లులార గోవర్ధ
నాచల కషణకిఁదాంక కఠిన
తరము లివి కఠనఁస్థలులకే తగునన
నీ నవ్వుగనుఁగొని • నెలఁతలునన

గీ. నొనె నిజమని చనుమెట్టలంట నీచు
చాతురినుతింప మాబోటి • జనుల కెటుల
నలవియగునని నీకు జోహరానర్తు
వీతభవత్పష్ట రంగేశ • వేషకృష్ణ.

1

సీ. అడుగు హారంగెల్ల • జడజాతములకిచ్చి
జంఘల సొంపుల • శాలిగర్భ
ములనింపి తొడలసొంపుల • నఁటులకొనంగి
కొను డాల్వెలి జడఁకానికిచ్చి
బాహుల నిగ్గు నిబ్బరమెల్ల మన్నుమో
సెడు ద్విజహ్వనకిచ్చి • జిగిమొగంబు
సొగసు గురుద్రోహియగు • వానికొనఁగి మై
చాయ పయోవాహ • సమితికిచ్చి

గీ. యిది తెలియఁబో దెవరికని మదిదలంఁచొ
తగదునుమి నన్నుఁగావక • తక్కితేని
రవ్వసేయుదు నిది గట్టి • రచ్చఁజెట్టి
వీతభవత్పష్ట రంగేశ • వేషకృష్ణ.

2

సీ. నెరిరినరులు నీకురులు బట్టెనుగద
 మణికిరీటమున నీమస్తకంబు
 తా కట్టిబడియెగద రతనపుంబాహు
 పురులు నీజిగి బాహువులనుగట్టె
 గద నీ వెడదటొమ్ము • గమలామహాదేవి
 యాకృమించెనుగద • యవనిధరము
 సుధ వేగఁ జెమ్మని • సురలు నీవీపున
 మోపిరిగద యెంత • మోసపోతి
 గీ. వకట యిటువంటి నిన్ను వేదాంతములు స్వ
 తంత్రుడవటంచుఁ బలికిన • దారిఁజూడ
 నర్థభేదంబు గనవడు • నయ్యమాకు, వీతి...

3

సీ. చల్లనితాపులు • చల్లు మేల్మల్లెమొ
 గ్గలదండ లురమునఁ • గ్రమ్మి విరియ
 ఘమ్మని వాసనల్ • గ్రమ్మి గులాబీవి
 రులసొంపు నెరులపెంపు లలరింప
 ధగధగమనీవి • జిగి గొను నూనూగు
 మోస మత్తరుపూత • మెఱుఁగులీన
 నున్నుగన్నడ మవ్వు • జున్నము త్వడలి ము
 త్యంపాచౌకట్లడా • లలవరింప
 గీ. బల్కుసుం బాహారంగు నిబ్బరపురంగు
 లీను సన్నంపుదువ్వల్వఁ • బూని నీవు
 సఖులతోఁ గూడి కీడించు • జూడఁ దలఁతు, వీతి ... 4

సీ. మాతల్లి వైదర్భి • మమత నీగుణగణ
 ములు బలుమారు బుధులవలన వి
 ని దినదినమునకు • మదనుని వెతలను
 గని నీదుభావముల్ • గాంచి మదిని
 సొగసున కుప్పొంగి • సొక్కుచు మాటికి
 మొక్కుచుఁ దాలిమి • మొక్కుచు నహ

హా యిట్టి పాణేశుఁ • డబ్బునా నావంటి
నెలత కటంచుఁ గన్నీరొలుకుచు

గీ. నెచ్చెలులకైనఁ జెప్పక • నిజశరీర
మెల్లఁ జిక్కఁగ నిలువెల్ల • వెల్లబారె
నెంతమోహనమూర్తివో • యెఱుంగమయ్య, వీతభ... 5

సీ. గందంపు మైపూతఁ • గవిసి జాల్కొను లేత
చెమ్మటలేమొకో • చెలియ కిపుడు
కమ్మతెమ్మెర వీపు • గ్రమ్మ గందినరూపు
కనుపట్టు నేమొకో • కాంత కిపుడు
అపరంజినెరచాయ • లడరెడు వేడిమి

వెలిమారు లేమొకో • వెలది కిపుడు
కాటుక కన్నీటఁ • గరగి జారినతేట
చూపట్టు నేమొకో • నుదతి కిపుడు

గీ. అన్నిటికి నేడు చెలులార • చిన్నవోయె
ననుచు నాసామి నిను మనఁమందుఁ దలఁచి
కుందు రుక్మిణిఁగని జాలఁగొనిరి చెలులు, వీతభవ... 6

సీ. వెలిదమ్మిపూరేకు • తెల్లడాలుగల వాలుఁ
గనుదోయి రేనిదగి • గాంచమరచె
మృదుల కేతకిపత్ర • సదృశమా నెమ్మేను
హంసతూలికసెజ్జ • లంటమరచె

నిండుచందురునివై • దండెత్తు నెమ్మాము
మృగనాభితిలకంబు • సొగసు మరచె
తేటిమై చకచకల్ • దాటు చక్కనికురుల్
గడిదేర గుడియోరముడుపు మరచె

గీ. వినుడు చెలు లిది గోపాలు • విడనిజాలు
యకటకట యేమిబోధింతు • మనుచుఁ బలుకు
చెలిసలుకు వించు రుక్మిణి • సిగ్గుగాంచు, వీత...

- సీ. పైదాననా నీకు • భావంబు దాచఁగాఁ
 దగదు నాతల్లి నీదాననమ్మ
 నీవెతల్లని నీకునిల్వగా నుంటినే
 తేటతెల్లముగాఁగఁ • డెలుపుమమ్మ
 నీకు నాకును మనంబేకమే గదవె న
 న్నెఱుగఁవా యిటు దాచఁనేలనమ్మ
 ముగ్ధ లెందఱులెరొ • మొగమోటమొందరో
 యీరీతి మే మెందు • నెఱుగమమ్మ
 గీ. తరుణి సీనోటఁ బలికింపఁ • దరముగాదె
 తెలిసె గృష్ణనిపైఁ గూర్చి • కలదుగదె య
 టన్న వినదాని సిగ్గెన్న • నలవిరన్న, వీత...
- సీ. మొగమెత్తనీని యీ • తొగతేని నులుకింపఁ
 దొయ్యలి వేనలి • దుష్టవలదొ
 నడువనీయక రోసఁపడు నలచ నెడలింపఁ
 జెలువధారావాటి • మెలఁగవలదొ
 పలుకనీయకఁ గూయు • చిలుకల నులికింప
 నతివ మై సాంకవం • బలదవలదొ
 చూడనీయక కోల • లాడించు మరుఁ డుల్కఁ
 దెరవ కుంకుమబొట్టు • దిద్దవలదొ
 గీ. యేమి తెలియని చెటేవిగా • కేము సేగి
 జేయుదుమటె యటన్న నెఁచెల్లుల కువిద
 యుత్తరంబీదు నినుఁబట్టి • యుడుకుపుట్టి, వీత...
- సీ. పున్నమరేతేని • వెన్నెలల్ తిన్నచో
 నేల నాడుదమమ్మ • బాల రావె
 కేళికావాపికాఁకూలమ్ములను జక్క
 ములఁగవగూర్తము • ముదిత రావె
 చంద్రునికాంతిచే • సగమైన చుక్కల
 గణియింత మిప్పుడు • కాంతి గానె

యాకొన్న మనచకోరాళి కాకలిదీర

లేవెన్నె లిడుదము • లేమ రావె

గీ. యనుచు లాలించు చెలు లిటు • లనుడు వినుచు

వత్తు రాసను మాను కోపంబుబూను

రమణి నినుమదిగూర్చి విరాళిబేర్చి, వీత... 10

సీ. పలుమారు పిలిచినఁ • బలుకదు బింబోష్టి

యగుటచే నేమొకో • యతివలార

నెమ్మొమ్ము జూపదు • నీరేజమ్మదుపాద

యగుటచే నేమొకో • యతివలార

పాడదు పంచమఃఫణితిఁ బల్లవపాణి

యగుటచే నేమొకో • యతివలార

ఎగఁగుల్కు మనతోడ • నగదు కోకస్తని

యగుటచే నేమొకో • యతివలార

గీ. యనెడు చెలిపల్కు శుకపిక • వనజవైరి

చంద్రికాన్యంబకంబయి • చెలియ కకట

కఠినతరమయ్యె నినుఁగూర్చి • కాకబేర్చి, వీత... 11

సీ. చుట్టుదనీమేఱుఁగుంబంపురంగున

న్నంపుటోణిపింజెనాగరికము

మీఱ సగమువిప్పి • మేనఁగప్పి మిగులు

సగమును పింజపాటుగను నవ్య

గళపార్శ్వమంటి లేఁగదళిపల్లిమువంటి

వీపున జీలాడ • ఓడచి పడమ

లనుదొట్టువంచకఁట్టునమణిమయము

లగు పాదుకలనంటి • యంటనట్లు

గీ. వెలయు లీలావిహారంబు • నలుపు నీపు

మోహమునఁ గన్నులంగట్ట • ముదిత దిట్ట

తనము విడినాడు ననుగావుఁచునుచు నేడు, వీత... 12

సీ. అపరంజియుట్ల ముత్యాల్బల్కంతితో
 నంటి తరతరము • నమరుచును జి
 లుగుకెంపులరవ జెలుపుగింక సరులు
 చంద్రహారంబులు • చాయలీన
 మేన గంధమలంది • జానుగా నోరగా
 ముడిచిన వెగముడి • మొల్లసరుల
 దట్టముగాఁ జుట్టి • దానిపై శిఖిపింఛ
 మలరిచి యమునావనాంతరమున
 గీ. మెలగు నీమురళీగాన • మృదులరీతి
 నాతి వినురీతి భ్రమియు నరాతియగుచు
 మదనుఁ డెడఁగ్రాచ బువుటూచ • లెదిరివీచ, వీత ... 13

సీ. నెమ్మాము చెలియయ్యు • నీరజవైరి వి
 రోధింప నకట నారోజతలియు
 నైనను గనికరఁమూనదు మరినేరి
 తోడ నేస్తముగట్టు • తోయదంబె
 శిఖిబ్రోరేచి దాఁ • జీదరఁజేయు న
 మీరమైనను హంసఁనారమైన
 నయయొ ధైర్యముజెప్పునది లెక మీఁదిమి
 క్కిలి తాపకారులై • గినియసాగె
 గీ. సామి వైదర్భినిను మానసమునఁ దలఁప
 మిత్తులై శత్తులైరి తఁచుత్తులైటుల
 మిత్తులగుదురు చాలు సీమిఁది ప్రియ, వీత ... 14

సీ. తలిదండ్రులకుఁ దెల్ప • ఫలసిద్ధి యగుఁగాని
 పరిభవింపుచు లజ్జ • పలుకనీదు
 ఊరకే పరిహాస • మొనరింతు రక్కట
 చెలులచేఁ జెప్పింప • నలవికాదు
 యిది చెలుల్ గ్రహించి • రేమొనోరుక్మితోఁ
 దెలిపిరా విఘ్నంబు • గలుగఁజేయు

నూరకుండెదనన్న • ఘోరాశుగములచేఁ

గ్రాచజే పూవుసింఁగానిజోదు

గీ. అన్న చేదీశ్వరునికివ్వ • నన్నుఁ దలఁ చె

నెటులనుండునొ యింక దైవఁఘటన యుచు

నకట మదిఁగుందు నిరుఁగోరి • నాయొరూఁది, వీత ... 15

గీ. కృష్ణాయనుచు ముద్దు • కీరంబుఁ బలికింపు

మంచుఁ జెల్పిని చెలి • ననునయించు

నల్లనివాన్నినీ • నాతిమోహించెనే

యని నవ్వుచెలియపై • నలగి మామ

గొల్లలేమాదురో • కోమలి వెన్నదొం

గను దెచ్చునని నవ్వఁ • గనలియుడుకు

వికటంబులకు నేమి • వెలఁదులారా నన్నుఁ

జీదరించకుఁ డంచుఁ • జెలులఁబల్కు

గీ. నార నాసామి నిను మానఁసాజ్ఞమందు

నిలిపి నీసుగుణంబులె • దలఁచుగాని

వేరె యొకమాట వినదు నింఁడారఁ గనదు, వీత... 16

గీ. మోము చందురునంటి • ముంగురుల్ శ్రీమవారి

గురిసి కార్మోగు లనఁ • గొమరుమిగుల

నూర్పుదెమ్మెరలచే • నుడికి కేందలిరాకు

వంటి వాతెర వసిఁవాడుజూప

ముఖనాసనాలోభ • మునఁ గ్రొమ్ము భృంగసం

తతి నానగ్రాచఁగఁ • దలఁగిపోవ

మైదట్టముగఁ బూయు • మంచిగందము పరి

త ప్తమై తుకతుక • ధ్వనుల నుడుక

గీ. సఖులమరపించి మదిలోన • సంభ్రమించి

విడనితమి సాయమూని ని • న్వైతుకఁబూని

విపినములపొంత కలకాంత • వెడలె నంత, వీత ... 17

నీ. తుమ్మెదల్ జమ్మని • గ్రచ్చు దేమెత్తలు
 దుండుమ్మని గమ్మపూనుమ్మ జమ్మ
 కమ్మవిల్దొర నల్మొత్తగమ్మల గ్రచ్చు న
 ముత్తలజడి యలజడి • కలవడి తుద
 నెదయదలు చిలుకఁబొదలు కలవలింపఁ
 గోయిలమూఁకలఁ • గొండకూక
 ల బలుఘాకల యొడఁల వెడలుకాకల
 కాకలకఁతి చీకాకు పడుచు
 గీ. ధృతివిడుచు తడబడుచు నేగతి నడచు ను
 పాయమెఱుంగ కపాయము • బాపనేర
 దకల చెలినేలఁదగదేమి • యపుడె సామి, వీత...

13

నీ. మంజీరశింజానమాహూతకలహంసి
 గదలనీ నన్నట్లు • కాళ్లఁబెనఁగ
 బహువర్ణసుమరజఃపటలచిత్రితకీర్ణ
 కేశబంధము కేకే • గేళిసేయ
 నవనవోదిత్వరోష్ణవిసర్పినిశ్వాస
 మలరుజొంపములసాం • పవఘళింప
 నక్షిక్షజ్జలమిళిఁతాశ్రునిమ్మగతుచా
 భోగఘట్టమునుండి • పొంగిపార
 గీ. నిను వెతుకఁగోరి వనిజేరి • ననఁగటారి
 దారి నారినెగయుపూలఁ • గోరి దూరి
 శౌరియని తల్లడిలు మాయొయారి యారి, వీత...

19

నీ. మొగమెత్తనీదాయె శ్ర వెగటుతమ్ములపిండు
 పలుకనీదాయెరా • చిలుకదండు
 గళమెత్తనీదాయె • గండుకోయిలఘాక
 సొలయనీదాయె వే • సోకుమూఁక
 చేయెత్తనీదాయె • చిగురుటాకుబిడారు
 కాంచనీదాయె వే • గల్వబాగు

తలయై తనీదాయై * మలినాశిరింఛోళి
కదలనీదాయై దుఃస్మృతమరాళి

గీ. కలికి గిరివడి గిరిజడి * కాక పోక
నిలువలేక యనోకహ * నివిడకేళి
గహనగుసుమపరాగశంకర్కరజదరల, వీత...

20

సీ. నింజారం గాయు రేయెండవేడిమిఁ గాగ్గి
పదము లెట్టగనీని * వచ్చికప్పు

కపుడిప్పలను జెప్పరాని నొప్పి ధృతిద
ప్పి విరాళిఁ దోనదప్పి బలుడప్పి
గొని చివురుల మంటలని డేటులను పొగ

లని దెమ్మెరలఁ జమ్ము * ననలఘాళి
కణముల విస్ఫులింగములని తలఁచి
హా వనవహ్ని చుట్టెడు * ననుచుఁ డేటి

గీ. రొదలు వినుచు ననలకీల * రొదలెయనుచు
జడుపుగొనుచుఁ జెలియపైకి * వెడలుతెరపు
గనుచు నకటకటా యెంత * గాగ్గెఁ గాంత, వీత... 21

సీ. గదిసి పైనుండు తుమ్మెదపిండనెడినల్ల
ని దిగిను దొడిగి బల్మొద్దలు మొదలు

కొని బ్రాహ్మ దీవియ * లనెడి డబ్బాడవా
ల్పిగియించి విరహాల * బీరమడఁచు

మావులపేరి యమ్మరుని బందీకొమ్మ
లనుకైల చివురాకులను సనీల

గరపుకాల్పెట్టు చిచ్చరక్కిళ్లు చెవిరంజ
కపు బలుగుడకలు * గలుగు పికము

గీ. లను దుపాకుల నెగయింపఁగను వెడలెను
జోడుగుండ్లన కణకిణాలాడు కనులు

గనుచు మదినెంత వలవంతఁ * గనెర కాంత, వీత... 22

సీ. తనదుకెంకేలుగంవనుగని చివురుఱు

ని గవయు కోయిలలగముల తన
నమ్మొము తమ్మియనిదలఁచి గ్రమ్ముతు
మ్మెదలను తనకెంపుఁ పెదవి బింబ
మనిషచ్చు రాచిల్కలను తనకీల్జడ
ఫణియని బరితెంచు • బర్హిణముల
నారామ మేనేల • దూరితినను దూరు

నన విలువవిభూషణములు చిక్కు
గీ. బడిన ముత్తెంపునరులును • బారదోలె
గాక లేకున్న నేమానా • కలికిమిన్న
మోఁదెఱుంగదయ్యె భామ నీమోఁదిప్రేమ, వీత ... 23

సీ. బంగరుమెఱుంగు దుఃస్వలువతోఁ బిక్కల

దాఁక జేలాడు నిఁద్దాహారంగుఁ
జేతులతోఁ గెంపుఁవాతెఱతెలిగప్పు
చిఱునవ్వుతో దొవఁచెలి యెలువము
డిగిచికోన్నట్టి నెఁమ్మొగముతో నీలంపు
దిమ్మల నిరుక్కేవ • దిద్దినట్లు
దొడరు వెడఁదకొమ్ముతో నవలామూక
బొడువ మరుం డొరఁవెడలిచిన క

గీ. ఊరి జిలుగుమిటారపుటారుతోడఁ
గన్నులనుగట్టి యావెక్కఁ • గానరాక
నింతినలయింప నీచిత్త • మెట్టులోర్చె, వీత ... 24

సీ. చనదు ననువిడచి • జనఁగ నిలునిలుము

నినునెనరున సామివనుచు నమ్ము
కొని మదినలబడిఁగొని వెడవిలుదొర
విడచునన జిలుకుఁజడికిబడిసి
కలువరాయనికిఁ గోయిలలకుఁ దెమ్మొర
లకుఁ జిలుకలకు.....నొదు

గవలసె నిక నను • గవయకున్నఁ దాళఁ
జాల నీయాన వేయేల ననుచు

గీ. విరిబొదలబారు వేమారు • వెతకఁజేరు
వెలికివేసారు నొకమాటు • విధినిదూరు
వెలఁది నీతీరు గనఁగోరు • వెతలమొటు వీత ...

25

సీ. తఱుకుటనంటి బోఁదెలలోన తననీడ

గని యబ్బితివటంచుఁ • గొంగలించు
కమ్మపూటీరాలఁ • నెమ్మిప్పింఘముఁగాంచి
డాగెదాయనివేగ • డాయనేగు

విరిసంవగులసాంపు • నెరికగా మదినెంచి
నాయాన నిలుమంచు • డాయఁబోవు
నగిసె పూనెరివివ్వు • జగినీదుమెయిగాఁగ

మదినెంచి భ్రమమించి • గదియఁబొడరు
గీ. భ్రమవదలి మరల భ్రమియును • భ్రమిసిభ్రమియు
నొక్కగఁడ భ్రమవదలక • యుండుచెలువ

పాలుపు నలపుగొలుపు తలఁపుడులుభ్రమిక వీత ... 26

సీ. నచ్చలియొక తె యన్నెలతఁగావకనంత

వెతకీవేసారియో • వెలఁదులార
వేగరారమ్మ యేమోగాని మనబాల
యిచట లేదమ్మ నేనమిసేతు

ననిపల్క నింతిత • యనరాని దిగులుబ్బ
నందఱు జనుడెంచి • యచటనచట

తోయుచు నటఁ గల్వఁరాయని రాబాట
నడుగుఁ జెమ్మటడాగు • లగుటఁగాంచి

గీ. యివి మిటారియడుగు జిన్నెలితైరవున
నతివ కేళివనముజేరెనమ్మ యెంత
మోసమని తల్లడిల్లి రాముదితల్లె వీత ...

27

- సీ. చలువ తారాపాట • జనిపువ్వుదోట జ
 వ్వని నచ్చటచట నవ్వనితల్లె
 కమనీయవానంతి • కాకుంజపుంజంబు
 లను గుంజదలిపుంజంబితమాత
 కలితకాంచనజోలి • కలపలమాన మా
 రుత మందగమన చారుతర సమప
 రాగసైకతముల • రతిజేనికత్తళా
 ని గొలగొలలబాలువగు నెలపుల
 గీ. వెతకుచు లతాంగిగానక • వెఱపుబొడమి
 గడమిగులు దల్లడంబుల • నొడలుబిడలు
 పడగబడుపాట్లు మాబోంట్లు • బలుకుటెట్లు వీత...
- సీ. కనుగొనవ్వెడలు వెచ్చనినీరువయిజారి
 తళుకుజెక్కుల ధగధగలుమాన్ప
 విడిచుమారమున ధూసరమైన నెరిగి ప్పి
 మోముమిటారంబు • మోటుపరుప
 జారుపయ్యెదనంటు • చలువకాటుకడాగు
 గుబ్బచన్దవనీటు • గొడువసేయ
 తనువంటి చిమచిమమ్మనుగెంప లిరుటాకు
 వెరుటావిరిమేని • జగియడంప
 గీ. తెమ్మెరలురేచ పొగలయిదేంట్లుదోచ
 భగ్గుమను మెట్టుదమ్మి పూటగ్గిణాయు
 చెలిగని నల్లుటాలున • నలమికొనిరి వీత...
- సీ. అమ్మమ్మ మొంత సాహసము జేసితివమ్మ
 యికనిను నమ్మరాదెంతమాట
 దెచ్చితివమ్మ యిత్రైజగులేనాడు మే
 మెఱుంగి మేవెత్తెద • మేమిదెలను
 మముగికురించి యామనియను పులిబొంచి
 యున్న యీవనికి నిన్నొంటిజెచ్చు

వలవిరిసింగాడి • గలజోదునకు నీయు

మరు దగలకపోదు • నుదతి గవలి

గీ. వేగ రావమ్మ నీమనోవిభునిదెత్తు

మమ్రయిది నమ్మమమ్మ మాంయమ్మయనుచు

సఖయ లిటుదూర చెలివిక్కింజరిచెనార వీత...

30

సీ. మొలకగాడ్పులకాక • చెలిమోము ఝమ్మనె

పన్నీరుచిలుకరే • పడఁతులార

పూఁదేనె తుంపరల్ • పొలఁతికన్నులదూలె

ననుబైటనొత్తరే • పనితలార

యనఁటివేడిమిదాకి • వనజాక్షిమైగందె

వేగమంత్రించరే • వెలఁదులార

యలరుటీనికలు నెఁచ్చెలి పాదములఁజొచ్చె

మెల్లనదియ్యరె • మెలఁతులార

గీ. మనము చెలిమిన్న నీవట్ల • గనకజన్న

సకట మఱియెంత మోసహానోయటన్న

చెలుల కలవిలలపై నీవలనఁబుట్టె వీత...

31

సీ, జౌర వాతాంకూరఁహతక మాసఖయ మైఁ

గందించెదా యని • గనరువారు

శుకమ మానకియపై • మొక మెట్టనగఁ జేసి

బెదరించెదా యని • గదుమువారు

కోయిలా తుదకు నీ • కూఁతఁబట్టుట చెలి

సలికింపనా యని • యాడువారు

తుమ్మెత్తాదుశ్శకునమ్ర కోమలి నేఁచఁ

బొడరితివా యని • దూరువారు

గీ. తోవఁబడు పుష్పాదుల దవ్వు • దుడుచువారు

జళుకుఁ గొనవలదని చెలిఁ • బలుకువారు

నైరి సఖులెల్ల లలన నిన్లోరుకతన, వీత ...

32

సీ. పుపుటందలములోన • బువుబోజినుంచి మో
 తపడంతు లంత మోగితలనడంచి
 తత్తరంబుగ నెత్త • నత్తటి బిత్తటి
 యొకతె ముందేగి భీతోచితోప
 చారోపహారంబు • గూరిచి తెచ్చి య
 త్తోయజ్ఞాక్షికి దిగిదుడిచి పార
 వైవ బిరాలున • వనితలు చెలి నంద
 లము డించి యెలమి కల్యణదొరచట్ల
 గీ. మెట్లవెంబడి మెల్లన • మేడఁ జేర్చి
 చలువ లెన్నేని గూర్చి రచ్చంచలాక్షి
 కార యిటువంటివిత లెందైనఁ గలవె, వీత...

శి

సీ. హారముల్ బరువాయె • నన్నంబు వెగటాయె
 చెలులపై యలుకాయె • చీదరాయె
 తలఁపులు మెండాయె • వలపు మిక్కుటరాయె
 చలువలు సెగలాయె • నలసటాయె
 నిముసమే యుగమాయె • నెమ్మన నగమాయె
 నిలుపులేదాయె బ • లొప్పలపూయె
 కన్నీ రొలుకుటాయె • కలవిలపాటాయె
 వెఱపు మోపాయె మై • వెల్లనాయె
 గీ. మరునివగలాయె వగల్గెల్ల • మంతమాయె
 వలచుఁచెలి నిటువలె వెత • గొలిపి తొర
 నరనుడవు లేర నీమేలు • చాలుఁజాలు, వీత...

శి

సీ. ఇవ్వకె బంగరుదుప్పటి వలెవాటు
 తోఁ దళ్ళుగన్నులతో వలంతి
 నగవలరేడు ముద్దుఁమొగముతో నెలమికా
 డిటవచ్చెనమృతఁ న్నింతజూచి
 గడుసిగ్గునను వరుఁగిడు నన్ను వెన్నంటి
 పడి కాగిటనుబట్టి • తొడనిడికొని

చెక్కుమద్దాడి చురుక్కున నామోవి

నొక్కి చొక్కించి దాఁ • జొక్కిచొక్కి

గీ. యెఱటి కేగెనొ కానరాఁ • డేమిసేతు

నకట కలయని తోఁచుఁ గాఁదనియుఁ దోఁచు

నంచు వలవలఁ గన్నీరు • నించుఁ జెలియ, వీత ... 35

సీ. ఏమరి యేనున్న యెడఁ దటాలున వచ్చి

మోహనాంగుఁడు కను • ల్కూపిసట్లు

మూసిన నెఱిగియు • ముదిత నొచ్చెనొ విడు

విడుమమ్మ యనుచు నే • వేడినట్లు

వేడిన మారెల్లుఁతోడఁ బ్రాణేశుండు

విడక పేరేమని • యడిగినట్లు

లడిగినఁ దెలసి యఱానొనంచు నగి వీడి

తటుకునఁ దల్పొర • దాగినట్లు

గీ. దాగి కడకేగునెడ నన్నుఁ • దమ్మివేయ

నొచ్చు వగసేయ దయఁ గాఁగి • లిచ్చినట్లు

నెలత కలవచ్చెనంచుఁ గన్నీరునించు, వీత ... 36

సీ. అచ్చుగా నీరూప • మంతయుఁ బొడకట్టి

ముకురభావము జూచి • మోహమొందు

నాంది దిగ్గున లేచి • యూరకే చీకాకు

పడి నెచ్చెలులపైకి • వెడలఁదోలుఁ

దోలి యద్దపుడల్పు • లొలి బిగించి పై

పట్టుతట్టపు తెరల్ • బారుసేయుఁ

జేసి యాభావంబు • చెక్కులు ముద్దాడి

కడుఁబ్రేమ బిగ్గనఁ • గాఁగిలించుఁ

గీ. గాఁగిలించి యొకింత లోఁగరగుఁ గరిగి

పల్కువేమను ననిపల్కు • నుల్కులేమి

కక్కటక్కట శలి వెక్కివెక్కి యేడ్చి, వీత... 37

సీ. కూసెను కనులెట్టఁజేసెను చాలవో

కాకితాపులు నీకు • కోకిలంబ
లఱచెను మొగమెట్టఁపఱచెను తెలియదో
తుల్లు మీవానినంకెల్లు శతకమ
యార్చెను అక్కలఁల్లార్చెను దొరుకునో
కాంచనంబింతైన • చంచరీక
గ్రమ్మెను విరిదుమ్ము జమ్మెను గానవో
చిలువవాచిచ్చు దక్షిణనమీర

గీ. రామ ఘనసాంకవామోద • హేమగాత్రి

కాలఘటివేణి మాచెలిఁగాఁగ నెఱిగి

తొలఁగ మేలనిరవుడు నీచెలియఁజాలులు, వీత... 38

సీ. సత్వసంపన్నుర్లఁజనమైన వెలిదీవి

మఱికొంతతేజంబు • నెఱపినావు
దివిషదీశానాత్రుభవసామ్యసంపాప్తి
జనులు సోయగమెన్న • నొనరినావు
తతనహస్రకరప్రతాపంబు చల్లార్చి
యత్యర్జునాభిఖ్య • నలరినావు
శరపుష్పి కైలాసధరమందుఁ జూపి యా
ముక్కంటితల కాలఁ • ద్రొక్కినావు

గీ. కనుక నిను రావణున కెక్కు • డనఁగవచ్చు

నోనిశాచరరాజ యనునానతేజ

యనుచు శశిదూరుఁ బలుమారు • నతివదారు, వీత... 39

శీ. పలుగాకిమూఁకలోపలఁ బుట్టి పెరిగి బ

ల్లందుమీఱినది నీ • కల్బలంబు
పుడమి నాకులపాటుఁ • బొడమించిగద మధు
నాముందు నీదండఁనాయకుండు
గాను గాడించినఁగాని వీడదుర యా
తొంటిగుణంబు నీతుండఁవిల్లు

శ్రీ రఘునామక శతకము.

- ఉ. శ్రీకమలీయపుణ్య శబరీక బరీనిరీతసమాలికా
 భీక బభీక్యతాంఘ్రిముగః భీయుగ భీయుగ భీభలోకవా
 భీక బలానిలాస్తకదః భీక దక్షిణదక్షిణై రిశే
 నాకులరుద్ధనాక రఘునాయక భక్తవరప్రదాయకా. 1
- చ. శరధినివాసనానదవః శాపనిశాపతిశారదాభక్తి
 ర్తిరుచివిశాసకాసరసః తీన్మచక్రితిపతితి దైత్యజై
 త్రిరణవిలాసలాసకవిః ధాంతిధాన్తిబుధాభిహారిన్మా
 నరధశరానరాన రఘునాయక భక్తవరప్రదాయకా. 2
- చ. సమదనమాసమానవమః సర్వగుణప్రధనూనమానవ
 ప్రజుదనిదానదానవసః ధావితి తాశుగ దానదానపూ
 ర్ణమునివితానతాననవిః లాసక తాన్ధినితానతానవ
 స్నమదపదానగాన రఘునాయక .. 3
- చ. సకల పురావచః ప్రచయః సారమరిన్ముచమార్గణక్షణో
 దకనిధిచూషణక్షణరః దక్షతనిర్ధుత దైత్యరాడ్వపు
 శ్వకలతమోధ్వజభ్రమవః శభ్రమదభ్రమణి ప్రచారునిన్
 శకులవిహారునైతు రఘు... 4
- చ. కమశఘనప్రదర్పనిజః ఖర్బరకీంచదకండుతాకర
 భ్రమదురు మందరాద్రి తలః భగ్నఘనోత్థితమాక్తికప్రజ
 భ్రమదపయోధితుంగతరః భంగురభంగవృషత్ప్రచారునిన్
 కమరవిహారునైతు రఘు... 5
- చ. గగనతలాంచలన్ద శశిః ఖండశిఖాగతవారి నాహలే
 శగణభృదాత్మ భానురవిః మాణినిసాగ్రినిషక్తభూమి భా
 రగతి విశేషనూచితః ఖురక్షిపితార్మముకోశునిన్ బురా
 ణగురుః గిటీశునైతు రఘు... 6

- ఉ. డింభకఘాత్యుత్తోగిరితః టీచికటికృతభేదబోధక
స్తంభవిదారణక్షుతసిఃతస్వసఖాకురలగ్నదైత్యరా
డ్డంభసటూచ్చటాస్ఫుటితః తారకితాభ్రస్యసింహవేషునిన్
సంభృతదాసునెంతు రఘు ... 7
- చ. స్వవపురితైకదేశచరః బల్యభిదత్తజలాగ్న్యలిప్సుతా
స్తవసకృదేశపాదమితః • సర్వజగత్ప్రపదప్రమిత్సుతా
సవవటిన్తైక్తికత్వచునః సస్ఫుటహేతువిహారు నిన్ను మా
ణవకశరీరునెంతు రఘు... 8
- చ. అరిపదనాచ్యచక్రవ పుంరఙ్గునబాహు సహస్రఖండన
త్వరితరుజోద్ధతపబలః • బాహుజవర్గరక్షైకవిశేతి
స్థిరవరశుప్రకృతనృపః శీగ్రవినిర్మితనాకరధృనిన్
పరుభృగురామునెంతు రఘు... 9
- చ. అరివిజయాతిదర్పిత నిఃజాయుధపంచకవంచనాగ్ధా
సురశరమాత్రకృత్తసురః సూదనశోణిత సేకదోహద
స్ఫురదురులోకశాఖివరః పుష్పయశోహృతహృన్మృళిందునిన్
నరవతిచందునెంతు రఘు... 10
- చ. నిజసుషమాప్రజప్రణయిః సీజనమోహనదావదాహ మో
క్ష జనకతాపశాంతి కవిః సంతతి జీవనరాజహంస భీ
తిజఃకగర్జనాబ్ధివనః తీవరిపూర్తి సుకీర్తిశాలి కృ
ష్ణజలదమాశ్రివైతి రఘు... 11
- చ. ససుసుషమాస్తిలోకహితః సంమదకృన్నిజనేత్రయుగ్మతా
భీమతివిరోధసూచిరవిబింబ తదీయకులైకవానద్య
ప్తివలిననిత్యకర్మితశః శిస్సుటగౌరవకారి దివ్యజ
వక్త్రహహితోర్జివైతి రఘు... 12
- చ. హలముఖభేద బాష్పసలిః లాతితరంగితపూరబింబన
చ్చలపదపాతకృజ్జనకః సంభ్రమధూర్తచినేశకన్యకా
కలితివరోపగూహనసః ఖస్థలదంబరసంవరాంతునిన్
బలిబలభందునెంతు రఘు... 13

ఉ. అగ్రభిశీతవిశ్వజయః హాసకృదాత్రయూతిలోపహం
తర్యమనాతిసూధవతిః దాగ్ధ్యకరత్రిపురాంగనావ్రితా
హార్యహారోక్తి నజ్రీనుసహాయలస్థిరిధరప్రస్థతాం
తర్యతథాగతాంగ రఘు... 14

ఉ. ప్రాణవియోజనోద్ధతివివక్షకృతస్వవిభేదబోధకృ
త్పాణిక్వపాణిచిత్తవిభాకరబింబమహస్పష్పద్ధివి
శ్రాణనహేతుహామముఖః సద్విసిక్పద్విజముఖ్యసౌఖ్య సం
త్రాణదకల్కిమూర్తి రఘు... 15

ఉ. గర్వరస్యప్తిపుష్టిలయః కాలనమోక్షణాలకై జగ
జ్జిత్వరస్త్రిపుమాకృతులః సీమతీదాల్పియు మూలతదగ్జ్ఞ
స్సత్వితీవాంబులంగలసి • సంజ్ఞితాలానజవిష్ణురుద్రులన్
దత్తమునీవెకానె రఘు... 16

చ. విభనముల్లె నీవెరునిఃవేడిపదంబులఁ బ్రాకుభక్తులన్
శుభదకరంబులందిగిచి • చొప్పడఁ గన్నులఁగప్పికొంచు నీ
వభిమతిమీఱఁ శీర్షపదఃమంటఁగఁ జేతువలండు నీయనూ
నభువనకాయమెంతు రఘు... 17

చ. బలువగు నవ్వసంతమున • వహ్నులకుం బరిచర్యఁజేసి య
జ్వలు తరివేల్పుమాత్రమున • సంతసమెంతొకొ నీదుమాపునం
జలజలరాలు బాష్పములు • సంతతిధారగ నిన్ను నెప్పుడున్
దలఁప మరెంతయొక్కొ రఘు... 18

చ. మలినసువర్ణభూషలను • మాటికిమాటికి నిల్పితోమి బ
ట్టలమెనయంగమూర్తులఁగ • సంతమునం గరింగిచేసిన
ట్టులు పలుమాఱుశిక్షలఁ గడుంజగము నిష్ఠమలంబొంద్యచున్
బలుమరు సృష్టిఁజేతు రఘు... 19

ఉ. పాపములని జింపఁగ నఃపారము లిచ్చి మిదానాహు
నోపను చంచలాత్మత్వం నోరెల్ల నుండు కిం
ప్రాప్తి తాపవేదనకఁ • బాపముల నెఱిగి నేమి నా
నాపటునచ్చరిత్ర రఘు... 20

- ఉ. నేరములెంచిన న్నిలువ • నేరము నీమహిమంబులుం గడు
దూరము లన్యుల స్మరణు • దూరముచెప్పగ నేల నింక నీ
వారము నీచుభక్త జన • వారములం గరుణించిబోవగన్
భారము నీదెనుము రఘు ... 21
- చ. దురితములన్నియుం దొలగఁగదోసి ననుం గరుణింతువంచు నే
నరసి నిను స్మరిందలంచి • యంజలిజేసి సుతించివేడఁగా
నరమరసేయ నీకుఁ దగఁదయ్య వహింపగదయ్య వేగన
స్సయ్యనఁబ్రోవుమయ్య రఘు ... 22
- ఉ. బన్నములన్నియుంజెలఁగి • పారఁగ నిర్మలమైనభక్తితో
నెన్నఁడుమాతునో నతుల • కెక్కుడుమోదముఁ గల్గజేయుచున్
బున్నవచందరుంగెలచి • పోల్చిన నీవదనారవిందమున్
గన్నులఁ గర్వదీర రఘు ... 23
- ఉ. రోయక పావకూపములఁ • దోయక పాపము చిత్రగుఢులన్
వ్రాయకయుండ నన్ను నెడఁబాయకయుండుము పుత్రవర్గముల్
జాయకయుంటఁ దండ్రిలకు • లాయకవే యింక నేలపంతిమే
నాయకలంకఁబోవు రఘు ... 24
- ఉ. సేమమెఱుంగ నీహృదయఃసీమగఱుంగ మహాశపంబులున్
నోమఁలెఱుంగ నేవగిదిఁనోగని రంగ యథూరలంబు పే
రామదొరంగ నీదగు దయాభిశరంగ పరంపర ద్దగన్
ధామమొసంగినీవె రఘు ... 25
- ఉ. శ్రీవసితాధరితుఁ లిరుఁగోరల సేవలోనర్ప శేషుపై
రావణుబాధచే మిగుల • రావమొనర్చెడి వేల్పుపోవుకుం
దావలమై భయాంబునిధి • ద్రావెదనంచు దయానుభావమున్
నావయొనర్చితీవె రఘు ... 26
- ఉ. ఆదివి జాలికింబరగఁనాదివి జాలికిఁమూలమైన నీ
వాదటయజ్ఞునిం దశరథావని భర్తయొరప్పవానికిం
గాదిలివట్టివై పోదఁగఁగాదిలకించి పృథ్విజ్ఞతోడ బల్
నాదమొనర్చితీవె రఘు .. 27

- ఉ. వానరులై జనింపుడని • వానవముఘ్నుల కానతిచ్చెదే
వానరదేవభావము ధృఃవంబుగఁగాంచ మదిందలంచే
వేనలురూపులొంది వృధిఁపీవతివత్సులకుం జనించి న
న్మానమొసంగితివె రఘు... 28.
- చ. జనిమరణోదయ ప్రభృతిఁవడ్విధ భావవికారశూన్యుని
స్థనుఁగొనఁజాలమే మనియెఁగాక యనంగవిశుద్ధబుద్ధ ని
త్యనిరతిశాయి పూర్ణమహిఁతాకృతికి న్వితి ధేంద్రియాదిబం
ధ నియమమెట్టుగల్గు రఘు... 29.
- చ. శుభచరితంబులన్నియును • జొప్పకనల్కున భర్తృపత్నులుం
ద్విభువనచూన్యులొందు సకఁరీరతః ఫలమోయనంగ రా
మభరితలక్షణాదికకుఁమార చతుష్టయరూపమైతగన్
ప్రభవమునొందితివె రఘు... 30
- చ. ముదమునఁ బొరులెల్ల కడుఁమోయ సుఖానశకాదిపక్షులున్
మదమునఁగూయ భక్తులమఁనంబుల వెన్నెలఁగాయ శత్రుఁసం
పదలెకబాయఁ బూలదడిఁవానలు పండువనీయ నీమజ
నత్ర దివసమొప్పఁగాదె రఘు... 31
- చ. అనిమిషమూర్తివై వెరమఁహంబుధిజొచ్చిన సోమకాఘ్యము
న్ననిమిషజేసి చంపుట బుఁధాళికఁదెల్పఁగఁబూని బాల్యమం
దనిమిషమూర్తిదాల్చిన మఁహాత్ముడవీవె భవాభిధీవియై
నను దరిజేర్పలేవె రఘు... 32
- ఉ. ఆసుడివాలువాలు విలుఁనబ్జమురేఖలఁజేసి చూపరున్
మోసము నేయఁగాఁగనియె • పోగియిచేసితివింకఁ గెల్గవన్
మూసుకయుంటివంతటనె బాంగ్గునకున్ రతనంపుతేటకున్
వాసిదలంపలేమె రఘు... 33
- చ. లలినెలతాలమేలి మగఁతాలతెగఁదగు నున్నుసాన్పులొ
పలి తెలిసన్నదుప్పటులపైఁ దిరుగంబడుచు న్నృధాళికిం
మలయుచు మున్నుపాల్కఁడలి • మవ్వపుగవ్వపుఁ గొండచాల్పుటం
చలపునఁజేర్చితేవె రఘు... 34

చ. మినుకుల నెచ్చివచ్చికల • మెచ్చనివచ్చనిరాలడోల మె
ల్లనడవరాండుప్రీతి బవళింపుచు లేనగుమోముతోన ము
న్వననిధిలోనఁదూగు నటఁవత్రిమున న్నయనించి మించు మె
దనివిదలంచుకొంటి రఘు...

35

చ. పుడమిబడల్పడున్ పడగఁపొడిమివీజెడు పాపతోడటం
చెడనెడ రెండుమూఁ డడుగులేయుఁడువేయుఁడు రాజుజాడ మున్
ఎడిబలివేడవేడ బపుఁబాడబతన్ గనుప్రోడవంచు గొ
న్నడలు దలంపఁజేసె రఘు...

36

ఉ. కానలకోనలోబాడమ • గానలతేనెల సోనలెంతయో
లేనెలకూనలోని జిగిఁలేని సుధారసమెంత నీనుదుల్
వీనులసోక మేనులు నఁవీరపువీనులఁగాంచి బోనమున్
బాసముమానియుండు రఘు...

37

ఉ. మక్కువదీట దల్లి పలుఁమాటు నినున్ గని కౌగలించి య
మక్కుయిడేటి భాగ్యమని • మాటికిమాటికి ముద్దుఁగొంచు నే
దిక్కున నీవెకాదన మఁదిందలపోయుకు నీదుమోసపుం
దక్కులలోనగాదె రఘు...

38

చ. కలువలఁబోలువాలు తెలిగన్నులఁ గాటుకఁదీర్చి చెక్కులం
గలకలవపువెన్నెల నిగన్నిగ లేనఁగిసోయగంబునన్
బాలించిన నీనునెమ్మొగము • పున్నమవెన్నెల గీముగోమున
న్నలువకు నెన్నగాదు రఘు...

39

ఉ. తిమ్మల్రతోడనాడి కనుదమ్ములువాడగఁ దక్కుచెక్కులం
జెక్కుటజార హారములు • చిందరవందరగాఁగ నూర్పులం
గమ్మరిముద్దుమోవి గసిగంద సిగందగు పూలురాల నం
దమ్మగు నిన్ దలంతు రఘు...

40

చ. నిను ఘనమంచునెంచి • కడునెమ్మిగ నెమ్మిగము ల్నటించ బే
ర్పినిగుడ నీపు గానమొకఁరించిన మించిన లజ్జఁగోయిలల్
వనములఁజేరె గాఁదనఁ బ్రపంచమనోహర నిమనాహమై
నను మదికింపుగాదె రఘు...

41

ఉ. చూపరులెల్ల రిచ్చపడిఁచూడఁగ వేడఁగ డానిమేల్ మలీ
నావని బాజుబందులుగఁనంబడ ముప్పటి ఎల్లెవాటుగా
రావునువానిముత్తైపు కుఁకాయయు నీవుజరింపఁ దల్లికన్
రావుదలంచుగాదె రఘు...

42

ఉ. రాణజెలంగఁ జారులగుఁరా తగురా చిగురాకువిల్లు నా
మ్రోశియనందనర్చి మగఁరా తొగరా పొగరానుమేలి కం
ఖాణము నెక్కువేళ నెనఁగా ననఁగా వినఁగానికౌతు వి
న్నాణము నీదెకాదె రఘు...

43

చ. పనుపడిమీఱు ముంగురులఁబారు కనుంగవతీరు నక్కునె
క్కునువులిగోరు బల్ కలిమిఁగోరు భుజంబులనారు గాంచినం
తనె జడదారులైన జడఁదారులనన్ వడిఁదారుచిత్రమన్
వననిధిఁదేలినారు రఘు...

44

ఉ. తియ్యనివిల్లుగెల్వ వెనుదీయని సోయఁగమాశ్రితాళికి
గయ్యములోన నయ్యరులకై యమురూపముజూపు జాణవి
వయ్య ననుంగృహ్నిగనఁవయ్య నమస్కృతు లందవయ్య నన్
నయ్యనఁ బోవుమయ్య రఘు...

45

చ. రురుమ్మగచరమ్రమొప్పు జెడఁలు స్త్రీతుసూత్రము ఔమనామకాం
బరమును మార్చిపోల్ తిగుణఁమార్చి పదాద్యరుకాంతకాంతభా
దిరనవదండమున్ గొనినిఁదేశవిధంబున బ్రహ్మచర్యమున్
బరగఁగఁదాల్చితీవె రఘు...

46

చ. తనరెడు నీడుజన్నిదము • దారవశిష్ట గురూఽదిష్ట న
స్మనుగత వర్ణవజ్జ్విజిఁమై నొగిమైదగ గానుపించెనో
యన బలిబంధనోద్ధృత పదాంతకితాంసగ గాంగధారగ
న్ననఁబ్రభవించెనాగ రఘు...

47

చ. పెల్లుతిపంబునర్చి యలవిఁప్రతనొందిన బాసవాలు జా
బిల్లి మఖంబుగాన నినువేడిన వాడిశరంబుగాడి న
ట్లుల్లము ఝల్లనన్ నృపతియు • స్సతియు స్ప్రశియొందులేని పెం
దల్లడమంద లేదె రఘు...

48

ఉ. ఎక్కడమానివచ్చె పురియేటికిఁ జెచ్చెరజొచ్చె నక్కరో
మొక్కనుమేమిలేదు మనమొక్కటలు గైకొన డక్కటక్కటా
యిక్కనుగాయ లేటి కనఁ రేజను లేగెడు మిము త్రుక్షుణున్
మక్కువఁజూచిచూచి రఘు ...

49

చ. వెనుకొనియేగ వన్యపదవి స్పృహన్ గదలింపరాదుగా
యనికొని నెమ్మనమ్ముని బలారిబలాతిబలాఖ్యవిద్యలన్
మునుకొని వేగ్రహించిగదఁము స్పృహమున్ గదముందొరంగిక్రొ
న్ననయనఁబోల్చితీవు రఘు ...

50

చ. ఒకపరిగేరిపారి మఱియొక్కొకమార ఘమాటుమాటు నిన్
పకపకనవ్వుపోయగమునన్ గమనంపుచడల్ దొడంగి వే
టొకతరిదారిగీరి కలఁనూరక చేరికజేరఁజీరి మి
న్నకమునిగొల్చితీవె రఘు...

51

ఉ. హాటక గర్భముఖ్యగగనాటక కోటులమాటతో జగ
న్నాటక సూత్రధారమదిఁనాటగతోటకడ న్వధార్హతో
ద్ధాటక కౌశికాజ్ఞదవఁదాటక దుష్టచరిత్రపేటికన్
దాటకఁ గూల్చితీవె రఘు...

52

ఉ. ప్రోచితిఁడియై పుడమిఁబుట్టిన కశ్యపురత్సనాము మా
రీచుఁచుంతు నెట్లనివలె న్వడిలంకకుఁబంపు వృత్తమా
వాచికపత్రముట్ల శరవారత నాఖలువ్రాల్చి తల్లిపె
న్నాచునఁ బురుషాంగ రఘు...

53

చ. అలవడనీడు మా కమృతమంచు మహీసురులెల్ల వేడ బల్
విలువవరించి రాహువునస్త్రించి సుబాహువుమ్రొంచి బాణపు
తలవిడగాతుడంచు నమృతంబె యొసంగితి వద్దయాళు నిన్
దలఁచిన యొకొంట ర...

54

చ. సమమగునీవు గౌశికఁడు • నల్లిన కర్మములెన్న చేతపు
ణ్యమని వెలుంగుడగ్గరి మనముక్తులు ధర్మము నాసురావళుల్
యమనియమంబులొందఁగఁ బలక నమిత్తుశెలుండవంచు జ
న్నమున మునుల్వచింప ర...

55

ఉ. కాశికుఁ గూడివీడుననఁగా బహుశోభి భవత్పరాగమే
నాశిలయై యహల్యవడిఁ న స్పశివంగసయంగదన్ తుదన్
కాశికుఁ గూడివీడుననఁగా బహుశోభి భవత్పరాగమే
నాశిలఁజేసెనొర ర...

56

చ. విశిఖతఁగాంచుచో నితనిఁవే నిరసించితి నీరసంబునన్
నశిఖతనిష్ఠవచ్చెడు నిజుబలి భీతిలిడాగియుంపియుం
గృతమయినట్టి లెక్కడఁగ నీవుగదల్చినమాత్రమృతిచె చు
డతివరాననంబు ర...

57

చ. విలువచున న్నినంబుననె నీచ్చెరశీకుని కేకబంధము
స్వయంయుఁ గుంగెతేరచులు నీకృతవెంఁదెగలంగె పెందొనల్
శుభంఁదెయంత నినుఁగాంచి హాసంబు స్మరాంతకత్తిమున్
దలఁచి గలంగఁజూలు ర...

58

ఉ. మోసముమారువొందగరము స్థలము స్పృహ లోహతాంచితా
వాన పురత్రయంబఁగాను నన్నెమహాన్నతి నందమందు కై
లాసముగల్గు నీకెతగుఁరాయని యజ్ఞసకుంఁదొసంగ నిన్
డాసె ధరాత్లజాత ర...

59

ఉ. హాసపుమోకతో భుజశరాసపుడాకయు నూఁగునూఁగు బల్
మీసపురేకతో బెడగుఁమేదగి నేగఁగ నాగరాంగనల్
సేనపువీకఁజూడ్కులన చెందొవలందఱునింప నీవద
న్యాసపుజోక నెఱు ర...

60

చ. చెలులెడ హుంకరించినను నీగైదురై వడినడ్డగించినన్
దలఁకక నీదు నెమ్మొగము నదమ్మి పయింబడి నానసంపగిం
దెలిసియుఁబోలె బారునవనీసుత దృగ్భ్రమరాళిగాంచి కుం
దలలితహాసమీవె ర...

61

చ. ఉరమున మించురైక ముడిఁయూడిన జోడచుజూడనంతలు
బిరునగునట్టి పోకమడి నీడినతోడనె గాడినట్టి ని
ర్భరపులకాంకురంబులు భారంపడజేసితి నానుఁచేయికిన్
గరముగిహించువేళ ర...

62

చ. అలజడి విష్ణువత్రయికి • నాత్రయికిం బెడ బాయు లోకమం
గలమగు దీనజేయి కసిగందకెమంచునుభంగి సీత మం
గళగళసూత్రబంధములఁ • గ్రుడుగనిల్పితి దీనబంధులన్
నలువప్రమోదమంద ర...

63

చ. ధరణిపెండ్లి నొండొరులఁ • దాదొని మోము లొకింతవంపఁగా.
నిరువుర గండరత్నముల • నిద్దఱుఁగన్గొని పెల్లుపొంగు బల్
దరహాసితంపుగుంపులఁ • దందడిదోయిటి బ్రోలుముతైపుం
దరగలుముంచెమిమ్ము ర...

64

ఉ. తత్తర మొప్ప సీతకయి • దమ్మునించినఁ బ్రోలుముతైముల్
ముతైములంచు మోటులఁబోయె వాని దలంచువాకిన్
మత్తగజావ్వరత్నఁధి • మానవతీసుతరత్నముల్ స్వసం
ధత్తములై చెలంగ ర...

65

చ. పదరజపంటుచూత్రమున • ప్రసరమునైన చేతనత్వము
స్వదలదచేమో మాజడత • వాసిశిరంబున నున్నదంచునో
కదలుచు దొగ్గిముతైములు • గాత్రమునంటుచు పాదపీఠము
స్వదలకనిల్చియుండె ర...

66

చ. స్థిరచరభూతిజాతముల • సృష్టియొనర్చిన మూలదంపతుల్
తిరమిడిమీరుమాటికిఁ బ్రదక్షిణమేగినఁ దప్పటంచునో
పరికృతహోమత్ప్రతిగని • పావకుఁ డెప్పు ప్రదక్షిణార్చుల
నెఱిఁగిఁపఱిజేసెదాని ర...

67

చ. ఇరునదియొక్కమాటు పృథివీశులందుంచు నఘాంక మోయనం
బరశువు నిన్నుఁగన్గొనినమాత్ర ధరంబడ చాపటంకృతుల్
గురుతరతద్యశస్సితగరుత్తులఁ దోలఁగ నీశిరంబునం
దరగదె భార్గవాగ్ని ర...

68

ఉ. అస్పృతదత్త దివ్యమణి • యందముతో సిరియక్కనంది పెం
పొప్ప కుఠాంచలంబులను • హొంజిఁజెక్కల వాహనంబుపైఁ
జిప్పిలు పుష్పవర్షముల • నేసలునవ్వుచు నప్పు డప్పురిన్
గప్పఁగనేగిఁపె ర

69

చ. చిహ్నవిస్మితత్వ దభిషేకమహోత్సవ దుర్గవాధి మం
దర మననముక్తగ్రామిణి వస్తుగు హోలహలముద్దైక యా
వరము మైవద స్వనా శివాయయటంచు మింగివాక్కుధన్
సరసురత్నప్రియే ర...

10

చ. సకల జగత్కన్ధీసుండు • సాగరశేష్ఠిత భూమిమాత్రా నా
యనిగజేయబూనె నృపుండయ్యయెయంచు నెవంబు దల్లిపై
బ్రకటమొనర్చిదిశితివి • రాద్యమునుం దృణభంగిగాక యిం
తకెవగు నెట్టుకొండు ర...

71

చ. కరుణవలిర్పనిపు సురకార్యముచీర్ప సరంబొంగియే
వరమరచిత్తురే సురలు • మార్మొరవెట్టిరి యింతెకానిచో
భరతుండు లేకయుండుతరి • పట్టుకొట్టుకొన్నట్టులు
న్నరవతిసత్కమెల్లు ర...

72

చ. సూరతిర్యగక్షిభ వశోకనమ బ్రుచహింప నందు నో
పురములు సానము ల్భవనము ల్వంశము బ్రతిచింబితంబులై
యగుగగవల్వదంచు బారి • నడుగిబంపవె నీవరణ్యమా
నరుచి నహించువేళ ర...

73

చ. నది వెకలించుమాత్రామి న • నావికుడొందు కృపాకటాక్షమన
ద్రోదశుని వొందనేరరని • దెల్పంగ నేల చతుర్దశాబ్జమల్
పదలకొల్పు తమ్ముక్కివచ్చెనె యచ్చపువార జేరమం
దదె బహులాభమింతె ర...

74

చ. దయగనుగొంచు నీవుకయి • దండయొనంగిన బూలతోటల
బయన మొనర్చు సీత వసన సమానేసెరర ఇంతయోల చే
డియ యదెవెంటనర్చు నను • డింపమడంచును చాయబూప నెం
త యెడనుపుట్టెనొక్క ర...

75

చ. దరహాసితంబులు న్మరులుదార్చెడి చూపులుమైబెడంగులున్
గిరికొండ జిత్రకూటములు • కేసల నుప్పలింగ మీఱలి
ర్వురు విహరింపవొక్క మహిలోమెసెన్ గిరిచిత్రకూటమై
సరసురపుణ్యరాశి ర...

76

చ. రణజయశూరు నింద్రానుతు • రావణనంతటి చుష్టుఁగూర్చిఁగన్
దృణమున కాజ్ఞయిఁబఱచి • దేవతలెల్లను దల్లడిల్ల వాఁ
డణుకువఁజేరి గాచితట • యాక్షమజూచియెకాదె మాకునుం
దణుకును బెఱ్ఱులేదు ర...

71

చ. పనుపడరాజ్యము న్నిలువ • పాదుకల న్నియమించి దండకా
వన వనవహ్నివ న్నిఖిల • బాధివిరోధు విరాధునాచ్చి పు
ణ్యనవలతావితానమనఁయమ్మ ఫలించఁగఁగాదె యచ్చొటన్
ఖగనమొనర్చితివు ర...

72

ఉ. నిన్నెకనన్ గృశించిధమనీతతివంజరపక్షులౌ మునుల్
మన్నగబంధము ల్విడచి • మోరమునొందుల యబ్రమే తృణా
స్త్రోన్నతిఁజేయు నీవు హరిఁయుంచిన చాపశరాళిదాల్పుట
స్పన్నికవితగాక ర...

73

ఉ. ఆసుర బాధలందెలుపు • నవ్వనవాసుల దీరదీర ని
శ్వాసము ధూమకేతు వనఁసాగిన వేగిగలుతూఁగు నమృతహా
ల్కానము దాయమ ట్లఖిలఁరాక్షసపక్షవధ ప్రాజ్ఞ వి
న్యానమ జూపితొర ర...

80

చ. అనజఁడు నీవు బిట్టువరిఁహాన మొక్కఁగ నీతనవ్వెనన్
గిరిసిన్ధురాధ శూర్పణఖ • కీడిదివీడుము రక్తపానమూ
రనెపుడుగోరు దిమ్మలిన • లక్ష్మణుకత్తియె ముక్కుచౌల ఖం
డనమొనరించితిచ్చె ర...

81

చ. నినదమమీఱ శూర్పణఖ • నీజయభేరి యనంగబారినన్
గిరిసిఖరాదిరాక్షసులు • నీశరపహ్నిబడ న్పటస్ఫుటా
ధ్వనులును దోడుగా దిశలఁదందడి నందడివింకతశ్రుతిం
దనకగఁజేసితొర ర...

82

ఉ. రక్కసు మున్నెచంపమియు • రాక్షసుఁడేయనితెల్పియున్ మృగం
బెక్కడ నేగు నీవచటిఁకేగుటయున్ ధరణీజకున్ తమం
బెక్కట లక్ష్మణుం డెదని • యేగుటఁజూడఁగ నీనుమోసపుం
బెక్కటలటంచు దెల్పె ర...

83

ఉ. రావణురాక సీతఃఖగఃరాదే ఖరాదులః దుగ్ధిమఃకర్షుః
చాపచూపముల్ గోసవేయడ్డక వేరె వలించితింక లు
కానన దాహమట్లు దశఃకంకరోల్కు మంటె సీతయన్
దావకకోపకీల ర...

84

చ. ధరణిజగాదు పక్షిగళుఃదాన్చి బిగించిన కాలపాశమే
యరయఁగఁగానిచో నపుడే • యాతనిఁగూల్చుదె తల్లివై న వే
చొరదె నలంగి వాని గళఃళోచ్చళిలల్ దెగుదాక కాకడన్
దరికొనసైచియున్నె ర...

85

ఉ. మోహముగాదు వృక్షుల • ముంగిటశోకము నీవుగాంచుట
వ్యాహతకోపవహ్ని సఖివార్త వినంబడకున్న లోకముల్
దాహమొసర్చు భూమిజకుఁ • దమ్ములు వీరనిజారినట్టి న
న్నాహముఁజూసితొర ర...

86

ఉ. తృణమొసర్ప సీతకయి • రావణుతోడుతఁగోరి పోరుచు
న్వ్రాణము లొప్పగించిర జటాయువు మిమ్ము గ్రహింపఁదాచ్చు గీ
ర్వాణవతి ద్విషుండగు కఃబంధు సమంబుగ నుద్ధరించు వి
న్నాణము నీదెకాదె ర...

87

ఉ. లేశమటంచువోక శబరీవోచర్య బహుళరింపు మా
యాశబరార్చనంబడసి • యాతనిఁ దృప్తునొనర్చు వంచు నం
దాశజనింప మున్నుగనె • యాతనిదేవి సమర్పజేసెనో
నాశుభశంకఁగూర్చె ర...

88

ఉ. కేవలపాపమూర్ఖులన • గృధ్రసఖాంక కిణాళితో దశ
గ్రీవతకంటె వాలి జయఃకీలతమాల్యవి శల్కమైన ను
గ్రీవత మేలనందెలిపి • కింకరుగానత నిస్ఫరించినవో
రావణుఁ దెల్పనొనె ర...

89

ఉ. సాలములన్ గిరి స్థువిని • జక్కఁగ ప్రక్కలుజేసి వచ్చున
న్వాలివయి నృహన్యనూగ • వైచేటంచును బాణమల్లనో
గోలభమంద భీక్షణఃఘోరమదోక్కిట రక్త సిక్త తిన్
గోలోదొన న్మయించె ర...

90

- ఉ. సారినిదెల్పి సీత గనఁసాగెడు వానరకోటిలోన కూ
పారమునైనదాట వనభంజనమైననొనర్ప సీత కో
పారచిహ్నాది శత్రుపురఁహానినొనంగఁగ నీవెయంచుము
న్మానుతీకీవెనుద్ర ర...
- 91
- ఉ. అక్కట నీ భూషణము • లారయటాదిగ నీచుముద్ర దా
నొక్కట యేగఁగం దుముకుంచుండు నదెంతటిజాణయో వరం
బెక్కియె తచ్చిహ్నముణి నహీనతదోలె బిరాననద్దియున్
జక్కఁగ నీకుమొక్కె ర...
- 92
- ఉ. పొంగువలదు నేన నిలుపుంగన రావణద్వారము న
బ్ధింగని నీదుకన్నఁగవంపెంపగు కెంపువహింప బాడబా
గ్నింగొను భంగిగుంగి యదిసింగిని మ్రింగెడిపెన్ భయాద్ధి మా
న్గంగరుణించితొర ర...
- 93
- చ. వననిని జూడజొమ్మలి • వానరులిచ్చెడి చూర్ధకంపమున్
గనదరి దుష్టయత్విమును • గాంచునె నీకు కృపార్ద్రకృష్టి య
ర్థవజుడువచ్చి నీకు శరణాగతిఁదెల్పి నమస్కరించినం
తనె యభిషేకిమిచ్చె ర...
- 94
- చ. నిపులజయింప వానరులు • రిత్తగమమైత్రదబాసి యేగినా
నిపుడిటు లూరకుండుమె మహీజయులాతియె మాకటంచు న
విపులమహీధరంబు లతివేగమ మున్నగ నేగుచున్న వ
న్నపగిదిసేతువాప్పె ర...
- 95
- చ. ప్రళయవయోనివీచికలు • బ్రాకినవిచ్చుకులాచలంబు ల
ట్లముదవ స్ఫులింగములనంటిన మండు మహాద్రుమంబుల
ట్లుఘ రణోన్మన ద్విగుణితాసురనేన వ్లవంగసేచే
నలియఁగఁజేసితొర ర...
- 96
- చ. సురపతి గట్టితెచ్చె నటఁచూచెద మీతనివీర్యమంచు నీ
వెనువరి సంద్ర జిహ్వజయమొచి నహించి హసించి తమ్ముని
ర్భరశరవహ్న వాని శలభముగఁజేసితివొర యిట్టిచూం
తరిము నెఱుంగ లేదు ర...
- 97

ఉ. లోకముల్లె నొక్కవరి • లుప్తమొనర్చు యుగాంతవేళ పెన్
జీకటి మూలకంద మనఁజెచ్చెర నుద్బేళు కుంభకర్ణుని
ద్రావులు మేలుకొల్ప దరఁహసవికాసి శరత్రయమెద్రం
దాకఁగఁ గూల్చితొర ర...

93

చ. రణమునఁగొల్పు నిన్ను జయఁలక్ష్మీవసించినవేళ దిక్సఫ
మణుల సురేంద్రునస్తముల • కందుకల్లనొనర్చిత నణ
క్షణ రుధిరముక్తం దగ వసంతములాడిరి దుందుభుర్ ధణం
ధణయన నింగిమోయి ర...

99

చ. కుజుదియంచు నాపయని • గోపముకోయదె వీరలక్ష్మీదా
భుజములఁ గాఁగలించితివి • పొండు మైనియన్కనేపి పొం
తజనమెంచునంచు సతి • దానుకుఁగొనితెచ్చుచిగ్ని గ
న్నజగము నిల్చెనొర ర...

100

చ. అజముఖదేవతానమితి • యంజలులం గృహనించి వానర
వ్రజములు సీతతోడఁగొలువ న్భరతాది మనోరథంపుగుం
పు జవముబెంప వచ్చుగతి • బుష్పకమెక్కి బిరానఁదమ్ములం
బ్రజల నలర్చితొర ర...

101

చ. నవనవతూర్యఘోషముల • నారతనర్తనగీత సమృద్ధి
స్తవము లలంకితేధ హయఃసంఘవిమానగ పుష్పవర్షముల్
భువిదివినుండినీడు శుభఃభూర్యషిషేకదినం బెల్ప్పుచు
న్నవి ప్రతిబింబరీతి ర...

102

ఉ. డాత్రాడసీతతో నిరుగఁడ న్భరతుండును జిన్నతమ్ముడుం
వ్రీతిగవీవ లక్ష్మణుఁడు • వెక్కిను శత్రుిమఁబట్టి కొల్వగం
జాతకరీతి జాపయలెఁసంగ సమీరజఁడొత్తు నీబుధా
మ్నాతఁడంబుఁగొల్తు ర...

103

చ. భవదభిషేక పూతజలఁపాత మదెట్టిదొ సాగరాంతభూ
మివలయమందు నక్రమపు • మృత్యువుదుర్గతి రుగ్జలాగ్ని భూ
పవన భయంబుల్లెఱుఁబాసి సదా ధనధాన్యపూర్ణపు
ణ్యవనము పల్లవించె ర...

104

ఉ. చూపుల రూపుల న్మృగులుఁజూపెడి కోపుల యూపుతీపెలన్
కోవక చాపలముద్రనను • గూనుద్రుల పేర్ముల ముద్దుసుద్దులన్
రేపును మాపునోవకతిఁదిన్ బుతులుబ్బగలిచ్చి గుబ్బెతన్
బ్రాపుగఁ బోచితీపు ర ... 105

ఉ. సారసబంధుసంశమున • సంభవమొందుచు రాజసంశ వి
స్తారము నెల్లెడ న్నృతవిధంబుగఁ బెంపవె దాని తానమి
పారెడు దివ్యగానముల • నప్పని ముతైములింక నిప్పుడుం
దారెడు నీడుకూర్చి రఘునాయక భక్తవరప్రదాయకా. 106

ఉ. ధారుణిఁబోలఁబూను • నవతారములెన్నఁగ నెన్నిగాన మీ
దారిజగంబులెల్ల సుకృతంబ యుతాబ్దము లొందనేరెన్ నే
తారకనామ మెప్పటికిఁదార్చితి టీవలివారికై ననున్
నారకసాధఁదీర రఘునాయక భక్తవరప్రదాయకా. 107

ఉ. కల్మభియాన హర్షగ్గుణ • గానవిలాస కథానిధానమా
ద్వైతగోతుఁడార్పమతి • ధన్యచరితుఁడు కామశాస్త్రి మం
గళ్యకరముద్ర పద్మశతకము నమర్పణఁజేసె భక్తమం
డల్మను కంపఁగొమ్ము రఘునాయక భక్తవరప్రదాయకా. 108

శ్రీ రఘునాయక శతకము

సంపూర్ణము.

శ్రీరస్తు.

శిష్యనీతిచోద్ధినితతకము.

- క. శ్రీకరుడు దేవుడెప్పుడు
నీకొనంగునుగాక ! సౌఖ్యనిచయములివె నే
వాకొనందొడగితి నీతులఁ
జేకొనుమా వాచిసుభము • నేకురు శిష్యా. 1
- క. సమీపవారల సమ్మతము
సమీకుమాభువిని నీన్న • సమీచివారిన్
సమ్మయ సమ్మచివారల
సమ్మతు మెప్పుడును నీవు • సమముగ శిష్యా. 2
- క. సమయము వచ్చిన నీకై
విమలగుతిన్ బ్రాణమైన • విడిచెడు హితుఁడే
సుమి ! విజమాహితుఁ డనఁగా
సములే యవ్వని కితర • సఖు ల్ని శిష్యా. 3
- క. బూటకపు మాటలాడుచుఁ
దాటోటులు చేసియెన్నో • తలపాగలు మా
ర్పాటొ నరించు సఖాశిన్
జేటునుమీ ! నీదుచెంతఁ • జేర్చిన శిష్యా. 4
- క. ధనగర్వి యైనచుట్టముఁ
దనుపిడిచిన కాంతి, లోక • ధర్మవిహీనున్
జనదిలఁ జేరఁగ, నటుచే
రిన నవమతి కలుగునదిభ • రింతువె శిష్యా. 5
- క. పనిలేక నేరియింటికె
జనకుమ పలుమారు నీవు • సంతతగమనా
దనాదతో భవతి, యశం
గనునార్జులు నుడువ్రసూక్తిఁ • గనవే శిష్యా. 6

- క. పదివేల నిచ్చి యైనను
వదలఁగవలె నుమ్ము భువి నఁపాత్ముల చెలిమిన్
బదివేల నిచ్చి యైనను
ముదమునఁ గోనోవలయు ఘనుల * పొందును శిష్యా. 7
- క. తన యెఱిఁగిన సద్విషయము
వినిపించెడు వాఁడె గురుఁడు * విమలమతి న్ని
వనయము నట్టి గురుం గనుఁ
గొని సేవలు సల్ప మేలు * గూడును శిష్యా. 8
- క. ఏమతమును నిరసింపకు
మేమతమున సార మదియు * నెంత కలుగునో
యేమి యెఱుంగుదు, దేవుని
కేమతమును నమ్మతంబె * యెఱుఁగుము శిష్యా. 9
- క. మతకర్తలు మేధావులు
హితమనియే బోధసేతు * రైల్లరకును వార్
మత సారముఁ, గావున నే
మతమును నిరసింపవలదు * మహిలో శిష్యా. 10
- క. నీకున్ సమృత్తమగునది
లోకులకున్ గాకయుండు * లోకులమతముల్
నీ కిష్టము గాకుండును
'లోకోభిన్నరుచి' యనరె * లోకులు శిష్యా. 11
- క. ఎందును సత్సాక్షిని గై
కొందురు సజ్జనులు గాన * గురుమతి నీ వీ
సందర్భము యోజించి, య
మందగిరిన్ వారిఁ జేరు * మంచిది శిష్యా. 12
- క. సురఁ ద్రాగువాని, జూదరిఁ
బరవనితామానహరు, నఁపండితునిన్, ద
స్కరుఁ గొంటెపిల్లవానిని
దరిఁజేర్చకు, దానఁ గీడు * తప్పదు శిష్యా. 13

- క. తనుదాను బొగడుకొనువాఁ
డును, ఘనలుబ్ధాంతరంగుఁడున్ దూష్యుఁడుఁ జే
సింపేలు మాటలు వాఁడును
గన నొత్తయు నీమలండుగఁగా భువి శిష్యా. 14
- క. పెద్దల శుశ్రూషును నీ
బుద్ధి వికాసించుఁ గీర్తి • భువివెలయును నీ
నుద్దియెఱింగిన నీకున్
బైద్రటికం బబ్బుటయదె • వినుమా శిష్యా. 15
- క. పురుషార్థచతుష్టయముల
కొఱకుఁ గదా ధనముఁ గూర్పుఁకొను టాఫసమున్
సరిగా నీనాల్గింటికి
నరసి విభాగింపవలయు • నవనిని శి... 16
- క. అంతఃపురకాంతలతో
మంతనములు గూడ వెట్టి • మనుజునకైసన్
ఎంతైనన్ గడగా నొ
క్కింత తొలంగుటయె క్షేయ • మిలలో శి... 17
- క. రాజే తల్లియుఁ దండ్రియు
రాజే ధర్మస్వరూపి, • రక్షకపరుఁడున్
రాజే సత్యాన్వేషుఁడు
రాజే పోకల్పకంబు • పరిజలకు శి... 18
- క. “నావిష్ణుః వృధివీపతి”
నా విసవే పెద్దలన, ఘనంబుగఁ బ్రభువున్
ఏవాఁడు గొల్చు నాతం
డే విష్ణుఁడు దలఁచిచూడ • నిలలో శి... 19
- క. రాజదోహము చేసెడు
నాచునుకు మేలు గల్గ • దవమానం బొ
భూజననిందయుఁ గల్గును
నాచనాత్రితంబు శ్రమలు • నగుముని శి... 20

- క. కరవాలముపై సాము నొ
నరుచుటఁ బన్ మిత్తితోడ • నయరహితమతిన్
సరసము లాడుట లవనీ
వరులను గొల్చుటలు జూడ • వసుధను శి... 21
- క. పొట్టకు జరుగనికొలు వే
పట్టపుఁబ్రభు నొద్దనైన • వలదుర, గోకి
చుట్టును దిరిగెడు వంచక
మెట్టులు ఫల మందనేర్పు • నెఱమిని శి... 22
- క. ప్రిభుసేవ నల్పు లెల్లరు
విభవములొందుటకై యనుచు • బేర్పిరి నేభా
విభుఁ డెఱిగి మనుచు బ్రజలన్
శుభముల నారాజు పొందు • జూవె ను శిష్యా 23
- క. హితవాక్యముఁ గొనగఁ నని
వ్రతఁ జూపెడు రాజు మనునె • సంతసమున, దు
స్థితులకుఁ బాల్పడి, కడవట
వెతఁజెందుచు నిరయమొందు • వినుమా శి... 24
- క. సేవకుల కష్టమాత్మను
భావించి సతంబుమనుచు • ప్రిభువే నుఖయా
నావిధమున నల్పకఁ దన
జీవనమేచూచుకొనినఁ • జెడుఁజుమి శి... 25
- క. తనరాష్ట్రంబున నుండెడు
జనులను రక్షింపనట్టి • జనపతియెపుడున్
గనును మహావదల న్న
జ్జననిందకుఁ బాలువడ్డును • సత్యము శి... 26
- క. అందఱచే సంస్తుతులను
నందఁగి భావించినడచు • నతఁడిలఁ దుదకే
రిం దనియింపఁగఁజాలకఁ
జెందును కుఃఖంబునిదియుఁ • జిత్రము శి... 27

క. మనమునకు విరోధముగాఁ

గను నేఁనియైనఁ జేయఁగఁజనదు, మనం

లున కిష్టంబగు నత్రియ

లను నొనరువ నీదుకీర్తి * రాజులు శి...

28

క. నలునంతదోషమైనను

బలుకుదు రత్యంతమైన * పాపంబని లో

కులు భువినట్లేగా లో

కులు గాకులనంగ వినమొగ్గోడిని శి...

29

క. నరనంబై న్నాజనా

దరమయి. సత్యంబునయి మితంబయి విబుధో

త్కరనంస్తుతిపాత్రంబై

వజ్రవలె న్నభలంబులు * వాక్కులు శి...

30

క. ఆర్యులు లేని నదస్పది

సూర్యుడు లేనట్టిదినము * సౌఖ్యసమండున్

గార్యజ్ఞులకుఁజేరిన

దుర్యశమది తప్పక గును * దొలగదు శి...

31

క. భవకష్టంబులనీడుట

కవగుణసతియుండఁగోరు * నరఁడు గృతార్థం

డవున ? బండను గొని తా

నఁడై నను వసధిదాఁటువేభువి శి...

32

క. జారులసాంగత్యమునన్

దీరనియపకీర్తికలుగు * దెల్వీయుఁజెమఁ దా

గారవమున్ దొరఁగు, దురా

చారంబుల కగ్గమాను * వత్సము శి...

33

క. శరణన్న వానిఁగాచుట

పరమంబగు ధర్మమరియ * భానుకులుం వా

నురవైరి తమ్ముఁబోచిన

నరణిని యోచింపుమిచ్చు * నవ్వుతి శి...

34

- క. నత్యన్రీతుఁడౌ పురుషుఁడు
నిత్యంబగు యశముతోడ • నెగడునుగనుమా
నత్యహరిశ్చంద్రునియత
నత్యవ్రతము స్థలంపు • నరగున శి... 85
- క. భగవత్సంతతికాదే
జగమునఁగల జీవనమితి • నదయత నీవా
యగతిక జీవంబులఁగను
మగణితసుకృతంబు దాన • నగుజుమి శి... 86
- క. పలలాశనమ్ముజేసినఁ
బలలాశనుఁడౌ నతిండు • భావింపఁగ నా
పలలాశనపిరహితుఁ డెవఁ
డలవాఁడే యమరనిభుఁ డటందురు శి... 87
- క. అవయవసీనులఁగాంచిన
నవహేళన సేయఁగూడఁదటులొనరుప నీ
కవునే ? మేలవ్వారలు
అవిరళభగవంతున్పట్టి • నమరిరి శి... 88
- క. దానముజేసెడిపల్లన
నూనమతి న్నాత్రీయాచఁకోత ములకు న
మ్మానితిగతివితరణముగ
దానము నొనరించుటయె • ధర్మము శి... 89
- క. పొగరెక్కిన బాపలకును
పగలాఁడులునై నవార • పనితలకును జూ
దగాండ్రోకును, వ్యర్థము గాఁ
దగదుర ! వ్యయపఱువ నీను • ద్రవ్యము శి... 40
- క. ఎదురముఖస్తుతులను జే
యు దగాకొరులును ధనము • నొడుచుకొన నీ
నదనముఁ జేరెడువారల
పదలుము దూరముగ వేలు • పఱును శి... 41

క. పరిపరివిధముల కీడులు

మోరయును, ధనహీనుఁ డగును • బుధదూషితుఁడౌ

సరివారిలోనఁగల్గును

బోహోసము సురకుదొప్పు • పలువకు శి...

42

క. నష్టచునొక్కనినే జనుఁ

డిజ్జగమునఁ బూజనలుపు • నెంతయుభక్తి

నుజ్జగము లతనికిని సం

వజ్జయములఁగోరు వాస్తవఁబడిది శి...

43

క. నాధులఁ బూజించెడువాఁ

డే ధన్యుఁడుఁ బుడమి వానిఁ కేసమయమున

నానలుగలుగవు, మోక్షము

సాధించెడు శక్తికలుగు • సత్యము శి...

44

క. పరసనితానాంభిశునకుఁ

దఱుగునుసత్కిరి, నీతి • తలఁగునులోకుల్

పరిపరివిధముల దూరును

రరయఁగనరకము ఘటిల్లునయ్యూ! శి...

45

క. నారులకు సాహసంబది

యాజింతలటంచు శాస్త్రమనదేకానన్

నారులచిత్తముఁ గనుఁగొన

వారిజధవునకునునైన • వశమే శి...

46

క. సంసారాబ్ధినిదాటఁగ

హంసీగమనలె తలంపఁనగుదురు స్లవముల్

సంసారాబ్ధిని ముంపఁగ

హంసీగమినులె శిలలు • నగుదురు శి...

47

క. శిష్టాచారము లడఁగెను

దుష్టాచారములె యెందుఁదోచెను సుజనుల్

గప్తంబులపాలై రిలఁ

గప్తాత్ములకును శుభములు • గల్గెడు శి...

48

- క. వెలయాలివలపునమ్మకు
మలసులఁ జేరంగఁబోకు * మాతృస్తుతులన్
సలుపుకొనువారిఁజేరకు
పలువలగానీకు నీడుపజ్జకు శి...
- 49
- క. పతియాజ్ఞఁ జనుదాటక
సతతమునాతనికి నేననల్పుడు సతితాన్
మతిఁదృష్టిఁ గలిగియుండిన
వితతయశంబుట్టుటయదె * పృథివిని శి...
- 50
- క. తనసతిఁ దనియింపఁగలేక
కను బరకాంతలనుగోరు * కష్టఁడునుభయై
మనునే ? సత్కిర్తిన్ గై
కొనునే ? మోక్షంబుఁ గనునె * ట్రోణిని శి...
- 51
- క. స్వోదరపూరకుడౌ నరుఁ
డేవీవికిఁ జనిన నేమి ? * యిలనధికుండౌ
నే ? దిక్కులేనివారల
నాదరమునఁ బోవునసతఁడె * యధికుఁడు శి...
- 52
- క. శరణంబని తనువేడిన
సరినై ననుఁ గావవలయు * సంధిబుధాభుత్
పరమంబగు నీధర్మపు
కరయగ సరియకానెయెద్ది * యైనను శి...
- 53
- క. పరసపుఁబలుకులు వలకకు
దురితపుఁద్రోవలను జనకు * దుష్టులచెలిమిన్
గరమనురక్తినిజేయకు
సరిగావిచి నజ్జనులకు * సత్యము శి...
- 54
- క. సుతుఁడునుతుండన నెవ్వఁడు
పితరులపైభక్తిఁగలిగి * వినయముతోడన్
సతతము నేవలొనర్చెను
సుతుఁడేకద ! సుతుఁడనన్ వ * సుధతో శి...
- 55

౪. గురువునకు దోహమును జే

యరహి స్థలంచునతఁడు * నగునే సాఖ్యా

యురుపీఠుం దీభవితోఁ

బరమావదలంము గడకు * వాఁడెల శి...

56

క. పరధనపరినారులఁ దా

నిరతముఁ గాంక్షించునతఁడు * నగదున కీర్తి

దరిలేని కష్టవనధిని

దురితాత్ముడగుచు మున్గుఁదోడన శి...

57

క. పూచితో శత్రుల నే

మానవుఁ డడవంగఁగోరు * మదినామంబున్

దానము ధేవము దండుము

నూని చరింపంగవలయు * యుక్తిని శి...

58

క. పెద్దలఁ దృణీకరించెడు

గర్వరియగు మనుజుఁ డెపుడు * గాంచఁడు మేలున్

సుద్దినెఱింగిన యతిఁడే

పెద్దయటంచెట్లు బుధులు * పేర్కొని శి...

59

క. మర్మతి సుమతిన్ జేయఁగ

ధర్మజ్ఞులు బాటువడ నృథాయగు వా రే

కర్మముచేతనొ యల్లుల

ధర్మపుదోషను జనంగఁ * దలఁతును శి...

60

క. నిర్మలమతితోఁ జేసెను

ధర్మమె స్వర్లోకమునకు * దారినబాపున్

ధర్మజ్ఞులై సకారలు

శర్మములందును దీననత్యము శి...

61

క. కర్మముఁ దప్పింపఁగ నే

నిర్మలచారితుఁడైన * నేర్చునె పుణ్యమెన్

గర్మము లొనరించెడివాన్

కర్మముల సనుభవింపఁగావలె శి...

62

- క. మర్త్యబెఱుగక మదిలో
ధర్మమునే చింతనేయు • తాపసవరుల
స్మిర్మలమతితోఁ జేరిన
దుర్మాస్తుండై నవీడు • దొనగులు శి... 63
- క. సతతము సత్సహవాసమె
వితతమతిన్ జేయుఁగాదె • విజ్ఞుండతనిన్
లతిమోదంబునఁగని దే
వతలిత్తురు కోరినట్టిఁవరములు శి... 64
- క. సుజ్ఞానుఁ జేరునట్టిడు
నజ్ఞానుండై నఁగాని • యదిపోవిడి న
మృజ్ఞానమంది యవని
స్సజ్ఞానుం డనఁగఁబరగుఁజుమ్మా శి... 65
- క. రణమునకుఁ జనినయారెడు
వెనుకాడందగునెవోర • భీరుత్వమున
నస్త్తనునేనత్కిర్తిని ? దా
గనునే యట్లనఁ బరసుఁఖంబులు ? శి... 66
- క. జననాథు నుష్పఁదినచును
బనివచ్చినయట్టివేళఁ • బాతెమ భటుఁజా
మనుజేశు నింటఁగుక్కయి
జనియింపఁగవలదె యొండుఁజనస్త్తను శి... 67
- క. తనుగాచ మనుజనాథుని
ఋణమును జననీఋణంబు • నిలరచకు, ఋణం
బును దీర్చుకొనఁగఁజాలునె
జనుఁ డెంతటిమారు మేలుఁనల్పిన శి... 68
- క. తొలితొలి సౌఖ్యంబుగ న
వ్యలఁ గష్టములనుగూర్చు • వలదుర నగనా
రలక్షై న చూచుఁగాదెదగ్గి
మొకఁడెలఁజేటుబట్టి • వృద్ధుని శి... 69

క. సునిశిత కరవాలముపై

ననువుగ నాట్యంబుఁజేసి * యనువులనిల్పిం

గను నగుచుగాని గణికం

గనికప్రము లందకుండఁగలరే శి...

70

క. ధనమును యశము నాశ్రయము

గుణమును శాస్త్రసంఖము * గులగౌరవమున్

జనసమ్మతమును బోఁజే

యను వేశ్యలపొందుగాన * నుడుగుము శి...

71

క. కష్టంబు లెన్నిగలిగిన

నష్టచుతిన్ జింతవడక * నవ్యోత్సాహ

విష్టుండై యుండును ను

తక్కువైన దాఁగొండవలెను * చెలియుము శి...

72

క. తృణములచే నావృతమగు

పెనునూతులు గోమఖంపు * బెబ్బలులు మజిన్

మణులను శీర్షంబునఁదా

ల్పిన ఘోరీలగణికలనఁగ * సిద్ధము శి...

73

క. దర్శనమున మదిగలతే వి

మర్శనమునఁ గాలహరము * మఱియుం దత్సం

స్పర్శనమునఁ జెడుగులును ని

దర్శనమునఁగిల్లు గణికఁదవలిన శి...

74

క. అందఱికిని సమృద్ధియగు

చందంబున నడువనేర్పు * జతురుఁడు, నీచం

డెండైన నటులఁ జరియం

పందలఁచిన హాస్యమొందు * వసుధను శి...

75

క. న్యాయముఁ బరిపాలించెడు

ధీయుతు లిలఁగొఱతయగుట * దెంపరులై య

న్యాయ పథంబులఁద్రోక్కిరి

పో, యార్యులు సయితమిపుడు * బొరవడి శి...

76

క. దేవుడు నీమేలునకై
కావించెడు కార్యములను * గప్తములై నన
భావింపకఁ గప్తములని
యేవిధమునై న ననుభవించుము శి... 77

క. శాంతమె నరునకు భావయు
వంతయె మరణంబుఁగూర్చు * వహ్నియు మతి యే
కాంతముగా దేవుని దన
స్వాంతమునన్ గొల్పుటదియె * స్వర్గము శి... 78

క. క్రోధాత్ముడు గురువైన
న్పాదయొనర్పంగఁదలఁచు * భావంబునఁ దా
నేధర్మము యోజింపఁడు
సాధుల బోధలనుగొనఁడు * నత్యము శి... 79

క. తనుఁదాను వొగడుకొనుటయుఁ
బనిలేక నె పదులనింద * పాల్పఱచుటయున్
గనమరణనమానములం
చనిరార్యులు గూడవివి నుజనునకు శి... 80

క. తనచెప్పినదే ఘనమని
యనుకొనుచు బుధాళి బోధలార్యును నిడకన్
లనయము మెలఁగెడు నరుఁ డెటు
గను పౌఖ్యము నిందునందుఁ * గనుమా శి... 81

క. తనపదవికిఁ దగినట్లుగ
జనుఁడు చరింపఁగవలయు * జననమృతిగాఁ
గనుఁగానకఁ జరియించెడు
జనుఁ డిలహాన్యంబునొందు * నత్యము శి... 82

క. దేవుని మహిమలెఱుంగఁగ
నేవిజ్ఞాదునైనఁ జాలఁడెంతని చెప్పం
గావళిమా భక్తావను
భావించిన దోననడఁగుఁ * భావము శి... 83

క. మేనా ? బుద్బుదనస్వశము

సూనులు మనయప్సగాంధ్రుఁ • చుట్టలుదొంగల్

మానిత ధనం బనత్యము

దేనిని నమ్మంగరాదు • తెలియుము శి...

86

క. భగవత్సంకల్పంబును

నగునె వినున్కింప నెట్టి • యత్తికైనను న

య్యగణిత నత్సంకల్పుని

బొగడంగఁ జాలరెనరు • పొందుగ శి...

87

క. బోకంబులు పుట్టించును

బ్రాకటముగ మనుచుఁద్రుండుఁ • బ్రజ్ఞాధికుఁ డా

శ్రీకరు మహిమలనెంచఁగ

నేకరణిని సాధ్యమగునొ • యెఱుఁగుము శి...

88

క. తనమత ముత్కృష్టరబని

మనమునభావించి యితరఃపతములనెల్లన్

గొనకొని దూషించినమా

తృస జనుఁ డెట్టులొందుఁగ్గిరి • దలఁపుము శి...

89

క. కులమెక్కుడొ గుణమెక్కుడొ

యిలలోఁ దెలియంగలేక • నెందఱొ యజ్ఞుల్

కులమే యెక్కువయనుచును

బలువిధములఁ బలుకుచున్న • వారలు శి...

90

క. పుట్టుకతోడ ద్విశత్రవం

బెట్టుల లభియించుఁ గర్తృమితయుఁ గనకన్

అట్టులఁ బుట్టుక చేతనె

దిట్ట మంచెంచువారు • ధీకులు శి...

91

క. ఉత్తమగుణుడొ మాలఁడె

యత్తముఁ డత్యల్పగుణము • లున్నట్టి ద్విజాం

డెత్తెఱుగుఁగ గనెను వి

ప్రోత్తముఁడా ! శ్వపరుఁ డతఁడె • పోయిల శి...

92

- క. సకళిమ మార్గమువీడిన
శకునికైన నృదంబ • శాశ్వతమగు ని
ర్వృత్తిగతి న్నడచెడువాఁ
డే కళిమపథగామియంచు • నెఱుగుము శి... 91
- క. దారిద్ర్యాబ్ధి నిమగ్నునిఁ
జేరరు చుట్టంబులైన • సిరి వానికె చే
కూరినఁ జేరుదురెంతయు
దూరస్థులుగూడ ధనము • దోచఁగ శి... 92
- క. వేదకు బిచ్చుంచిడఁగను
వాదించెడు నట్టి భాగ్యవంతులు దయతో
లేదనక నిత్తురెంతయు
సాదరమున ధనము వార • సతులకు శి... 93
- క. ద్రవ్యముఁ గలవాఁడే నం
స్తవ్యుడు మాన్యుండు బుధుడు • సద్గుణయుతుఁడున్
నేవ్యుడు స్మరరూపుడు వఱి
దివ్యుడు సతఁడేయటండు • తెలియుము శి... 94
- క. ధనహీనుడు పాపాత్ముఁ
డనయము దుఃఖాబ్ధిమగ్నుఁడత్యల్పుండున్
జననిందా పాత్రిండును
గనుఁగొనఁగా వానిబ్రతుకు • కష్టము శి... 95
- క. విద్యావంతుం డీభవి
సద్యశమును నందుఁడనదు • జ్ఞానముచేతన్
అమృత ధర్మములెఱుగును
విద్యామహిమంబుచేత • వినుమా శి... 96
- క. జ్ఞానమె నరునకునేత్రము
జ్ఞానఃపీనుండె యంధఃసదృశుడు గానన్
జ్ఞానము సంపాదించఁగఁ
బూసవలెన్ జన్మనుందు • బురుషుడు శి... 97

- క. కర్జము భువిలో నరునకు
నాజన వినయాదిలక్షణాధికుఁడై తా
దుజ్జన సహవాసంబు వి
సజ్జన మొసరించుటరయ • సత్యము శి... 98
- క. పావపుఁ గార్యంబులచేఁ
గాపురుషుం డనెడిపేరుఁ గనుఁగాన నరుం
డేపున సత్కార్యములే
చేవట్టినఁ గల్గుగీర్తి • సిద్ధము శి... 99
- క. మనమునకుఁ దోచినట్టివి
వినిపించితి ధర్మములను • బ్రీతిదల్పిన్
గొని వీని నద్యశంబును
గనుమా ! చిరసౌఖ్యములను • గనుమా శిష్యా. 100
- క. వేదము వేంకటకృష్ణ స
మాదృతనాముఁడను. బండిఁతాగ్రేసర స
త్పాదాబ్జసేవకుఁడ, నే
నాదేసిఁచితిని సేతులరయము శిష్యా. 101
- క. చెలికానికొలము పాలక
డలిఁబుట్టిన లచ్చరాయఁ • డను దొరకిడె, నే
లలి నీపొత్తము నిచ్చితి
మెయంగ సతనియశంబు • వృధివిని శిష్యా. 102

శిష్యసీతిబోధినిశతకము

సంపూర్ణము.

కృతిపద్యములు.

ఉ. శ్రీ చెలికాని నత్కుల నరరిత్పతిచంద్రమ ! లచ్చరాయ నే
నీచరితంబు నెంచగను శ నేర్తునె ? యెల్లెడచేకమందు నీ
యాచితిప్రస్తుతింపఁబడె శ నాంధ్రవధూతిని బెక్కుభంగులన్
బోచితి ప్రోచుచుంటి విఁకఁతబోవఁగలాడవు నిక్కమారయన్.

సీ. ధీవర్య ! నే వ్రాసిరతిని "శిష్యనీతివ్రా
బోధిని"యను నట్టి శ పోత్త మొందు
కందపద్యములు నూఁటందును గలవవి
యందటి కుపయోగశ్రమగు నిజంబు
తమ దివ్యసన్నిధానమునకుఁ బంపితి
భాషాభిమానులై శ పరగుతాము
చేకొని దానిఁ బ్రసాదింపింపి "యాంధ్ర
భాషావిలాసినీ" శ ప్రధితనామ

.గీ. పత్రికారాజముఖమునఁ శ బ్రచురపఱుపఁ
బ్రార్థనమునేతు విపుల కృతపార్థహృదయ
ప్రాకృవీశకృత గ్రంథప్రకటనకర
లలిత సుశ్రీనికాయ శ్రీ శ లచ్చరాయ.

కవిప్రభునామగుంబితవిచిత్రపద్యగర్భితకందపద్య

నకలేశ్వరశతకము.

క. లలితనల పదకోండును, బొలుపుగ పదమూడునర్ణములు నీపద్య
మృలనవలవడిచిమధ్యను, గలవర్ణములరసిమాడెగవిప్రాయమగున్.

సీ. శ్రీరావువంశవారినిచంద్రుడకలంక విక్రమ క్రమదానవిశ్రుతుండు
పరదానసాహితీరసకవితాద్వంద్యువనహూతాది భాషాన్వితుండు
ధైర్యగాంభీర్యచాతుర్యసౌందర్యవర్ణకుమారమహిపతిప్రభుకుమారు
డజ్జచందనమనోహరసితాయతకీర్తి శ్రీధర్మరాయభాత్రీవిభుండు

భవ్యతేజస్కులౌ బాంధవావతంసు

లోక్కదరి మంత్రినక్షిము లొక్కసీమ

సత్కవీశ్వరు లొక్కచో నందకింప

నిండుకొలుపుండె నాఖండలుండనంగ.

1

సీ. ఈశీతిగాఁ గొల్పిదీరిచిపెంపొందు పండితులనుగాంచి పటకెనిలుల
నిరుపమానప్రజ్ఞ పరగంగ నెవరైన నంధ్రగీర్వాణశుద్ధాంధ్రభాష
భవ్యపద్యముల్బ్రభువుపైనిర్మించితత్పద్యములుగుంభితంబుగాఁగ
మధ్యమందమరించిమదిమోదమిగురొత్తగానకలేశనామాంకమొప్పు

నర్వవిద్యత్కవీంద్రు లాశ్చర్య మొంది

సారెనారెకు నెలమిచే నన్నుతింప

భక్తిచేఁ గందశతకంబు పాటవమ్ము

దోచు గావించు బత్వంత దుస్తరంబు.

2

క. ప్రమదముమెయి నిటులనఁ ద, తృమయంబున నాన్మచాలచంగ్రుంగ
నుచుం । గ్రమమొప్పనొనరెచ్చెద నే, నమరఁగ మీయాజ్ఞకరణి నను
చు వచింపన్ . 3

క. విచిత్రకవనన విలయము, లును ఘోషోటికాదులును సమ్మోదం
బుననిచ్చి సెలవొసంగన్, ఘనలునుతింపంగఁజేయఁగడిగితినిటులన్ . 4

క. కుదురగుమనమాన నియిరు,
వదైదుడద్యముల సమపాదములలోఁ
బొదలెడు నైదవనర్ణము,
లిడెకనుఁగొనఁగుకపిభావ మెనఁగు సరేంద్రా.

శ్రీరమణ శ్రీకారణ, వారణ దనుజాఁగి ఘోరపాషాదాఁ
మారవిరోధీ కలశ, క్షీరధి శరధి మహేశ శ్రీనక లేశా. 1

జితరత్నా నతరత్నా, యతిదీప్తా నహిత దక్షిణాగవిపత్నా
ప్రతికూల నిరీప్తా వి, మృతి భస్మీకృతరతీశ శ్రీనక లేశా. 2

ఖిలయోమా గలభూమా, ఫలమోషక తామసేష ఘోషసంక్లేమా
కలితోష్ణల దుష్టీమా, శిలిముఖకృతరమేశ శ్రీనక లేశా. 3

తాతామరజాతా శర, ధాతాకర హరిణహిత దైత్యపిజేతా
భూతప్రణయనమేతా, శీతా వనిధరనివేశ శ్రీనక లేశా. 4

పరకాంతా పరహంతా, వరదాంతాదర నితాంత భవుకన్వాంతా
గరిహార సూరవార, స్థిరసారతరప్రకాశ శ్రీనక లేశా. 5

హృతసంస్మృతి సంతాపా, సితభాను కిలాకలాప శ్రీకరరూపా
కృతదుష్కార్య విరోపా, శ్రిత సంభృత్యభినివేశ శ్రీనక లేశా, 6

పగర్వాకర పూర్వా, మర దుర్వారిణగణ ప్రమాపణహిరా
హరిదైత్య రాజబాణ, కరనంధుభటాపదేశ శ్రీనక లేశా. 7

- శమనాపమనాగారా, చరిణా నచిధీని వాచసత్యనిచారా
వరభక్తాయత్తిషవి, మ్మర ప్రాచక్షా నితీ శ్రీసకలేశా. 8
- బాలహరిణాంకమోళి, కాచిహ్మనమూంబుజాళి కల్మషపటలో
ద్యేలాంధతమసహేదీ, లీలాకరవర విచేశ శ్రీసకలేశా. 9
- భోగపరా భోగకరా, భోగధరా భరణభక్తభూర్యనురాగా
యాగహర హీరసారా, శ్రీగగనశిరోజవాళ శ్రీసకలేశా. 10
- చిరవేద్యా చిరనద్యా, వార విద్యాధర ఘనాయితా యతక్షీర్తి
కరుణాధీనాబాలి, శిరభానుకలాకలాప శ్రీసకలేశా, 11
- ప్రసేతిప్రసేతారాతీ, గ్రహతాళు లోకరీతి రమ్యవిభూతీ
విని విన్గేయ విసీతి, శిషిలీకృత మోహవాళ శ్రీసకలేశా. 12
- శర్వహరా సర్వసురా, ఖర్వ విరాజత్కరీట ఘటిత మణిశ్రీ
ధూర్వహణైక పదాబ్జై, నిర్వృతిసుఖదాగుణత్ఫణి సకలేశా. 13
- గిరిధర్మా కరిచర్మాం. బర సర్మాలాప ముదిత మహిభృత్కిన్యా
వరమానసపదాన్మను, స్థిరపీతానగరసమ్మ శ్రీసకలేశా. 24
- అలనూప్రాలేయాచల, నిలనూ విలనూపహరి నిర్మలనామా
విలసద్దేహవిజౌజ, శ్వీలా పితగళప్రకాశ శ్రీసకలేశా. 15
- శరద్రభశుభ్రదీప్తి, స్ఫురద్రభధునీతాభ్ర శోభితగాత్రా
భరితర్వి జవస్తోత్రా, చిరతరకాయుషాత్ర శ్రీసకలేశా. 16
- నగకోదండ మురార్యా, శుగ వేదంజాన్వ జంకశుభ కృచ్ఛర్యా
జగధీశా సత్కృప వా, సిగనను రక్షింపుమయ్య శ్రీసకలేశా. 17
- సత్యపరా నిత్యధరా, పత్య విరాజితశరీర భవ్యవిచారా
దైత్యనిరా కరణాత్మా, మృత్యుహరాహర గిరిశ శ్రీసకలేశా. 18
- పందిహయా శర్వభవ, స్మందిరమాన్ మర్త్యుః జేగినం గరికణి
పందోహం బెలమిందదా, శిందమునం బొదలునీశ శ్రీసకలేశా. 19

గౌరీకుచముద్రిత క, స్తూరీ ఘనసారసార సురభితపయో

దూరీకృతాన్యతా సర, సీరుహసుహృదించుచక్ర శ్రీసక లేశా, 20

జితకామా నుతనామా, ధృతసోమా విమత భీమదేవలలామా

శతభానూపపథామా, శృతదుష్కృతజాత నాశ శ్రీసక లేశా. 21

ఎదనన్ను బ్రోతువంచున్, ముదమొప్పదలంచి నీకు మ్రొక్కెనభక్తిం

బ్రదరద్దిజామిత్రా, త్రిదశమనఃపద్మమిత్ర శ్రీసక లేశా. 22

యశముంబెంచును దోష, ప్రశమనముంజేయు నీదు భక్తిగిరిశా

విశదాత్మా బిల్వప్రియ, శిశిరాంశుకలాకలాప శ్రీసక లేశా. 23

వసజాప్తా మితథామా, మునిరాజసమాజ లబ్ధపూజాకలనా

వినతవిశ్వా నాగా, జనవాసా గిరినివాస శ్రీసక లేశా. 24

శ్రీకరనామున్ దురితా, నీకఁ రామున్ భజింతు నిన్మ్రహ్మనీయా

లోకసమాజా భక్తవ, శీకర శంకర మహేశ శ్రీసక లేశా. 25

క. అమరఁగ నీ యెనిమిది వ

ద్యములం బ్రతిచరణమందు నాటవదగు వ

ర్ణమునరసిచూడఁ గవిభా

వముదోచును ధర్మరాయ వసుధాధిపతీ.

హరిహయ నీరేజాసన, హరిముఖదేవాభివర్ణి తామలచరితా

పురహర భూధరమందిర, పరమసముద్యత్కృపాత్మభవ సక లేశా. 1

భవశిక్షిత చతురాస్యా, భవభవ వాకాశికుంభభవ మహితవ్రా

భవ గజచర్మచూసత, కవిజనితాపద్వినాశకా సక లేశా. 2

దరశరగీర్లలనాసుం, దరవిగ్రహ శివపవిత్రనామ సమూహః

చురితతిమిరాబ్జ బాంధవ, చిరతరగేయానుభావ శ్రీసక లేశా. 3

- శరణీకృతగోత్రసుధా, కర పావక మిహిరనేత్ర కరుణాపాత్రా
సురజనభయాహరణ త, త్వరమానస సస్పృహంచితా సకలేశా. 4
- సితశతపత్రకలంబా, కృతనతమ హితప్రతీద్ర మృదయావానా
ప్రతతివిరోధివినాశక, శ్రీకృపాలక కల్పభూజ శ్రీసకలేశా. 5
- సుమనోనాయక మకుటీ, సముదాయ వికాసితన్నసాంద్రపిభాండ
ద్విమలపదపంకజుని గో, ల్లు మునిష్టమలేశనన్ను తున్ సకలేశా. 6
- హరిబాణ జలగిత్తూణా, సురనిలసూ కలితచాప శోభితరాపా
పరిహృతపాపాశితగళ, స్థిరతరశశ్వస్తుణాధ్య శ్రీసకలేశా. 7
- సీతసారస శీతకర, ప్రతిత్వా నింతరస్ఫురద్విపులయశా
క్షితిభృత్తనయాకుచతిల, సితాభ్రవమరణికవాట శ్రీసకలేశా. 8

క. కుదురగు మనమున నీ యిరు

వదైదు పద్యముల ననమ పాదంబులలోఁ

బాదలెడు నాల్గవ వర్ణము

లిడెకనుఁగొన సుకవిభావమెనఁగు నకేంద్రా.

- శ్రుతిసవసీసురుఁ డచిలం, చితగతి నశ్వోక్తమంబు విషయవిభూతిం
గృతియుఁ జెలంగును జగతిన్, శితికంఠశివా గిరిశ శ్రీసకలేశా. 1
- సుతిశీల సమున్నతినతి, వితతామోదంబువలన విరిశాంతమతిన్
యతిపాలుపుమీఱు నతిరా, జితపీఠపురీనివేశ శ్రీసకలేశా. 2
- మానుగనొకమణి నైకశి, లానీకము ననుబ్రవీణుఁ డజ్జలలో నెం
తేనలువొండునున్మరహర, సేనాధిపజనక యీశ శ్రీసకలేశా.
- తలపొప్ప సుజననంగతి, నలిపిన నత్కిర్తిగల్లు సంపదలెనఁగుం
దొలఁగు దురితాభిచిత్తము, జెలఁగును నైర్మల్యవృత్తి శ్రీసకలేశా.

శరణాగతభరణ పరా, కశీచర్మాంబర త్రిశూలకర వృషభాధీ

శ్వర సైంధవశరదంబుద, శరదరసంకాశ సదృశా నక లేశా. 5

పరికలితరోషమివై, పురములఖండించి లోకములబ్రావవె నీ

పురుసర్చుచనరచనా, పరితప్తమోమా మనోజ్ఞభవ నక లేశా. 6

మతినబ్బుగమగు నీగతి, శ్రితహితజనతానుకూల శిక్షితకాలా

తతహారాయితఫశివర, కృతకాన్యవచోగ్రవేద్య శ్రీనక లేశా. 7

కడుజాభక్తి మనమునఁ, గడుజొన న్నిదునామగణసంస్మరణం

బుడునాయకధరహర నే, నడరించెన సద్గుణాకరా నక లేశా. 8

కరుణాయుత యరుణాయుత, మురుచిరతేజా ముఖేంద్ర సురధరణీజా

వరదనిరాకృతపక్ష్మత, చిరవైభవ పార్వతీశ శ్రీనక లేశా. 9

కరయుగ్రముముకుళింపుచు, నిరతముయుష్మద్వరాంఘ్రిసీరజములకుం

బరమాదరమునమొక్కెద, సిరులిడిరక్షింపుమయ్య శ్రీనక లేశా. 10

ఘనకలితదానసంపద, జనపతి గాంభీర్యగరిమ చారుకవిత్వం

బునుదళుకొందును గడు ధా, త్రిని బీరపురీనివేశ శ్రీనక లేశా. 11

క్షీతినారాయణుడడుకుల, గుతుకాప్తిగుచేలుఁడిడఁగఁ గొనుగతినాన

న్నుతిగైకొనుమురుతరసం, సృతినాశక పార్వతీశ శ్రీనక లేశా. 12

ఇలభావుకమతి నీకతి, సలలితమా నొక్క పుష్పసరమొసంగఁగాఁ

బలుముత్తైపుసరముల రా, జలనానజ్జనుడుదాల్చు శ్రీనక లేశా. 13

తమిసీకొకతటి నభిషే, క మొసర్చుమనీషి మస్తకముపై సురలో

కమువేడుకమీఱఁగనుమ, సమితిన్వ్విండు శ్రీదనఖ నక లేశా. 14

త్రిదశాలంబుని మునినుతు, సదయాత్ముని నిన్ను సంతసము సంతతము

నత్తిదింబెనఁగొనఁగ నేగొ, ల్చెదఁ బీరపురీనివేశ శ్రీనక లేశా. 15

సదయపురాసురహరుని, న్మననమదధన్వంసి నీలమణిగణశోభా

న్లుదగళునిన్నిను మతిఁజే, సెదఁ బీరపురీనివేశ శ్రీనక లేశా. 16

- గిరిచాపా హృతనతజన, పరితాపా తాపసేంద్ర భజితపదయుగా
వరద కుజననంహరను, స్థిరపీఠపురీనివేశ శ్రీసక లేశా. 17
- ఘనకులజులకాచారము, ధనికులకౌదార్య మార్యతతి భూషణమై
వనరంగలదంచు దగఁబ, ల్కెను బీఠపురీనివేశ శ్రీసక లేశా. 18
- సుతసకలగుణశ్రేణి, బ్రతత ప్రతిపాదనంబు వల్లకి సుమనం
తతి మిన్నుకరుణుడలం, కృతి పీఠపురీనివేశ శ్రీసక లేశా. 19
- నిలుకడ లేనిమనంబును, జెలువ మొకించుకయులేని చెలిప్రాయంబు
న్వలపాదపనికూటమియుం జెలువొందదు సత్ప్రకాశ శ్రీసక లేశా.
అతిలలితసుకవితాప, స్థితికిం బాంశితివిహాయితమునకుఁ బ్రియప
స్తృతసాముగదాభవవిల, సితపీఠపురీనివేశ శ్రీసక లేశా. 21
- కలిమికి నిర్మదభావము, బలిమికిశౌర్యంబుగలుగ బంగారునకు,
న్వలపల రెడుతీతివిరా, జలపీఠపురీనివేశ శ్రీసక లేశా. 22
- ఎడఁబూనెదముదముననీ, పదములనన్ బోవుమీశ భవ్యసమాఖ్యా
నదవనిసురచాతకవా, రిదపీఠపురీనివేశ శ్రీసక లేశా. 23
- కలకాలముబోచెవని, తలపుచునిన్నా శ్రీయింపదయగల్గదొకొ
పోలుపలర నింక నైనను, జెలిమిన్నుబోవుమీశ శ్రీసక లేశా 24
- అజగేయై కనుచురుతుని, గజవైరిన్నిన్న సుకృతిగణమెదలోన
స్ఫజియించున్ క్షీతిరధకృత, వృజినవినాశామహేశ శ్రీసక లేశా. 25

క. అనుపమమగుమతిఁ గుతుకం

బున నీవది రెండు పద్యములఁ బ్రతిచరణం

బుననాటవవర్ణములం

గనినం గవిభావ మెఱుఁగుఁ గలితసుకీర్తి.

వినుతగుణ ప్రకరాకర, ఘనసుమన స్సుఖికరోరు కరుణాభరణా
ధననాథాస్త విధి నృ, వినజాలక ఘనసమీర శ్రీసక లేశా. 1

- ఎలమిం దావకపదముల, కిలనగుఁడొక మారుపాద్యమిడ ఘోరరై
వలిరింగడు జలకేలిం, జెలువారనొనర్చు నతఁడు శ్రీసకలేశా. 2
- జనుఁడొక హోటకకుసుమం, బుననిన్నతి విమలమతిని బూకింపమణీ
కనకాయతాయ తనరా, జినెసంగును యతినుతాఖ్య శ్రీసకలేశా. 3
- కుతుకంబు విరాజిల సతి, సతతము నీపాదములకు నల్పునరుసకుం
గృతిజనమెంతేని నమ, స్మృతులేమి నీశానగిరిశ శ్రీసకలేశా, 4
- సుతిపదభావుకచరితా, తతదురిత లతావితానదాత్ర వరసుసే
హితపాలిత భువనాళి, క్షితిరథ వనజాస్తలేజ శ్రీసకలేశా. 5
- ప్రకటించితకుశల వినా, యకశవక సభానదీధరా కలిత జటా
నికరా సుకవిస్తుత భూ, రిక్మపాత్రక్ర యథువిదూర శ్రీసకలేశా. 6
- కరధృతశూలా పరము, మ్మరదానవలోకపారణ కరణ ధురీణా
గరకంఠర ధరణీధృ, ద్వరనదాత్రి శామ్యదహితతతి సకలేశా. 7
- సితనలినాధిసరామృత, శతధృతి లలనాబ్జకుముద శరసంకాశా
సుతధీసుకర్మపోషణ, కృతముఖశాసిత రతిశ శ్రీసకలేశా. 8
- మదనాహిత సుకవీకృత, పదసేవక గురుతరప్రభావయుత వర
ప్రదయమగంధవిదానీ, త్రిదశాదృత తతనిదేశ శ్రీసకలేశా. 9
- శంకర విబుధాశివతివ, శంకర హరిణార్భకాంకశయ సరసిరుహా
పంకహర ధరాగారవి, శంకటతర శార్దూపాశితర సకలేశా. 10
- తుహినగిరికన్యకాకుచ, నిహితాగురుకలితవక్ష నిరుపమభూతీ
మహిత వృషాశివనాహా, బహుబాంశవోత్రనిచయభవ సకలేశా. 11
- సుతిజేతున్నరకలయే, సుతరామశిరఃకవద్విసూత్న కుముదినీ
హితపుష్ప తపోధరతే, హతచిత్త భువనదాబ్జమని సకలేశా. 12

క. అనుపమమగుమతిఁ గుతుకం, బుననీవది రెండుపద్యములఁబ్రతిచరణం
బున నాల్గవపద్యములం, గనిసం గవిభావమెఱుఁగుఁ గలితసుకీర్తి.

- అజరామానుజవిరుతా, రజశీశ కలాకలాప లలితసురూపా
రజత యౌగ్మభృదగారా, యజరామరణీకృతాశ్రితా సకలేశా. 1
- సర్వచరస్థిరకారణ, శర్వసంస్కృతవర్ణ్యా వారతరగుణా
పూర్వామర సంహరణాః ఖర్వమతీ ఘనకృతాశ్రితా సకలేశా. 2
- అంబరమణి ప్రభాకిర, సాంబ పరాశ్చరకరాత్తహరిణఘణిప్రా
లంబాశమనాభీలది. గంబర ధర్మానలంబహర సకలేశా. 3
- శాంతిమనోజ్ఞ సతతివి హాంతిసుకుమార మారహర గిరివరసం
చాంతిణ రంగాహత, వైశ్రీ నిశ్మలినభావభవ సకలేశా. 4
- సృష్టదాహకవృషవాహా, వరనామా సుగుణధామ విరచానపరా
కరుణాతరంగితాత్మా, చిరఘోరాఘాద్రభవన శ్రీసకలేశా. 5
- సురచారణవిద్యాధర, గరుడోరగసిద్ధసాధ్యగణ గుహ్యకకి
న్నరదానవమాళీమణి, స్థిరభాయతనాంఘ్రివద శ్రీసకలేశా. 6
- కృతసవనాశ గిరిశా, ప్రతత మహానీలజాల రమణీయగణా
కృతిగేయ సచ్చరిత్రా, జితభావభవామహేశ శ్రీసకలేశా. 7
- మదవారణవైశ్రీ విధి, నుదతీ హిమవిమలకమలసూతశ్చైతా
జ్జదరా విరాట్పరద్యా, రిదభాసురసత్ప్రకాశ శ్రీసకలేశా. 8
- అనఘసుధాకరమాళీ, ఘనతాపసహృదయపద్మ గణరోలంబా
ప్రిణయనవస్త్రీభూతా, జనబాధాహరణశీల శ్రీసకలేశా. 9
- భరజాకుచకుంకుమవి, స్ఫురణాతివిభా సయానభుజమధ్యయుతా
పరమాయతతేజా శ్రీ, కరవేదితమఘ్నరాంధకా సకలేశా. 10
- వరదా మానసమున ని. స్థరమారాధింతు విపులకల మయుతంయూ
భరితస్ఫూర్కృతాశ్రితా, చిరకృపయాసాహాయంచు శ్రీసకలేశా. 11
- మృతికారణసన్నతిచీ, గతిః జేయభ దనుకంచగఘగదజేమో
కృతివారణ్ణనీయాం, చితిరీతీ సగినివేశ శ్రీసకలేశా. 12

క. కృమముగ నీయెనిమిది ప,

ద్యములన సమచరణములనుదగు నష్టమవ

ర్ణము లరసిచూడఁ గఃభా

వముతోఁచును ధర్మరాయ వసుధానిపతీ.

నిరతముబ్రోవఁగఁజేయని, పరచూనందంబుమీఱ భక్తియుంతునినున్

భరితమహానుగ్రహ సురు, చిరసురపథ కేశపాశ శ్రీసక లేశా. 1

హరదక్షదక్షసవహర, కరిరక్ష శ్శిక్షకా వికాసిత విసమ

ద్వర సనకముఖ్యముని ను, స్థిరమానస సరసిజాత శ్రీసక లేశా. 2

భుపలుడ లోభాకరమతి, వపతిమితక్రూరవృత్తిసగు నాదగు వి

న్నపమొకతఱి విశ్రుము సరీ, సృవనాయకమణి కలాప శ్రీసక లేశా,

అలికాక్షభవ భవార్థవ, కలశోద్భవ వేదపాదకటకోపేతా

బలభిద్విమత నగోత్తమ, నిలయా శశధరశిరోమణీ సక లేశా. 4

మరుచిరసురహరిణాక్షీ, చిరభోగాభోగ మొక్క శ్రీఫలదళము

న్నరుఁడొకతఱి గోరికనీ, శిరమున నర్చింపఁగలుగు శ్రీసక లేశా. 5

పురహర మృత్యుంజయ శివ, ధరజామాతా కురంగధర నలినాత్మా

దరణీయచరితయుత శం, కర ప్రమథగణాధినాయకా సక లేశా. 6

హరహరయంచు న్నినునొక, పరి కౌతూహలమెసంగఁ బల్కిన దోఁచాఁ

దిరమగుతును జెన్నా రెకు, సిరిగలీగిజెలంగుచరుడు శ్రీసక లేశా. 7

మిదవనరినమగ్రచమూ, ముదితనమీరాయతే నమోనమయంచు

స్మృతమొదవనిన్ను నుతిఁజే; సెద సదయగణాధిపతీ శ్రీసక లేశా, 8

క. కృమమొప్పఁగ నీపది ప

ద్యములం బ్రతిచరణమందు నైదవదగు వ

ర్ణము సరిసిచూడఁ గఃభా

సము దోఁచును ధర్మరాయవసుధానిపతీ,

- తా శ్రీదయితా, జాతిరుతా ధరమతాన్వితా పూర్ణానిధీ
 యోధికాండ ధీను, శ్రీద మహేశాన గీత శ్రీసక లేశా. 1
- సరాసితాప్త, ప్రతితీభక్త్యాద్రుచాప పాపహర విభా
 నేహ గురుత్వస్థిత, సితతేజ స్త్రిగళభూజ శ్రీసక లేశా. 2
- సుభావుకప్రద, భూతాధిపరాజమకుట ధూరిదిశా స
 తపల దేవజనతా, చేతన్తామరసతపస శ్రీసక లేశా. 3
- గ్రావేంద్రసుతా, ధన్వనభవు నఖర్ష్యపరస్వదైతేయనా
 రదవున్ గొల్చెనని, నివదేవా చింత్యభవ శ్రీసక లేశా. 4
- కరివైరి, గిరిచారి గాధకోప కృత్తపుర నిశా
 రాడ్బున రావమర, శిరోఘ్నతాంచితినిదేశ శ్రీసక లేశా. 5
- త్కటనత్కర్తీ, వరిదా హరిబాణబాణ పుభుగ్రతా
 క్తాపర శంకిర, చిరభూతీ నగసివేశ శ్రీసక లేశా. 6
- హ మహానీయాం, చితనామా మునివరేణ్యచిత్తవిహారీ
 రస్మల్లిసితవిదా, రితపుర శర్వామహేశ శ్రీసక లేశా. 7
- హితా సీతా, పతి పూతఖ్యాతిచరిత వర్ణనశీలా
 తామృతతిలనాగ్నీ, సితహృద్యురప్రకాశ శ్రీసక లేశా. 8
- క్షేపమధామా, కలకీజా శ్రితిపదాబ్జ కారుణ్యరనా
 తా సమద్రము విరా, జిలఁ దావకభక్తినిముక్తి శ్రీసక లేశా. 9
- శ్చృతికన్యా సం, గతాని జతురాస్యగర్విభక్తికరణో
 నిం జెన్నగునుతి జే, సితగ్రోవుము నన్మహేశ శ్రీసక లేశా. 10

క. అమరంగ నీయెనిమిది ప

ద్యములం బ్రతిచరణమందు నాటినదగు ప

ర్ణము నరసిఁహూడఁ గవిభా

నము దోచు ధర్మరాయపసుధాధిపతి.

12 కవిప్రభునామగుంభితవిచిత్రపద్యగర్భితకందపద్యసకలేశ్వరశతకము

కుటిలాంతక దిక్పటలీ, పటశోభిత శాఖశూలపాశిసరోజా

నటనప్రధానశీలా, పటుతర కేశవకలంబ భవ సకలేశా. 1

భవస్మయభాగ్రహహృదయీ, భవకార్యాకలితశౌర్య పావనచర్యా

కవిచంద్రస్తవనీయా, శివప్రవితతగుణదనంత శ్రీసకలేశా. 2

వినిహతజహ్నుశృంగలా, శనజాలక వాసవాదిసర్వకృతుభు

గ్వినుతా తూణీరాయిత, వనధీ శితికంఠ గిరిశ భవ సకలేశా. 3

వరతుహినా ద్రిందుమణీ, శరదంభోవాహ కుందచందన రజనీ

కరసంకాశా త్రిజగ, త్పరికలిత ప్రాశినికరపతి సకలేశా. 4

హరిశంకర దుర్జనభూ, ధరరింభోళీ శతార ధనపతిమిత్రా

వరదా పంచేషుహరా, గురుకృపసంభృత విశేషగుణ సకలేశా. 5

తతకరుణాసంగత సం, తతిదివ్యనికేతనీకృతశ్రుతి మాళీ

హితమోద విధానాత్మా, హతత్రిపుర తీవ్రనరకహర సకలేశా. 6

జయభువనఖ్యాత మహా, జయనానాంహోవితాన సాంద్రవన ధనం

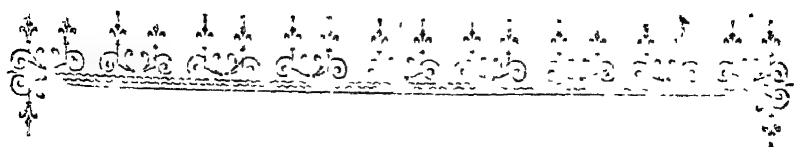
జయభాస్వదాత్రధనం, జయనుతనికృతాశ్రితాపజయ సకలేశా. 7

మంగళమస్తుకనద్యుణ, సంగతహర భోక్తృప్రసారాత్మకతే

రంగచ్ఛరదట్టే భసి, తాంగయని సతంబుదాతు హర సకలేశా. 8

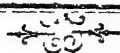
సంపూర్ణము.

శుభము.

సూత్ర వ శ త క ము.

శ్రీ

శ్రీ పీతాపురమందు భక్తులు రక్షించు కలఁపూరి
 శ్రీ దావ్యవారంబుల జక్కజేయును గిరిహద్వత్తమూలక్రియన్
 దీపంపన్ జిజువుమోము దగ్గ గుంతిచేచేతం బ్రతి
 ఘాపూజన్ గలియున్ నిన్ గొలిచెదన్ సాహి హాన్ మాధవా.

శా. కూర్మన్ చేసెడి మప్తకృత్యములఁ జోగొట్టంగ ప్రిహానకున్
 ప్రారంభించిన సాధుకృత్యములఁ గాపాడంగ నూహించి హ
 ల్పారన్ యాదవవంశమందు జననంబై మున్ను శ్రీకృష్ణుడెన్
 పేరచ్చలి నాడ వీవేకద సేవించు న్నిచున్ మాధవా. 2

మ. తొలిధర్మజ్ఞులు పాండురందనులకున్ దుర్యోధనుం డెన్ని కొం
 దలముల్ గూర్పఁదలంచినన్ భువి భవతామ్రాయుర్వీక్షణం
 బులచే నయ్యవిగీటణంగుచు శుభంబుల్ వారికెల్లవ్వకున్
 గలిగెన్ గావున నీవు సాధుజనరక్షన్ జేయుచో మాధవా. 3

మ. మినుకుల్ వే యికనేల కూళయు నజామీభండు నారాయణా
 యనుచున్ దాను నిజాత్మజాంబీబువఁగా నమ్మాధు నెంతేదయన్
 గనుచున్ హనికే గొలకింకరులనంఘాతంబుచే సంభవిం
 చినబాధల్ దొలఁగించి మోక్షపదవి జేకూర్చి తో మాధవా. 4

మ. దురితాత్ముం డగుకైటభుం డనెడుదైత్యుం డెల్లలోకంబులం
దురుహింసాన్వితకృత్యముల్ సలుపగా నుద్యమహాకోప వి
స్ఫురితన స్థితుడవాచు సయ్యసురుని నోర్పగన్ నడింగూల్చి భూ
భరమున్నాన్వినవాడ వీవెకడ దేవా శ్రీహరి మాధవా. 5

మ. అలరాధానలినాయతాక్షిపయి సత్యంతానురక్తుండ వై
లలితంబై సుమనోజ్ఞమైన సరసాలాపంబులన్ లీలతోఁ
బలుకన్ డాయుచు యామునాంబువులలోఁ బల్కాట్రు కీర్తించె
ప్తులుగావించి తదంగనామణిని హృష్టజేసితే మాధవా. 6

మ. కపటన్వంతముతోడఁ బూతన విషాకాంతస్తనదవ్వందవ్వయై
నిపుణత్వంబున నీకుఁ బొల్గుడుప నానీచాత్రభానంబు నీ
వు పరబ్రహ్మమవొటచే నెఱిగి యాపూజాఁడిస్సాగంబు లొ
క్కపరిన్ బీల్చి వసించినాడవు జగత్కళ్యాణదా మాధవా. 7

మ. పలుకేయూరపరిష్కృతంబయిన నీ బాహుచతుష్కంబు ది
క్తముల్ నిండినశోభతోనెవయఁ బద్మానెనలోకాళి యు
త్కటభారంబువహింతు వీవని జహంసుం బెన్నునే నీదయా
స్ఫుటవీక్షావళి సోకి రక్షిండునంచున్ దెల్పెదన్ మాధవా. 8

మ. యమునాతోయములందు గోపికలతో నానందమొప్పన్ విహా
రము గావించుచు కీకరింబులరుదారన్ జల్లుకొన్నట్టి కా
లమునన్ వారికిఁ గల్గినట్టిసుఖము లవ్వర్జింప శక్యంబై యా
ప్రసద లేచినసపుణ్య మెట్టిదియొ చెప్పంజాల నో మాధవా. 9

శా. శూరుండో సరకాసురుండు జగముల్ క్షోభింపఁగాఁజేసి చె
న్నారంగాఁ బదియూలువే పృథకన్యాశ్రేష్ఠులన్ బల్కిచేఁ
గారాగారముఁ శేర్ప సయ్యసురునిన్ ఖండించి బంధస్థతా
వారిన్ నీపుడల్చి యదక్ష సుఖింజేసితే మాధవా. 10

శా. నీతోడన్ సహకారులై నిరతమున్ సేసత్కృపాపాతులై
గోతండుంబుల మేపు గోపకులు పెక్కుల్గా భవదేవుని సం
జాతంబుల్ ఘనగీతముల్ విని యతిశాస్త్ర్యంబులై యంట సం
ప్రీతిం బొందిది వారొనర్చిన తపస్వీయెట్టిదో మాధవా. 11

శా. రాసక్రీడలొనర్ప గోపకవధూరాజ్యంతరస్థుండవై
నానాగ్రంబున మౌక్తికం బమర మందశ్రేష్ఠవక్త్రంబుతో
భాసిల్లంగను దొంటినోముల ఫలంబాయంచు వారెన్నగన్
నీసాన్నిధ్యము వారి కట్టెచుగదా నిత్యంబు శ్రీ మాధవా. 12

శా. నీసందర్శన మాచరించినదండే మోక్షముం బొందెనున్
నీసేనన్ సతతం బొనర్చుపురుషుండే మంచి ధన్యాత్ముడై
నీసూక్తుల్ వినినట్టిమానవులకున్ నిత్యంబు వైకుంఠ సం
వాసంబుల్బునటంచుఁ జెప్పఁగఁదగున్ బక్షిచ్ఛవిజా మాధవా. 13

శా. నిన్నున్ జూడని కన్ను లేల యెపుడున్ నీస్తోత్రమున్ జేయలే
కున్నన్ జిహ్వాదేల నిన్ను మదిలో సూహించి ధ్యానింపలే
కున్నన్ జిత్తమదేల నీకుఁ గుసుమవ్యూహంబుచేఁ బూజలన్
బన్నన్ లేని కరంబదేల యనుచున్ వాక్కుచ్చెదన్ మాధవా. 14

శా. నీయూలింగనసౌఖ్యముం బొరయ నెంతేఁ గోరుచున్నట్టి న
త్యాయోపామణియున్ మొగ్గలుగు నబ్జైక్షుల్ నినుంజూచువా
రై యుద్వాహంబొంది రట్టిచరితం బాలించు మర్త్యాళికిన్
బాయున్ సంస్మృతిపాశబంధములు సంభావింపఁగన్ మాధవా. 15

శా. నీనామంబు స్మరించెనేని దురితాసీకంబు నిర్మూలకం
బొనంచున్ మదిలోఁదలంచుచును నిత్యంబున్ భవన్నామమే
శ్రీనారాయణ వాసుదేవయనుచున్ గృష్ణా స్మరింతున్ జుమీ
షీనుండ న్ననుఁ బోవుమీ కరుణతో దేవా హరి మాధవా. 16

మ. తొలి సాధుండు గజేంద్రుఁ డమృతసలిచే దుర్వారబాధాఽప్తి వి
హ్వలుఁడై నిన్ను హరిహరియనుచుఁ బోవన్ వేడుకోఁగా దయా
కలితస్వాంతుఁడనై న నీవు మొసలిన్ ఖండించి నాగేంద్రుని
పలరన్ బోచితి వయ్యెడన్ మనుపుమయ్యా నన్న శ్రీమాధవా.

శా. సోమాదిత్యులు నీకు నేత్రయుగమౌచున్ జీకటింగొట్టియు
ద్దామంబై నవెలుంగు లోకముల కొందన్ జేయుచున్నారు ము
న్నామందాకిని నీకు పాదములయం దావిర్చనించెంగదా
నీమాహాత్మ్యము నాకెఱుంగవశమే నేమాధుఁడన్ మాధవా. 18

మ. అలబాణాసురుఁ డాచిరంగమున డాయస్వచ్చినన్ వాని దో
ర్బలరప్పంబు నణించి తద్భుజసహస్రింబుం బడంగొట్టి ము
త్కలితుంగా ననిరుద్ధునిన్ సతి నుపాకన్యన్ వడిన్ దెచ్చితో
తలమే తావకదోశ్చతుష్కపటుసత్వంబెన్నఁగన్ మాధవా. 19

మ. మురదై ద్యేంద్రుని సంహరించి మధుఁడన్ పూర్వామరాధ్యక్షునిన్
దురమందున్ బఱిమార్చి కేశిపలలాంధోనాయకుంగూర్చి ము
ష్కరుఁడై నర్తిలు వజ్రినాభదనుజున్ జక్కాడి నీవీ వసుం
ధర నిష్కంఠకఁ జేసినాఁడవు మహాత్మా మౌక్తేదన్ మాధవా.

మ. అతిదారిద్ర్యము నొంది విప్రుఁడు కుచేలాఖ్యుండు నీబాల్యమి
త్రత నాత్మందలపోసి పిమ్మట భవతాస్మిధ్యమంజేరి నీ
కతఁడర్పింపఁగ దెచ్చినట్టియటుకుల్ హర్షంబుతో మెక్కి భూ
రితరైశ్వర్యములిచ్చితి వతనికిన్ శ్రేయఃప్రదా మాధవా. 21

శా. నీకున్ వాహనమై ప్రపత్తిఁగనుచున్ నిన్ను న్భుజాగ్రింబునన్
జేకొంచున్ వహించునట్టిఁడగు పక్షిస్వామి పుణ్యంబులన్
నాకుం బేర్కొనఁగాఁదరంబె యెపుడుం దల్పంబు దానొటచే
నాకాకోదరరాజు పుణ్యము లగణ్యంబుల్ గదా మాధవా. 22

శా. భూనేతల్ భునగర్వయుక్తులగుచున్ బోషింపకున్నా రిక
నామనంబానెడ సంతసంబు నవమానందైచచో జంతయు
నామనంబూని నిను న్నజించెద మదిన్ నామైబ్రినాదింపు మ
య్యా నీవేగతి నీపదాబ్జముల కే ధ్యానించెదన్ మాధవా. 23

శా. నీవావిష్టుడ వంచుదానెఱుంగమిన్ పిరేజగర్భుండోన్
గోపత్నంబుల నాలదాచఁ గనుగో గోపత్నరూపంబులన్
నీవే దాల్చుంగ నబ్బురంబుపడి వాణీకాని పిష్టాత్రిముం
గావించెంగద నీదుమాయ దెలియంగా శక్యమే మాధవా. 24

శా. ధీచాంచల్యము జేసదానవుల కొందింపన్ జగన్మోహనం
బాచున్నట్టి స్వరూపమెత్తె యమృతం బాదేవతారాజకిన్
బ్రాచుర్యంబుగ నిచ్చి రాక్షసులకున్ రాకుండఁగాఁ జేసితె
నీచర్యల్ మిగుల నివచిత్రముగఁ గాన్పించుంగదా మాధవా. 25

మ. ప్రకటంబై తగుమల్లయుద్ధ మరుదారన్జేసి చాణూరము
ష్టికులంబట్టి వధించినాడ విక దుశ్శీలాన్వితం గంనుచిన్
వికటాకారుని సంహరించితివి పృథ్వీ స్నీపు గోపాలబా
లకరూపంబున నున్నదేవుడవు నిన్ శ్లాఘించెదన్ మాధవా. 26

మ. వికృతాకారినీ నాత్రినక్రమ దయ స్వీక్షించి నీ వప్సరో
నికరంబెల్లను మెచ్చుకోఁ దగినదానిం జేసితె చాప్రదీ
ముకురాస్యామణి కీవ నిర్మితముతా పుట్టంబులంగూర్చి యా
మెకు మానంబును గాచినాడవు జనులైచ్చుంగ శ్రీమాధవా. 27

మ. కొలువై తుంబురునారదాదులగు భక్తుల్ పల్లకిగాన ము
జ్జ్వలితన్ జేయఁ దదీయగోష్ఠిఁదగుచున్ వైకుంఠమందున్న నీ
యలఘుప్రాభవసంప దున్నతులఁ గన్నార్ నివోకించు వా
రలకున్ మొక్కిన బాపముల్ దొలగి దూరంబొగదామాధవా.

శా. నీచారిత్రములం బరింప శుభముల్ నెక్కొంచునుండున్ సదా
వాచాకాశలిచేత నీదునుతులన్ వాక్కుచ్చిన న్వారి కా
రా చేకూరుచునుండెడిన్ సకల తీర్థస్నానపుణ్యంబులున్
నీచే లోకము లుద్భవస్థితిలయా స్వీతంబులౌ మాధవా. 29

శా. నీవక్షస్థలమందు బాలరవికాంతిం గేరఁగాఁజాలుచున్
తీవిన్ భాసిలునట్టి కాన్తుభమణి స్వీక్షించిన న్వాఁడు మో
హవేశంబులఁ బాసి స్థానకలితుండై మోక్షముం బొల్పుడున్
దేవా నీపుధరించుచిహ్నమయినన్ నిన్నోబ్బు నో మాధవా. 30

శా. నీకంఠస్థలియందువేల్చుచు సుధీనిర్వర్ణ్యసారభ్య లీ
లాకల్పదుక్రిమజేతలైన వనమాలా వై జయంతీ మనో
జ్ఞాకారంబు లెదందలంచినను బుణ్యస్తామముల్ వానికిం
జేకూరుంగద తనమ్రహత్తులు మనీషిశ్లాఘ్యముల్ మాధవా. 31

శా. ఆమర్యోధనముఖ్యదుర్జనుల కత్యాశ్చర్య భీతివృదం
లైదీపింపఁగ నజ్ఞున్ వినుతినేయన్ విశ్వరూపంబు నెం
తే దర్శింపఁగఁజేసి యానమయమందే తత్సభన్ వేడ్కనిం
డొద్దప్తిన్ ధృతరాష్ట్రభూపతికి నీవందించితో మాధవా, 32

శా. నీహస్తంబున నున్న శార్ఙ్గధనువున్ నిత్యంబు ధ్యానించినన్
దేహోగ్యముగల్గు నందకముఁ బ్రార్థింప న్నమస్తాఘముల్
నీహారం బినదీప్తిఁబోలె నణఁగు నిన్ గొల్వఁగా భద్రసం
దోహంబుల్ సమకూడునంచును దలంతు నృక్తిచే మాధవా. 33

శా. నీచక్రింబును నన్నుతించినను వానిం జెందరావాపదల్
వైచిత్ర్యం బగునట్లు నీఘనగద స్వర్ణింపఁగా వానికిన్
దోచ నొక్కద రాతిభీతి జగమందు న్నీదు శంఖస్తవ
ప్రాచుర్యంబొనరింప సౌఖ్యములు గన్పట్టుంగదా మాధవా. 34

శా. నీపాదార్చన మెన్నిజర్మములకేనిన్ జేయ నాకట్లుచే
సీపంచాక్షరమంత్రసజ్జపము నే నిత్యంబుఁ గావించెదన్
నీపాదానతథ క్తబ్ధంవములతో స్నేహంబు గావించు న
య్యా పద్మాక్ష కృప న్ననునన్మనువుమూ యశాంతమున్ మాధవా.

మ. నినుఁగన్నట్టిది యైవదేవకి పురంఁగిరత్న మైయొప్పు న
వ్యవితాగర్భము వావనంబునొనరింపం బుట్ట మున్నామె నో
చిననోముల్ ఫలియింపఁజేసితవనన్ కీర్త్యురూపంబుతో
డను గోపాలక బాలురంగదిసి యాటల్పేర్చితో మాధవా. 36

మ. వసుదేవుండు తపోవిశేషములు పూర్వంబందుఁ జేయంగ నం
తనమొప్పు న్సలియించినట్టిఫల మీతండంచుఁ దా హృష్టమా
ననుడై నిన్నల నందగోపకునియింటన్ కేర్పఁబుత్తెంచుచో
వసమై యామునతోయమీవరుగఁ ద్రోవంగూర్పదే మాధవా. 37

మ. తనదుగ్ధంబులనిచ్చి పెంచిన యశోదాదేవి పుణ్యాళి యిం
తని లెక్కింపఁగ శక్యమే యెవనికేన్ వాస్తంబుతో దువ్వుచున్
నినునాడించుచుఁ జంకఁబెట్టుకొని పానీయంబులం బోయుచుం
డినదై యర్మిలి ముద్దుఁబెట్టుకొనియె న్నేర్పొప్పునన్ మాధవా.

మ. అలనందుండు నిజాత్మజుండవని నీకత్యంతముం జేసెమఱ
బ్బిలఁగ న్నూపలలంకిరింపఁగని సంప్రీతుండవై గొల్లపి
ల్లలతోడ నివిహరించినాడపు సులీల స్నీచరిత్రంబు ని
చ్చులు నాతత్త్వదలపోయువారలకు నాశ్చర్యంబగున్ మాధవా. 39

శా. పాకారాతిమరాగ్రహంబున శిలావర్షం బహారాత్రిముల్
వీరకన్ దాఁగురింప నంతి మొనవుత్ భీత్యిల్ల గోసర్థనా
ఖ్యాకం బై నగిసింద్రమెత్తి వెనచివాగోపగోపాలిక
స్తాకంబున సుఖంబునంగిరిన్ నీ దోశ్యుకేచే మాధవా. 40

మ. పరకాంతా పరవితృనిస్పృహఁడనై న్వామీ భవద్ధ్యానత
 త్పరబుద్ధిన్ విషయోపభోగములపై వాంఛ నివసజ్జించి నీ
 స్మరణంబే యొనరించుచుంటి నీక నీచారిత్రమాల్నించుచున్
 బరమానందము డెందమంచెనని నిన్బ్రాహ్మిన్ చెదన్ మాధవా. 41

మ. అలసాశ్వక్తితినేత సౌంభకవిమానారూఢుడై కిన్కచేఁ
 గలహంబుం బొనరింపఁగా నతనిపైఁ గామోదక స్నీమహో
 జ్వలత కిం బడవేసి గండణఁచి తత్ప్రాణంబు లొక్కుమ్రుడిన్
 దోలఁగఁజేసితి వీవకావె నకలాస్తుల్ మెచ్చఁగన్ మాధవా. 42

మ. అనివార్యం డగునట్టి కాలయవనుం డన్వాఁడు యుద్ధంబొన
 ర్చిన వాని న్ముచికుండసంశ్రితధరితీభృద్గుహంతంబునన్
 జనఁగాఁజేసి మునీంద్రుచేత నతని స్తంపించి యహ్మానిచే
 ననుకూలస్తుతు లొందినాఁడవుగదయ్యా శ్రీహరీ మాధవా. 43

మ. నినుఁబూజింపఁగ ధర్మనందనుఁడు యత్నింపన్ దన్దుశ్శము
 నివిని యంతన్ శిశుపాలుఁ డాగ్రహముచే నిన్ దూలగానప్పు డా
 తనిశీర్షంబును ద్రుంచినాఁడవు సభాస్థానంబున న్నభ్యులే
 ల్లనుమెచ్చంగ భవద్విదూషకులు నేలంగూలరే మాధవా. 44

శా. కాళిందీహృదమందుఁ గాళియమహాకాకోదరుం డంబువుల్
 డ్వేషజ్వాలలనిండఁజేసి జనుల నే్వధింప నీవప్పుడా
 వ్యాళోద్గర్వమణించి తచ్చిరములం దంఘ్రిద్వయంబుంచి న
 ల్లీలన్నాట్య మొనర్పినాఁడవు ప్రజలైచ్చంగ నో మాధవా. 45

మ. నమరాజేయవరాకృముండగు జరాసంధుండు నీతోడ యు
 ధముఁ గావింపఁదలంచు మన్నతతేఁ దద్బాహుసముద్రిక్తగ
 ర్వము వారింపఁగ భీమునిన్ జొనిపి సంగ్రామంబున న్వాని నం
 తమునొందించితి వబ్బురంబుగను డుద్రాధ్వంసకా మాధవా. 46

శా. శ్రీరంగంబున కంగనాయకుడవై చెప్పించి భాగ్యవిహార
శ్రీరామాఖ్య వహించి నిలగెరిల్లా శ్రీమన్నగన్నాసుందర్
వేరన్వర్తిలి శేషతైలమున కివి స్వేంకిరేఖాఖ్యై శా
న్నారం బూనించాడ వీరికిడవే యై యుంటివో మాధవా. 47

శా. నీకు న్నొక్కెడ నిమనైకులతో నెయ్యంబు గావించెదన్
నీకీర్తిం గొనిమీడెద న్మనసులో నీభాగ్యముం జేసెదన్
నీకెవ్వారును గాటిలేరుదు నే నిశ్చయం వాకుచెదన్
నాకు నోక్రొత్త మొసంగగాలయు శ్రీరామాయ శా మాధవా. 48

శా. నీవే విద్యలక్ష్మణానకిమనై నెక్కొందు సాచిరభా
దేవకేష్టుని చాత విద్యలను బూర్తి చేసికొన్నాడ విం
కానిర్వనక్రమి పూర్వజన్మకృతపుణ్యం బెట్టికే యేరికన్
భావింపం దరమానె భక్తిజరకల్పక్షృకుహా మాధవా. 49

శా. ఆపత్కాలమునందు నీస్మరణ మ యంతంబు గావించినన్
గాపాడంగం దలంతునీవు ననిలో గార్చి న్ను వేష్టి పగా
గోపస్త్రీలును గోప బాలకు లనేకుల్ వేడగా నప్పుడా
యాపత్స్వరియించి పోవెతివి కావాయంపటన్ మాధవా. 50

శా. చోరుండై తగుసోమకుండు దుగ్గిణాశుక్తిత్వత్కరంబెల్లం బెం
పార న్ముచ్చిలి వాగ్విహంగం గని నీవవ్వేళ మత్స్యంబవై
యారక్షింఛెను జంపి వేదసముదాయంబు న్విడి నైచ్చి యం
భోరుజ్జన్మన కిచ్చినాడ వతఁడామోసింపగన్ మాధవా. 51

మ. అమృతంబు స్ఫులియింప దేవ దనుజుల్ యత్నించి మంధావిగ్గి గ
వ్వముగాఁ బన్నగరాజు రజ్జువుగ నొప్పంజేయుచు న్బాలనం
ద్రము బల్మిన్మగ్నియింప నీవపుడు కూర్మస్వామివై యానగేం
ద్రము నీకర్పరమందుఁబూనితివి ధీరగాగ్రముణీ మాధవా. 52

మ. అవని స్థాపనజుట్టిచట్టుంగ హిరణ్యాక్షుండు చుట్టంగ నీ
పు ఐరాహాకృతిఁ దాల్చి యాదనుజుని నోర్పర న్వడింగూల్చి యీ
భువి నీకొమ్మునఁబూని పోచితివి నీభూరిప్రభావంబుఁ జె
ప్పవశంబెవ్వరికై నఁగాదు విశచాబ్జతాక్ష శ్రీమాధనా. 53

మ. అవిభేద్యాశయుఁ డాహిరణ్యకశిపుం డత్కుగ్రోహంబుతో
భవదీయాంఘ్రిసరోజభ క్తవరుణ్ణా ప్రహ్లాదు బాధింప మా
ననిసింహాకృతిఁ దాల్చి రాక్షసుని పెన్వతుంబు భేదించి భ
క్తనగుంబోచితి వీవకావె దురితౌఘధ్వంస శ్రీమాధవా. 54

మ. బలిదైత్యాగ్రోణి వంచనంబు నొనరింప న్వామనాంగుండవై
యిల మూడంఘ్రిలుమాత్ర మివడిగి యీపుష్పేనిపు జ్జాలమిన్
దలపై వానినిదొక్కి నాగభువనస్థానంబునన్ జేర్చితో
జలజాతాక్ష భవత్ప్రభావమెఱుంగ న్యకన్యంబె శ్రీమాధనా. 55

మ. జమదగ్న్యాత్మభవుండవై సకలరాజన్యాశీయు న్నీదు కో
ధమహాగ్నిస్ఫుటకీలకు స్ఫులభబృందంబై చనన్వారి ర
క్తముచేతం బిత్తదేవతర్పణములం గావించి హర్షించితి
నమర న్నీయవతార మద్భుతకరం బయ్యెంగదా మాధనా. 56

మ. శనుదాంత్యాదులఁ బూని పంక్తిరధ కౌసల్యాతనూజుండవై
ప్రమథాశీశధనున్నుగూల్చి యపుడావై దేహిఁ బెండ్లాడి దు
ర్దముతా రావణకుంభకర్ణులను యుద్ధంబందుఁ జక్కాడి యీ
క్షుమ నిష్కంఠకఁ జేసినాడవు సురల్ శ్లాఘింపఁగన్ మాధవా. 57

మ. యనువంశంబు ముదంబునొండ బలరామాఖ్యుండవై గేవతీ
మదిరాక్షీమణిఁ బెండ్లియై ముసలముం బల్లంగలంబూని దు
ర్మదుఁడైనట్టి ప్రబంబరాక్షసునిఁ బోరన్దున్మి కాళిందియన్
నది ముద్దించినవాడ వీవె జగదాంకవప్రదా మాధవా. 58

మ. పరమానందము భక్తకోటికి నిడ న్నాన్ధ్యకూపుండవై
దురితస్థాంతరిణి కరుండవగుదు న్దుర్వారముల్ మాన్చి సు
స్థిరచిత్తమున నిన్నుఁ గొల్చుమచుడశ్రేణి న్నదా హ్రియచుక్
గిరిమన్ లోకముచేలుచుంటివ కల్యాణంబొప్పగన్ మాధవా. 60

మ. కలిక న్వాక్యతీదాల్చి దుష్టులసంఘభవసముం జేయ ని
స్తులవోర్వికి మము న్నహించి విలనట్టుంగాశ్వరాజుంబుపై
లలెనున్నుండీ కరంబునందుఁ గరవాలంబూని తద్వస్తుని
క్షణంబుం బొనరింతుమెతయు జగత్సారక్షకా మాధవా. 61

శా. ఈవే తంజివి తల్లి పేవె చెలి పేవే హ్రియమితుండవున్
నీవే నాకింక న్దురుండవయిన న్నివే సహాయుండవున్
నీవే యాపదలందు రక్షకుండవు న్నివే సుమీ హ్రియపుక్
నీవే హ్రియ నిన్ను భక్తిగొలుతు న్నిక్కంబుగన్ మాధవా. 62

శా. నీమండస్మితమాసుధాంశుకీరణాచీకస్ఫురచ్ఛందిక్రికా
భూ యాభిఖ్యః దిరస్కరించి కలశాంభోరాశి నవ్వీచికా
స్తామంబు న్నిరసించి భక్తులకు నస్తాకాయకంప న్నదా
క్షేమంబు ల్గలుగంగఁజేయుచునున్ గీర్తించెదన్ మాధవా. 63

శా. నీనేత్రంబులశోభ యెవ్వరికి వర్ణింపం దరంజానె ల
త్రీనాకీమణికి న్నివాసమగుచుం జెల్వొంది త్రైలోక్య ర
యైనై పుణ్యముఁ బూని చూపరులకు న్సంసించు భద్రంబులకు
గానన్ దానికి నద్దియేసరియసంగ జ్ఞెలు నో మాధవా. 64

శా. సీదేహంబును న్నులారంగనిన న్నీలాభ్రసంకాశమై
మోదంబు న్నటించుచు దాపకి భుజంబుల్ చూచిన న్నల్పశా
నాదర్పంబు వాసింపఁగాఁదగి మదిం గౌరూహలంబూన్చు నీ
ఈవే దైవంబులందుఁ గొల్చు మదిలో నెల్లప్పుడున్ మాధవా. 65

శా. కామకోధముల స్వయించి మదిలో గర్వంబు వర్జించి ని
 స్నేమిర్తుండదలంచి కొల్చునొ యతిండే శుద్ధధన్యాత్ముడై
 తా మోక్షంబును జెందనర్హుడౌ డెందంబును నే నముక్తుచున్
 నమోద న్నదినిల్చి కొల్చెదను దండీ ప్రోవుమీ మాధవా. 65

శా. నీశంఖంబు సుదర్శనంబు మొదలౌ నీదివ్యచిహ్నంబు లెం
 తే శృంగారముగాధరించిననరు స్వేక్షించినన్ జ్ఞాన మా
 వేంచు న్సుకృతింబుగల్గునని నే విస్మయించిత్తుండవై
 నీశుభద్వారచిహ్నముల్ దలంచెదన్ నీభక్తుడన్ మాధవా. 66

శా. వాశంబు స్ఫరించి కాలుడు నను న్బానిస నూహించుచో
 లేశంబైన నను స్థలంజగలనో లేనో యటంచిప్పుడే
 కాశల్యంబునఁ దానకస్మరణముం గావించెద న్బక్తితో
 నోశాంతాకృతి నన్నుబ్రోవుము దయాయక్తుండవై మాధవా.

శా. తగ్గవ్యాకరణాదిశాస్త్రములు శ్రద్ధాయక్తిఁ జర్చించుచున్
 దర్శింపం బనిలేదు దాన యమబాధలవ్యయనే యన్యసం
 పర్కం బేమియులేక నీచరణసేవాసక్తుడై యుండినన్
 గోర్కులావస్థికఁ జేతురు న్భవముక్తుండై తగున్ మాధవా. 68

శా. ఘంటాకర్ణుడు యష్టద్రాక్ష్యను వినంగారాదటంచెప్పుడున్
 ఘంటల్ కర్ణములందుఁగట్టుకొనుటం గాదే తదంహశ్చటా
 ఘంటాకాశుడై దయారసము వెల్లువైమ్మఁగా వాని కి
 ంటంజేసితివయ్య మోక్షము ననాయాసంబుగన్ మాధవా. 69

శా. శ్రీకాంతామణి భూమియుం బదముల నేపించుచుండంగ నా
 వైకుంఠంబున శేషశాయివయి నద్భక్తుల్ విహాభక్తితో
 సేక్తి నివసించుచున్నతటి న నీవైభవం బాశ్వులో
 నేకాగ్ర్యవయసం దలంచెదను లోకేశా హవీ మాధవా. 70

శా. సీసత్వంబు పీఠీమఁబుడెయెఱుఁగు న్నిష్ఠే హృదయత్రయం
దా నుగ్రహించె నాక్షి ధ క్తజ, రసెనక్తి బ్రహ్మమఁచె
దానుండే యగునాక్షి నీయభయదానంబును దుఃఖింకఁజే
యనాసాక్షి కృతుఁడంచుఁ గొల్తు మదిలో నశాస్త్రమున్ మోక్షవా.

శా. ఏలోకంబుననుండి యిచ్చిటకు దా నేతెంచెనో యిదిఁ దా
నేలోకంబున కేగునోయది రవంతేనాత్ర భావింపఁగాఁ
జాలం డెన్నినహస్రముల్ గడచెనో జనత్రంబు లెన్నెనగం
డాలోచింప నరుండు నీదుఃఖనమామూకాంత్రుండై మాధవా. 72

మ. పినిన న్నిచరితంబు లేవివలె నిష్కాంతిమై నెప్పుడున్
గనిన న్నిభుపనై కి మోహనక రాకారంబై కాంచుచులెన్
జనిన న్నిరుచిరాలయంబులకె యిచ్చుం దాజనంగా లెన్
మనిన న్నిపదనేపచే మనవలె న్మర్త్యుండు శ్రీమాధవా. 73

శా. స్వల్లోకాంచితభోగము ల్బుడి దృణవ్రాయంబుగా నెన్నుచున్
నిర్లక్ష్యంబుగఁ జూచి నీదుఃఖనాన్నిధ్యంచె నేగోరి యం
తర్లక్ష్యంబుగఁ జేసికొంచు నెవలోనన్నిల్చి భ్యాసెంతఁ జ
క్షుస్థల న్ననుఁగాంచి ప్రోమయ యంచు న్నేడెడ నాశ్రవా. 74

మ. సరజవత్త బతిదుర్లభంబనుచు నెన్నెంబొల్చెగా యంచు భూ
సురజవత్తంబు లభించుటుత్తమ మటంచు న్నెడవేత్తల్ వచిం
తురుగా కట్టిద్విజంతు నీదుఃఖ క్తుండయ్యెనె నోత్తముం
బొరయు న్భక్తి విహీనుఁడొందఁగలఁడే మోక్షంబు శ్రీమాధవా. 75

శా. ఏహతి జ్ఞనియించిన స్మృతియుఁ దా నెచ్చొలు వర్తించిన
నొజన్యాకలతాంతరింగుఁడగు న్నదృక్తితోఁగండి నీ
పూజన్ చేసిమా నవుండు సతతంబు న్సౌఖ్యముల్ పొందుగా
న్దేజశ్శాలియునై చిరాయువుగవర్జిల్లు న్భువి న్మాధవా. 76

మ. తనయుండజ్జతఁ జేసిసత్త్రి యసరాధంబుల్ విలోకించి త
జ్జునుండవిష్ట ట్టుమించినట్లుగను యుష్మద్దాసుఁడన్ నేనొన
ర్చిననేరంబులు సైఁచినాపయి దయాదృష్టి ప్రిసారంబుచే
ననురక్షింపుము దేవకీతనయ కృష్ణా శ్రీహరీ మాధవా. 77

శా. రంభాదుల్ దనచెంగటన్ నిలిచియశ్శాంతంబుఁ గీడించినన్
సంభోగాదృతి లేశమైనఁడదా స్వర్గాధిపత్యంబిఁకన్
జంభారాతికిఁ బోలెగల్గినను దృష్టల్ వీడవట్లాట వి
సంభంబాప్సరగఁగోరుచుంటిని భవత్సన్నిధ్యమున్ మాధవా. 78

శా. అన్యాయాధ్వమునందు వర్తిలకసత్యజ్ఞాన యుక్తుండనై
మన్యుదేకనుఖంబులేక గతిసంభావించుచున్ నీదు పా
దన్యసోద్ధితధూళి నాశిరమునందాల్తున్ హరేయంచునే
సన్యంగోల్వక నీపదాబ్జములనే యర్చించెదన్ మాధవా. 79

శా. సిన్నున్ పోనసక్రరించు మాత్రమునవానిన్ సత్కృపాదృష్టిచే
తన్నీవెప్పుడుఁ గోచుచుండుని పెద్దల్ చెప్పగా మున్ను నే
విన్నాడన్ మఱియూర్తరక్షకుఁడ వీవేకాక జేజేలలోఁ
గన్నాకుల్ మచినెన్నఁగాఁగలరె నీకన్నహరీ మాధవా. 80

మ. జననంబుండఁతోడనే కలిగెయుష్మన్నామ సంకీర్తనం
బును నీవాదసరోజధక్తియు భవత్పూజా పరత్వంబు గా
వున నాకీవనుకూలదైవమవుగా బుద్ధిన్ వితర్కించుచున్
వినుశింతున్ నినుసంతతంబు మదిలోవేళ్కన్ హరీ మాధవా. 81

మ. ప్రళయనేహమునందు లోకములు పోవంగారహిం నిపు ని
శ్చలతేజోనుయి గూఁపదీపిత విశేషజ్యోతివై యత్తతీన్
వెలుఁగేకాకృతి నొందుచున్ జగములీవే వెండిపుట్టెంతువో
జఃజాతాక్ష భవత్స్వరూపమె జగజ్జాలంబగున్ మాధవా. 82

మ. వ్రీతముల్ దానములెన్నిచేసినను దద్వారాణీమఖ్య పు
ణ్యక్షేత్రము లెన్నిచూచినను దా నాయశ్వమేధాచి స
త్రక్రతువుల చేసినఁ దానకీస మృదుపదా) జీసేవాన మా
గత పుణ్యంబునుబోలఁ జాలవనివేడ్కంబక్కెదన్ మాధవా. 83

మ. తులసీదామములన్ ధరించుకొని చేతుల్మోడ్చి నత్తుండ) వ
ల్లులు ఫాలంబునదిద్ది శుద్ధపటముల్ శోభిల్లఁగాఁగట్టి ని
చ్చలు నీనామమునంపత్రించుచు భవత్సంకీర్తనల్ పాడుచున్
బలుమాటన్ నినునప్పుతించు నరుఁడేభక్తుండగున్ మాధవా. 84

మ. జటియైయుండుట మింశియకాటయును గామామాంశుకంబుల్ ధరిం
చుటయున్ జేతులనత్కమండలువుఁ గొంచున్ వేషముంబూచుచుం
డుటయున్ లోనగునప్పియెట్టులొనఁగు నోత్తమంబుత్పష్టన్ జయిం
చుటయై నిన్నుభజించుచుండుటయెచ్చునోత్తమున్ మాధవా.

శా. ఘోరంజా తురుపాండవాహవమునన్ గూర్చిరాత్తులంగెల్వ దో
స్సారంబల్ల కిరీటికీవాసఁగి నీచాతుర్యముం జూపుచున్
సారధ్యంబొనరించి యాతనికీ దత్సంగామసీమన్ జయం
బారన్ నీవొనఁగూర్చినాడ వతిసాహాయ్యంబునన్ మాధవా. 86

మ. అమృతంబానిన మానవోత్తమునకున్ వ్యాధుల్ జరామృత్యువుల్
కృమమొప్పందొలఁగున్ దలంపభసదాఖ్యన్ నిత్యమున్ సంపత్రిం
చు మనుష్యాగ్రీణికుదృశంబె నశియించున్ సత్యవైకుంఠ వా
సమెగల్గున్ సుధనీమనామసమ మేచందాననా మాధవా. 87

మ. అఘవీరుత్తతి దాత్రిదాత్రీలఘుబల్య స్తోకనన్మందిర
పృథుచార్పావిసి పాత్రీపాత్రీని శభాస్వద్రోత్రగోత్రా నక్మ
న్నిఘసాపాదక గాత్రీగాత్రీమరమాని శ్లాఘ్యుదోశ్శక్తి భా
జ్రునునత్పుత్రీక మిత్రీమిత్రీశశి శుంభక్షేత్రీ కీమాధవా. 88

మ. కటిభాగాన్మతభర్మచేల విలసత్కస్తూరికా చిత్రకే
 స్ఫుటఖండేందు సహంః ఫలప్రణత స్తోమద్యుపతాన స
 ద్వలపత్రానిశయత్వశీల కమలాబ్జాతాననాలోల హృ
 త్పుట చంచత్కరుణాలవాల వినమద్గోపాల శ్రీమాధవా. 80

మ. అనితాభోగమ కాయకాయదతి భక్తాంహస్తమస్సూర్యమా
 ర్య సురతౌంచిత భావభావభవ జస్మిధాననైపుణ్యపు
 ణ్యసమాహనద చక్రధారం రసజ్ఞాన్యంతమాధుర్యదా
 న్యుసమానాచ్ఛసమాఖ్యచూఖ్యశశభృత్పాంచద్యభామాధవా.

మ. ఖలగంధర్వా ఖలీనఘోరపల భుగ్వ్యకాశీవీని
 స్తులకారుణ్యనదీ నగోపతరుణీ స్తోమకాధీశకుం
 డలిరాట్నల్పశ కూర యోగిజన బృందస్వాంతయుంజానశ్రీ
 జలజాక్షీఘనకాస్తుభా కలిత ఎత్తసాన శ్రీమాధవా. 91

మ. కరిరాజార్తి విదారచంద్ర రుచిరంగిత్నేయే సస్య
 త్కరకుత్సీల శతారదుగ్ధ సరిదీడ్గంభీర బృందావనా
 చరితాపార విహార సర్వజగతీ సురక్షణాధారశ్రీ
 హరిణాక్షీయుగగారభక్త శుభదాయకార శ్రీమాధవా. 92

మ. పతగాధీశ్వర మానవేల్లదరి పడవ్విగ్రారంధార
 క్షితగీర్వాణ వితాన యాదవకుల శ్రేయోదనిధ్యానరా
 జితశంఖారి దధానరాత్రి చరహస్తి శ్రేణి కాలానభ
 క్తతతిజ్ఞాననిదాన యోగిచర హృద్వాల్మీకీన శ్రీమాధవా. 93

మ. భృతవేషాంశ కటాహవల్లన పుగంధీ క్షీరదధ్యాజ్యభు
 క్తక్షుతోత్సాహ విశిష్టజ్యోవసే బాహానాహ దుగ్ధాగ్ని
 ధ్యతిలాంచద్వర గేహదారిత సుధాంధశ్శాశ్రీ వహ్నివాహీ
 ణిత పద్భక్తసమూహ పాండవవిష్ణుగాహ శ్రీమాధవా. 94

- మ. రషికోట్టించితేజ పాతికితిమిసృశ్చేణి కాఘ్నాన్తై
రవిశిరాజ పదంబుజా శ్రితిసువర్వక్షౌద్ర లోకేశవా
సవపూజ్యాంఘ్రిసరోజ చారుతిరతుక్కుశోభచేతోజ జై
ష్టవనీల త్తనుభాసనూజ సమనుష్యన్యజ శ్రీమాధవా. 95
- గ. శ్రీవత్సంచదురః కపాటజలరా శీస్తుయి మూనపృభా
వా వార్యాశుగర్భూబ యస్యప్రితిరమ్య ద్వారకావాల హ
దావిప్రప్రదిగిడ్డలాల మణిదీవ్యతుండలద్వంద్వ శో
భావిష్కారికిరీట సంస్తువదశేషభ్రాట శ్రీమాధవా. 96
- ఫణిభుగ్భర్తయతో త్తమాంగ విపదబ్జచాత్రమూరింగ స
ద్గుణ రత్నాశ్వమంగ కోపనిహితకూరిక్ష పాటాంగ కా
రుణికాపూర్ణిరాంతరంగ గరుడాతోహక్రియాచం మా
ర్గణబృందాక్షయసన్నివంగ పదనిర్వద్గంగ శ్రీమాధవా. 97
- నిగమోక్తస్తుతిఘోష కౌస్తుభసుమాణికోక్త్యన్లసద్భాష లో
క గణాత్యద్భుతికోపవేష త్రివివేకశ్లాఘ్యసద్భాష సా
భగనంయుక్తమనీష లాలితరమాభాహనమాశ్లేష పా
శ్చిగ్మహీతీక్షితియోష దుష్కృతహీమానీపూష శ్రీమాధవా. 98
- సమరోర్వజితబాణ సేవకసమూజప్రోతకళ్యాణ దు
ర్దమరిక్షోభయకృత్కృపాణ నిజభక్తత్రాణ కుర్వాణ స
ర్వమహీభారధురీణ పాలనకళాహరణ కాంతేయవి
క్రమజాగ్రత్తనువారవాణ కృతలోకప్రాణ శ్రీమాధవా. 99
- యదువంశాంబుధిసోమ దుష్కృతసముహక్షోదకృన్నామ దు
ర్మదరాత్రించరభీమ చంచదసితాభృశ్యామ వందారున
— ముద్రదసంధాయచరిత్రీధామ సుమదామ స్తోమ వత్కంఠసీ
మ దిశాపూర్ణయశోలలామ సతకుంభత్ప్రేమ శ్రీమాధవా. 100

శ్రీకృష్ణాహరి మంగళంబు దనుజాశి మంగళంబయ్య న
 త్యాకాంతాధిప మంగళంబు యదునాథా మంగళం బయ్యతా
 పాకారిస్తుత మంగళంబు గరుడార్వామంగళం బర్మిల్లన్
 గైకొమ్మాశ్వర మంగళంబిదియె మాంగళ్యంబు శ్రీమాధవా. 9

మ. ధర్మమండలి శాలినాహన శకాబ్దంబు ల్మహిధాగ్ని కుం
 చల శీతాంశుపంఖ్యచే బరగఁడంచద్రాక్ష సాఖ్యాకవ
 ల్సరమందున్ దగు జ్యేష్ఠపుం బహుళపక్షంబందునొ సప్తమీ
 స్థిరవారంబుచనెల్ల నీశతక మొందెంబూర్తి శ్రీమాధవా. 10

మ. భువిలో నల్లమరాజవంశ కలాశాంభోరాశి పూర్ణేందుఁ డా
 ర్యచరణాశ్రిత సచ్చరిత్రుడగు సుబ్రహ్మణ్య సంజ్ఞాక న
 త్కపికిన్ జిన్నమకు న్సుతుండ నమరంగన్ రంగశాయ్యాశ్వాసో
 కవి నేనీతింబు నీకొనఁగితిన్ గైకొమ్ము శ్రీమాధవా. 11

నమాస్తమః.

